

Bu belge, İBB İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Şehir Planlama Şube Müdürlüğü bünyesinde, Adalar Belediyesi, ilgili İBB birimleri ve Adalar halkının katılımı ve desteği ile hazırlanmıştır.

ÇALIŞMA EKİBİ

Fatih Doğan (Şehir Plancısı/ Müdür)

Serkan Baş (Şehir Plancısı/Müdür Yardımcısı)

Filiz Deveci (Y. Şehir Plancısı/Müdür Yardımcısı)

Miray Özkan (Dr. Şehir Plancısı)

Onur Kınacı (Şehir Plancısı/Şef)

Sündüz Güner (Şehir Plancısı)

Gülay Akbulut (Mimar)

Özge Akyüz (Y. Şehir Plancısı)

Gözde Ağartan Ünalı (Y. Şehir Plancısı/Katılım Koordinatörü)

Sibel Dünder Doğan (Y. Şehir Plancısı)

Bengi Çakmak (Şehir Plancısı/Sosyoloji YL)

Elif Kandeniz (Şehir Plancısı)

Begüm Aykan (Şehir Plancısı/Sosyoloji YL)

Ural Akın (Şehir Plancısı/Sosyoloji YL)

Salih Kaya (Orman Mühendisi)

Oğuzhan Tuncay (Çevre Mühendisi)

Zeynep Gündoğan (Y. Mimar Restorasyon Uzmanı)

Şirin Özgür Çinkıl (Sanat Tarihçisi)

Mikail Sezgin (Arkeolog)

Esin Yılmaz (Y.Peyzaj Mimarı)

Sinem Sakin (Şehir Plancısı)

Gizem Nur Kılıçarslan (Y. Şehir Plancısı)

Adalar Belediyesi Plan ve Proje Ekibi

Günseli Meriç (Şehir Plancısı)

Sumru Süslü (Şehir Plancısı)

İllüstrasyon: **Elif Kandeniz**

Grafik Tasarım: **M. Turan Ercan**

Büşra Akkaya

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İMAR VE ŞEHİRCİLİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI
ŞEHİR PLANLAMA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

ADALAR İLÇESİ KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI STRATEJİ BELGESİ

2025

Ayrıntılı bilgi için: sehirplanlama.ibb.istanbul/adalarkanip/

Renklerin, kültürlerin ve yaşamın eşsiz coğrafyası Adalar

İstanbul Adalar'ı adı verilen 9 ada (Büyükkada (Prinkipo), Heybeliada (Halki), Burgaz Adası (Antigone), Kınalıada (Proti), Sedef Adası (Androvita), Kaşık Adası (Pita), Yassıada (Plati), Sivriada (Oxia), Tavşan Adası (Neandros)), Marmara denizinin ve topoğrafyasının oluşturduğu eşsiz coğrafya ve ekosistem özellikleri ile geçmişten bugüne kendine özgü bir yaşam alanı olarak varlığını sürdürmüştür, tüm canlıların ortak mirası olarak kabul edilen biyolojik ve kültürel zenginlikler biriktirmiştir. Kalıcı nüfusu her zaman belirli bir düzeyde kalsa da milyonlarca insan ve canlının yaşamında iz bırakan bir durma, dinlenme, uzaklaşma ya da keşif mekanı olmuştur.

Adalar aynı zamanda İstanbul metropolünün bir uydusu olarak, küresel ve yerel ölçekli ekonomik, ekolojik ve siyasal dinamiklerin etkisi altındadır. Adalar 'daki yapılaşma, nüfus yapısı ve sosyal yaşam ana karadaki gelişmelerle doğrudan ilişkili olmuştur. Son kırk yıldır giderek artan bir hızla turizm faaliyetleri Adalar 'ın ana geçim kaynağına dönüşmüş, sayfiye yeri olarak bilinen özellikleri kaybolmaya başlamış, nüfus ve yapılaşma dinamikleri de bu doğrultuda şekillenmiştir. Bu durum tüm dünyada turizm bölgelerinin pek çoğunda görülen altyapı ve denetim yetersizlikleri, doğal- kültürel miras alanlarının tahribatı, sosyo- kültürel çeşitliliğin ve canlılığın yitirilmesi ve yapılaşma baskısı gibi sorunlara yol açmıştır. Bu gelişmeler, beklenen büyük İstanbul depremi, küresel ekolojik kriz, güncel ve olası salgın hastalıklar karşısında Adalar 'ı giderek daha kırılgan hale getirmiştir.

Adalar 'daki yaşamın geleceğe sağlıklı bir şekilde taşınabilmesi ve söz konusu kırılganlıkların azaltılması, bütüncül ve yenilikçi bir yaklaşım ve farklı ölçeklerde birbirleriyle uyumlu politika ve uygulamaları içeren, hem Ada sakinleri hem de karar vericiler tarafından sahiplenilen bir planla mümkün olacaktır. Bu amaçla, 2019 Eylül ayında, 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı hazırlanmasına yönelik katılımcı planlama sürecine başlanmıştır. Bu planla Adalar 'ın doğal, kültürel, özgün ve hassas karakteri, gündemde olan sorun alanları, ihtiyaçları ve İstanbul Büyükşehir Belediyesinin katılımcılık ilkesi çerçevesinde dünyadaki planlama gündemi ve koruma yaklaşımları dikkate alınarak Adalar 'a özgü bir planlama ve yerel yönetim yaklaşımı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Adalar ekosistemini korumaya ve yaşatmaya yönelik gerekliliklerin, sosyal yaşamın ihtiyaçlarıyla bütünleştirilmesine yönelik ilkesel, işlevsel, katılımcı ve kapsamlı bir Strateji Belgesi üretilmesi gerekli görülmüştür.

Katılımcı planlama sürecinin Strateji Belgesi'ni kapsayacak şekilde genişletilmesi ve Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'nın bu belgeye dayalı hazırlanması öngörülmüştür. Amaç, Ada sakinleri, uzmanlar ve kurumlarca ortak üretilen, herkesçe sahiplenilen, anlaşılır, kurumlar arası eşgüdüm sağlayan ve tüm plan, uygulama ve yatırımlara yön verecek bir mutabakat metni ve 'Yol Haritası' oluşturmaktır.

Bu yaklaşımların sonucu olarak; Adalar 'ın temel göstergelerine, gelecek vizyonuna, plan ve politikalarına uyumlu, yapılaşma biçimini yönlendiren, tarihi çevreyi ve doğal ekosistemini koruyan, yenilikçi yaklaşımları kentsel yaşam içinde deneyimleyen, katılımcı, şeffaf ve etkileşimi arttırmayı hedefleyen bir «Strateji Belgesi» oluşturulmuştur.

Bu belge, İBB, Adalar Belediyesi, sivil toplum bileşenleri, Adalar halkı, uzmanlar ve merkezi hükümet kurumlarının katılımıyla, ortak çalışmanın sonucu olarak hazırlanmıştır.

8 Aralık 2020'de 1. taslak metin, 17 Mayıs 2021'de 2. Taslak metin kamuoyu ile paylaşılmış, geri bildirimler, görüşler ve eleştiriler doğrultusunda güncellenmiş, kurumlar ve yerel paydaşlarla gerçekleştirilen değerlendirme toplantıları sonrasında geliştirilerek ve eksiklikleri giderilerek son halini almıştır. Adalar Strateji Belgesi, Adalar 'ın geleceğine ilişkin ana planlama ve yönetim ilkelerini, stratejik kararları, eylem alanlarını (plan, program, proje), takvim ve sorumlu paydaşları ile birlikte tanımlayan bir belgedir. Bu belgenin içerdiği faaliyetlerin, kurumlar ve Adalar halkı tarafından takibinin yapılması ve periyodik zamanlarda güncellenmesi planlanmaktadır.

Koruma amaçlı nazım imar planının ilke ve kararları Strateji Belgesinin vizyon ve ilkeleri doğrultusunda belirlenmiştir. Strateji Belgesinin koruma amaçlı nazım imar planının bir eki olarak iletilmektedir. Adalar İlçesi Strateji Belgesi İstanbul'da katılımcı bir şekilde ilçe bazında hazırlanmış ilk stratejik plan olma açısından örnek teşkil etmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Genel Sekreter Yardımcısı

Gürkan AKGÜN

İÇİNDEKİLER

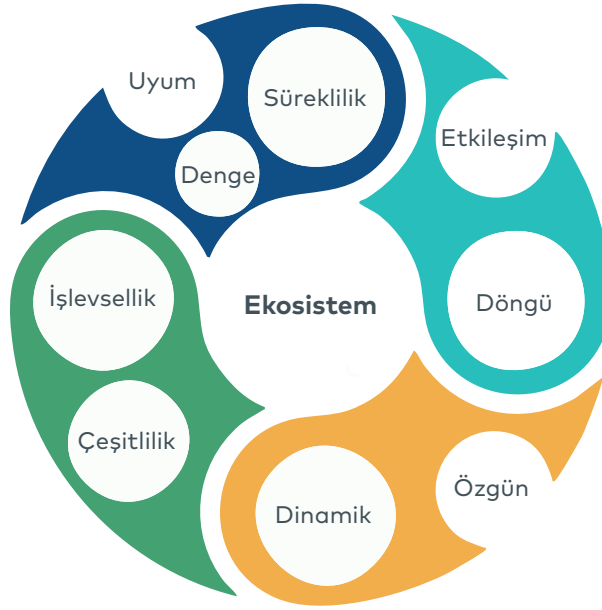
Vizyon	10
Planlama Gündemi	16
Anahtar Konular	18
Kurumsal Planlama Çerçevesi	36
Yerel Planlama ve Yönetim Gündemi	40
Yeni Planlama Yaklaşımı	54
Katılımcı Planlama Yöntemi	56
Ön Hazırlık ve Katılımın Oluşumu	61
Katılımcı Planlamanın Uygulanması	63
Katılımcı Planlamanın Değerlendirilmesi ve İzlenmesi	66
Mevcut Durum	72
Tematik Analizler	74
Paydaş Analizi	135
Önceliklendirme Yaklaşımı	143
Stratejiler ve Eylemler	146
Birlikte Yönetim ve Planlama	151
Ekoloji Odaklı Planlama	157
Korunan ve Yaşayan Kültürel Miras	164
Afet ve Krizlere Dayanıklılık	171
Sürdürülebilir Ulaşım ve Altyapı	177
Yaşanabilir Kentsel Çevre	184
Eşit ve Adil Sosyal Yaşam	191
Çevre ve Yerellik Odaklı Turizm	197
Çeşitli ve Güçlü Yerel Ekonomi	204
Ekler	208
Kaynakça	220

VIZYON

**"Tarihi, kültürel ve doğal
çeşitliliklerin izinde, dengeli ve
dayanıklı birlikte
yaşam alanı Adalar"**

Adalar Ekosistemini Yaşatmak

Doğadaki canlı ve cansız varlıkların aralarında ilişkiler kurarak oluşturdukları sisteme, ekolojik sistem ya da ekosistem denilmektedir. Ekosistemler, doğadaki temel öğelerin birbirleriyle ilişkilerini düzenler ve sistemin bir bütün olarak sürmesini sağlar. Kentsel mekan da bir ekosistem olarak görülebilir. Kentsel ekosistemlerde sistemi oluşturan elemanlar (arazi şekli, iklim, toprak, mikroorganizmalar, bitki ve hayvan varlığı, insan ve cansız varlıklar) bir denge kurarak sistemin yaşam döngüsünü sağlamaktadır. Kentsel ekosistemde dengenin kurulması, ekosistem elemanlarının karşılıklı ilişkilerindeki dengeye ve bu elemanların sistemdeki işlevlerine göre dağılımlarına bağlıdır.

Günümüzde ekonomik öncelikler, üretim biçimleri ve tüketim alışkanlıkları, siyasal ve toplumsal ilişkiler kentlerin ekolojik döngülerle bütünlüklü bir ekosistem oluşturmasının önüne geçmiştir. İnsan çağı diye ifade edilen bu çağda, insanlar dünyaya kalıcı olarak zarar vermiş ve türlerin yok olmasına, doğal alanların ve kültürel mirasın kaybına, çarpık kentleşmeye ve çevre kirliliğine neden olmuştur.

"Tarihi, kültürel ve doğal çeşitliliklerin izinde, dengeli ve dayanıklı birlikte yaşam alanı Adalar"

Tüm canlılar için daha sağlıklı ve yaşanabilir kentsel ekosistemlerin inşa edilmesinde yerel ölçekte stratejik yaklaşım ve ilkelerin geliştirilmesi, önlemlerin alınması ve yerel yönetimlerle yurttaşların bu ilkelere birlikte sahip çıkması etkili görülmektedir.

Adalar'da insan ve doğal yaşam ilişkisi, iç içe ve kırılğan bir denge içinde kurulmuştur. Adalı halkın yaşam alanı ile kurduğu ilişki, kendi içinde döngüsel halkaları ile birbirine bağlı ve uzun süreli bir süreci tanımlamaktadır. Bu doğal denge; ekonomik, sosyal ve mekânsal hayatın birbiriyle eşgüdümlü ve uyum içinde işlemlerini sağlayabilmiştir. Ancak, Adalar spesifik konumu itibarıyla, kendi içinde bir ekosistemler bütünü oluştururken; ana kara ile de ilişki kurmakta ve küresel bir ekosistemin parçasını oluşturmaktadır. Adalar ekosistemi tüm bileşenleri ile doğal dengesini korumaya çalışırken; dışarıdan gelebilecek etkilere karşı daha kırılğan olup; birbirini besleyen ilişki halkalarındaki kopmaları daha belirgin bir şekilde hissetmektedir. Bu sebeple, «Adalar Ekosistemini Yaşatmak» yaklaşımı, hassasiyet ve çeşitlilik arz eden bu ekosistem yapısının dayanıklılığını arttıracak; ekolojik dengelerini gözetecek ve sürdürülebilirliğini destekleyecektir. Bu sistemin en önemli bileşeni olan «birlikte yaşam» bakış açısının geliştirilmesi önem kazanmaktadır.

İklim krizine karşı mücadele kapsamında geliştirilen ekolojik yaklaşımlar, bütüncül ve katılımcı biyo-kültürel miras koruma yöntemleri, turizm yönetimine yönelik yaklaşımlar, yenilikçi planlama modelleri, İstanbul geneline ilişkin politikalar değerlendirilmiş; Adalar'ın tespit edilen ana ve acil gündem konuları, sorun, ihtiyaç ve talepleri üzerinden Adalar'a özgü güçlü planlama bakışı geliştirilmeye çalışılmış; bunun sonucu olarak, İBB'nin kurumsal vizyonu ve ilkeleri ile İBB İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığının benimsediği katılımcı planlama anlayışı doğrultusunda Adalar İlçesi Strateji Belgesi'nin vizyonu aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Vizyon kapsamında Adalar Ekosistemini Yaşatmak mottosuyla, Adalar'ın özgün ekolojik ve kültürel değerlerini bütüncül ve katılımcı bir yaklaşımla koruyarak tüm canlılar için birlikte yaşam olanaklarını iyileştirmek; kendine yeterliliği arttırarak dengeli ve dayanıklı bir çevre oluşturmak ve yenilikçi tasarım ve planlama yaklaşımlarıyla birlikte üretim ve yönetim kapasitesini geliştirmek amaçlanmış ve bu amaçlara yönelik ana ilkeler belirlenmiştir.

İlkeler

YENİLİKÇİLİK

DAYANIKLILIK

DENGE

KORUMA

Bütüncül koruma anlayışı: Adalar'ın doğal varlıklarının ve kültürel mirasının bütüncül bir anlayışla, güncel ve yenilikçi yaklaşımlarla korunması, ekolojik tahribatın engellenmesi, ekosistemi onaran uygulamaların teşvik edilmesi.

Turizm baskısının engellenmesi: Turizm taşıma kapasitesi ve eşikler dikkate alınarak ziyaretçi hareketliliğinin denetlenmesi ve kontrol altına alınması, doğal ve tarihi çevreye duyarlı ve sorumlu turizm politikalarının geliştirilmesi.

Gelişme baskısının kontrol altına alınması: Adalar'da yeni yapılaşma getirecek, yeni çekim alanı oluşturacak plan, proje ve uygulamalara izin verilmemesi.

Yaya öncelikli ulaşım: Her türlü ulaşım kararında yaya önceliğinin temel kriter olarak alınması, ada içi ulaşım sistemlerinin birbirleri ile uyumluluğunun sağlanması ve erişilebilirliğin artmasıyla oluşabilecek gelişme baskısının engellenmesi.

Kendine yeterli döngüsel yapı: Ana karaya bağımlılığının azaltılması ve kendine yeterliliğinin artırılması, ekonomisi turizme dayanan ilçede alternatif mikro ölçekli ekonomilerin desteklenmesi ve salgınlar, afetler ve krizlerde kırılabilir olan ekonominin dayanıklı hale getirilmesi, hem atık yönetimi hem de enerji üretimi gibi konularda bireysel veya kolektif girişimlerin desteklenerek kendine yeterliliğinin artırılması.

Afetlere hazırlık: Afet ve krizlerle mücadelede eşgüdüm, işbirliği ve koordinasyonun sağlanması, acil durum ve kriz yönetiminin geliştirilmesi, iklim krizine dirençliliği artıracak uygulamaların desteklenmesi.

Her adaya özgü yaklaşım: Tüm düzenleme ve uygulamaların her Ada'nın kendine özgü koşulları, dengeleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak, ada özelinde geliştirilmesi ve uygulanması.

Kamusal alanların ve mekânların yaratılması: Adalar halkının sosyal ve kültürel yaşamını destekleyen ve geliştiren kamusal mekanların minimum yapılaşma ile tasarlanması, ortak alanların yaratılması ve sosyal alanların oluşturulması

Yeni yöntem ve yaklaşımlar: İnşaat, tasarım, yenileme, yönetim, katılım gibi Adaların geleceği için belirleyici nitelikteki konularda yeni yöntem ve yaklaşımların araştırılması, Adalar'a uygulanabilir olanların tespit edilerek hayata geçirilmesi.

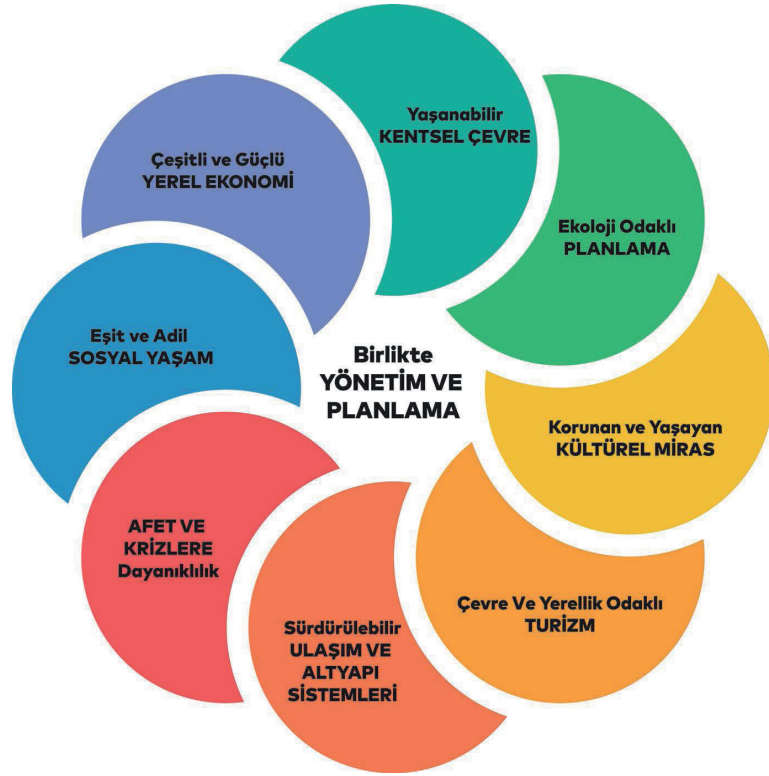
Tasarım: Basit, esnek, dayanıklı tasarım ilkelerinin benimsenerek çok yönlü ve çok amaçlı kullanılacak, kullanım çeşitliliğine sahip, kullanıcının ihtiyaçlarına göre şekillenen ve yıl boyunca farklı kullanıcılar tarafından kullanılacak alanların tasarımına imkân veren, ada mimarisine uygun tasarım yaklaşımının benimsenmesi.

İş birliği: Kurumlar ve birimler arası işbirliği, eşgüdüm ve koordinasyon sağlamak için elverişli zeminlerin kurulması, planlama, uygulama, izleme, değerlendirme ve geri bildirim için gerekli yapıların kurgulanması. Çok sesli ve aktif bir sivil topluma sahip Adalar ilçesinde sivil toplum bileşenlerinin çalışmalarını destekleyici ve geliştirici alanların açılması, çok paydaşlı ve sahiplenilen uygulamaların hayata geçirilmesi.

Katılım: Yönetim, planlama ve uygulama süreçlerinin Adalar halkıyla birlikte, gönüllülük, paydaş danışma ve ortak karar alma şeklinde açık, şeffaf ve katılımcı bir biçimde yürütülmesi.

Denetim: Adalar'da denetim süreçlerinin önündeki engellerin tanımlanması, denetim faaliyetlerinin daha etkin hale getirilmesi için yeni yaklaşım ve yöntemlerin geliştirilmesi.

Planlama Temaları

Bu yaklaşım ve ilkeler rehberliğinde, birbiriyle bütünleşen ve iç içe geçen 9 ana tema ve hedef belirlenmiştir. Uygun yöntemler kullanılarak, Adalıların da katılımıyla temalar test edilmiş, değerlendirilmiş; ve Strateji Belgesi, bu ana tema ve hedefler doğrultusunda şekillenmiştir.

"Birlikte Yönetim ve Planlama" anlayışı ile Adalar'da katılımcılık, şeffaflık, kapsayıcılık, insan odaklılık, adalet ve eşitlik ilkelerini temel alan yönetim ve planlama çalışmalarının geliştirilmesi ve bu anlayış ile doğal çevrenin korunması, kentsel çevrenin ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi Adalar Ekosisteminin yaşatılabilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

PLANLAMA GÜNDEMİ

- **Anahtar Konular**
- **Kurumsal Planlama Çerçevesi**
- **Yerel Planlama ve Yönetim**
- **Gündemi Yeni Planlama Yaklaşımı**

Adalar'ın planlama gündemini oluştururken üç farklı ölçek temel alınmıştır. Öncelikle Dünya'daki planlama gündemlerini oluşturan anahtar konular açıklanmış, ikinci olarak İstanbul'un geleceğini belirleyen İBB kurumsal planlama çerçevesi tarif edilmiş, son olarak da Adalar'ın planlama açısından ana gündem konularına açıklık getirilmiştir.

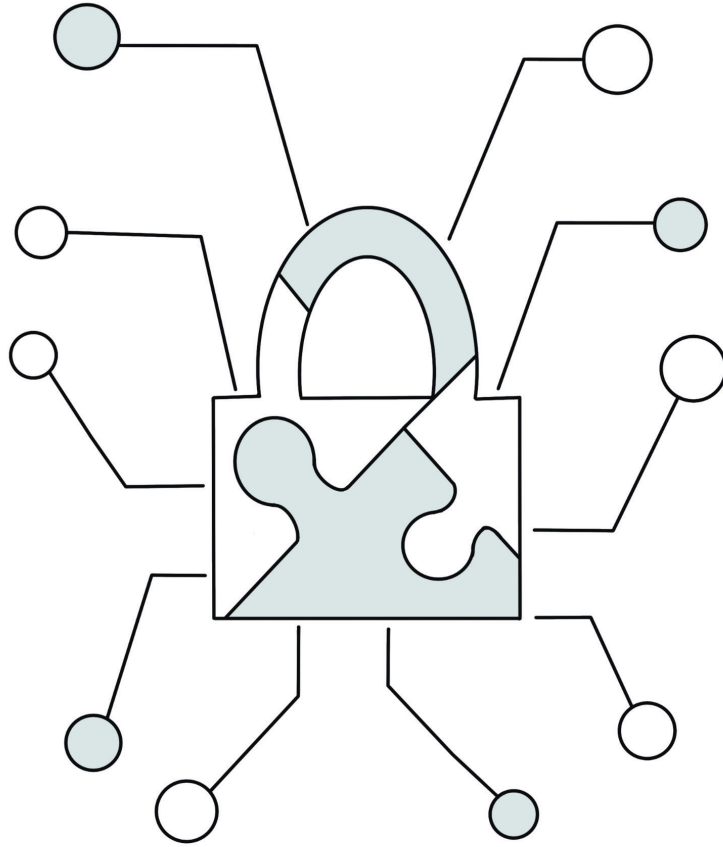
Anahtar konular kapsamında, Dünyadaki ortak geleceğimizi tehlikeye atan iklim krizi, geleceğe ilişkin öngörüler içinde en temel belirleyici unsur olarak kabul edilmektedir. Diğer yandan, sahip olduğu doğal değerler ve kültürel miras ile Adalar güncel koruma yaklaşımlarının da değerlendirilmesini gerektirmiştir. Bir diğer konu olarak da turizm baskısının Dünya'da nasıl ele alındığı incelenmiştir. Son olarak Dünya'daki güncel planlama yaklaşımları değerlendirilmiştir. Dünya'da ve Türkiye'de şehirleşmenin ilgi alanına giren pek çok olguya etki eden bu konular, gerek etki miktarının gücü, gerekse etki alanlarının genişliği ve çok yönlülüğü bakımından Adalar'daki planlama çalışmaları açısından anahtar niteliğindedir. Bu nedenle bu konulardaki yaklaşımlar incelenerek Adalar'ın planlama yaklaşımına yön verecek çıkarımlarda bulunulmuştur.

İstanbul'un geleceğini belirlemeye yönelik olarak geliştirilmiş olan kurumsal planlama çerçevesini ise İBB Kurumsal Stratejik Planı ve İstanbul Vizyon 2050 çalışması oluşturmaktadır. Bu kapsamda bu planların kapsamı ve Adalar İlçesi planlama sürecine yansımaları ortaya konmuştur.

Adalar İlçesine yerel ölçekte baktığımızda, uzun süredir bir Koruma Amaçlı Nazım İmar planı olmayışı ve yetki karmaşası nedeniyle korumayı düzenleyici bir çerçevenin olmaması, faytonların kaldırılmasıyla birlikte değişen ulaşım sistemi, yangın ve deprem başta olmak üzere afetler ve bu afetlere hazırlık durumu, Adalar'ın belki en büyük sorunlarından ve ihtiyaçlarından biri olan etkin denetim Adalar'ın ana planlama gündemini oluşturmakta ve acil çözüm bekleyen konular olarak karşımıza çıkmaktadır.

Adalar Ekosistemini Yaşatmak vizyonu çerçevesinde, bu üç ölçekten gelen yaklaşımlar ve ihtiyaçlar ışığında Adalar için yeni bir planlama gündemi oluşturulmuştur.

ANAHTAR KONULAR

- İKLİM KRİZİ
- TURİZM BASKISI
- KÜLTÜREL MİRAS VE KORUMA
- YENİLİKÇİ PLANLAMA YAKLAŞIMLARI

İklim Krizi

İklim değişikliği, iklim parametrelerinin ortalamalarında ve değişkenliğinde gözlenebilen uzun süreli değişimler olup, karşılaştırılabilir zaman dilimlerinde doğrudan veya dolaylı olarak küresel atmosferin bileşimini bozan insan faaliyetleri sonucunda hava durumu modellerinin istatistiksel dağılımındaki değişim olarak tanımlanmaktadır.

Hızlı nüfus artışı ve şehirleşme, fosil yakıtların kullanımı, ormanların yok edilmesi, tarım ve sanayi gibi beşeri faaliyetler, karbondioksit ve metan gibi sera etkisi yaratan gazların atmosferdeki konsantrasyonunu artırmaktadır. Bu durum sonucunda, dünyaya ulaşan güneş ışınlarının giderek daha fazlası geri yansıtılmadan dünya tarafından soğurulmakta ve bu atmosferin sera etkisini kuvvetlendirmekte; bu da yüzey sıcaklıklarında artışa neden olmaktadır. Atmosferde hapsolan enerji; yeryüzünün ısınması, kara ve deniz buzullarının erimesi, kar örtüsünün küçülmesi, deniz seviyesinin yükselmesi, yağış rejimlerinin değişmesi, kuraklık ve fırtınalar gibi aşırı hava olaylarının şiddet ve sıklıklarının artması, doğal çevrenin bozulması, yaşam kalitesindeki düşüş ve ekonomik kayıplar gibi sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle, iklim değişikliğini azaltmak veya durdurmak ve bundan kaynaklanabilecek geri dönüşümsüz çevresel ve sosyal zararları önlemek için acil önlem alınması gerektiğini vurgulamak üzere "iklim krizi" kavramı kullanılmaktadır.

Dünya nüfusu 1950'de yaklaşık 2.5 milyar iken; son 70 yılda 3 kat artmış ve bugün 7.5 milyarı geçmiştir. Günümüzde dünyanın nüfusunun neredeyse yarısı kentlerde yaşamakta; kentleşme küresel ölçekte artarak devam etmekte ve 2050 yılında dünya nüfusunun %69'unun kentlerde barınması beklenmektedir. Dolayısıyla, iklim değişikliği küresel olduğu kadar, yerel de bir sorundur. Küresel ısınmaya yol açan sera gazlarının salınımı, özellikle de CO₂; büyük ölçüde, kentlerde ve çevresinde faaliyet gösteren sanayi, konut ve kamusal binalar veya ulaşımdan (enerji temini %25, sanayi %21, ulaşım %14, binalar %6, ve diğer %24) kaynaklanmaktadır.¹

Dünya çapında en yüksek karbon ayak izi olan ilk 10 kent; Seul, Guangzhou, New York, Hong Kong, Los Angeles, Şangay, Singapur, Şikago, Tokyo ve Riyad iken; en yüksek karbon ayak izi olan 100 kent, küresel karbon ayak izinin %18'inden sorumludur. İstanbul 26., Ankara 80. sırada yer almakta, Türkiye'den İlk 500'e giren diğer şehirler; Antalya, Bursa, Kayseri ve Gaziantep olarak sıralanmaktadır.²

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından yayınlanan Küresel Riskler Raporu'nun 2020 versiyonunda³ öne çıkan değerlendirmelerden biri, gerçekleştirme olasılığına göre sıralanan risklerde öne çıkan ilk 5 riskin tamamının, çevre ve iklim değişikliği ile alakalı olduğunu göstermektedir. Raporu göre "İklim Değişikliğinin Önüne Geçmede Başarısızlık" etkisi en büyük risklerin başında gelmektedir. Rapor, devletleri ve organizasyonları, iklim gerçeklerini fark etme ve sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş yapma konusunda uyarmaktadır.

Küresel risk raporlarının on yıllık geçmişinde ilk kez, 5 uzun vadeli riskin tamamını çevre ile ilgili başlıklar oluşturmaktadır. Buna göre önümüzdeki on yılda gerçekleştirme olasılığı en yüksek riskler raporda sırasıyla aşağıdakiler gibi ifade edilmektedir:

- aşırı hava olayları,
- iklim değişikliğiyle mücadele ve uyumdaki başarısızlık,
- doğal afetler, biyolojik çeşitlilik kaybı,
- ekosistem tahribatı,
- insan kaynaklı çevresel zarar ve afetler olarak ifade edilmektedir.

Rapor sadece 2019 yılında iklim krizine ilişkin yaşanan gelişmelerin bile, bu risklerin on yıldan çok daha az bir süre içerisinde tüm dünyaya yayılacağına işaret etmektedir. Bununla birlikte, Temmuz 2019'un kayıtlara geçen en sıcak ay olması, yaz mevsimi boyunca Avrupa kıtasını felç eden sıcak dalgası, Sudan başta olmak üzere Afrika'daki kesintisiz yağışlar ve sel baskınları,

ABD'deki kasırgaların süreklileşmesi, Japonya merkezli tayfunların Güneydoğu Asya'nın büyük bir kısmına yayılması ve son olarak Avustralya'da uzun süre söndürülemeyen mega yangınlar gibi olayların iklim krizine karşı dünyanın harekete geçmekte oldukça geç kaldığını gösterdiğini vurgulamaktadır.⁴

2017'nin Aralık ayında, atmosferdeki karbondioksit oranı iklim değişikliğini frenlemek için güvenli limit olarak öngörülen 350 ppm'i ve üst limit olarak görülen 400 ppm'i aşarak 407 ppm olmuştur. 2015 yılı, (GPC Basic metodolojisiyle hesaplanan) sera gazı envanteri çalışmasında, İstanbul için ana sera gazı salım kaynaklarının; binalar ve karayolu ulaşımı kaynaklı enerji tüketimi olduğu tespit edilmiştir.⁵

İklim değişikliğinin en belirgin göstergesi sıcaklıklardaki artıştır. Küresel ölçekteki sıcaklık artışına en hızlı tepki veren iklim sistemi bileşenleri buzullar ve kar örtüsüdür. Özellikle Grönland ve Antartika gibi karalar üzerindeki buzulların erimesi deniz seviyesinde yükselmeye neden olmaktadır. Deniz seviyesinin yükselmesinin bir diğer nedeni de suların ısınmasıdır. IPCC, son 100 yıllık dönemde deniz seviyesinde görülen 19 cm'lik yükselmenin yaklaşık yarısını denizlerin ısınıp genişlemesine bağlamaktadır.

Küresel modeller ile 21. yüzyıl için oluşturulan senaryo projeksiyonları deniz seviyesindeki artışın devam edeceğini göstermektedir. RCP8.5 senaryosu 1986-2005 döneminden 2100 yılına kadar artışın 75 cm civarında, RCP2.6 senaryosu ise 45 cm civarında olacağını öngörmektedir. Diğer senaryolar (RCP4.5 ve RCP6.0) ise bunların arasında değerler vermektedir. Bu projeksiyonların çok mütevazı olduğunu denizlerin metrelerce yükseleceğine dair iddialar da mevcuttur. Bütün buzulların erimesi durumunda deniz seviyesinin 65 metre kadar yükseleceği hesaplanmaktadır, ancak böyle bir durumun 21. yüzyılda gerçekleşmesi beklenmemektedir.

İstanbul için deniz seviyesi yükselmesi ve etkilerini (güven seviyesi, kırılganlık ve taşkın frekans analizi gibi) konu alan detaylı bir çalışma mevcut değildir.

Yükselti verisi kullanılarak hangi alanların deniz seviyesi yükselmesinden daha fazla etkileneceğini gösteren çalışmalar incelendiğinde İstanbul'da 1 m'lik yükselmenin çok büyük alanlar kaplamayacağı, ancak özellikle Üsküdar sahili, İstanbul limanı, Kadıköy sahili, Haliç'in bazı kısımları, Yenikapı, Zeytinburnu, Ataköy, Maltepe, Pendik ve Tuzla (genel olarak Marmara) sahilleri gibi düşük kotlu alanlar ve bu ve benzeri yerlerde mevcut liman, marina ve tersane gibi yapıların deniz yükselmesinden olumsuz etkileneceği görülmektedir. Deniz seviyesinin bir birim yükselmesinin yatayda yaklaşık 100 katı etki alanı oluşturduğu düşünüldüğünde İstanbul'da sahil kesimlerinin (özellikle Marmara) genel olarak iklim değişikliği kaynaklı deniz seviyesine kırılganlığının yüksek olacağı söylenebilir.⁶

Deniz seviyesindeki yükselişler kıyı alanlarında farklı boyutlarda kendini gösteren önemli riskler doğurmaktadır. Denizin iç kesimlere kadar ilerlemesi erozyona ya da "sele neden olarak kentsel alanlarda yıkıcı etkiler doğurabilirken, aynı zamanda kuş, balık ve bitkilerin yaşam alanlarının yok olmasına sebep olur. Bunun yanında tarım topraklarına ve yer altı suyunun tuzlu suyun karışmasına neden olarak ekonomik faaliyetlere ve ekolojik dengelere zarar verebilir. Ayrıca fırtınaların kıyılara olan etkisinin şiddetinin ve yıkıcılığının artmasına neden olur.⁷ Kentsel alandaki kıyılarda deprem ve tsunami kaynaklı su basmalarının şiddetini artırır.

Antroposen: İnsan Çağı

İklim krizinin bugün geldiği nokta, küresel ölçekte insanların yaşam biçiminin sorgulanmasını beraberinde getirmiştir. Buzul çağından bugüne kadar yerkürenin içinde bulunduğu jeolojik çağa Yeni Çağ (Holosen) adı verilirken, 2000li yılların başından beri bilim insanları, bu dönemleştirmenin güncellenmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Bu yeni bilimsel görüşe göre insanlar gezegeni kalıcı olarak değiştirmiş, türlerin toplu yok oluşuna ve atmosferde yok edilemez biçimde değişikliklere neden olmuştur. Bu nedenle bu çağa insan çağı denilmektedir. Bu çağın tam olarak ne zaman başladığına ilişkin tartışmalar devam etmektedir.

Küresel, ulusal ve yerel ölçekte iklim krizine ilişkin alınması planlanan önlemler ve yapılan çalışmaların insanların şimdiye kadar gerçekleştirmiş olduğu yıkımı durdurmakta başarısız olduğu görülmektedir. "Sürdürülebilir gelişme" anlayışı da bu bağlamda eleştirilmekte, insanların yaşam biçiminde yapılması gereken köklü değişimlere odaklanmak yerine mevcut gidişatın sürdürülebilmesine yönelik bir yaklaşım olduğu belirtilmektedir.⁸

Dünya'daki yaşam döngülerinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve iklim krizinin önüne geçmek üzere mevcut yeme-içme, ulaşım, tüketim, üretim vb. alışkanlıkların ve insanın kısa vadeli yaşamına odaklanan bakış açısının sorgulanarak, insan davranışlarının toptan bir şekilde dönüşümüne yönelik yaklaşım ve alışkanlıkların geliştirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu nedenle, uluslararası anlaşma ve kampanyaların da etkisiyle merkezi ve yerel yönetimlerin politikaları etkilenebilmektedir. Yukarıdan aşağı geliştirilen ulusal ve uluslararası yaklaşımların yanı sıra, insan topluluklarının ve yerel belediyelerin geliştirdikleri deneysel uygulamalar, kolektif çalışmalar ve doğa ile bütünleşik yeni bir yaşam kültürüne yönelik sosyal ağlar bulunmaktadır. İklim krizi ile mücadele ve gerçekten sürdürülebilir bir yaşam için uluslararası, ulusal ve yerel ölçeklerde yönetimsel düzenlemelerle, tabandan örgütlenen hareketlerin birbirlerini desteklemesine olanak sağlayacak yaklaşımların geliştirilmesi önerilmektedir.⁹

İklim Krizi İle Mücadelede Yerel Ölçek

Türkiye'de İklim krizi ile mücadele kapsamında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının çalışmaları:

- Türkiye İklim Değişikliği Stratejisi (2010-2023)
- Türkiye Cumhuriyeti İklim Değişikliği Eylem Planı (2011-2023)
- Türkiye'nin İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2011-2023) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının çalışmaları:
- Enerji Verimliliği Strateji Belgesi (2012-2023)
- Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (2017-2023) İstanbul Büyükşehir Belediyesinin çalışmaları:
- İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı (2018)
- İstanbul Enerji Verimliliği Eylem Planı

Adalar'da iklim krizi nedeniyle sıcaklık yükselmeleri, aşırı hava olayları ve deniz seviyesinde yükselme gibi etkilerin gerçekleşmesi ve giderek artması beklenmektedir. İklim krizi her ne kadar küresel ölçekte önlem ve değişimler gerekirse de yerel yönetimlere ve yurttaşlara da önemli roller ve sorumluluklar düşmektedir. Adalar'ın planlama sürecine de yol göstermesi açısından yerel yönetimlerin yapabilecekleri aşağıda sıralanmıştır.

- **Sera gazı salınımlarının azaltılması için orman alanlarının yapılaşma baskısından kurtarılarak korunması ve ağaçlandırılacak alanların oluşturulması,**
- **Su kaynaklarını korumaya yönelik yapılaşma baskısının ortadan kaldırılması ve havzaların korunması,**
- **Yaya, bisikletli ve toplu ulaşıma öncelik verilmesi, bireysel motorlu taşıt kullanımının özendirilmemesi,**
- **Atık azaltımı, kontrolü ve geri dönüşümünün sağlanması,**
- **Kamu yararı odaklı mekansal planlama yaklaşımı geliştirilmesi,**
- **Biyofilik (insan ve doğa arasındaki bağı güçlendiren) tasarım prensiplerinin hayata geçirilmesi,**
- **Yapıların enerji tasarruflu olarak inşa edilmesinin sağlanması,**
- **Gereksiz su tüketiminin önüne geçilmesi,**
- **Kent içi ve kente yakın tarımsal üretim faaliyetlerinin desteklenerek gıdaya erişimin kolaylaştırılması**
- **Katılımcı planlama süreçlerinde iklim krizi ile ilgili duyarlılığın arttırılması, farkındalık yaratmak adına kırılğan, dezavantajlı grupların dahil edilmesi,**
- **Ekolojik duyarlılığı olan ve uygulamalar geliştiren yerel inisiyatiflerin desteklenmesi**
- **Çevreye zararı az olan enerji üretimi olanaklarının desteklenmesi**
- **Aşırı hava olaylarından dolayı yaşanacak afetlere hazırlıklı olunması**
- **Sıcaklık artışı nedeniyle yaşanabilecek sağlık sorunlarına yönelik önlemler alınması**
- **Deniz seviyesinin yükselmesine yönelik hazırlıklar yapılması**

Kültürel Miras ve Koruma

Kültürel miras, çeşitli toplulukların kimliklerinin ve aidiyetlerinin oluşturulması, meşru kınması ve yeniden üretilmesi için ortak geçmiş algısını oluşturan mimari yapılar, tarihsel anıtlar, sözlü anlatımlar, gösteri sanatları ve ritüeller gibi türlü türlü kültürel obje, mekan ve geleneklerdir.¹⁰ Kültürel mirasın korunmasına ilişkin yaklaşımlar, başlangıçta anıtlara ve nesnelere odaklanmış; korunacak kültürel miras öğeleri, tekil ve herhangi bir toplumsal tartışmadan bağımsız olarak, müzeci bir anlayışla ve elit bir bakış açısıyla belirlenmiştir. Ancak zaman içinde, koruma yaklaşımları değişmiş, korunacak değerlerin kapsamı genişlemiş; yerleşim dokularını ve doğal çevreyi de içerecek şekilde sivil, toplum odaklı ve kent bilimsel nitelik kazanmıştır.¹¹

Uluslararası kurumlar, akademik konseyler ve tartışmalar kültürel miras ve koruma konusundaki yaklaşımlar, yöntemler ve standartlar konusunda belirleyici olmakta, ortaya çıkarılan belgeler ülkelerin yasal düzenlemelerini ve politikalarını etkileyebilmektedir. Bu açıdan ICOMOS (Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi) ve UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) tarafından geliştirilen tartışma, yöntem ve uygulamalar belirleyici olmaktadır.

UNESCO Dünya Mirası sistemi İstanbul dahil pek çok şehirde kültürel mirasın korunmasına ilişkin önemli rol oynamaktadır. UNESCO Dünya Mirası listesine giren bölgelerde, kültür varlıklarının bütünlüğünün ve özgünlüğünün korunması ve gelecekte devam ettirilmesinden emin olunmasına yönelik çalışmalar ve korumanın uluslararası alanda takibi yapılmaktadır. Dünya Miras Sözleşmesi'nde etkin yönetim bileşenleri aşağıdaki gibi ifade edilmiştir:¹²

- Katılımcı planlama ve paydaş danışma süreçlerinin kullanımını da içeren, tüm paydaşların sahip olacağı varlığa ilişkin tam ve ortak bir anlayış;
- Bir planlama, uygulama, izleme, değerlendirme ve geri bildirim döngüsü;
- Varlığın sosyal ekonomik ve diğer baskılar ve

değişimlere karşı zaafiyetlerinin değerlendirilmesi, ayrıca önerilen müdahaleler ve trendlerin etkilerinin izlenmesi;

- Farklı ortak ve paydaşlar arasındaki çeşitli faaliyetlerin koordinasyonu ve katılımı için mekanizmaların geliştirilmesi;
- Gerekli kaynakların tahsis edilmesi;
- Kapasite oluşturma; ve
- Yönetim sisteminin işleyişine ilişkin güvenilir ve şeffaf bir tanım.

Adalar ilçesinde yerel sivil bir oluşum olan Dünya Mirası Adalar Girişimi, Adalar Vakfı ve Adalar Belediyesi öncülüğünde Adalar'ın UNESCO Dünya Mirası Listesine alınması için adaylık başvuru gerçekleştirilmiş olması, bunun yerelden gelen bir talep olması açısından dikkat çekmektedir.

UNESCO Dünya Mirası sistemi Dünya Miras Komitesi'nin siyasal yapısı, dünya miras listesinin turizm sektörü açısından pazarlama aracı olarak kullanılması ve Türkiye gibi ülkelerde yerel yönetimlerin yetkilerini daraltma ve koruma uygulamaları ile ilgili bürokratik süreçleri arttırması nedeniyle eleştirilere konu olmaktadır.

İnsan Hakkı Olarak Kültürel Miras

Son yıllarda kültürel mirasın korunması bir insan hakkı olarak değerlendirilmeye başlanmıştır. Nitekim 2005 yılında imzalanan uluslararası Faro sözleşmesi ile kültürel miras kavramı Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesinin 27. Maddesi ile doğrudan ilişkilendirilerek, aşağıdaki tanımlarla ifade edilmiştir:¹³

"Kültürel miras, insanların sürekli değişen ve evrilen değerlerinin, inançlarının, bilgi ve geleneklerinin yansımaları ve ifadesi olan, mülkiyet sahipliğinden bağımsız olarak, geçmişten kalan bir grup kaynaktır; ve insan ve yer etkileşimi sonucu oluşmuş çevrenin tüm yönlerini içerir."

"Kültürel miras topluluğu ise kültürel mirasın belirli özelliklerine değer atfeden, bu değerleri sürdürme ve gelecek nesillere aktarma isteğiyle kamusal eylem çerçevesini oluşturan insanlardan oluşur."

Bu bakış açısı, kültürel miras ve korumayı toplumsal değerler ve haklarla ilişkilendirdiğinden, kültürel mirasın bir sosyal politik çatışma alanı olarak görülmesini ve demokratik tartışma, katılım ve müzakere süreçleri ile birlikte değerlendirilmesini gündeme getirmiştir.

Kültürel ve Biyo-Kültürel Peyzaj

Kültürel Peyzaj (Cultural Landscape), koruma alanında 90'lı yıllarda tartışılmaya başlanmış bir tanımlamadır. Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN) tarafından "kültürel ve doğal kaynakları ve bu bağlamda yaban hayatı ve evcil hayvanları içeren, tarihi bir olay ve bir etkinlikle birlikte olan; ya da çeşitli kültürel ve estetik değerler sergileyen coğrafi alanlar" olarak tanımlanmaktadır. Bir alanın "kültürel peyzaj" alanı niteliği kazanması için: doğa/insan birlikteliğinin zaman içerisinde önemli ürünler vermesi ve bu ürünlerin uyum içerisinde olması gerekmektedir.

Kültürel peyzaj alanlarına ilişkin çeşitli sınıflandırmalar bulunmaktadır. Bunlar; peyzajın işlevine göre sınıflandırma (tarımsal, endüstriyel, rekreatif), peyzajın oluşumuna göre sınıflama (insan tarafından müdahale edilmeyen doğal alanlar, insan ile doğanın ortaklaşa oluşturduğu alanlar, tümüyle insan tasarımı ile biçimlenen alanlar), Uluslararası Doğa Koruma Birliği'nin (IUCN) sınıflaması (açıkça tanımlanabilen peyzaj alanları, organik olarak gelişmiş peyzaj alanları (jeolojik miras-kalıntı peyzaj alanları ve sürekliliği olan peyzaj alanları), yardımcı kültürel peyzaj alanları) ve dünya miras listesindeki sınıflamalardır (insan tarafından bilinçli olarak tasarlanan peyzaj alanları, organik olarak oluşmuş peyzaj alanları, birleşik kültürel peyzaj alanları).

Dünya'da 1990'lerde başlamış, uluslararası belgelerde anılmış ve yasal mevzuatlara girmiş olan "Kültürel Peyzaj" kavramı, Türkiye'de henüz yasal ve yönetsel düzenlemelerde kullanılmamaktadır.

Güncel koruma yaklaşımları kültürel çevre ile ekolojik çevrenin karşılıklı ilişkisini temele almaktadır. Bu kapsamda biyo-kültürel miras ve biyo-kültürel peyzaj kavramları da güncel tartışma konularıdır. Biyo-kültürel peyzajlar, insan yaşamı ile doğal çevrenin birbirine zarar vermeden devam edebildiği özgün yaşam alanlarıdır. Biyo-kültürel peyzajların ortak ve en önemli özelliği: insanın doğayla uyum içinde yaşama modeli oluşturması; bu peyzajlarda biyolojik ve kültürel çeşitliliğin karşılıklı pozitif bir etkileşim halinde olması ve birindeki azalmanın diğerinde de azalmaya neden olabilmesidir.¹⁴

Kültürel mirasla ekolojik korumanın birlikteliği son yıllardaki İklim Krizi tartışmalarıyla birlikte daha sık gündeme gelmektedir. Kültürel miras varlıkları yalnızca ekonomik gerekçeler ve siyasal çatışmalar nedeniyle değil aynı zamanda insan kaynaklı iklim değişikliğinin sebep olduğu aşırı iklim olayları, seller, fırtınalar ve hava sıcaklığı değişimleri nedeniyle de büyük tehlike altına girmektedir.¹⁵ Bu konuda çeşitli bilimsel çalışmalar yapılıyor olsa da, konu uluslararası kamuoyu gündeminde yeni yeni yer almaya başlamıştır.

Bütüncül Koruma Yaklaşımı

Türkiye’de koruma ile yükümlü merkezi hükümet birimleri Kültür Varlıklarını Koruma Kurulları” ve “Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonları”dır. Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na, Kültür Varlıklarını Koruma Kurulları ise Kültür ve Turizm Bakanlığı’na bağlıdır. Bu iki kurumun ayrı bakanlıklarda olması kültürel ve doğal varlıkların bütüncül olarak korunmasını güçleştirmektedir. Yerel ölçekte koruma uygulamaları için yol gösterici düzenlemeler ise Alan Yönetimi Planları ve Koruma Amaçlı İmar Planlarıdır.

Adalar ilçesinde kültürel mirasın korunması, yerel ölçekte bütüncül, katılımcı ve adil bir perspektif gerektirmektedir. Strateji Belgesi ve Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmaları bu açıdan önemli fırsatlar sunmaktadır. Uluslararası literatür ve belgeler değerlendirildiğinde, Adalar’da kültürel mirasın korunmasında aşağıdaki konular öne çıkmaktadır:

- **Geçmişten bugüne Adalar’da insanların doğal yaşam ile kurmuş oldukları birbirini olumlu anlamda etkileyen ilişki biçimlerinin biyo-kültürel miras olarak korunmalarının sağlanması**
- **Hak temelli ve kapsayıcı bir kültürel miras koruma anlayışı geliştirilerek, Adalar’ın kültürel miras çeşitliliğini oluşturan değerlere, değerleri sahiplenen ve yaşatan toplulukların öncelikleri ve ihtiyaçlarıyla birlikte sahip çıkılması**
- **Adalar’daki kültürel mirasın farklı kimliklerin ifadesi olarak yaşatılması ve kültürel çeşitliliğin devamlılığının sağlanması**
- **Kültürel miras koruma sürecinin maliyetlerinin ve yararlarının hakkaniyetli bir şekilde dağıtılmasının sağlanması**
- **Kültürel peyzaj alanlarının tanımlanması ve yasallık kazanması için çalışmalar yapılması**
- **Kültürel mirasla ilgili farkındalığın geliştirilmesi ve miras öğelerinin evrensel, esnek ve farklı yorumlamalara açık olarak ifade bulmasının sağlanması**
- **Turizmin doğal varlıklara ve kültürel mirasa zarar vermeyecek seviyede tutulması**

Turizm Baskısı

Çok boyutlu bir kavram olan turizm, insanların günlük yaşamlarını sürdürdükleri çevrelerden ayrılarak sosyal, kültürel ve ekonomik özellikleri içeren bir süreci değişik çevrelerde kısa-orta-uzun süreli olarak yaşamalarını ifade etmektedir.¹⁶ Gelişmekte olan ülkelerde istihdam yaratan, yabancı yatırımcı çeken, döviz getiren, kültürler arası diyalogu geliştiren ve çeşitli sektörleri bir arada barındıran turizmde, turiste sunulan ürünün özünü turistik potansiyel oluşturmakta, kendi yaratıcı kaynaklarını koruyan, aynı zamanda bu kaynakları tahrip eden bir özelliğe sahip olan turizm endüstrisinde turizm arz kaynaklarının korunması konusu ise çok önem kazanmaktadır.¹⁷ 2020 yılı verileri esas alınarak yayımlanan son Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) turizm raporu verilerine göre, dünyada son bir yıl içerisinde, bir önceki yıla göre %7'lik bir artışla 1 milyar 326 milyon kişi ve en son %3.5'lük artışla, son 9 yıl üst üste büyüme yakalayarak yaklaşık 1.5 milyar kişi, turist olarak yeryüzünde seyahat etmiş ve dolaylı dahil toplam 8.9 trilyon USD'lık GSMH'ya katkı sağlamıştır.¹⁸

Kitle Turizmi

Dünyada gitgide artan ve çok sayıda insanın veya büyük turist gruplarının turizm hareketine katılımını ifade eden, önceden organize edilmiş her şey dahil (seyahat, konaklama ve diğer hizmetler) götürü fiyatı belli, grup halinde belirli yerlere seyahat organizatörü firmalarca düzenlenen turizm türü¹⁹ olan kitle turizminin doğal çevre, yapılı çevre ve sosyo-kültürel çevre üzerindeki olumsuz etkileri günümüzde turizme bağlı olarak artan talep sonrası tartışılmaya başlanmıştır. Doğal kaynakların turizm adına aşırı ve dengesiz kullanımı, ekolojik dengeyi bozabilmekte ve çevresel kirlenmeye sebep olabilmektedir. Turizmin gelişmesiyle birlikte, bitki örtüsü, su kalitesi, hava kalitesi doğal hayat ve arazi kullanımı üzerinde olumsuz etkiler görülebilmektedir. Doğal çevreye olan olumsuz etkilerinin yanı sıra tarihi kent dokusunda da artan talepler karşısında geleneksel konut dokusuna müdahaleler oluşmakta, konuttan ekonomik getirisi olan kafe, restoran, dükkan

veya konaklama tesisleri gibi fonksiyonlara dönüşüm yaşanmaktadır.

Kitle turizminin, yoğun turist nüfusunu genellikle kıyı mekanı üzerinde inşa edilen tatil köyü, otel veya temalı otellerde konaklama, yedirme-içirme, eğlendirme, gezdirme ve para harcatmaya dayanan pazar politikası, bu alanlar üzerinde taşıma kapasitelerini zorlayan ve bazen aşan kullanımları ortaya çıkarmıştır. Turizmin tüketim nesnesi haline gelmesi ile tüketim ağırlıklı bu turistik sürecin sebep olduğu sorunlar²⁰ şöyle sıralanabilir:

Bitki örtüsündeki (flora) tahribatı;

- Ekolojik çevreye dağılım, yoğunluk, kaynak kullanımı bakımından çevresel kirlilik,
- Kirliliğe bağlı tür kayıpları ve ekolojik dengenin bozulması,
- Ateş kullanımındaki dikkatsizlik ve orman yangınları
- Yapılaşma için ağaç kesimi
- Turistik bölgelerde toprağın sıkışması ve erozyon, tehlikesi,
- Bitki örtüsünün değişimi ve farklılaşması

Su kalitesindeki bozulma;

- Atıksu (kanalizasyon vs. sular)
- Katı atıklar (çöp vs.)
- Aşırı su kullanımı

Doğal hayatın (fauna) tahribatı;

- Aşırı ve dengesiz yapılaşma
- Zamansız veya kaçak avlanma
- Arazi Kullanımında Tahribat (Tarihi sit alanlarının ve peyzajın bozulması)
- Yapılaşmanın belli bölgede yoğunlaşması
- Alansal yayılım

Gürültü kirliliği;

- Yaz aylarında nüfus yoğunluğunun artışı
- Trafik
- İnşaat (turizm tesisi) yapımı

Mimari kirlenme;

- Yerel mimari özelliğin korunamaması
- Doğa-mimari üslup ilişkisinin kurulamaması

Alt Yapıda Meydana Gelen Yetersizlikler;

- Aşırı trafik yoğunluğu
- Yaz aylarında fazla enerji kullanımı

Sosyo-kültürel farklılıklar ve beklentilerin uyuşmaması bakımından kültürel bozulma olarak kendini göstermektedir.

Ekoturizm Kavramı

Yoğun turizm eylemleriyle dünya kaynaklarının kirlenerek tükenme tehlikesiyle karşı karşıya kalması doğal sınırlar konusundaki çevre bilincini arttırmış; doğal çevre bilinci yüksek, kültürel çevre verilerine daha fazla önem veren, konfor beklentisi öncelikli olmayan, farklılık arayışı içinde olan yeni bir turist tipi ve buna cevap verebilecek turizm türü şeklinde olmuştur. Bugün dünya ülkeleri çevresel kaynaklara daha saygılı, çevreyi kullanırken sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçlayan turizm türlerini (sürdürülebilir turizm, çevreci turizm, doğaya dayalı turizm, yumuşak turizm, yeşil turizm, sorumlu turizm ve ekoturizm gibi) ve bunların mimarilerini tartışarak, planlamalarını bu doğrultuda gerçekleştirmektedir. Günümüzde en yaygın olarak kullanılan ekoturizm kavramıdır. Ekoturizm kavramı 1983 yılında Hector Ceballos-Lascrain tarafından ortaya atılmış ve doğadan zevk alma ve doğanın kıymetini bilme şeklinde tanımlanmıştır. Bir bölgede gerçekleşen turistik faaliyetlerin ekoturizm kapsamında değerlendirilmesi için;

- Doğa temelli olması
- Biyoçeşitliliğin korunmasına katkıda bulunması
- Ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştiği bölgede yaşayan yerel halkın refah düzeyini arttırmaya yönelik girişimlerde bulunması,
- Olumsuz çevresel ve sosyo-kültürel etkileri en aza indirilmesi ve ziyaretçilerin çevre duyarlılığı konusunda bilgilendirilmesi
- Ziyaret edilen bölgedeki kültürel mirasın korunması ve yerel halkın gelenek ve göreneklerine saygı duyulması
- Hem ziyaretçiler hem de yerel halk için olumlu deneyimler sağlaması
- Faaliyetler sonucunda doğacak işlerde yerel halkın istihdam edilmesi gerekmektedir.

2000'lerde de yapılan eklemelerle ekoturizmin birçok tanımı ortaya çıkmış, bu tanımlardaki ortak faktörler şu şekilde sıralanmıştır;

- Doğa temelli (gidilen yerin doğa olması): Koruma işlevi
- Ekoturizmde çevresel eğitim: Eğitimsel işlevi
- Sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi: Yerel katılımçılık işlevi.

Yukarıda bahsedilen kriterlerin gerçekleşmesini sağlayan iyi uygulamaların yanında ekoturizme yönelik eleştiriler de bulunmaktadır. Turistin istekleri bağlamında ele alındığında ekoturizmin amacı, bilme, görme, yardım, doğaya saygı, doğanın kıymetini takdir etme gibi niteliklemlerle açıklanır. Bu açıklama dikkatleri sürdürülebilirlik sorunları olan kitle turizminden alıp daha az zararlı görünen ekoturizm gündemine kaydırma çabası olarak eleştirilir. Ekoturizm kavramı ile beraber ekoturist ve ekolodge kavramları da gündeme gelmiştir. Ekoturistler ile kitle turisti arasındaki en temel ayrım ekoturistlerin daha çok doğa için gelmiş olmasında yatar. Teorik olarak ekoturist çevreye duyarlı olan turisttir.

Ayrıca, çeşitli incelemelerde bulunan ekoturistlerin ilgileri doğayla sınırlı değildir ve çok yönlü bir karaktere sahiptir. Fakat ekoturizm destinasyonu olarak bilinen bir yere giden her turist çevreye duyarlı olacağı da beklenemez. Her şeyin ötesinde ekoturist olarak nitelenen kişi de her bir turist gibi ilginç ve rahatlatıcı bir tatil deneyimi aramaktadır.²¹ Buna göre, ekoturizm tanımlarında kullanılan yakalayıcı ve çekici sözlerle ekoturizmin gerçek amacı, idealleştirilmiş tanımlamalar ve betimlemelerle gizlenmektedir.

Turizmin çevre sorunları ile bağlantısı kurulduğunda, turizmden kaynaklanan çevre sorunlarının ana nedeni olarak, büyük grupların oluşturduğu ve daha çok paket turlarla düzenlenen kitle turizmi görülmektedir. Katılan grupların büyüklüğü ve çevreye yapacağı etkiler bakımından dikkate alındığında bunu doğru olarak nitelendirmek mümkün görülmektedir. Ancak, bireysel turizm ve grup turizmi de bir alan içerisinde büyük kitlelere ulaşmaktadır. Benzer şekilde, küçük gruplar halinde yapılan ekoturizm etkinliklerinin de çevreye olumsuz etkiler yapacağı kaçınılmazdır. Ayrıca, küçük gruplar halinde yapılan ekoturizm etkinliklerinin talep artışı karşısında kitle turizmine dönüşüp dönüşmeyeceği de önemli bir sorundur.²²

Turizm Baskısının Kontrol Altına Alınması

Turizm baskısının kontrol altına alınması için öncelikle;

- **turizme ilişkin vizyonu doğru belirlemek,**
- **kısa vadeli kârlar değil uzun vadeli getiri ve götürüleri iyi hesaplamak,**
- **ilkeler ve öncelikleri net bir şekilde ortaya koymak gerekmektedir.**

Kitle turizmine alternatif çevre ve yerelle dost, yereli incitmeyecek bir turizm anlayışının benimsenmesi, sorumlu ve yerel girişimcilere fırsat tanınması gerekmektedir. İlk olarak 2002 yılında Cape Town'da düzenlenen Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nde tanımlanan sorumlu turizm kavramı veya dayanışma turizmi, hem turizm işletme sahiplerinin sunduğu hizmetleri hem de ziyaretçilerin taleplerini sınırlayan ve sürdürülebilirlik için tüm paydaşları sorumlu kılan, herkesin doğaya karşı sorumlu ve yerel değerlere saygılı olduğu bir turizm türüdür.

Ziyaretçilerin mümkün olduğunca düşük ayak izi olan ulaşım yöntemlerini tercih etmesi, ozon delici olmayan, doğada çözünen ürünleri tercih etmesi, zincir işletmelere yönelmek yerine yerel ekonomiyi desteklemek, yerel kültürle temas kurmak üzere yerel işletmeleri tercih etmesi; işletmelerde klima, böcek ilacı ve doğada çözünür olmayan temizlik ürünleri veya plastik kullanılmaması gibi uygulamalar içeren bu turizm türünde ziyaretçilerin geldikleri yerin kültürel ve doğal değerlerine ilişkin sorumlu hissetmeleri, taleplerini sınırlı tutmaları, aynı şekilde işletme sahiplerinin de sorumlu girişimciler olarak yerel ve temiz ürünler sunması, atık yönetimi, enerji verimliliği, çalışanların sigortalanması veya çalışanlar arasında cinsiyet eşitliği gibi kurallara uyması gerekmektedir. Türkiye'de de, Tatuta (Ekolojik Çiftliklerde Tarım Turizmi ve Gönüllü Bilgi, Tecrübe Takası) Projesi gibi sorumlu turizmin iyi örnekleri gerçekleşmektedir.²³

Son yıllarda;

- **farklı amaçlarla, gezgin deneyimi yaşamak için gezen,**
- **merak eden ve öğrenmek isteyen,**
- **misafir olarak gezdiğinin farkında olan,**
- **yerel insanı yaşadığı yere yabancılaştırmayan**

sorumlu ve bilinçli ziyaretçilerin sayısı artmaktadır. Turizm hizmetini tamamen turist taleplerine göre şekillendirmeyen, yerel değerlere sahip çıkan bu turizm türlerinde yaşanan talep artışı olumlu bir gelişme olarak görülmektedir.

Bazı ülkelerde, yerelde tüm aktörlerin söz hakkı olduğu "Turizm Bölge Yönetim Sistemi" gibi organizasyonlar bulunmakta, turizm baskısının kontrol altına alınması için önerilen turizm kapasitesinin belirlenmesi ve turist sayısının sınırlandırılması konularında da turist sayısının azalması karşısında işletmecilerin tutumu ön plana çıkmaktadır. Bu tip sınırlandırmalar işletmecilerin fiyat arttırması ile sonuçlanmakta veya, "parası olan-kaliteli-harcayacak turist gelsin" gibi yanlış ve dışlayıcı yaklaşımlara sebep olmaktadır. Bu bakımdan işletmecilerin de sorumluluklarının farkında olması, koruma bilincine sahip olması ve bazı beklentilerinden ödün vermesi gerekmektedir.

Dünyada çeşitli ülkelerde turizmin, başta ekoloji olmak üzere kentlerdeki olumsuz etkilerini hafifletmek için uygulanan veya tartışılan

- **uçuş utancı kavramı,**
- **turizm vergisi,**
- **karbon vergisi,**
- **ekolojik alanların korunması adına belli gelirlerden mahrum kalan vatandaşların maddi kayıplarının alınacak vergilerle karşılanması**

gibi yenilikçi uygulamalarının İstanbul'da ve Adalar'da uygulanabilirliğinin tartışılması gerekmekte, katılımcı planlama anlayışını benimseyerek çevrenin ve kültürün korunması anlayışının ve kaynakları sınırlı bir dünyada yaşadığımızın kamu, turizm yatırımcıları, işletmeciler, ziyaretçiler ve toplumun tamamı tarafından benimsenmesi ve korumaya ilişkin farkındalığın oluşması gerekmektedir.

Yenilikçi Planlama Yaklaşımları

Artan nüfus, kentleşme ve tüketim karşısında kentsel çevre, doğal çevre ve enerji sorunlarının büyümesi, 90'lı yıllardan itibaren, kentlerin doğa ve insan üzerindeki olumsuz etkilerinin, nüfus ve kentleşme baskısının kaldırılabilmesi ve daha verimli daha yaşanılır kentlerin tasarlanabilmesi için yeni planlama yaklaşımlarının ve çeşitli girişimlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. 1990'lı yılların başında Yeni Kentleşme Hareketi (New Urbanism) ile başlayarak "Sürdürülebilir Kentler (Sustainable Cities), Ekolojik Kentler (Ecological Cities, Green Cities), Akıllı Büyüme (Smart Growth), Yavaş Kentler (Slow Cities), Düşük Karbon Kentler (Low Carbon Cities), Yaşanabilir Kentler (Liveable Cities), Dijital Kentler (Digital Cities) ve Akıllı Kent Girişimleri (Smart Cities Initiatives) vb. adları altında gelişen planlama ve tasarım yaklaşımları, çeşitli çözümler sunmaktadır.²⁴

Yenilikçi Yaklaşımlardan Alınan Dersler

İncelenen kent modelleri, çevresel, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliği sağlamaya yönelik planlama kriterlerine sahip olsalar bile; her modelde öncelikli olan ve ağır basan sürdürülebilirlik boyutu değişmektedir. Ekolojik kentlerde çevresel boyuta ilişkin kriterler ağır basarken; yavaş şehir ve yaşanabilir şehirlerde sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliği sağlamaya yönelik kriter de çevresel sürdürülebilirlik kriterleri kadar ağırlıklıdır. Eko-kentler nüfus sınırlaması olmaması nedeniyle, yavaş kentlere göre daha büyük ölçekli sürdürülebilir yerleşim modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm modeller, sürdürülebilirlik çatısı altında birleşmekte ve verimli alan kullanımı, verimli enerji, yüksek toplumsal fayda, güçlü yerel ekonomi ve etkin ağ gibi ortak paydalarda buluşmaktadır.

Sürdürülebilir kent örneklerinin çevresel, sosyal ve ekonomik tasarım ilkeleri incelendiğinde; çevresel farkındalık,

- **doğa ile uyumlu altyapı,**
- **tarihi ve kültürel değerlerin korunması,**
- **katılım imkanları sunan kent yapısı,**
- **estetik ve işlevsel kamusal mekan,**
- **yaya, bisiklet ve toplu ulaşımın desteklenmesi**
- **yerel ekonominin desteklenmesi,**

gibi konular Adalar ilçesinde geliştirilebilecek öncelikli ilkelerden bazılarıdır.

Adalar'ın yönetiminden pek çok merkezi ve yerel yönetim birimi sorumlu bulunmaktadır. Özellikle merkezi yönetim ve ona bağlı teşkilatlanmanın güçlü olduğu görülmektedir. Adalar aynı zamanda sivil toplum kuruluşlarının ve platformların aktif olduğu, çok sesli bir sivil yapılanmaya sahip bir ilçedir. STK'ların gücü, öncelikleri, beklentileri ve ihtiyaçları farklılık gösterebilmektedir. Bu durum bazı konularda uzlaşma ihtiyacı doğurmaktadır. Bu açıdan, hassas ve dezavantajlı gruplar dahil tüm sosyal grupların katılımını sağlayarak, ortak çözümler ve kararlar üretebilmek Adalar için son derece önemlidir. Adalar ilçesindeki tüm adaların birbirinden farklı özellikleri ve ihtiyaçları doğrultusunda ve yukarıda bahsedilen dünyadaki koruma ve ekoloji öncelikli kent yönetim modellerindeki göstergeler rehberliğinde, Adalar'a özgü planlama ve yerel yönetim yaklaşımı geliştirilmelidir.

Ekolojik Kentler (Ecological Cities)

Ekokent; bir ekosistemde yaşayan tüm organizmaları, organizmaların etkileşim içinde bulunduğu hava, toprak, su, güneş ışığı gibi çevrenin fiziksel öğelerini içeren biyolojik bir çevredir. Eko-kentler, kendini idame ettiren esnek yapısıyla, doğal ekosistemlerin bir fonksiyonu olarak modellenmiş sağlıklı insan yerleşmeleridir. Ekocity için ilk girişimler 1992 de Rio de Janerio'da düzenlenen "United Nations Earth Summit" organizasyonundan sonra ortaya çıkmıştır. Ekolojist ve aktivistlerden oluşan "Eco-city Builders" akımın ana savunucusudur. 2002'de 5. International Ecocity Conference delegasyonu tarafından ekokent prensipleri belirlenmiştir.

Örnekler: Koppenag-Danimarka, Hamburg – Almanya

Planlama İlkeleri:

Çevresel: hava kalitesi, doğayla uyumlu altyapı, çevresel farkındalık, yenilenebilir enerji üretimi, verimli ulaşım sistemleri

Sosyal: kültürel farkındalık

Ekonomik: maliyet verimli eko-mühendislik çözümleri

Ekoköy (Ecovillage)

Doğal kaynakların tükenmeye başlamasıyla bozulan ekolojik dengenin insan yaşamındaki olumsuz etkileri, sürdürülebilir bir ortak yaşamın oluşturulmasını gündeme getirmiştir. Hildur-Ross Jakson çiftinin kurduğu Gaia Vakfı "Sürdürülebilir topluluklar" konusunda Gilmanlara yaptırdığı alan çalışması ile ilgili raporda ekoköyler; "İnsan etkinliklerinin zararsız bir şekilde doğa ile bütünleştiği, sağlıklı insan gelişimini destekleyen ve başarılı bir biçimde kesintisiz olarak sürebilecek insan ölçeğindeki tam teşekküllü yerleşimlerdir" diye açıklanmaktadır. Eko köylerin, toplumda oluşan hasarların onarılması ve insanlığın, dünyanın verebildiği limitler dahilinde yaşayabilmesi konusunda yol gösterici yerleşmeler olduğu vurgulanmaktadır.

Örnekler: Findhorn Ekoköyü – İskoçya, Sieben Linden Ekoköyü – Almanya, Ithaca Ekoköyü – ABD

Planlama İlkeleri:

Çevresel: organik tarım, yeşil inşaat teknikleri, geri dönüşümlü malzeme, ekolojik ayak izini azaltma hedefi

Sosyal: gönüllü katılımçılık, ortak manevi değerler

Ekonomik: kendi kendine ekonomik olarak yetebilme

Yaşanabilir Kentler (Liveable Cities)

Yaşanabilir kent; İngiltere Urban Task Force'a göre sosyal ve ekonomik olarak işlevleri güçlü, çevre duyarlı, yaya ve motorsuz erişime olanak verecek şekilde ulaşım bağlantılarının güçlü, Hahlweg'e göre, yaşlı, engelli ve çocukların hizmetlere kolay erişebileceği kent herkes için kent, Salzano'ya göre tarihe saygı duyan, gelecek kuşaklara sağlıklı yaşam alanı sağlayan geçmiş ile gelecek arasında bir köprü niteliğindedir. Bu yüzden yaşanabilir kent aynı zamanda sürdürülebilir kendir. Bir çok girişimin yanı sıra ABD ve Avrupa'da 1985'ten günümüze yılda iki kez düzenlenen konferanslar ve 8000'den fazla temsilcisi ile "International making Cities Livable" girişimi yaşanabilir kent teması altında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Örnekler: Melbourne, Avustralya, Viyana-Avusturya, Vancouver-Canada

Planlama İlkeleri:

Çevresel: çekici, estetik ve işlevsel kamusal mekan, işlevsel çeşitlilik içeren kentsel mekan, sürdürülebilir ulaşım modlarının arz edilmesi, doğal kaynakların korunumu ve enerji verimliliğinin desteklenmesi, motorlu ulaşım araçlarından bağımsız kent

Sosyal: yüksek iletişim ve etkileşim olanakları, temiz ve güvenli kentsel mekan, katılım imkanları sunan yönetim yapısı, etnik ve kültürel çeşitliliğin sürdürülebilirliği, insan ölçeğinde, yaşlı, çocuk, engelli bireyler için konfor arzeden kentsel mekan

Ekonomik: yerel ekonominin desteklenmesi, ekonomik konut olanakları

Yavaş Kentler (Citta Slow)

Yavaş kent yaklaşımı 1999'da ilk defa Greve in Chianti'nin eski belediye başkanı Paolo Saturnini tarafından ortaya koyulmuş ve hızla yayılarak günümüzde 27 ülkede 147 yerleşmeyi kapsayan bir harekete dönüşmüştür. Yavaş kent hareketi küreselleşme ve standartlaşma eğilimleri karşısında sürdürülebilir kentsel gelişme bakımından alternatif bir yaklaşım sunmaktadır. Yavaş kent yaklaşımı 50'den fazla taahhüt içermektedir. 50000 altındaki yerleşmelerin katılabileceği topluluğun temel prensipleri, çevre politikaları, altyapı politikaları, kent dokusu kalitesi, yerel üretim ve farkındalık üzerine kurgulanmıştır.

Örnekler: Chianti-Toscana-İtalya, Amalfi-İtalya, Falköping-İsveç, Seferihisar-İzmir-Türkiye, Gökçeada-Çanakkale-Türkiye

Planlama İlkeleri:

Çevresel: enerji verimliliği ve atık yönetimi, alternatif enerji sistemlerinin kullanımı, gürültü, ışık, elektromanyetik kirliliğin önlenmesi, yaya, bisiklet ve toplu ulaşımın teşvik edilmesi

Sosyal: tarihi ve kültürel değerlerin korunması, yaşlı, çocuk ve engelliler için konforlu tasarım

Ekonomik: yerel ekonominin desteklenmesi, kentin fiber optik ve kablosuz sistemle donatılması

KURUMSAL PLANLAMA ÇERÇEVESİ

A. TEMALAR

- İBB 2020-2024 KURUMSAL STRATEJİK PLAN
- İSTANBUL VİZYON 2050

İBB 2020-2024 Kurumsal Stratejik Plan

Katılımcı bir şekilde yürütülen kurumsal stratejik plan çalışmaları kapsamında, 4-5 Ekim 2019 tarihlerinde, önce İBB Meclis üyelerinin, daha sonra ilçelerin ve farklı toplumsal kesimlerin temsilcilerinin olduğu yaklaşık 2000 kişinin katıldığı odak grup toplantıları ve çalıştaylar düzenlenmiş; tüm paydaşların; siyasi partilerin, sivil toplum kuruluşlarının, meslek temsilcilerinin görüşleri alınmıştır. Başta metro istasyonları olmak üzere, kentin farklı noktalarında anketler düzenlenmiş; internet üzerinden gerçekleştirilen anketlerle 200.000'den fazla kişiye ulaşılmıştır.

"İstanbul Senin, Geleceğine Birlikte Karar Verelim" sloganı ile yürütülen çalışmaların sonunda **"adil, yeşil ve yaratıcı şehir, mutlu İstanbulu"** vizyonu oluşmuş, adalet, şeffaflık ve hesap verebilirlik, etik, kapsayıcılık, yenilikçilik, çevreye duyarlılık, liyakat, katılımcılık, insan odaklılık ve çeviklik temel değerler olarak ortaya çıkmıştır. Vizyon ve temel değerler doğrultusunda insan odaklılığı merkeze alarak 8 tema ortaya çıkmıştır ve bu temalara yönelik stratejiler geliştirilmiştir. Bu 8 tema; katılımcı ve yenilikçi yönetim, ulaşılabilir İstanbul, **çevreye duyarlı, üreten ve paylaştan İstanbul, yaşayan İstanbul, eşsiz miras ve finansal sürdürülebilirlik**dir.²⁵

Kurumsal stratejik planda belirlenen 9 temel ilkedен biri olan katılımcılık ilkesine, yapılan GZFT analizlerinde fırsatlar ve ihtiyaç/sorun alanları başlıklarında yer verilmiştir. Şehir yönetiminde katılımcılık ilkesinin yükselen bir eğilim olması plan kapsamında bir fırsat alanı olarak görülürken; katılımcılıkla ilgili tanımlı bir sürecin olmaması bir sorun alanı olarak gösterilmektedir. Katılımcılıkla ilgili süreçlerin tanımlanması ve ilgili yönetmeliğin hazırlanması bu kapsamdaki ihtiyaç/gelişim alanları olarak belirtilmiştir.

İBB Stratejik Planında "katılımcı ve yenilikçi yönetim" temasıyla amaçlanan kurumsal yapıyı ve iş modelini adil, katılımcı ve yenilikçi yöntemlerle gerçekleştirmek amacıyla bağlı olarak Adalar'daki katılımcı planlama süreci; Adalar halkıyla birlikte, gönüllülük ve paydaş danışma ve ortak karar alma süreçleri işletilerek geliştirilmiştir. Katılımcı planlama çalışmaları kapsamında ön hazırlık ve katılımın oluşumu, katılımcı planlamanın uygulanması ve karar oluşturma etkinlikleri ile katılım süreci aşamaları oluşturulmuştur. Uygulama aşamasında gerçekleştirilen saha etkinlikleri, katılım masaları, saha etkinlikleri ile kamu kurumu temsilcileri, gönüllüler, sivil toplum örgütleri, yerel halk ile uzmanların karar alma süreçlerine katılımı sağlanmıştır. Bu süreç İBB Stratejik Planındaki vatandaş deneyimini dikkate alarak tüm paydaşların karar alma süreçlerine eşit ve etkin katılımı sağlamak hedefiyle uyumaktadır.

İBB 2020-2024 Kurumsal Stratejik Planına aşağıdaki adresten ulaşabilirsiniz:

www.ibb.istanbul/Uploads/2020/2/iBB-STRATEJIK-PLAN-2020-2024.pdf

İstanbul Vizyon 2050

İstanbul'da 1980 yılından günümüze geçen 40 sene içinde 1980, 1994, 1995, 2006 ve 2009 yıllarında 1/50.000 ve 1/100.000 ölçeğinde üst ölçekli plan çalışmaları gerçekleştirilmiştir. 15.06.2009 tarihinde onaylanarak yürürlüğe giren 1/100.000 ölçekli İstanbul Çevre Düzeni Planı;

- Onay tarihinden sonraki süreçte planın ana ilke kararlarına yön veren; Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin yerine 14.06.2014 gün ve 29030 sayılı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren Mekânsal Plan Yapım Yönetmeliği'nin getirilmiş olması;
- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesine ilişkin kanunun kabulünden sonra İstanbul il sınırı içerisinde birçok alanın Afet Riskli Alan ve Rezerv Alan ilan edilerek, kentsel dönüşüm kapsamında münferit uygulamalara konu edilmesi;
- Planın doğu-batı aksında gelişmeyi öngören ana ilkeleri ile çelişen ve kuzeye doğru gelişmeyi tetikleyen büyük ölçekli yatırım kararlarının (Kanal İstanbul, 3.Havalimanı, Hızlı Tren, 3.Köprü ve Kuzey Marmara Otoyolu, Lastik Tekerli Tüp Geçiş Projesi vb.) söz konusu planın yapım sürecinden sonra alınması

gibi sebeplerden dolayı yürürlükte olsa da geçerliliğini ve güncelliğini kısmen yitirmiş, plan bütünlüğü bozulmuştur. Bu nedenlerle çevre düzeni planlarının tek başına çözüm üretmekte yetersiz kaldığı ve kalkınma politikaları ile bölgesel gelişme stratejilerini mekânsal düzeyde ilişkilendiren bütünlük bir stratejiye, uzun vadeli ve toplumun geniş kesimi tarafından kabul görececek bir vizyona ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmaktadır.

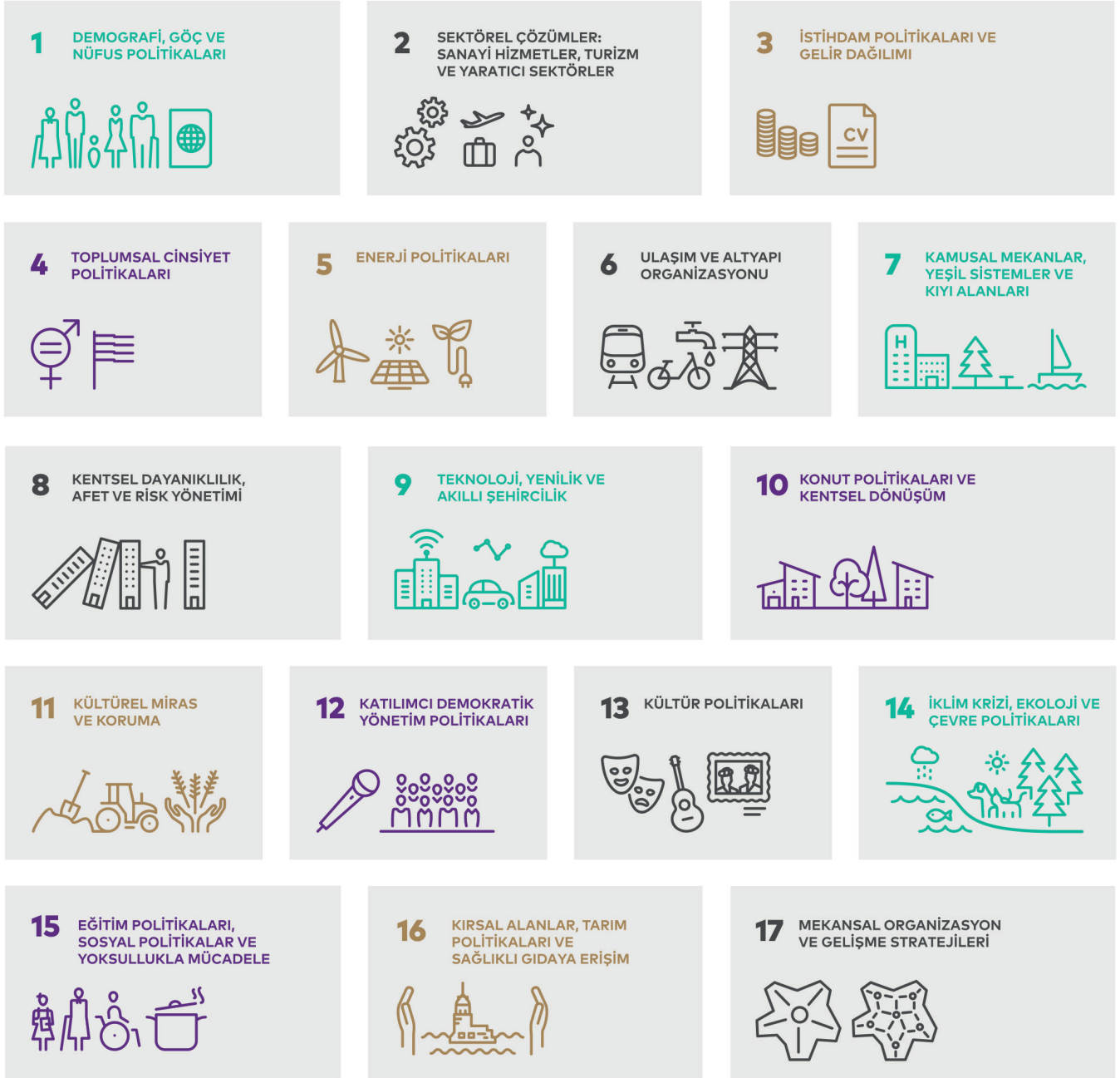
Ayrıca, kentlerin ve bölgelerin hızla gelişmesi ve bunlara cevaben yapılan parçacık kentsel uygulamaların kısa dönem olumlu etkileri olsa da; bunların uzun dönemde nasıl sonuçlar doğuracağına tam olarak bilinmemesi, kentlerin ve bölgelerin bütüncül olarak uzun vadeli planlarla yönetilmesini gerekli kılmaktadır. Bilimsel

çalışmalar, küresel dinamiklerin de etkisiyle, farklı ölçeklerde: iklim değişikliği; girişimci, şeffaf, katılımcı planlama ile kentlerin rekabetçiliklerinin artırılması; hem dikey hem yatay düzlemde koordinasyonun etkin işleyişi; uzun vadeli planlama yaklaşımlarına duyulan ihtiyaç gibi konulara yönelik ilginin arttığını ve yerel yönetimlerin bu çerçevede faaliyet göstermelerinin gerektiğini vurgulamaktadır.

Bu bağlamda Şehir Planlama Şube Müdürlüğü tarafından başlatılan "İstanbul Vizyon Çalışması ve Bütünlük Mekânsal Gelişim Strateji Belgesi Oluşturulmasına Yönelik Araştırma, Veri Toplama, Analiz, Proje ve Yönetim Modeli Çalışmaları" işi kapsamında, 2050 yılını hedef alacak şekilde, yukarıda aktarılan ihtiyaçlara cevap vermek ve çalışmayı bu hedef yılına göre kurgulamak amaçlanmaktadır.

Söz konusu amaç doğrultusunda, Temmuz 2020 itibarıyla başlanan çalışmalar, İstanbul Planlama Ajansının dört alt bileşeninden biri olan Vizyon 2050 Ofisi ile birlikte yürütülmektedir. Çalışma kapsamında İstanbul'un öncelikli meselelerinin, hedeflerinin ve gelecekte karşılaşması muhtemel sorunlarının irdelenmesi; iki yıla yayılan bir çalışma takvimi içerisinde iklim krizinden ulaşım, altyapıdan kültür politikalarına, istihdamdan tarım ve gıda politikalarına hayatın her alanına temas eden konu başlıklarına odaklanarak, bu konulara dair mevcut durumu değerlendirdikten sonra kent hakkını kullanan tüm paydaşların katılımıyla çözüm önerileri, vizyon ve vizyonu hayata geçirecek strateji ve eylemlerin geliştirilmesi hedeflenmektedir.²⁶

Vizyon 2050 çerçevesinde belirlenen 17 temadan biri, Katılımcı Demokratik Yönetim Politikalarıdır. Bu tema altında yapılacak araştırmada temel olarak tüm İstanbulluları katılıma teşvik etmek, tüm grupları sivil yaşama dahil etmek, eşit hakları teşvik etmek ve İstanbullular ile kent yönetim arasında güven inşa etmek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda İstanbul'da İBB ve ilçe belediyelerinin katılım anlayışları, yöntemleri ve bu çerçevede hayata geçirdikleri uygulamaların analizi yapılacak ve katılımcı sürecin sivil toplum tarafından

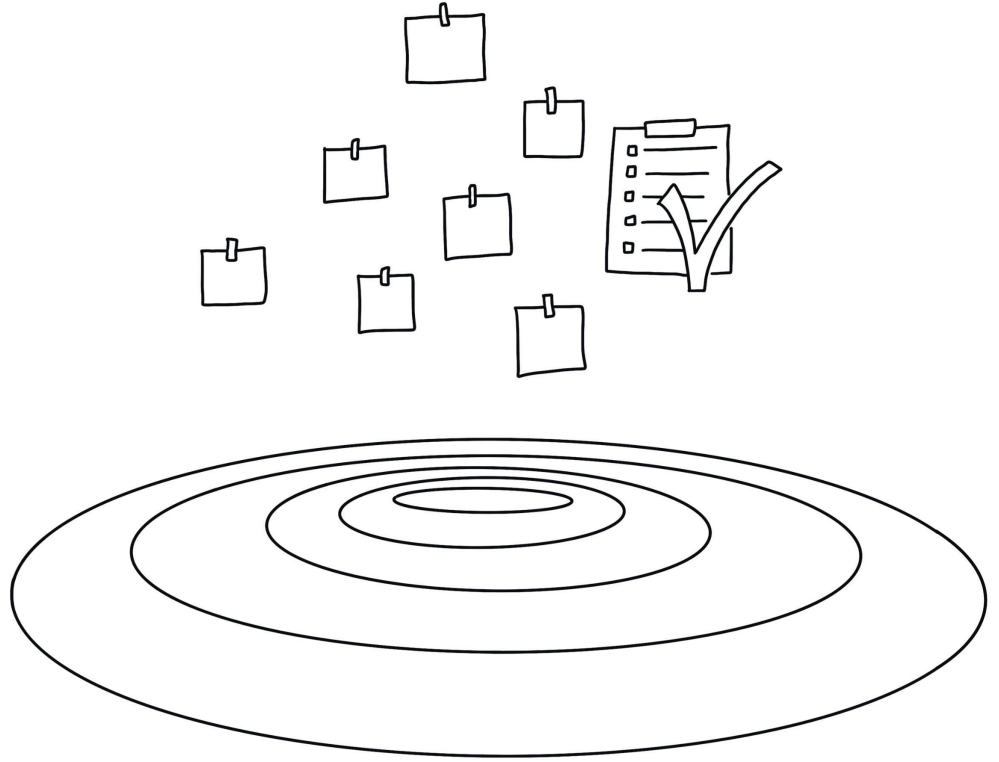
Ayrıntılı bilgiye bu adresten ulaşabilirsiniz: www.vizyon2050.istanbul

nasıl deneyimlendiği üzerinde de durulacaktır. Bu çerçevede yapılacak paydaş analizleri sonrasında çok paydaşlı ve geniş katımlı bir yöntemle belirlenecek hedefler, politikalar ve stratejiler ortaya çıkartılacaktır.

Adalar Strateji Belgesinin hazırlanması sürecinde hem ele alınan anahtar konular ile belirlenen ilkeler

hem de planlama temaları Vizyon 2050 çerçevesinde çalışılan temalarla ortaklaşmaktadır. Adalar planlama gündeminde ele alınan konular için yapılan katılım etkinlikleri ve toplantılara Vizyon 2050 uzmanları davet edilerek sürece katılmaları sağlanmıştır. İki plan için yapılan çalışmaların birbirini desteklemesi sağlanarak eşgüdüm oluşturulmuştur.

YEREL PLANLAMA VE YÖNETİM GÜNDEMİ

- KORUMA PLANLARI
- ULAŞIM KARARLARI
- AFET RİSKLERİ
- DENETİM

Koruma Planları

Adaların tamamı 31.03.1984 tarihinde Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu tarafından sit alanı ilan edilmiştir. Bu doğrultuda, 16.05.1984 tarih ve 291 sayılı karar ile de Koruma İmar Planı yapıncaya kadar geçerli olmak üzere, Marmara Takım Adaları Bütünü Geçici Yapılaşma Koşulları kabul edilmiştir. Aynı kurul tarafından 17.10.1985 tarihli 1515 sayılı başka bir karar ile Büyükkada'da Sit Alanı Geçici Yapılanma Koşulları yeniden belirlenmiş ve genel tescil kararları verilmiştir.

Adalar ilçesindeki adaların birbirlerinden bağımsız olarak, farklı zamanlarda ve farklı ölçeklerde imar planları yapılmıştır. Sedef Adası'nın 06.07.1956 tarihinde 1/1000 ölçekli, Büyükkada'nın 22.06.1957 tarihinde 1/5000 ölçekli, Kınalıada'nın 23.07.1966 tarihinde 1/2000 ölçekli, Heybeliada'nın 16.11.1966 tarihinde 1/2000 ölçekli, , Burgazada'nın 10.08.1970 tarihinde 1/2000 ölçekli, Kaşık Adası'nın 15.06.1988 tarihinde 1/5000 ölçekli imar planları onaylanmıştır.

Büyükkada, Heybeliada, Burgazada, Kınalıada ve Kaşık Adası'nın bir bütün olarak planlandığı Mimar Sinan Üniversitesi tarafından hazırlanan Marmara Takım Adaları Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı, 16.10.1989 tarihinde Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından uygun bulunmuş 29 Ağustos 1991 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanmıştır.

Daha sonra bazı bölümleri revize edilen plan, 25 Haziran 1992 tarihinde Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu tarafından uygun bulunmuş, 30 Haziran 1994 tarihinde ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanmıştır. Adalar 'da bu nazım imar planlarından sonra 1/1000 ölçekli uygulama imar planı yapılamamıştır.

1984 - 2007 yılları arasında uygulamalar Geçiş Dönemi Yapılaşma Koşullarına göre yapılmıştır. Bu koşullar pek çok soruna yol açmakla birlikte; tamamı sit alanı olan ilçenin korunmasını da sağlayamamıştır. 2007 yılında yeni bir plan sürecine başlanmıştır. Doğal ve kentsel nitelikleri ile korunması gereken planlama alanındaki yapılaşmanın kontrol altına alınması ve koruma

kullanma dengesinin sağlanması için hazırlanmış olan 1/5000 Ölçekli Adalar Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 07.03.2011 tarih ve 3125 sayılı karar ile değişikliklerle uygun bulunmuş, Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından 16.06.2011 tarih ve 1344 sayılı karar ile aynen uygun bulunmuş ve 21.09.2011 tarihinde onaylanmıştır. Bu plan ile belirlenmiş kullanım ve yoğunluk kararları; nüfus ve yoğunluk artırabileceği, ormanların yapılaşmaya açılma riski, kıyı kullanımının kamuya açık kullanımının kısıtlanması, imar artışına yol açabileceği, Adalar 'ı çekim noktası haline getirerek turizm baskısını arttırabileceği ve motorlu araç trafiğine açılmasına neden olabileceği gerekçeleriyle yoğun şekilde itiraz görmüş ve planın iptaline yönelik davalar açılmıştır.

Dava süreçleri devam ederken, meri 1/5000 Ölçekli Adalar Koruma Amaçlı Nazım İmar Planına uygun olarak İller Bankası tarafından ihale usulüyle yüklenici bir firma tarafından yapılan ve Adalar Belediye Meclisi'nin 11.12.2015 tarih ve 2015/61 sayılı kararı ile İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına gönderilen Adalar İlçesi, 1/1000 ölçekli Kentsel Sit Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı teklifi 21.09.2011 onanlı 1/5000 ölçekli Adalar Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve plan değişiklikleri doğrultusunda 3194 ve 5216 sayılı yasa ve ilgili yönetmelikler kapsamında değerlendirilmiş ve İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 22.07.2016 tarih, 1371 sayılı ve 13.10.2016 tarih, 1726 sayılı kararları ile tadilen onaylanmış ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere göre değerlendirilmek üzere İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmiştir.

1/1000 ölçekli planın Kurul onama süreci devam ederken; İstanbul 8. İdare Mahkemesi'nin 2017/984 Esasına kayden TMMOB Mimarlar Odası tarafından açılan davada 30.11.2017 tarih ve K.2017/2628 sayılı karar ile; 2011-2017 yılları arasında geçerli olan 1/5000 ölçekli nazım imar planı iptal edilmiştir.

Planın iptal edilmesi sonucunda plansız kalan Adalar İlçesinde İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 10.01.2020 gün ve 6931 sayılı kararı ile Koruma İmar Planı yapılıncaya kadar geçerli olmak üzere; belirlenen komisyon tarafından hazırlanan Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları kabul edilmiştir.

GEÇİŞ DÖNEMİ KORUMA ESASLARI VE KULLANMA ŞARTLARI

Koruma amaçlı imar planlarının hazırlanma ve onay sürecinin diğer planlara göre süre olarak daha uzun sürmesi ve gecikmesi nedeniyle koruma kurulları tarafından "Geçici Yapılaşma Koşulları" ya da güncel tanımıyla "Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartları" (GDKE) belirlenmektedir. Bu koşulların uzun süre yapılaşmayı yönlendirmesi, kentsel sit alanlarının bütüncül yapısını bozucu uygulamaların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu koşullar her ne kadar, geçiş dönemini, yani kısa bir süreyi öngören, kalıcı ve ayrıntılı hükümler içermeyen yönlendiriciler olsa da plansızlık nedeniyle kalıcı hale gelmekte ve kentsel çevrenin düzenlenmesinde yetersiz kalmaktadır. Geçici Yapılaşma Koşullarının yetersiz kalmasının sebepleri, öncesinde yeterli analiz çalışmalarının yapılmaması, bütün kentler için benzer düzenlemeler içermesi, kentsel sit alanı içindeki uyum, tarihi ve kültürel dokunun yeterince irdelenmemesi olarak sıralanabilir.

1984 yılında sit alanı ilan edilen Adalar ilçesinin bugüne kadar bütüncül bir uygulama imar planı olmadığından bahsi geçen süre boyunca Geçici Yapılaşma Koşulları ile inşai faaliyetler yürütülmüştür. Bu koşullar, alandaki plansız, parçacıl, arazi ile uyumsuz ve yoğun yapılaşmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle kotlarla açığa çıkan katların, Adalar 'ın yapısal kimliği ile bağdaşmayan, tarihi doku ile uyumsuz yüksek yapılara sebep olduğu görülmüştür. Bu nedenlerle İBB İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı tarafından 12.03.2020 tarihinde 10.01.2020 gün ve 6931 sayılı GDKE kararına itiraz edilmiştir. Bu itiraz 23.06.2020

tarihinde reddedilmiş olmakla birlikte 2020 Eylül ayından itibaren de GDKE uyarınca inşai faaliyetler başlamıştır.

TMMOB Mimarlar ve Şehir Plancıları Odalarının;

- Dava konusu yere ilişkin 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının yargı kararı ile iptal edilerek, bölgenin plansız kaldığı,
- Dava konusu kararın iptal edilen Koruma Amaçlı Nazım İmar Planının plan notlarına göre hazırlandığı,
- Tescilsiz parsel üzerinde tescil edilmemiş kültürel miras değeri olan yüzlerce yapı bulunduğu,
- Dava konusu kararın kültürel mirası tehdit ettiği,
- Koruma amaçlı imar planı yapılmadan bölge kurulu öngörüsüyle koruma amaçlı imar planı kriterlerini etkileyecek düzenlemeler yapılmayacağı,
- Dava konusu kararın 6.maddesinin 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18. maddesine aykırı olduğu,
- İmar planı olmayan alanda kurul kararı ile ifraz ve tevhid yapılamayacağı,
- Dava konusu kararın, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına aykırı olduğu gerekçeleriyle

10.01.2020 gün ve 6931 sayılı İstanbul Adalar Kentsel ve Arkeolojik Sit Alanları Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanma Şartlarına Yönelik İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Kararına açtığı dava İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 15.04.2021 tarih ve 2020/801 Esas sayılı kararı ile dava konusu kararın 6. Maddenin 3. cümlesi, 7. Maddenin 1. cümlesi ile 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6 ve 7.7 alt maddelerinin tamamı, 8. Madde ile 9. Maddesinin 2577 sayılı Kanunun 27. Maddesi uyarınca teminat alınmaksızın dava sonuna kadar yürütülmesinin durdurulması, dava konusu kararın diğer kısımları yönünden ise yürütülmesinin durdurulması isteminin reddi ile sonuçlanmıştır.

Cumhurbaşkanı'nın 05.11.2021 tarih ve 4758 sayılı kararı ile Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmiştir. Söz konusu karar ile Adalar

ilçesinin tamamında plan yapma veya yaptırılmasını sağlama ve onaylama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilmiş ve bu alanlarda 19.10.1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerinin uygulanacağı karara bağlanmıştır.

Ayrıca Bakanlık Makamının 11.02.2022 tarihli ve 2930543 sayılı Olur'u ile Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109. maddesi uyarınca İstanbul İli, Adalar İlçesi, Büyükkada, Heybeliada, Burgazada ve Kınalıada'da yer alan Kentsel Sit ve Arkeolojik Sit Alanlarını içeren, çakışan alanlar ve kıyı kenar çizgisinin deniz tarafında kalan alanlar harici bölge için belirlenen geçiş dönemi yapılanma koşulları ve kullanma esaslarına yönelik olarak; İstanbul V Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 10.01.2020 tarih ve 6931 sayılı kararının yargı kararı ile iptal edilmeyen maddelerinin, iptal edilen maddelere yönelik 29.12.2021 tarih ve 8950 sayılı kararının, riskli yasal yapılar ve kamu projelerini kapsayan 07.07.2021 tarih ve 8456 sayılı kararının yürürlüğünün devamına karar verilmiştir.

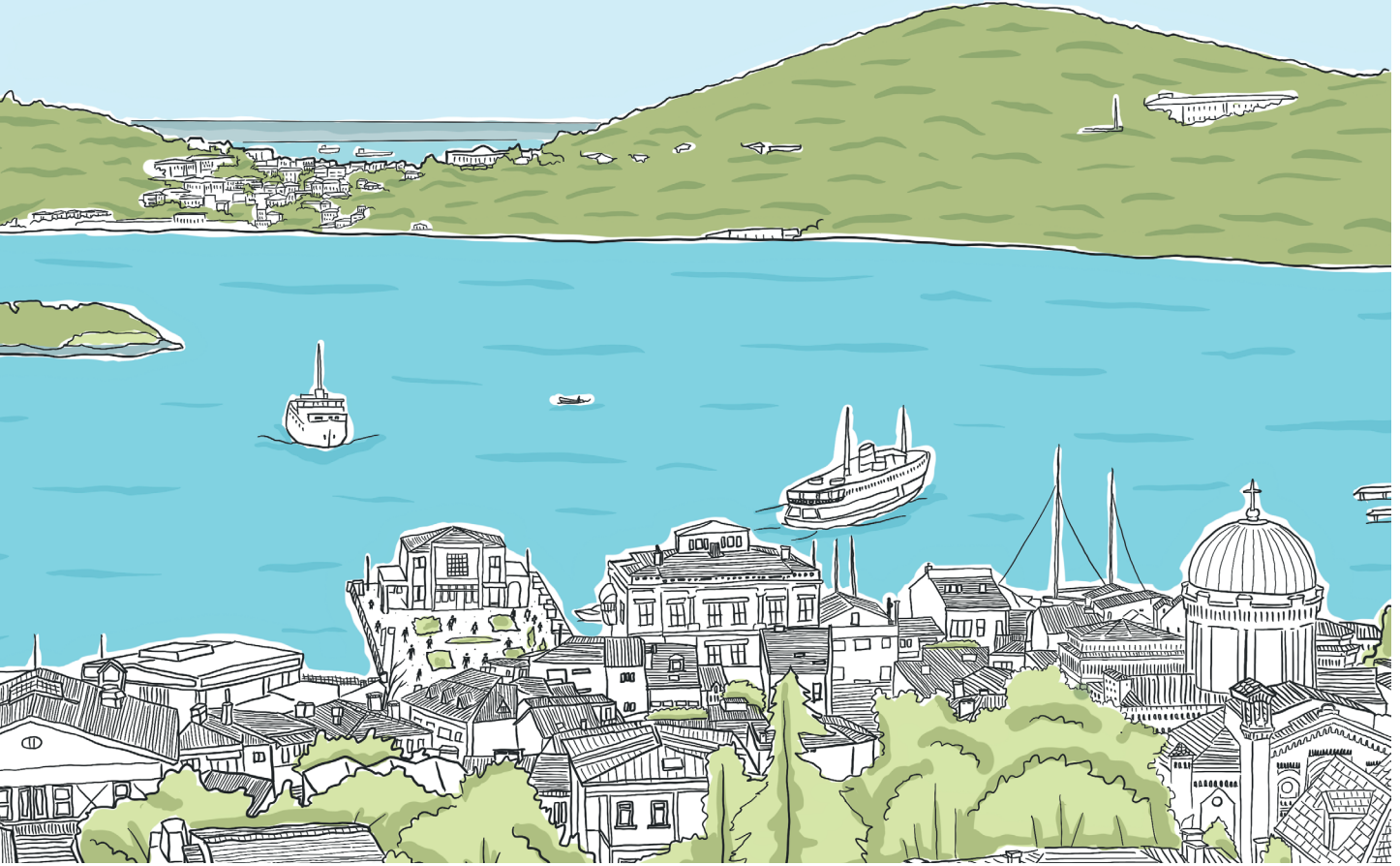
YASSIADA VE SİVRİADA PLANLAMA SÜREÇLERİ

Yassıada ve Sivriada tarih boyunca yerleşmeye ve yoğun yapılaşmaya konu olmamış, inziva ve sürgün amaçlı olarak kullanılmış, bu sayede adalar ve çevresindeki ekosistem zenginliği artmış, deniz ve hava canlıları için yuvalama ve yavrulama alanı haline gelmiştir. Yassıada birinci derece doğal, tarihi ve üçüncü derece sit alanı olarak; Sivriada üçüncü derece Arkeolojik Sit Alanı ve ikinci Derece Doğal Sit Alanı olarak belirlenmiştir. Kasım 2011'de onaylanan 1/5000 ölçekli Adalar Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında sit alanı olan her iki ada için de herhangi bir yapılaşma önerilmemiştir.

2010 yılında Yassıada'nın "Demokrasi" Adası yapılacağı ilan edilmiş, bu amaçla Yassıada 2011 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı'na "müze" olarak kullanılmak üzere tahsis edilmiştir. Daha sonra Kültür ve Turizm

Bakanlığı bir protokol ile Yassıada ve Sivriada'yı kongre ve turizm merkezine dönüştürülmek üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği iştiraklerinden Gümrük ve Turizm İşletmeleri'ne devretmiştir. 10.10.2012 tarihli İstanbul I Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu (KTVKKBK) Kararı ile Yassıada 1.Derece Doğal Sit Alanından çıkarılarak Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanına alınmıştır. 16.11.2012 tarihli İstanbul V Numaralı KTVKKBK kararı ile tarihi sit kararının da kaldırılmasına karar verilmiştir. Üçüncü derece arkeolojik sit alanı kararı ve tescilli yapı statüleri korunmuştur.

Nisan 2013'te Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçirilen 6456 Sayılı torba yasa ile "Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yap-işlet-devret modeli ile Yassıada ve Sivriada'da kültürel ve turizm amaçlı yatırım ve hizmetler için planlama, imar ve inşaat uygulamalarına izin verilmiş ve yasal kısıtlamalara tabi olmadığı yönünde karar üretilmiştir. 2013 Haziran ayında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan plan tadilatları ile Yassıada ve Sivriada'nın fonksiyonları önce " Turizm + Kültürel Tesis Alanı" olarak değiştirilmiş, %65 emsal verilmiştir, aynı yıl Yassıada'nın adı «Demokrasi ve Özgürlük Adası» olarak ilan edilmiştir. Bu plana Adalar Belediyesi itiraz etmiş, Mimarlar ve Şehir Plancıları Odaları dava açmıştır. Adalar Belediyesi'nin açtığı dava sonucu, İstanbul 3 Numaralı Bölge İdare Mahkemesi, Sivriada'da planlanan kongre ve turizm merkezi hakkında iptal kararı vermiş, ancak daha sonra iptal kararının iptali yönünde karar gelmiş olup plan yürürlüktedir. 2015'te verilen ruhsatlarla inşaata başlanan Yassıada'da otel, restoran, müze, dini tesis, heliport gibi birçok turizm ve kültürel fonksiyon yer almaktadır. İnşaat süreci, açılan davalar ve kamuoyunun tepkisine rağmen büyük ölçüde tamamlanmış; Adalılar, Adalar'ın bütünlüğünün bozulduğu gerekçesiyle bu projeye karşı çıkmıştır. Doğal ve tarihi sit statüsü kaldırılan adada, özgün ekosistem ve türler ciddi biçimde zarar görmüştür.

Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planları gibi bütüncül düzenleyici çerçevelerin olmaması ve Yassıda ve Sivriada'da planlama yetkilerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devredilmesi nedeniyle Adalar 'da gelişme baskısı, kontrolsüz ve düzensiz yapılaşma, denetimsizlik, çevre ve kültürel miras tahribatı gibi sorunlar artmış ve kamuoyunda endişelere neden olmuştur. Adalar 'da yaşayanların ve Adalar 'ın kültürel ve ekolojik değerlerine sahip çıkan herkesin sahiplendiği Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planlarının hazırlanması ve onaylanması Adalar İlçesinin en acil planlama gündemini oluşturmaktadır. 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planı ve 1/1000 ölçekli koruma amaçlı uygulama imar planlarının eş zamanlı olarak hazırlanması esastır. 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planının yürürlüğe girmesiyle geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ayrıca karar almaya gerek kalmadan ortadan kalkmaktadır.

Ulaşım Kararları

İstanbul metropolünün bir parçası olan Adalar ilçesinde toplu ulaşım 19. Yüzyılın ilk yarısında Şehir Hatları'nın (Şirket-i Hayriye) İstanbul ve Adalar arasındaki tarifeli seferleri ile başlamış ve ilçe sayfiye özelliği kazanmıştır. Uzun yıllar Ada içi ulaşım aracı olarak kullanılan faytonculuğun Adalar 'da ne zaman başladığı tam olarak bilinmemekle birlikte, 1850'li yıllarda İstanbul'da olduğu gibi Adalar 'da da faytonların özel kullanım için yer almaya başladığı bilinmektedir. Özel fayton sahibi olacak kadar geliri olmayanlar için de, kiralık faytonlar zamanla yaygınlaşmaya başlamıştır. Öncelikle Büyükkada'da daha sonra Burgazada'da yaygınlaşan atlı fayton kullanımı Heybeliada'da daha sonraları gelişmeye başlamış ve 1900'lere gelindiğinde eşeklerle yapılan ulaşımın yerini almıştır.²⁷

19. yy sonlarından itibaren başta Büyükkada olmak üzere, Heybeliada ve Burgazada'da, faytonlar, ana ulaşım aracı olarak yerini almış, iskeleye yakın noktada, faytonlar için ana durak noktası oluşmuş, yaz aylarında sayıları artacak şekilde yaz- kış hizmet vermeye başlamışlardır. Tarih Vakfı tarafından yayımlanan İstanbul Ansiklopedisi'nde, "Büyükkada'da 1930 yılında 15-20 adet, 1936'da 25 adet fayton" bulunduğu belirtilmiş, 1950'de, Arif Ağa adlı kişi tek başına 25 faytona sahip olup bunlar için de ahır kurmuştur. Büyükkada'daki toplam fayton sayısının bu yıllarda 60-80 arasında değiştiği bilinmektedir. Adalar 'daki toplam at sayısının 2000'li yılların başlarında 1200'e kadar çıktığı ve bu sayı ve yoğunluğun da, hem atların yaşamı hem de Adaların kullanımı açısından büyük sorunları beraberinde getirdiği görülmüştür.²⁸

Dünyadaki çeşitli kentlerde bulunan turistik, nostaljik, gösteri amaçlı, askeri, tören faytonlarıyla Adalar 'daki faytonlar nitelik olarak birbirinden farklı görülmektedir. Faytonlar resmi ve tarihsel olarak Adalar 'da iç ulaşım hizmeti sağlayan bir ulaşım aracı olmuştur.²⁹ Adalar 'ın iç ulaşımı ile ilgili ilk yasal düzenlemeler, İstanbul İl Trafik Komisyonu kararları ile yapılmıştır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu sonrası, bu konuda yetki ve sorumluluk tümüyle İBB ve ona bağlı Ulaşım

Koordinasyon Merkezi (UKOME)'ne geçmiştir. Adalar ilçesinde fayton taşımacılığı ile ilgili ilk karar 1996/33 sayılı İl Trafik Komisyonu kararıdır. Bu kararda ilçe sınırları içerisindeki fayton ve yük arabalarının sayısı tespit edilmiştir. İkinci İTK Kararı 25.12.1998 tarih ve 98/138 sayılıdır. Bu kararda; Adalar ilçesindeki motorsuz yük taşıtları ile faytonların çalışma şekil ve şartları, bu araçların adalara göre dağılımı, motorsuz yük araçları ile fayton sürücülerine uygulanacak cezai müeyyideler, motorlu hizmet araçlarının kurumlara göre dağılımı ile sayıları belirlenmiştir.³⁰

25.12.1998 tarih ve 98/138 sayılı İTK Kararında; Adalar 'daki fayton sayıları Büyükkada 227, Heybeliada 30, Burgazada 21 olmak üzere toplamda 278 olarak belirlenmiş, aynı karar ile Yük Arabası kullanılması 2000 yılından itibaren ortadan kaldırılmıştır. Aralık 2019 itibarıyla Büyükkada'da İSPARK tarafından işletilen barınak kapasitesinin 140 fayton, 840 at, Heybeliada'da işletmesi özel olan barınak kapasitesinin 30 fayton ve 180 at, Burgazada'da yine işletmesi özel olan barınak kapasitesinin 21 fayton, 125 at olduğu ve toplamda barınakların kapasitelerinin 191 fayton ve 1145 at olduğu tespit edilmiştir.³¹

Adalar 'da yoğun olarak kullanılan bisiklet ve akülü araç sayıları ile kamu kurumlarına ait hizmet aracı sayıları incelendiğinde Aralık 2019 itibarıyla;³²

- Büyükkada; 22 işyeri, 1475 plakalı bisiklet, 360 raporlu akülü araç, 99 ticari (esnaf), 43 hizmet aracı
- Heybeliada; 11 işyeri, 550 plakalı bisiklet, 53 raporlu akülü araç, 35 ticari (esnaf), 8 hizmet aracı
- Burgazada; 1 işyeri, 40 plakalı bisiklet, 26 raporlu akülü araç, 17 ticari (esnaf), 7 hizmet aracı
- Kınalıada; 4 işyeri, 150 plakalı bisiklet, 77 raporlu akülü araç, 18 ticari (esnaf), 4 hizmet aracı
- Sedef adası; 4 hizmet aracı
- Toplam; 38 işyeri, 2215 plakalı bisiklet, 516 raporlu akülü araç, 169 ticari (esnaf), 66 hizmet aracı olduğu görülmektedir.

Faytonların Kaldırılması

Adalar 'da faytonlar kaldırılmadan önce resmi 945, kayıt dışı 750 olmak üzere toplamda 1695 atın varlığından bahsedilmekte, bu sayı ve yoğunluğun ahır ihtiyacı, mevsimlik seyisler, atların bakımı ve çalışma koşulları, turizm nedeniyle aşırı veya kötüye kullanımı, at ölümleri gibi pek çok sorunu beraberinde getirdiği görülmekte ve resmi kayıtları olmasa da faytonlar kaldırılmadan önce Adalar 'da her yıl ortalama 400 atın öldüğüne ilişkin veriler bulunmaktadır. Her ne kadar 1695 atın varlığından bahsedilse de İBB tarafından faytonların kaldırılmasına ilişkin karar alındığında Adalar 'da bulunan at sayısı 1179 olarak kayıtlara geçmiş, at sayıları arasındaki bu farklar atların yaşam ve çalışma koşullarının oldukça kötü ve denetimlerin ne denli yetersiz olduğunu göstermiştir.

Son 2 yıl içinde Adalar 'daki fayton taşımacılığı ve ulaşım ile ilgili gelişmeleri incelediğimizde;

- 28.08.2019 tarihinde İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğüne Adalar Ulaşım Çalıştayı gerçekleştirilmiş,
- 19.12.2019'da Büyükkada'da faytona koşulan atların 81'inde ruam hastalığının tespit edilip öldürülmesi üzerine hayvan hakları savunucuları İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) önünde 41 gün süren "Yaşam Nöbeti" eylemine başlamış ve eylemde, 347 hayvan hakları, çevre ve doğa derneğinin imzaladığı ortak metin okunmuştur.
- 20.12.2019 tarih ve 197 sayılı İstanbul Valiliği Çevre Şehircilik İl Müdürlüğü İl Mahalli Çevre Kurulu kararı ile Adalar ilçesinde Ruam hastalığı sebebiyle insan, hayvan ve çevre sağlığı açısından atların faytonlara koşulmasının 3(üç) ay süre ile durdurulmasına karar verilmiş,
- İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu 23.12.2019 tarihindeki açıklamasında "Adalar, Heybeliada, Burgazada, Büyükkada olmak üzere yaklaşık 35 civarında faytonun simgesel olarak devam etmesi konusunda adalardaki sakinlerin bir kanaati

olduğunu ancak kendisinin bunun olmasından yana olmadığını" belirtmiştir.

- 16.01.2020 tarih ve 25 sayılı İBB Meclis kararı ile ruam hastalığı sonrasında fayton kullanımının durdurulmasına, 277 fayton ile bunlara bağlı atların satın alınmasına ve ulaşım hizmetinin UKOME tarafından belirlenecek sayıdaki elektrikli araçla yapılmasına karar verilmiştir.
- 06.02.2020 tarih ve 2020/1-5 sayılı İBB Ulaşım Koordinasyon Merkezi kararı ile Adalar 'da toplu ulaşım hizmetleri ve rekreatif geziler için güzergâh uzunluğu ve elektrikli araç sayısı belirlenmiş ve talep bazlı taşımacılık için kullanılacak araç sayılarına karar verilmiş, bu karar doğrultusunda;
- Büyükkada'da toplu ulaşım amaçlı elektrikli araç sayısı 40, rekreatif amaçlı elektrikli araç sayısı 20 ve taksi sayısı 30 olarak belirlenmiş,
- Heybeliada'da toplu ulaşım amaçlı elektrikli araç sayısı 10, rekreatif amaçlı elektrikli araç sayısı 10 ve taksi sayısı 5 olarak belirlenmiş,
- Burgazada'da toplu ulaşım amaçlı elektrikli araç sayısı 5, taksi sayısı 5 olarak belirlenmiştir.
- 13.02.2020 tarih ve 314 sayılı İBB Meclis Kararı ile de Adalar ilçesindeki elektrikli araçlarla taşımacılık işinin İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Genel Müdürlüğü (İETT) tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
- 12.03.2020 tarih ve 403 sayılı İBB Meclis Kararı ile satın alınacak atların; tarım ve hayvancılığın desteklenmesi hizmetlerinde kullanılmak üzere yetiştiricilere, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, yetiştirici birlikleri, kooperatifler, meslek odaları, dernek gibi tüzel kişiliklere, şahıslara bedelsiz olarak sahiplendirilmesi ve nakil hizmetlerinin verilmesine karar verilmiştir.
- 23.07.2020 tarih ve 2020/3-8 sayılı UKOME Kararı ile Adalar 'da kullanılacak araçların ücret tarifelerinin belirlenmiş,
- 30.07.2020'de Elektrikli Araç seferleri başlamıştır.

- 20.08.2020 tarih ve 2020/4-9 sayılı UKOME Kararı ile Adalar 'da yer alan bireysel akülü araçlarla ilgili düzenleme yapılmasına ve tam teşekküllü hastane onaylı heyet raporu olanlar dışında bireysel akülü araçların kademeli olarak 30.06.2020'ye kadar tamamen kaldırılmasına karar verilmiştir.
- 20.08.2020 tarih ve 2020/4-EK-2 UKOME Kararı ile elektrikli araçların tarifelerine ilişkin planlama yapılarak tur güzergahları belirlenmiştir.

Bunların yanında faytonların kaldırılması sürecinin yeterince katılımcı ve şeffaf işletilmediğine, tüm tarafların beklentilerinin yeterince dikkate alınmadığına ilişkin görüşler bulunmaktadır. Ulaşım çalıştayının katılımcıları arasında halk temsilcilerinin yeterince olmaması, çalıştay raporunun kamuoyuyla paylaşılması konularında eleştiriler gelmiştir. Bunun yanında katılımcı planlama çalışmaları kapsamında Müdürlüğümüzce yapılan Ada Sakinleri Kamuoyu Yoklaması sonuçlarına göre Adalar İlçesinde toplu ulaşım sisteminde yapılan değişiklikler sonrası son 8 aydır kullanılan yeni elektrikli araçlardan memnuniyet %71.11 iken memnuniyetsizlik %15.94 oranındadır. Faytonlar ve atlarla ilgili soruya ise katılımcıların %37.61'i "faytonların kaldırılmasından memnunum", %26,34'ü "faytonların sembolik olarak turistik amaçlı kullanılmaya devam etmesini istiyorum", %19,4'ü "faytonların kaldırılmasından memnunum ama atların adada yaşamaya devam etmesini istiyorum", %7.86'sı ise "atların herhangi bir amaçla çalıştırılmasını istemiyorum" cevabını vermiştir.

Anket çalışmalarından çıkan memnuniyetin yanında Meclis kararlarına itiraz eden ve konuyu mahkemeye taşıyanlar da bulunmaktadır. Ocak 2021'de, İBB Ulaşım Planlama Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, 16.01.2020 tarih ve 25 numaralı İBB Meclis Kararı (faytonların satın alınmasına ilişkin karar) hakkında 6 adet, 06.02.2020 tarih ve 2020/1-5 sayılı UKOME Kararı (Adalar İlçesinde elektrikli araçlarla taşımacılık yapılmasını ve hatları düzenleyen karar hakkında 1 adet, 13.02.2020 tarih ve 314 sayılı İBB Meclis Kararı

(Elektrikli araçlarla taşımacılığın İETT tarafından yapılmasını düzenleyen karar) hakkında da 1 adet olmak üzere bu kararlara açılmış 8 adet dava bulunmakta, 1 tanesi reddedilmiş diğerleri ise devam etmektedir.

İstanbul III Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 16.6.1999 tarih ve 11012 sayılı, İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 25.12.2009 tarih ve 2232 sayılı ve İstanbul V Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 25.06.2013 tarihin ve 1310 sayılı kararlarına istinaden "bütün yolların prensipte yaya olarak belirlendiği, motorlu taşıt yasağının ilçenin kültür kimliğinin ve diğer özelliklerinin korunmasının bir gereği olduğu ve Adalar 'ın bu özelliğinin kısmi olarak bile bozulamayacağı" görüşünde olanlar bulunmakta ve faytonculuk mesleğinin de geleneksel bir zanaat olarak tescillenmesi çalışmasının yapılması gerektiği savunulmaktadır.

Ancak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile ulaşım ile ilgili tüm yetkinin UKOME aracılığı ile Büyükşehir Belediyelerine verildiği ve geçmişte alınmış İl Trafik Komisyonu (İTK) kararlarının da UKOME'ye devredildiği yani İTK ile alınmış tüm kararların değişimi, dönüşümü veya iptalinin UKOME elinde olduğu, Koruma Kurulları kararlarının tavsiye niteliğinde olduğu ve Koruma Kurulu kararlarının 5216 sayılı yasa ve ulaşım da onun uygulayıcı birimi olan UKOME kararlarının üstünde olamayacağı görüşünde olanlar da mevcuttur.

UKOME kararlarının mı yoksa Koruma Kurulu Kararlarının mı daha üstün olduğuna dair görüş farklılıklarının olması konunun tartışmalı olduğunu göstermekte, Koruma Bölge Kurulunun da konunun yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından değerlendirilmesi gerektiği yönünde kararları bulunmakta ve açılan davaların UKOME lehine sonuçlandığı mahkeme kararları bulunmaktadır.

Yazın günübürlük ziyaretçilerin gelmesiyle artan bisiklet kullanımı, yaygın ve kontrolsüzce kullanılan bireysel akülü araçlar, faytonların kaldırılmasıyla kullanılmaya başlanan elektrikli otobüs ve taksiler ve yayaların aynı yolu kullanması sebebiyle faytonlar kaldırılmadan önce var olan trafik sorunu, ölümlü veya yaralanmalı kazalar hala devam etmektedir. Bu sebeple Adalar 'da tüm ulaşım modlarının bir arada ele alındığı bir ulaşım veya hareketlilik planının hazırlanması gerekmektedir. Bu kapsamda, ulaşım sisteminin değiştirilmiş olması ve işletmesinin İETT'ye devredildiği yeni sistemin pandemi ve kış mevsimine denk gelmesinden dolayı henüz yeterince tecrübe edilmemiş olmasından kaynaklı belirsizlikler devam etmekte, güzergahların sadece talep bazlı ele alınmasından ve mevcut araçların yetersiz kalmasından kaynaklı sorunlar bulunmakta ve hareketliliğinin devamlılığının sağlanması için yapılan değişikliklerin bireysel akülü araçlar, bisikletliler ve yayalara yönelik düzenlemeleri de içerecek şekilde bütüncül şekilde ele alınması beklenmektedir. Toplu ulaşım araçları, bisiklet, akülü ve motorlu araçların kullanımlarını da içeren 'ulaşım eylem planı' acil olarak hazırlanmadan ve buna ilişkin önlemlerin zamana yayılmış bir şekilde alınması sağlanmadan yürürlüğe konacak parçalı önlemlerin, var olan kaosu artırmaktan başka bir sonuç vermeyeceği yönünde endişeler bulunmaktadır.

Atların Durumu

Faytonların kaldırılması sürecinde bölgedeki 1179 at satın alınmış, bakım altındayken satın alınan gebe atlardan doğan 20 adet tayın kayda alınması ile bu sayı 1199'a ulaşmıştır. Bu işlemin ardından, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 12 Mart 2020 tarihli ve 403 numaralı kararı doğrultusunda toplam 860 at sahiplenilmiştir. Hayvanların yüzde 77'si kamu kurumları, kalanların yüzde 17'sini bireyler, yüzde 5'i STK'lar ve yüzde 1'i de muhtarlar tarafından sahiplenilmiştir. İBB'nin resmi açıklamalarına göre Atların Adalar 'daki bakımı sürecinde çeşitli sebeplerle toplam 224 at ölmüştür. Ada'da kalan İBB'ye ait 115

at, atlı zabıta gibi çeşitli hizmetlerde kullanılmak üzere şartları iyileştirilen Büyükkada İspark at ahırlarında yaşamlarını sürdürmektedir.

Faytonların kaldırılmasından sonra adalardan gönderilen ve adalarda kalan atlara ilişkin çeşitli talepler, endişeler ve yürütülen sürece dair eleştiriler dile getirilmektedir. Bu eleştirilere göre faytonlar kaldırılmadan önce Adalarda yaşayan atların sayısı 1700'den fazla, bu süreçte ölen atların sayısı da 800'den fazladır ve karantina uygulamasının atların sağlığı bakımından koşullarının kötü olduğu, sağlıklı atların karantina uygulamasına tabi tutulmasının doğru olmadığı yönünde de iddia ve eleştiriler söz konusudur³³. Bu eleştiriler doğrultusunda açılan davada İstanbul 4. İdare Mahkemesi, İstanbul Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün sağlıklı atları karantinaya alma kararını haksız bularak iptaline karar vermiştir (23.3.2021). Kararla ilgili hukuki süreç devam etmektedir.

Bunların yanında, Burgazada'da 2, Heybeliada'da 5 atın bakımına sahipleri tarafından devam edilmektedir. İBB'nin, Heybeliada, Burgazada ve Büyükkada'daki ahır alanları için Orman Müdürlüğü ile yapılmış kira sözleşmelerinin gereği olarak Mart Ayı'nda Burgazada ve Heybeliada'daki at ahırları yıkılmıştır. Bu nedenle sahiplerinin ve Adalar 'da atlı yaşamı destekleyen Adalıların destekleriyle, atlar için barınma koşulları yaratılmaya çalışılmaktadır. Atlı yaşam savunucuları tarafından Adalarda kalan atlar için İBB'den, yıkılan ahırların yerine sağlıklı, modern ahırlar yapılması; bu alanların kamusal mekanlar olarak projelendirilmesi ve atların buldukları adada, yeterli padok alanına sahip sağlıklı ve modern ahırlarda yaşamlarını sağlıklı bir şekilde devam ettirmesini sağlaması talep edilmektedir. İBB bu konuda Adalılardan gelen görüş ve projeleri değerlendirmekte; iç ve dış paydaşlarla görüşmeler yaparak, kalan atların belediye hizmetlerinde kullanılması, yıkılan ahırların yeniden yapılması gibi konulardaki faaliyetlerini tanımlamaya ve planlamaya devam etmektedir.

Afetler ve Riskler

Afet riski ve afetlere hazırlık, afetlerin çok boyutlu etki alanı ve etki büyüklüğü açısından Adalar 'ın planlama gündeminin en belirleyici unsurlarından biridir. Gerek beklenen Marmara Depreminin ve buna bağlı oluşacak tsunaminin yaratacağı olası kayıp ve tahribatlar, gerekse yangın ve deniz heyelanları gibi Adalar 'ın eski yapı stoğu, ahşap yapı, orman ve deniz varlığına bağlı olarak barındırdığı kendine özgü tehlikeleri, bunların yanında iklim değişikliğinin afetleri tetikleyici etkisi, içinde bulunduğumuz dönemde bir örneğini yaşadığımız salgın hastalık ve pandemi riski, afetlerin birbirlerini tetiklemesiyle meydana gelen çoklu afet riski, Adalar 'da acil yönetsel ve mekansal müdahale gerektiren konuları belirlemektedir. Adalar 'ın İstanbulla karasal bağlantısının olmaması, yaz-kış nüfusunun birbirinden büyük ölçüde farklı olması, yazın, tatil günlerinde ve bayramlarda binlerce ziyaretçiye ev sahipliği yapması, afet anında ve sonrasında, tahliye, lojistik vb konularda İstanbul'un diğer ilçelerine kıyasla daha zorlayıcı koşullara sahip olmasına neden olmakta, dolayısıyla Adalar 'da afetlerle mücadele daha kapsamlı bir lojistik, planlama ve hazırlık gerektirmektedir.

Deprem ve Tsunami

İstanbul ve Adalar 'da tarihsel süreç boyunca meydana gelmiş doğal afetler içerisinde depremler önemli bir yer tutmaktadır. Son 2017 yılda Marmara bölgesinde büyüklüğü 6.8 ve üzerinde 44 deprem olmuştur³⁴. 1999 Kocaeli ve Düzce depremleri, sebep oldukları fiziksel yıkımın, can kaybının ve sosyoekonomik kayıpların devasa boyutları nedeniyle, deprem riskinin belirlenmesi ve her türlü kentsel planlama çalışmasında deprem riskinin gözetilmesi gereğini ortaya koymuştur³⁵. Prof. Dr. Bohnhoff, Adalar ilçesinin konumsal açıdan fay hatlarına yakın olduğunu, Adalar bölümü segmentinin gelecekte oluşabilecek büyük bir depremin potansiyel tetiklenme merkezi olabileceğini; Kuzey Anadolu Fayının 30 yıl içinde, $M \geq 7.0$ büyüklüğünün üzerinde bir deprem beklentisi olduğunu ifade etmiştir³⁶. Kuzey Marmara Fayı Yassıda ve Sivriada'ya 3 km, diğer adalarımıza 8 km uzaklıktadır. Dolayısıyla Adalar bu

fayın yaratacağı depremin sarsıntılarının ilk olarak algılanacağı noktadır³⁷. Kapsamlı hazırlık ve planlama yapılmadığı takdirde bu büyüklükte bir depremin ve onun tetikleyeceği tsunaminin yapı stoğunun yaşlı olduğu ve dolgu alanlarının bulunduğu bir yerde önemli hasarlar ve kayıplar doğuracağı ortadır.

7.5 büyüklüğündeki senaryo depreminde, Adalar 'daki binaların ortalama %23'ünün hasar görmeyeceği, %6'sının çok ağır hasar göreceği, ağır ve çok ağır hasarlı binaların aldıkları deprem hasarının, bu binaların yıkılıp tekrar yapılmasını gerektireceği öngörülmektedir³⁸. Aynı senaryoda en kötü senaryo olan gece meydana gelmesi halinde, Adalar 'da ortalama 76 civarında can kaybı meydana gelebileceği, yaklaşık 61 kişinin ağır yaralanabileceği ve 217 kişinin de hastane şartlarında tedavi görmesi gerekebileceği öngörülmektedir³⁹. Bu veriler, yapıları deprem güvenli duruma getirmek için gerekli yenileme, iyileştirme, sağıklaştırma çalışmalarının aciliyetini ortaya koymaktadır.

Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğünün hazırladığı Adalar Olası Deprem kayıpları Kitapçığı verilerine göre Adalar 'da toplam geçici barınma ihtiyacı ortaya çıkacak hane sayısı 3115 adet olarak belirlenmiş ve acil barınmaya ihtiyaç duyacak olan aile sayısının tahmininde çok ağır, ağır ve orta hasarlı konut türü binalardaki hane sayısı kullanılmıştır. Bununla birlikte yaz aylarında 2. konut kullanımına bağlı olarak Adalar nüfusunun %35 arttığı ve yazın hafta sonlarında toplam ada ziyaretçi sayısının 140.000'leri bulunduğu bilinmektedir.

Depremin yanında Adalar için geçerli önemli bir diğer afet riski tsunamilerdir. Adalar 'da tsunamilerin deniz tabanındaki depremler ve deniz altı heyelanlarına bağlı olarak oluşma riski bulunmaktadır.

Adalar için en kritik sismik tsunami kaynağı Marmara Denizi içinde bulunan Prens Adaları Fayıdır. Deprem tsunamisi kaynaklı su basma analizine göre en yüksek maksimum su basma derinliği 12.30 metre ile Maden Mahallesi, en yüksek su basma alanı oranı %26, 91 ile Burgazadası'na bağlı Kaşık Adası için hesap edilmiştir. Denize heyelanı tsunamisi kaynaklı su basma analizine göre ise, en yüksek maksimum su basma derinliği 23,74 metre ile Heybeliada Mahallesi ve en yüksek su basma alanı oranı %40 ile Burgazada ve Kaşık Adasındadır.40. Tsunaminin Adalar için etki edeceği bölgeler, sığ deniz bölgeleri, küçük tekne barınakları ve ahşap yapılarıdır. Tsunaminin gündüz oluşması ihtimali, kıyılardaki tesislerin daha çok kişi tarafından kullanılması nedeniyle can kaybı açısından geceye göre daha fazla risk taşımaktadır. Bütün bu veriler gerek deprem kaynaklı, gerekse deniz heyelanı kaynaklı tsunamilerin Adalar için ciddi bir tehdit olduğunu, önlem alınmadığı takdirde Adalar 'ın sosyo-ekonomik yapısında tamiri uzun yıllar alacak ciddi hasarlar bırakabileceğini göstermektedir.

Tsunami riskini azaltmak için, tsunami tahliye kapasitesi artırılmalı, kıyı şeridi düzenlemeleri yapılmalı, yönlendirici levhalar koyulmalı, tatbikat ve farkındalık faaliyeti yapılmalıdır. Tsunami tehlikeli alanlar için gece/gündüz, yaz-kış, haftaiçi-haftasonu seçenekleri için risk ve kayıp senaryoları belirlenmeli ve sakınım planları yapılmalıdır. Marmara ve diğer denizlerimiz için "tsunami erken uyarı düzeneği" kurulmalıdır.⁴¹

Bütün bu veri ve analizler afete hazırlık, risk azaltımı, sakınım ve afet sonrası müdahale bağlamında ele alındığında, Adalar 'da deprem ve tsunami açısından adalara özel zorlayıcı unsurlar ve tehditler şu şekilde özetlenebilir:

- Eski veya depreme dayanıksız yapı stoğunun ağır hasar görmesine bağlı can ve mal kaybı
- Kültürel ve doğal mirasın hasar görmesi

- Deprem, yangın, tsunami gibi afetlerin aynı zamanda/peşpeşe ortaya çıkmasıyla çoklu afet riski yaşanması
- Arama kurtarma çalışmalarında görev yapacak kamu personelinin ve gönüllülerin ana karadan
- Adalar 'a ulaştırılması,
- Yaralananların Adalar 'dan şehir hastanelerine ulaştırılmaları,
- Deniz ulaşımının depremden olumsuz etkilenmesine bağlı lojistik ve ulaştırma hizmetlerinin yavaşlaması ve düzensizleşmesi,
- Depremin yazın ya da gününbirlik ziyaretçi sayısının çok olduğu özel günlerde olması durumunda, on binlerce insanın Adalar 'dan deniz yoluyla ana karaya tahliye edilmesi,
- Ana karadan toplanma alanlarına su, gıda ve diğer malzemelerin lojistiği
- Yapıları yıkılan, hasar gören veya artçı endişesiyle yapılarına girmek istemeyen insanların barınması için geçici barınma alanları/çadır kentlerin kurulması ve buralara içecek ve kullanma suyu, gıda, hijyen ve diğer malzemelerin lojistiği ve dağıtımın organizasyonu,
- Çarşı bölgesinde yoğunlaşan ticaret alanlarının tsunamiden dolayı hasar görmesiyle kullanılmaz hale gelecek gıda, hijyen malzemeleri, ilaç gibi ürünlerin anakaradan temini,
- Her adanın coğrafi, nüfus, arazi kullanımı olarak farklılaşması nedeniyle ayrı ayrı ele alınmaları ve ayrı planlar yapılması gerekliliği

Yangın

Adalar Orman İşletme Şefliği kayıtlarına göre, Adalar İlçesinde 57 yılda 67 orman yangını meydana gelmiş ve bu yangınlarda 168 hektar orman sahası yanmıştır. İlçenin %15'nin, toplam 624 hektar alan büyüklüğe sahip ormanlarının ise %27'sinin yangına maruz kaldığı görülmektedir. Son 10 yılda ise 25 tanesi orman yangını olmak üzere, 756 tane orman yangınına müdahale

edilmiştir. Bilimsel kabullere göre (bu formül ortalama hız aralıkları için geçerlidir, rüzgar hızı arttıkça oran geometrik olarak artmaktadır), yangın hızının rüzgar hızının 1/10 oranında ilerlediği bilinmektedir. Bu hesaplara göre 50 km hızlı bir rüzgarın Büyükada'yı yaklaşık 1 saatte yakabileceği görülmektedir. Ahşap yapı stoğunun, orman alanlarının varlığı, Adalar 'ın 4 tarafının denizlerle çevrili olmasından ötürü kesintisiz rüzgar alması yangın riskini artırmaktadır. Bunun yanında iklim değişikliğine bağlı artan hava sıcaklıkları, değişen nem oranları ve günlük ziyaretçi sayısının çokluğuna bağlı kontrolsüzlük gibi unsurlar, yangın kaynaklı kayıpların en aza indirgenebilmesi için yangın riskinin saptanması ve yönetilmesinin önemini ve aciliyetini göstermektedir.

2020 Temmuz ayında Heybeliada'da çıkan ve yaklaşık 5 hektar alanı etkileyen orman yangını müdahaleye hazır gönüllü potansiyelini, bununla birlikte yangın anında yapılan müdahale konusundaki eksiklikleri, geliştirilmesi gereken alanları ortaya koymuştur. Alanda hidrant sayısının yetersiz olduğu, çalışmayan hidrantlar bulunduğu, Mahalle Afet Gönüllüleri, diğer gönüllüler ve farklı kamu birimleri arasındaki eşgüdüm eksikliğinin müdahale çalışmalarını yavaşlatabildiği ve gönüllülerin can güvenliği açısından ilave riskler doğurduğu görülmüştür. Altyapı yetersizliklerinin giderilmesi, Orman İşletme Şefliği ve İBB İtfaiye Şube Müdürlüğü arasında etkin işbirliği sağlanması ve gönüllü müdahalesinin planlanması ve yönetilmesi ihtiyaçlarının aciliyeti ortaya çıkmıştır. Ayrıca şehir itfaiyesine ait araçların orman için uygun olmamasının yangın alanına erişimi yavaşlattığı, bunun için araçların geçeceği patikalarda araç yüksekliğine uygun budamalar yapılması gerektiği saptanmıştır.

Salgın Hastalık

2020 yılının ilk günlerinden bu yana tüm dünyanın ana gündemi oluşturan COVID-19'la ilgili geline nokta yaklaşık 155 milyon insan enfekte olmuş, yaklaşık 3 milyon insan ise hayatını kaybetmiştir.⁴² Tüm dünyayı etkisi altına alan bu süreçte, koronavirüs heterojen bir

şekilde yayılma eğilimi göstermiş olmasına rağmen bölgesel olarak vaka sayıları farklılaşmıştır.⁴³

Salgın hastalıklar konusunda Adalar 'ın coğrafi özelliklerinden dolayı avantajları, turistik özelliklerinden dolayı dezavantajları bulunmaktadır. Pandeminin ilk döneminde Adalar 'da ikameti olmayanlar ve çalışanlar dışındakiler için giriş çıkışların durdurulması, izolasyon açısından avantaj sağlarken, girişlerin ve mekanların açılmasıyla Adalar 'ın yeniden yurtdışından ve yurtdışından ziyaretçilerin uğrak noktası haline gelmesiyle hızlı bir şekilde vakalar görülmeye başlanmış, bu durum da Adalıları oldukça tedirgin hale getirmiştir. Bu dönemde ada STK'ları tarafından gerek mekanlarda alınması gereken önlemlerin düzenlenmesi, gerekse sağlık taleplerinin netleştirilmesi amacıyla bazı verilere ihtiyaç duyulmuş ancak istenilen detayda veriler temin edilememiştir.

Bu yaşananlar, hem devam eden pandeminin daha iyi yönetilmesi için, hem de uzun vadede gerçekleşebilecek başka salgın hastalık durumlarına hazırlık olmak açısından Adalar 'a özel salgın hastalık yönetim planı ve politikaları belirleme gerekliliğini ortaya koymaktadır. İstanbul genelinde yapılmakta olan Turizm Master Planı ve belgede önerilen Adalar Ziyaretçi Yönetim Planı salgın hastalık dönemleri senaryolarını da kapsayacak şekilde üretilmelidir. Bunun yanında veri eksiklikleri giderilmeli, veritabanları salgın hastalık dönemlerinin gereklerine göre güncellenmelidir.

İklim Krizi

Kırılgan ekosistemlere sahip ve afet riski altındaki Adalar, iklim krizi kaynaklı aşırı hava olayları ve deniz seviyesi yükselmesiyle karşı karşıyadır. Bu durumun ciddi ekonomik ve ekolojik etkiler doğurması beklenmektedir. Afet hazırlık planlarında bu risklere yönelik önlemler geliştirilmesi ve koruma çalışmalarına dâhil edilmesi gerekmektedir.

Afetle Mücadele

1- Afetle ilgili Adalar 'da yetkili birimler ve gönüllü kuruluşlar;

- AFAD,
- AKOM,
- İl Jandarma Komutanlığı,
- İBB Deprem ve Risk Yönetimi Daire. Bşk. Kentsel Dönüşüm Md.
- Adalar Kaymakamlığı,
- İBB İtfaiye,
- Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği,
- AFAD Gönüllüleri,
- Mahalle Afet Gönüllüleri

2- Türkiye ve İstanbul geneli için yürütülen afet plan ve çalışmalarını ve yürütücü kurumları;

- Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı (AFAD)
- Türkiye Afet Müdahale Planı (27 Çalışma Grubu) (AFAD)
- İstanbul Afet Müdahale Planı (İSTAMP) (İstanbul AFAD; İstanbul Valiliği, İPKB)
- İstanbul İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) (İstanbul AFAD)
- İlçe Afet Yönetim Merkezleri ve İlçe Afet Müdahale Planı (ilçe kaymakamlıkları)
- Afet Yönetim ve Karar Destek Sistemi (AYDES)
- İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi (İSMEP) (İstanbul Valiliği, İPKB)
- İstanbul İli Sismik Mikro-Bölgeleme Dahil Afet Önleme/Azaltma Temel Planı (İBB & JICA)
- Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (TAYSB) (AFAD)
- Bütünleşik Afet Tehlike Haritalarının Hazırlanması (AFAD)
- AFM - Afet Farkındalık Merkezi (AFAD)

Görüldüğü üzere kurumlar farklı ölçeklerde yetkilendirilmiş, afetlerin farklı boyutları farklı plan ve çalışmalarla ayrılmıştır. Çok sayıda kurum ve personelin, çok sayıda plan ve çalışma üretmesine karşın, bu çeşitliliğin eşgüdüm ve bütünleşik yaklaşım açısından kendi zorluklarını yarattığı görülmektedir. Yukarıda ilgili başlıklar altında tanımlanan coğrafi ve kentsel koşullarla birlikte değerlendirildiğinde, bu yönetim şemasının Adalar 'a özel bir afet ve lojistik yaklaşımı geliştirilmesi gerektiğini destekleyen bir tablo ortaya koyduğu söylenebilir. Yukarıda aktarılan tüm olgu ve unsurlar, afet konusunda Adalar 'da İstanbul genelinden farklı bir yaklaşım geliştirmek ve Adalar 'ın koşullarına özel çalışmalar yapmak gerekliliğini ve durumun aciliyetini ortaya koymaktadır.

Denetim

Kamusal faaliyetlerin çeşitlenmesi karşısında kamusal kaynakların kıt olması, bu kaynakların verimli, etkin ve akıllıca kullanımını ve denetimini zorunlu kılmakta; politik denetim, yönetsel denetim, yargısal denetim ve kamuoyu denetimi gibi çeşitli yollarla denetim yapılabilmektedir. Politik denetleme, genellikle yasama organları tarafından yapılan denetlemedir. Yönetsel denetleme ise, bizzat yönetimin kendisi tarafından yapılan denetlemedir. Yönetilenlerin çıkarları açısından daha etkili olan, denetlemenin bir üçüncü yolu da yargı denetimidir. Bu denetim biçiminde yönetilenlerin, idarenin hukuk kurallarına uymasını sağlamak için yargı organlarına başvurma hakkı vardır. Yönetimin kamuoyu tarafından denetlenmesi de, aslında diğer denetleme unsurları kadar etkili bir denetleme yoludur. Yalnız bu denetlemeden beklenen yararların sağlanması için zorunlu olan demokratik ortamın yaratılması gerekmektedir.⁴⁴

Denetimin konularından biri olan imar uygulamalarının fiziki yansımaları da olmakta ve özellikle Adalar gibi kentsel, arkeolojik ve doğal koruma alanı olan yerleşmelerde Yassıada ve Sivriada örneğinde olduğu gibi bu uygulamaların yansımaları ayrıca önem kazanmaktadır. Doğal ve tarihi sit kararları kaldırıldıktan sonra arkeolojik sit kararı devam eden Yassıada'da koruma planı yapılmadan ve herhangi bir müze denetimine tabi olmadan kazı ve müdahaleler yapılmış bu da büyük tepkilere ve geri dönülmez tahribata sebep olmuştur. Adalar İlçesinde yerel yönetimler imar planı yapma ve onama yetkisini ilçenin koruma alanı olmasından dolayı Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gibi merkezi yönetim birimleri ile paylaşmakta, orman alanı içindeki özel statülü alanlar da yetkili veya görüşüne danışılacak kurum sayısını artırmakta, yetki bölündükçe denetim de önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca ada olması denetim açısından coğrafi bir dezavantaj oluşturmaktadır. Özellikle yaz döneminde gününbirlik ziyaretçi akını kentsel çevrede çöp, gürültü ve görüntü kirliliği, işgaliye gibi sorunlar yaratmakta, gündelik sosyal yaşamı olumsuz etkilemekte, orman alanında

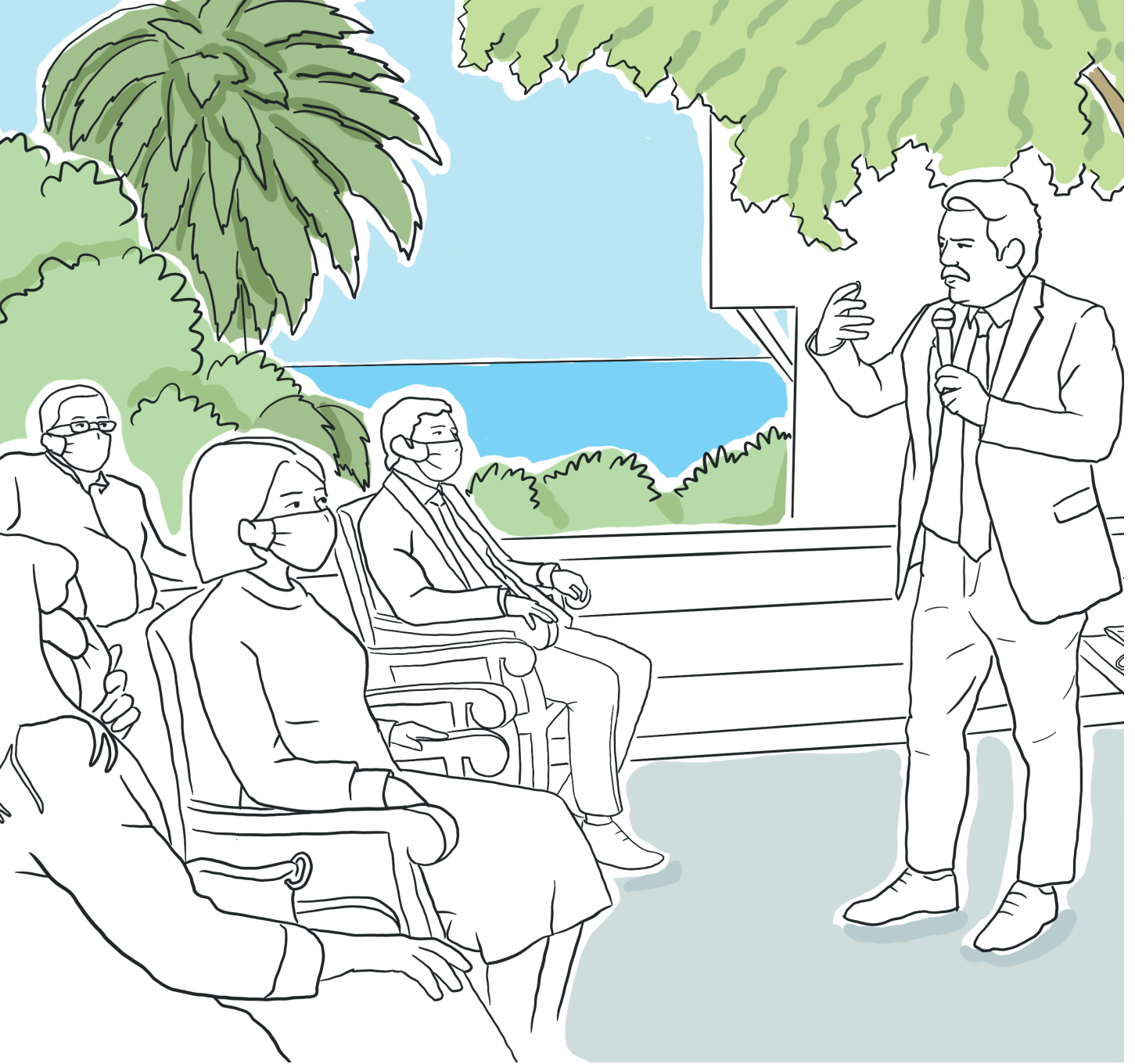
yangın riskini arttırmakta ve yine bu alanlarda da çöp sorununa sebep olmaktadır. Ekonomisi turizme dayanan koruma alanlarında, turizm işletmelerinin önceliklerinin çoğunlukla ekonomik gelir olmasından dolayı olası aykırı uygulama ve faaliyetlerinin denetimi de zorunlu hale gelmektedir.

Adalar ilçesi ayrıca kamuoyu denetiminin çok yüksek olduğu, hem halkın hem de sivil oluşumların etkili denetim yaptığı bir ilçedir. Etkili kamuoyu denetiminin diğer denetleme yollarına olan başvuruyu azaltması ve dolayısıyla kamuoyunun gücünün ve önemli etkisinin yönetim tarafından bilinmesi ve kabul edilmesi ile yasalara aykırı davranışları kısıtlayarak diğer denetleme yollarına duyulan gereksinmeyi azaltması beklenir. Ancak hem imar planlarına hem de ilçedeki uygulamalara açılan davalar yargısal denetimin de etkin kullanılan bir denetim olduğunu göstermektedir.

Adalar İlçesinde belki de en önemli sorunlardan biri olan denetimsizliğin çözümü için yenilikçi ve etkin denetim ve katılım mekanizmalarının geliştirilmesi, Deniz Polisi, Sahil Güvenlik Ekipleri, İBB Deniz Hizmetleri Şube Müdürlüğü, İBB ve İlçe Zabıta Ekipleri, Ruhsat ve

Denetim Şube Müdürlükleri, Çevre Koruma Şube Müdürlükleri, İmar ve Şehircilik Şube Müdürlükleri, İBB KUDEB, Adalar Kaymakamlığı İlçe Emniyet Müdürlüğü, Adalar Tapu Müdürlüğü, Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği, Adalar İlçe Mal Müdürlüğü vb. gibi merkezi ve yerel yönetimlerde denetimden sorumlu birimler arasında eşgüdüm sağlanması gerekmektedir.

YENİ PLANLAMA YAKLAŞIMI

Adalar 'da birlikte yönetim modelinin geliştirilmesi kapsamında denetim konusunda sorumluluğu bulunan tüm kamu kurumlarının ortak hareket edebilmesini destekleyen, eşgüdüm ve koordinasyon odaklı ortak çalışma ortamının yaratılması, bu yönetim modeli içerisinde sivil toplumun da yer alması ve yenilikçi mekanizmalarının geliştirilmesi önem kazanmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı, Şehir Planlama Şube Müdürlüğü tarafından yürütülen Adalar İlçesi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çerçevesinde plan çalışmaları Eylül 2019'da başlamıştır. Yeni planlama çalışmalarında; Dünya'daki planlama yaklaşımları, kurumsal planlama çerçevesi ve Adalar 'ın ana ve acil gündem maddeleri çerçevesinde, Adalar halkının ihtiyaçları ve beklentileri dikkate alınarak, bilimsel analizler, kurum ve uzman görüşleri doğrultusunda gerçekleştirilmesi, mevcut olumsuzlukların birlikte tespit edilmesi ve ortaklaşa çözümler üretilmesi hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, tabiat varlıklarının ve kültürel mirasın korunması, iklim krizi ve afet risklerine karşı önlem ve hazırlıkların yapılması, sağlıklı ve yaşam kalitesi yüksek bir çevre oluşturulması ve turizmin gelişmesinin yarattığı tahribatin engellenerek kontrol altına alınması amacıyla katılımcı planlama çalışmalarına başlanmıştır.

Nazım Plan çalışmasına yönelik kurum görüşleri istenmiş, geçmiş plan süreçleri incelenmiş ve katılımcı planlama sürecinin organizasyonuna yönelik hazırlıklar yapılmıştır. Bu kapsamda, koordinasyon ve işbirliğini başlatmak amacıyla İBB içi birimler ve Adalar Belediyesi ile görüşmeler yapılmış ve katılımcı planlama süreçlerinin planın başlangıcından sonuna kadar her aşamada koruma ilkeleri ve halkın talep ve beklentileri doğrultusunda şekilleneceği, plan kararlarının ortaklaşa oluşturulacağı dile getirilmiştir.

Öncelikle katılımcı planlama sürecinin çerçevesi oluşturulmuş, bu kapsamda çeşitli aşamalar belirlenmiştir. Bunlar doğrultusunda Adalar halkıyla ilk toplantılar gerçekleştirilmiş ve katılımcı sürecin başladığına ve sürecin Adalar halkıyla birlikte yürütüleceğine ilişkin bilgilendirmeler yapılmıştır. Bu sürecin yürütülmesine ilişkin Adalar halkından gönüllülük kapsamında destek olmaları istenmiş ve Adalar 'ın planlama gündemine, sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik fikirleri ve önerileri alınmış ve gönüllü listeleri ile kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin yer aldığı paydaş listeleri oluşturulmuştur.

Söz konusu planlama gündemi doğrultusunda, Adalar 'ın geleceğinin yalnızca Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile düzenlenemeyeceği, İBB birimleri ve Adalar 'ın yerel paydaşlarının ortaklaşa yürüteceği bir ortak koruma ve yönetim yaklaşımının oluşturulması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda Şehir Planlama Şube Müdürlüğü tarafından planlama yaklaşımı ve ana ilkeler belirlenmiş olup, tüm tarafların katılımıyla bu ilkelerin değerlendirilmesi ve ilkeler kapsamında bir Strateji Belgesi oluşturulması hedeflenmiştir. Katılımcı planlama sürecinin kapsamı da Strateji Belgesini içerecek şekilde genişletilmiş ve Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çalışmalarının da bu belgede belirtilen strateji ve eylemler doğrultusunda hazırlanması öngörülmüştür.

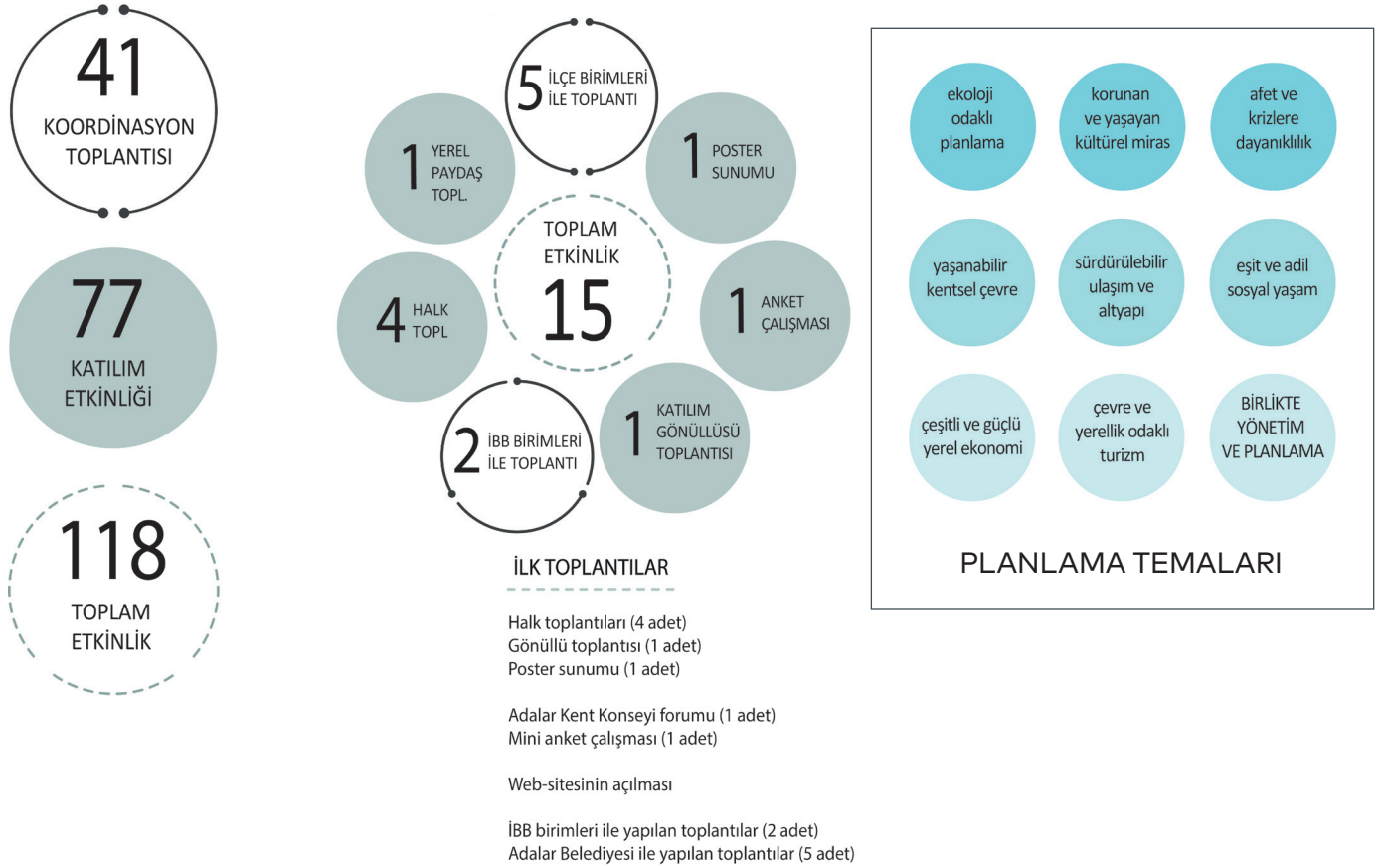
KATILIMCI PLANLAMA YÖNTEMİ

- **Ön Hazırlık ve Katılımın Oluşumu**
- **Katılımcı Planlamanın Uygulanması**
- **Katılımcı Planlamanın Değerlendirilmesi ve İzlenmesi**

Adaların Ana ve Acil Gündem Konularına Göre Belirlenmiş 9 Planlama Teması

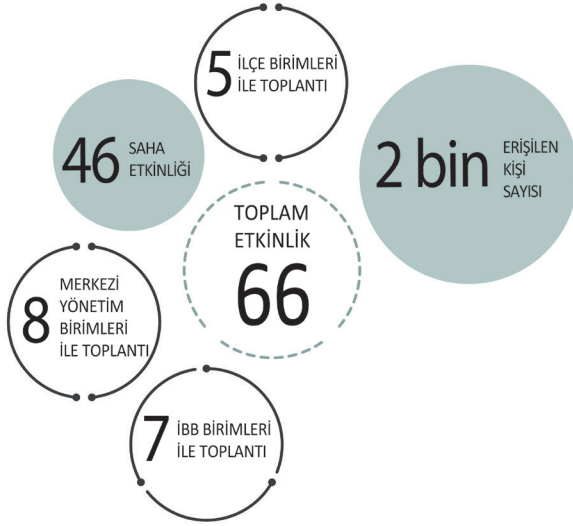
ÖN HAZIRLIK VE KATILIMIN OLUŞUMU

Adalar'da katılımcı planlama çalışmaları belirlenirken şeffaflık, sürekli ve açık bilgi alışverişi, tüm paydaşların aktif katılımı, ortaklaşa karar üretme gibi ana ilkeler belirlenmiş; sorumluluğun paylaşılması, sahiplenilen bir plan üretilmesi ve böylece plan bütünlüğünün korunarak dava, itiraz ve tadilat taleplerinin azaltılması hedeflenmiştir. Bu nedenle, katılım süreci tasarlanırken öncelikle koordinasyon sağlama, güven oluşturma, ilişki

kurma ve farkındalığı geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılması, sürecin başından itibaren şeffaf yürütülmesi ve en başından halkın dâhil edilmesi öngörülmüştür. Karar alma süreçlerini geliştirebilmek amacıyla Ada sakinleri, sivil toplum, ilgili kurum ve kuruluşların bir arada çalışabilmesine yönelik tematik çalışma gruplarının oluşturulması, grupların şeffaf ve herkese açık olacak şekilde oluşturulması öngörülmüştür.

KATILIMCI PLANLAMANNIN UYGULANMASI

SAHA ETKİNLİKLERİ

STK ve kamu kurumları ile çevrimiçi anket çalışması (2 adet)

Katılım masaları (4 adet)
Tema buluşmaları (9 adet)
Ada yürüyüşleri (4 adet)
Çocukların gözünden Adalar atölye çalışmaları (4 adet)
Birebir görüşmeler (12 adet)
Ev ziyaretleri (2 adet)
Kahve sohbetleri (2 adet)
Odak grup toplantıları (5 adet)
Kültürel Etkinlikler Md. ile mini-konser etkinlikleri (2 adet)

İBB birimleri ile yapılan toplantılar (7 adet)
Adalar Belediyesi birimleri ile yapılan toplantılar (5 adet)
Merkezi yönetim birimleri ile yapılan görüşmeler (8 adet)

Strateji Belgesi ve Koruma Amaçlı Nazım İmar Planına ilişkin çalışma takvimi, katılım süreçlerini içerecek şekilde oluşturulmuştur. Çalışma takvimi hazırlık, uygulama ve izleme- değerlendirme aşamalarını da içerecek şekilde oluşturulmuş olsa da katılım sürecinin esnek ve dönüşümlü bir süreç olmasından dolayı aşamalar zaman zaman birbiri içine girmiş ve geri bildirimler doğrultusunda şekillenmiştir.

KATILIMCI PLANLAMANNIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE İZLENMESİ

KARAR OLUŞTURMA ETKİNLİKLERİ

Çevrimiçi çalışma grupları toplantıları (8 adet)
Yerel sivil oluşumlarla tematik toplantılar (3 adet)

İBB birimleri ile yapılan toplantılar (4 adet)
Adalar Belediyesi ve 1/1000 plan müellifi ile toplantı (1 adet)
Adalar Kaymakamlığı ve hizmet birimleri ile toplantı (1 adet)

Anket çalışmaları (4 adet)

Uzmanlarla taslak strateji belgesi değerlendirme toplantısı (1 adet)
Yerel sivil oluşumlarla taslak strateji belgesi değerlendirme toplantıları (6 adet)
Yerel turizm işletmeleriyle toplantı (1 adet)
İBB Birimleri ile taslak strateji belgesi değerlendirme toplantıları (7 adet)
İlçe Bl. ile taslak strateji belgesi değerlendirme toplantısı (1 adet)

Taslak Plan değerlendirme toplantıları (4 adet)
Geniş Katılımlı Strateji Belgesi ve Nazım Plan bilgilendirme toplantısı (1 adet)

İlk toplantılardan sonra gerçekleştirilen saha etkinlikleri ve karar oluşturma etkinlikleri hem strateji belgesine hem de nazım plan çalışmalarına girdi oluşturacak şekilde kurgulanmıştır.

ÖN HAZIRLIK VE KATILIMIN OLUŞUMU

İLK TOPLANTILAR

Bu aşamada, plan çalışması için gerekli altlıklar oluşturulmaya başlanmış, katılım süreci tasarlanmış, kurum görüşleri alınmış, analiz ve arazi tespit çalışmaları yapılmıştır. Koordinasyona yönelik kurumlara görüşmeler yapılmış ve Ada sakinleri ile ilk toplantılar gerçekleştirilmiş, katılımcı sürecin başladığına ve sürecin Adalar halkıyla birlikte yürütüleceğine ilişkin bilgilendirmeler yapılmıştır. Bu sürecin yürütülmesine ilişkin Adalar halkından gönüllülük kapsamında destek olmaları istenmiş ve Adalar'ın planlama gündemine, sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik fikirleri ve önerileri alınmıştır. Gönüllü listeleri ve kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin yer aldığı paydaş listeleri oluşturulmuştur.

Bu çalışmalar pandemi nedeniyle bir miktar sekteye uğramış olsa da genel itibari ile Temmuz 2020'de tamamlanmıştır.

Koordinasyon Toplantıları

Plan çalışmasının başından itibaren özellikle Adalar Belediyesi ile sürekli işbirliği oluşturulmuştur. İBB birimleri ile sürekli iletişim halinde olunmuş ve toplantılar yapılmıştır. Koordinasyon çalışmalarının daha sağlıklı işlemesi adına Adalar İlçesi ile ilgili yerel ve merkezi yönetim birimleri temsilcileri ile birebir görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

İBB birimleri ile yapılan toplantılar (1 adet)

Adalar Belediyesi ile yapılan toplantılar (5 adet)

Halk Toplantıları (4 adet)

Katılımcı Planlama çerçevesinde belirlenen aşamalar doğrultusunda Adalar halkıyla 4 adada 4 toplantı yapılarak, Adalar İlçesi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çalışmasının başladığına ve sürecin Adalar halkıyla birlikte katılımcı bir şekilde yürütüleceğine ilişkin bilgilendirme yapılmıştır. Planlama sürecinin aşamaları ve plan takvimi sunulmuştur. Süreci birlikte yürütmek için Adalar halkından gönüllülük esasıyla

destek olmaları istenmiş ve Adalar'ın planlama gündemine, sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik fikir ve önerileri alınmış ve kısa bir anket çalışması yapılmıştır. Toplam katılım 137 kişi, anket çalışmasına katılan 91 kişi olmuştur.

Mini anket çalışması (1 adet)

Gönüllü Toplantısı (1 adet)

Planlama çalışmalarında gönüllü olmak isteyen Adalılarla bir tanışma toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu sürecin yürütülmesine ilişkin Adalar halkından gönüllülük kapsamında destek olmaları istenmiş ve Adalar'ın planlama gündemine, sorunlarına ve ihtiyaçlarına yönelik fikirleri ve önerileri alınmıştır. Gönüllü grupları ve kamu kurumları ve sivil toplum örgütlerinin yer aldığı paydaş listeleri oluşturulmuştur.

Gönüllülerden gelen yazılı ve sözlü görüşler (34 adet)

Poster Sunumu (1 adet)

İBB yönetici kadrolarının Adalar İlçesi ziyareti sırasında katılımcı planlama çalışmalarının da tanıtımının yapılması söz konusu olmuştur. Bu nedenle, katılım çalışmalarını duyurmaya yönelik olarak ana planlama ilkeleri ve süreç takvimini içeren bir poster hazırlanmıştır. Bu poster çalışması kapsamında, ilk toplantılar, anketler ve analizler doğrultusunda ana ve acil gündem maddeleri belirlenerek planlama yaklaşımı ve 9 plan teması oluşturulmuştur. Bu temalara paralel olarak birbiri ile bütünleşen ve iç içe geçen 9 ana ilke belirlenmiştir.

İnternet Sitesinin Açılması

Müdürlüğümüzün web sitesi, çalışmaların şeffaf paylaşımı ve çevrimiçi katılım için Temmuz 2020'de hizmete açılmış; Adalar Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'na dair sayfada tüm etkinlik ve duyurular yayınlanmıştır.

KATILIMCI PLANLAMANNIN UYGULANMASI

SAHA ETKİNLİKLERİ

Katılımcı planlama çalışmaları kapsamında ikinci aşama katılımcı planlamanın uygulanması aşaması olarak belirlenmiştir. Bu aşamada her adada bir dizi saha etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklerdeki temel amaç yerel bilginin üretilmesi ve Adalılarla birlikte çalışmaktır. Ayrıca tüm kesimlere ulaşabilmek, yeni gönüllüler katabilmek, sorunları yerinde ve yerel halkla birlikte tespit etmek, farkındalığı arttırmak, önerileri ve görüşleri toplamak ve çalışma gruplarını oluşturmak saha çalışmalarının diğer amaçlarıdır.

Saha çalışmalarından önce temmuz ayında, ilçede faaliyet gösteren Sivil Toplum Kuruluşları ve Kamu Kurumları için anketler hazırlanmış ve online olarak doldurmaları talep edilmiştir. Bu anket çalışmalarında amaç katılıma olan inancı görmek, planlama temaları ve ilkeleri test etmek ve görüşleri almaktır.

Saha çalışmaları kapsamında 5 gün boyunca her adada birer hafta kalarak, gerçekleştirilen planlama çalışmalarına ilişkin bilgilendirme yapılmış, Adalıların soruları cevaplanmış, planlama çalışmaları dışındaki şikayet ve önerileri Beyaz Masaya iletilmiş ve haritalandırma çalışmaları yaparak problem ve ihtiyaçlar tespit edilmiştir.

Katılım Masaları (4 adet)

Masalarımız, İBB mobil iletişim aracında yer aldı ve yaya trafiğinin yoğun olduğu iskelelere ve pazar yerine yakın konumlandı. Masalarda, gün boyunca Ada sakinleri ve ziyaretçiler ile görüşmeler yapıldı ve planlama süreci ile ilgili bilgi verildi. Adalar'ın sorun ve ihtiyaçlarını harita üzerinde tespit etmek amaçlı haritalandırma etkinliği gerçekleştirildi. Dileyenler çocuk etkinlikleri için kayıt yaptırdı.

İBB Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü Beyaz Masa'da çalışan arkadaşlarımız da katılım masasında bizimle oldular ve plan çalışmalarını dışındaki şikayet ve istekler

Beyaz Masa başvurusu olarak kayıt altına alındı. Ayrıca çalışmalarımızla ilgili bilgilendirme broşürleri dağıtılarak yeni gönüllülere ulaşıldı.

Tema Buluşmaları (9 adet)

Tema Buluşmaları ile belirlemiş olduğumuz Adalar Katılımcı Planlama Temaları kapsamında oluşturulan çalışma gruplarının başlangıç toplantıları gerçekleştirildi. Buluşmalar tüm Ada sakinlerine açık olarak, ilgili kurum ve kuruluşlardan davetlilerin de katılımıyla 9 tema için 9 ayrı buluşma gerçekleştirildi.

Bu toplantılarda, Ada sakinleri ile birlikte hazırlanan Strateji Belgesinin kapsamından bahsedildi, çalışma yöntemi ve temaya ilişkin ana gündem maddeleri tartışmaya açıldı.

Ada Yürüyüşleri (4 adet)

Önceden belirlenen rotalarda Ada sakinleri ile birlikte yürüyüşler yapılarak sorunlar yerinde ve beraber tespit edildi..

Çocukların Gözünden Adalar (4 adet)

Çocukların bilişsel fiziksel ve pedagojik ihtiyaçlarına uygun yöntemler ile katılım sürecine dâhil edilmeleri amacı ile Adalar'da çocuklar için ifade alanları oluşturmayı ve çocuk olmak hakkında farkındalık yaratmayı hedefleyen bir katılım atölye programı yürütüldü. Her bir ada 7-11 yaş arası çocuklarla gerçekleştirilen bu atölyelerde çocukların mekân kullanım alışkanlıkları, ihtiyaçları ve talepleri tespit edilerek, mahalle harita çalışmalarından elde edilen veriler ile çocukların mahallelerinde önemli gördükleri, bağ kurdukları, sevdikleri alanlar ve öğeler ortaya kondu.

Çevrimiçi Anket Çalışmaları (2 adet)

Adalarla ilgili sivil toplum kuruluşlarına ve kurumlara çevrimiçi anket gönderilmiş, bu anketlerle kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgi toplanmış, temalara ilişkin belirlenmiş olan ilkeler test edilmiş ve katılıma ilgi ve inanca ilişkin ölçüm yapılmıştır. Ayrıca e-posta yoluyla ve anket üzerinden sivil oluşumların Adalar'a ilişkin yapmış ve yapmakta oldukları çalışmaların dökümanları istenmiş, toplanan bu çalışmalar internet sitesinde "Sizden Gelenler" başlığı altında paylaşılmıştır.

Gerçekleştirilen Diğer Saha Etkinlikleri

- Birebir görüşmeler (12 adet)
- Ev ziyaretleri (2 adet)
- Kahve sohbetleri (2 adet)
- Odak grup toplantıları (4 adet)
- İBB Kültürel Etkinlikler Şube Müdürlüğü ile mini-konser etkinlikleri (2 adet)
- İBB birimleri ile görüşmeler (6 adet)
- İlçe Belediyesi birimleri ile görüşmeler (5 adet)
- Merkezi yönetim birimleri ile görüşmeler (8 adet)

KARAR OLUŞTURMA ETKİNLİKLERİ

Saha etkinliklerinin tamamlanmasının ardından "Yönetim ve Planlama" teması dışındaki sekiz planlama temasına ilişkin sekiz çalışma grubu kurulmuş, çalışma gruplarının Adalar'ın geleceğine yön vermesi düşünülen Strateji Belgesinin içeriğine yönelik girdi oluşturması hedeflenmiş ve içinde gönüllüler, kamu kurumlarının temsilcileri, sivil toplumdan temsilciler, uzmanlar ve yerel halkın da olduğu kolektif bir çalışma yürütülmüştür. Çevrimiçi yöntemler kullanılarak föyler üzerinde çalışılmış, taslak strateji, eylem, proje, görüş ve öneriler oluşmuştur. Bireysel, küçük gruplar halinde, sivil oluşum olarak, kamu kurumları olarak pek çok öneri gelmiştir.

Çevrimiçi Çalışma Grupları Toplantıları (8 adet)

19-23 Ekim haftası düzenlediğimiz çevrimiçi toplantılar ile öneri strateji ve eylemler üzerinde hep beraber tartışılarak, çalışma olgunlaştırılmış, belli bir aşamaya getirilmiş, toplantı katılımcıları olumlu ve olumsuz görüşlerini dile getirmiştir.

Gerçekleştirilen Diğer Karar Oluşturma Etkinlikleri (9 Adet)

Süreçte, gelen talepler doğrultusunda yerel sivil oluşumlarla iletişim sürdürülmüş; önerilen strateji, eylem ve projelere ilişkin kamu kurumlarının görüşleri alınmıştır.

- İBB kurum içi paydaş görüşmeleri (4 adet)
- İlçe belediyesi ve 1/1000 plan müellifi ile toplantı (1 adet)
- Yerel sivil oluşumlarla tematik toplantılar (3 adet)
- Adalar Kaymakamlığı ve hizmet birimleri ile toplantı (1 adet)

Anket Çalışmaları (4 adet)

- Hanehalkı Anketi (yüz yüze)
- Ada Sakinleri Kamuoyu Yoklaması (çevrimiçi ve yüz yüze)
- Ziyaretçi Anketi (çevrimiçi)
- İşletme Anketi (yüz yüze)

Taslak Strateji Belgesi Değerlendirme Etkinlikleri (15 adet)

Taslak strateji belgesinin kamuoyu ile paylaşılmasından sonra "Karar Oluşturma Etkinlikleri" kapsamında kurumların görüşleri alınmış, odak grup, İBB iç paydaş ve Adalar Belediyesi toplantıları yapılmıştır. Bu doğrultuda stratejiler ve eylem alanları yeniden değerlendirilmiş ve bu toplantılar belgede yapılacak revizyonlara açısından belirleyici olmuştur. Bu çalışmalar sonucunda Strateji Belgesi son haline getirilmiştir.

Bu aşamada aynı zamanda strateji, eylem ve projelerden mekanla ilişkilendirilebilecek olanlar ilişkilendirilmiş, Strateji Belgesine gelen görüş, öneri ve değerlendirmeler aynı zamanda nazım planın oluşumuna da katkıda bulunmuştur.

- Yazılı kurum görüşleri (19 kurum içi, 4 kurum dışı)
- Vizyon 2050 uzmanlarıyla toplantı (1 çevrimiçi)
- Yerel sivil oluşumlar ve turizm işletmeleriyle odak grup toplantıları (6 çevrimiçi, 1 yüz yüze)
- İBB kurum içi paydaş toplantıları (6 çevrimiçi, 1 yüz yüze)
- İlçe belediyesi ile toplantı (1 yüz yüze)

Alınan yazılı görüşler sonucunda eylem ve proje konularının içeriği geliştirilmiş, eylem ve projeler bu doğrultuda revize edilmiştir. Uzman toplantısı yerel sivil oluşumlarla gerçekleştirilen odak grup görüşmelerinde, Nazım Planının ve Strateji Belgesinin korumacı anlayışının tüm eylem ve projelerde belirleyici olması ve bu doğrultuda vizyonun ve ilkelerin

netleştirilmesi gerektiği, belgenin iklim değişikliği ve riskler konusunda geliştirilmeye açık olduğu, eylem ve projelerin önceliklendirilmesi gerektiği, ulaşımda yaya odaklılığa vurgu yapılması ve ulaşım ve kıyıların kamusalılığı gibi acil konularda planı beklemeden çözüme gidilmesi gerektiği gibi eleştiriler ve değerlendirmeler öne çıkmıştır. İBB kurum içi paydaş toplantılarında, teknik bilgiler derinleştirilmiş, eylem ve projelerin ilgili paydaşları doğrulanmış, devam etmekte olan plan ve projelerle Strateji Belgesinin entegrasyonu güçlendirilmiştir. Paydaşlarla yapılan yazılı ve sözlü tüm görüşlerin değerlendirilmesi sonucu yapılacak revizyon çalışmalarına karar verilmiştir.

Taslak Nazım Plan Değerlendirme Etkinlikleri (4 adet)

Adalar İlçesi Taslak Nazım Plan Değerlendirme toplantıları 20-21 Mayıs 2021 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Ada bazında gerçekleştirilen bu toplantılar öncesinde Müdürlüğümüzün YouTube kanalından Taslak Nazım Plan Bilgilendirme Sunumu video olarak paylaşılmıştır ve tüm paydaşların bilgisine sunulmuştur.

KATILIMCI PLANLAMANNIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE İZLENMESİ

Adalar İlçesi Strateji Belgesi ve 1/5000 Ölçekli Adalar Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çalışmaları mevcut olumsuzlukları birlikte tespit etmek ve ortaklaşa çözümler üretmek amacıyla en başından itibaren katılımcı bir şekilde yürütülmüş, süreç boyunca şeffaflık, toplumsal kapsayıcılık, eşitlik, yerindenlik, yerel demokrasi ve tarafsızlık gibi temel ilkeler doğrultusunda şekillendirilmiştir. Süreç sonunda çıkarılan dersler, eksik kaldığımız konular, iyi örneklerle ilişkin genel bir değerlendirme yapılmıştır.

İletişimi güçlendirmek için her aşamada kilit paydaşlarla sürekli iletişim halinde olunmuş, hem aktif sivil toplum bileşenleri hem de kilit niteliğindeki kamu kurumlarıyla pek çok toplantı gerçekleştirilmiş, Müdürlüğümüzün yetkisi dışındaki konularda Adalılarla yetkili birimleri bir araya getirmek için ciddi çaba sarf edilmiştir. Çalışma grupları ile e-posta grupları oluşturularak iletişimin kolaylaşması sağlanmıştır. Böylelikle, gruplar içerisinde bulunan Adalar halkından vatandaşların, kurum ve STK temsilcilerinin hem kendi aralarında hem de İBB Katılım Koordinatörlüğü ve İBB Adalar Plan ekibiyle eşgüdümlü bir şekilde fikir alışverişinde ve bilgi paylaşımında bulunmaları sağlanmıştır.

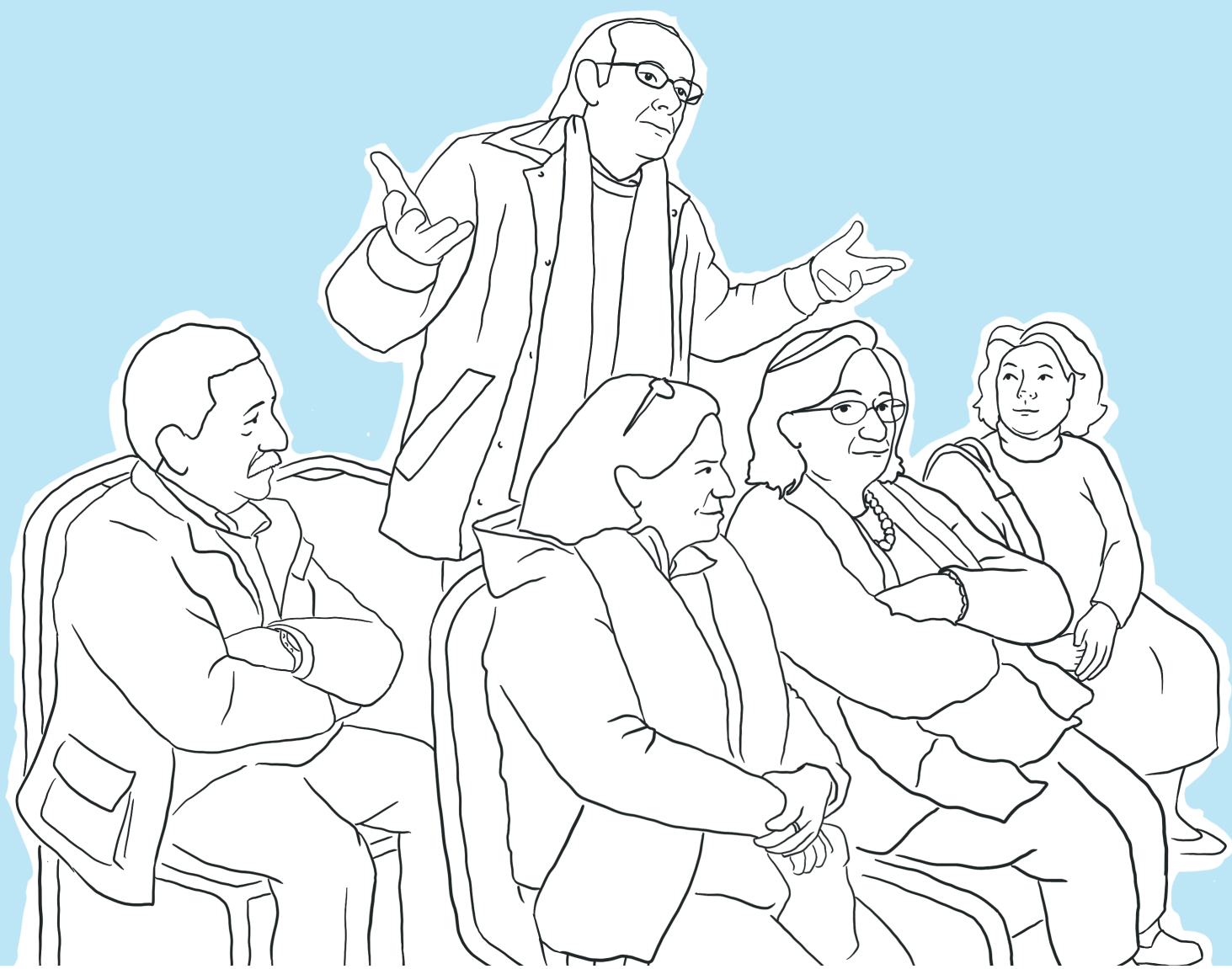
Gerçekleştirilen her etkinliğin raporu sitemizde paylaşılmış ve Müdürlüğümüzün çalışmalarının şeffaflık ilkesi çerçevesinde yürütülmesine ayrıca özen gösterilmiştir. Kapsayıcılık ilkesi çerçevesinde her kesimin sürece dahil edilmesine ve etkinliklerde temsiliyeti artırmaya yönelik çalışmalar yapılmış özellikle her adada 1 hafta bulunan katılım masalarında, ulaşamadığımız kişilere de bir şekilde erişmeye çaba gösterilmiştir. Ancak yaş ortalaması düşük, hizmet işçisi, görece yoksul grupların ve yazlık kullanıcıların katılım sürecine entegre edilmesinde zorluklar yaşanmıştır. Çevrimiçi olarak düzenlenen Ada Sakinleri Kamuoyu Yoklamasında katılımcılara yöneltilen "İBB tarafından Adalar belediyesi ile başlatılan kent sakinlerinin sorunlarını ve taleplerini yerinde tespit ederek, bu sorunları çözmek amacıyla ortak paydada buluşulmasını hedefleyen katılımcı planlama çalışmalarından haberdar mısınız?" sorusuna katılımcıların %55'i hayır yanıtını vermiştir. Bu sonuçlar

bağlamında; Adalar katılımcı planlama çalışmalarımız kapsamında tüm kent sakinlerine erişim sağlama konusunda kullanılan yöntemlerin dışında farklı araçlar geliştirmemiz gerektiği görülmüştür.

Talep eden herkesle görüşmeler, toplantılar gerçekleştirilmiş, düzenlediğimiz etkinliklerde eşitlik ve tarafsızlık ilkeleri çerçevesinde ilgili tüm paydaşlar davet edilmiştir. Başta web sitesi olmak üzere iletişim için e-posta, telefon görüşmesi, yüz yüze görüşme gibi pek çok araç kullanılmış, Temmuz 2020'de açılan Müdürlüğümüzün kurumsal web sitesi (sehirplanlama.ibb.istanbul) içinde Adalar İlçesi Strateji Belgesi ve Nazım İmar Planına ait sayfa en çok tıklanan 6 sayfadan biri olmuş ve 1 yılı aşkın zamanda yaklaşık 13.000 kez görüntülenmiştir.

Katılımcı planlama sürecinde oluşturduğumuz ve katılımı genişletmek için sürekli güncellediğimiz Adalar İlçesi paydaş listesinde yaklaşık 1200 kişi veya kurum bulunmakta, bunun %44'ünü yerel halk veya uzmanlar, %20'sini yerel işletmeler başta olmak üzere özel sektör temsilcileri, %17'sini kamu kurumları ve temsilcileri, %16'sını sivil toplum bileşenleri ve temsilcileri, %2'sini siyasi partiler ve temsilcileri ve %1'ini diğer paydaşlar oluşturmaktadır. Paydaş listesindeki her 4 kişiden 1'i yani 300 kişi katılım gönüllüsü olmuş, ancak etkin bir gönüllülük sistemi kurulamadığından yeterince verim alınamamıştır.

Katılımcı planlama çalışmaları kapsamında oluşturulan katılım masası, toplantılar ve etkinlikler, İBB'nin ve ilgili kurum ve birimlerin Adalar'da varlık göstermesi açısından olumlu karşılanmış, her ne kadar kurumlara güvensizlik, şeffaflık beklentisi ve katılıma inançsızlık dile getirilse de özellikle tema toplantılarında halkın ilgili kurumları yakından tanınması, bilginin paylaşılması ve tarafların sesinin duyulması açısından iyi sonuçları olmuş ve katılım gerçekleşmiştir. Beklentilerin dile getirilmesine ve ortaklaştırılmasına yönelik sivil toplumda bir hareketlilik olmuş, geleneksel ve sosyal medyada planı ilgilendiren konulara ilişkin faaliyetlerde artış gözlenmiştir.

Katılım Aşamaları

Strateji Belgesi ve Nazım Planın hazırlanmasına yönelik yürütülen katılım süreci 3 aşamalı olarak gerçekleştirilmiş, tüm süreç boyunca 41'i kurumlar arası koordinasyon toplantısı, 81 tanesi katılım etkinliği olmak üzere toplam 122 etkinlik düzenlenmiştir.

Ön hazırlık ve katılımın oluşumu aşamasında bilgilendirme toplantılarının yanında web sitesinin açılması daha çok kişiye ulaşmamıza olanak sağlamış, bu aşamada daha çok bilgilendirme, görünürlüğü artırma ve kurumlar arası koordinasyon amaçlı etkinlikler yapılmış olup toplam 15 etkinlik düzenlenmiştir.

Katılım sürecinin 2. aşaması olan katılımın uygulanması aşamasında saha ve karar oluşturma yönelik toplam 102 etkinlik düzenlenmiş, etkinlik türleri açısından değerlendirildiğinde atölye çalışmaları, anket çalışmaları, halk toplantıları, tematik buluşmalar, kahve sohbetleri, yüz yüze görüşmeler, katılım masası ve yürüyüş etkinlikleri gibi pek çok farklı etkinlik düzenlenmiştir. Saha etkinlikleri süresince yaklaşık 1200 bilgilendirme broşürü dağıtılmış, Beyaz Masa'ya 400'e yakın başvuru yapılmış, 100 yeni gönüllü eklenmiş, yaklaşık 300 kişiyle yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir. Hesaplamalara göre yaklaşık 2000 kişiye ulaşılmıştır. Bu aşamada da hem merkezi hükümet birimleri, hem ilçe belediyesi hem de İBB birimleri ile koordinasyon çalışmaları devam etmiştir. Bu aşamada gerçekleştirilen etkinlikler bilgilendirme, danışma, işbirliği ve karar oluşturma amaçlarıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grupları

Saha etkinliklerinin tamamlanmasının ardından "Yönetim ve Planlama" teması dışındaki sekiz planlama temasına ilişkin sekiz çalışma grubu kurulmuş, çalışma gruplarının Adalar'ın geleceğine yön vermesi düşünülen Strateji Belgesinin içeriğine yönelik girdi oluşturmaları hedeflenmiş ve içinde gönüllüler, kamu

kurumlarının temsilcileri, sivil toplumdan temsilciler, uzmanlar ve yerel halkın da olduğu kolektif bir çalışma yürütülmüştür.

Planlama temalarına ilişkin oluşturulan çalışma grupları ile tematik toplantılar gerçekleştirilmiş, öneri strateji-eylem ve görüşleri içeren çalışma föylerine katkı sunmaları beklenmiştir. Daha sonra, tablonun katılımcı bir şekilde ve şeffaf bir yöntemle şekillendirilmesi için bu föyler, katkı sunmak isteyebilecek tüm paydaşlara "Şehir Planlama Yazışma Adresi" üzerinden gönderilmiştir.

Bu çalışma föylerine stratejiler, eylem alanları ve görüş/önerilerden oluşan üç tane başlık açılmıştır. Hazırlanan bu föylerin içerisine sahada gerçekleştirilen etkinlikler ve birebir görüşmelerin sonuçları olan sorunlar, ihtiyaçlar, talepler ve öneriler de göz önünde bulundurularak, toplanan verilerin kimler tarafından (sivil oluşum, yerel halk, vs.) ve hangi etkinlikte aktarıldıkları işlenmiş ve çalışmanın sistematiği şekillenmiştir. Bu sistematiğe uygun olarak diğer katılımcılardan da kendi oluşturdukları stratejileri, eylemleri ve görüş/önerileri kendi isimlerini veya bağlı oldukları kurumun, sivil oluşumun adını belirterek yazmaları istenmiştir. Böylece taslak strateji, eylem, proje, görüş ve öneriler oluşmuştur.

19-23 Ekim haftası düzenlediğimiz çevrimiçi toplantılar ile öneri strateji ve eylemler üzerinde hep beraber tartışılarak, çalışma olgunlaştırılmış, belli bir aşamaya getirilmiş, toplantı katılımcıları olumlu ve olumsuz görüşlerini dile getirmiştir. Bireysel, küçük gruplar halinde, sivil oluşum olarak, kamu kurumları olarak pek çok öneri gelmiştir. Strateji ve eylem önerileri kategorize edilerek;

- Mevcut durum tespitine yönelik,
- Sorunların çözümü ve zararların azaltımına yönelik,
- Önlem alma ve dayanıklılığı artırmaya yönelik,
- Temalarla ilgili farkındalığı geliştirmeye yönelik,
- Temalar kapsamında yenilikçi yaklaşımları ve gelişmeleri öneren ve

- Temanın nasıl yönetileceğine dair öneriler oluşturulmuştur.

Çalışma gruplarının nasıl bir yöntemle çalışacağına ilişkin yeterince yönlendirme veya kural olmaması, farklı adalarda yer alan aynı tema grubundaki katılımcıların bir araya gelmesinde yaşanan zorluklar, pandemi koşulları ve çevrimiçi etkinliğe bazı katılımcılar tarafından sıcak bakılmaması veya grup içi kolaylaştırıcıya ihtiyaç duyulması gibi sebeplerden ötürü tematik çalışma gruplarının etkin çalışmadığını ancak grup olarak olmasa da pek çok öneri geldiğini söylemek mümkündür.

Geri Bildirimler ve Güncelleme

23 Ekim'den itibaren hem gelen talepler doğrultusunda yerel sivil oluşumlarla görüşmelerimiz ve fikir alışverişimiz devam etmiş hem de öneri olarak gelen strateji-eylem-projelerin olası muhatapları olan kamu kurumları ile gerçekleştirilen toplantılarla bu eylemlere yönelik fikirleri alınmıştır.

Strateji belgesinin 1. taslağı üzerindeki çalışmalarımız tamamlanarak 8 Aralık 2020'de kamuoyu ile paylaşılmıştır. Kurumlara ayrıca resmi yazı ile iletilerek her bir kurumun kendi sorumluluk ve yetki konularını dikkate alarak taslak stratejileri ve eylemleri değerlendirmesi hedeflenmiştir.

8 Aralık'tan sonra ayrıca koordinasyon, işbirliği ve geri bildirim almak amacıyla uzmanlarla, yerel işletmeler ve yerel sivil oluşumlarla ve İBB birimleri ile taslak strateji belgesini değerlendirmeye yönelik pek çok toplantı gerçekleştirilmiş, yapılan eleştiri, öneri, geri bildirimler ve kurumların takvim ve faaliyetleri dikkate alınarak hem içerik hem de strateji ve eylem önerileri güncellenmiş ve gerekli revizyonlar yapılmıştır.

Yapılan Revizyon Çalışmaları

- Vizyon ve ilkeler netleştirilmiş,
- Anahtar konulara turizm baskısı eklenmiş,
- Tema bazlı riskler belirlenmiş,
- Kendi Kendine Yeten Ekonomi teması Çeşitli ve Güçlü Yerel Ekonomi olarak değiştirilmiş,
- Paydaş analizi yapılmış,
- Adalar'ın yerel planlama ve yönetim gündemine afetler, riskler, ulaşım kararları ve denetim başlıkları eklenmiş,
- Önceliklendirme yaklaşımı ve öncelikli stratejiler belirlenmiş,
- Eylem ve projelerin paydaşları belirlenmiş,
- Stratejiler, eylemler, projeler revize edilmiş ve netleştirilmiş,
- Strateji, eylem ve projeler arası ilişkiler belirlenmiş,
- Adalar Enstitüsü modeli ve diğer tüm başlıklar geliştirilmiştir.

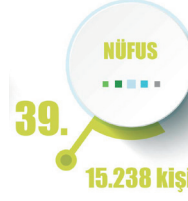
İzleme

İzleme aşamasında İBB Adalar Koordinatörlüğü'nün aktif rol alması öngörülmektedir. Şehir Planlama Şube Müdürlüğü olarak hem Strateji Belgesi hem de nazım plana ilişkin süreç yakından takip edilecek, 1/1000 plana yönelik çalışmalar Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü ile koordinasyon ve işbirliği içinde yürütülecektir. Bunun yanında Adalar Enstitüsü de izleme faaliyetlerine, çalışma grupları, atölyeler gibi faaliyet organları üzerinden katılacak ve bu faaliyetin daha geniş ve katılımcı bir perspektiften yürütülmesine katkıda bulunacaktır.

Katılım süreçlerinin ayrıntılı raporlarına internet sitesinden erişebilirsiniz:

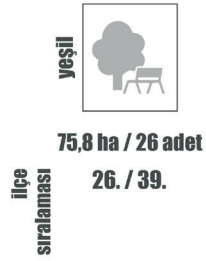
<https://sehirplanlama.ibb.istanbul/adalarkanip/>

GENEL ÖZELLİKLER

SOSYAL DONATI ALANI

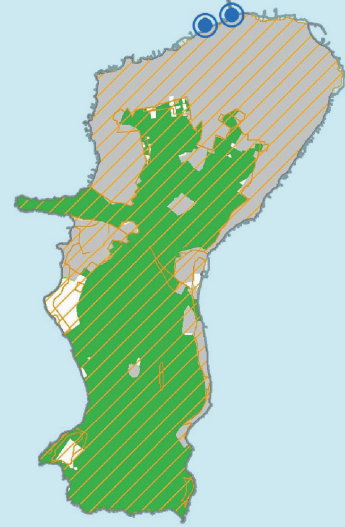
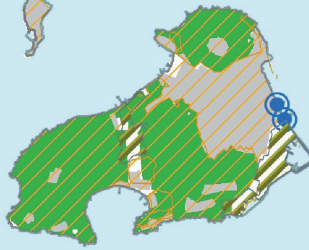
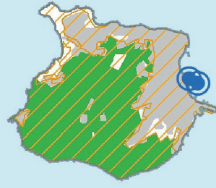
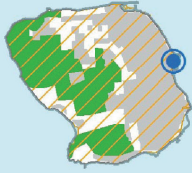
alan/tesis

LEJANT

SU YÜZEYLERİ

- YERLEŞİK ALAN
- SİT ALANLARI
- TARIM ALANI
- ORMAN ALANI
- ASKERİ ALAN
- İSKELELER

MEVCUT DURUM

- **Tematik Analizler**
- **Paydaş Analizi**
- **Önceliklendirme Yaklaşımı**

TEMATİK ANALİZLER

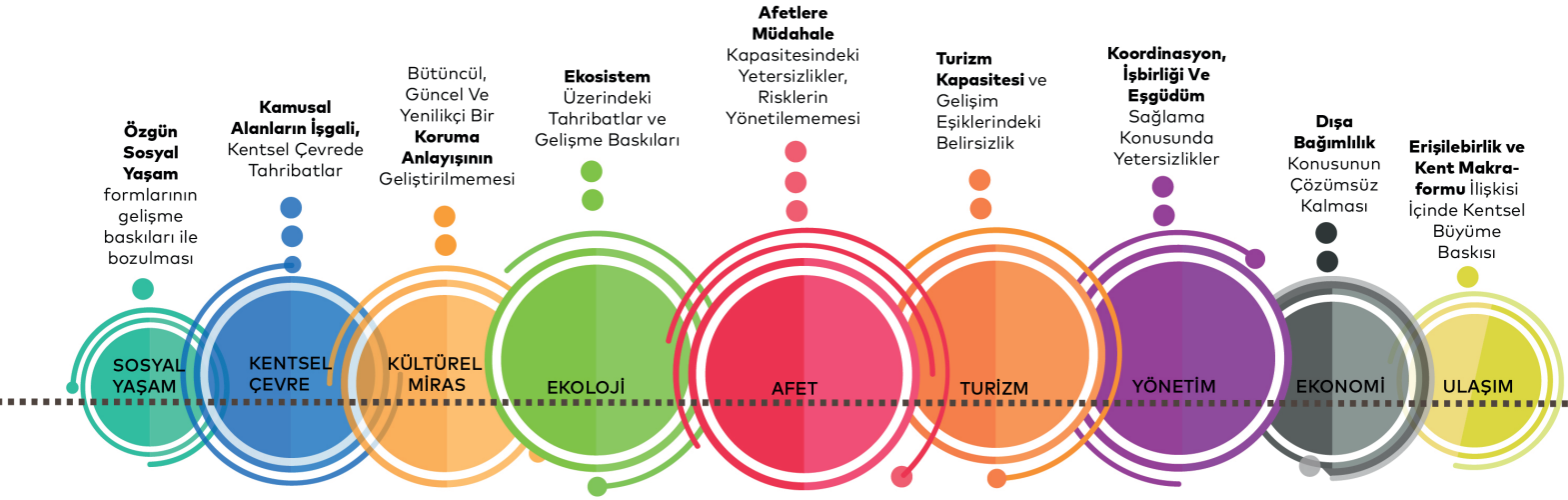
Plan çalışmalarımız kapsamında Adalar ilçesinin tarihsel süreci ve sahip olduğu özgün değerleri ile birlikte zaman içerisinde yaşadığı tüm değişimler ve mevcut durumu analiz edilmiş, potansiyelleri ve riskleri ortaya çıkarılarak gelecekte oluşacak belirsizlikleri ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda katılım etkinlikleri ve analiz çalışmaları Adalar'ın mevcut durum tespitlerine yönelik önemli verilere ulaşmamızı sağlamış ve sentez çalışmaları ile birlikte bölgenin sahip olduğu sorunlar ve riskler ortaya çıkarılmıştır.

Adalar Katılımcı Planlama Süreci içerisinde, planlama ve katılım aşamalarının genel çerçevesi çizilmiş ve tüm süreçlerde tüm paydaşların aktif katılımının olması, ortaklaşa karar alınması ve sahiplenilen bir plan üretilmesi ilkelerinden yola çıkılmıştır. Bu doğrultuda; plan çalışmalarına yön verecek ana gündem konuları; Adalar halkıyla birlikte yapılan açık halk toplantıları ve diğer katılım etkinlikleri, İBB içerisindeki birimler ve Adalar Belediyesi birimleri ile yapılan koordinasyon toplantıları, güncel araştırmalar ve tarihsel süreçlere ilişkin elde ettiğimiz tüm veriler ışığında değerlendirmeye alınarak, Adalar Ekosistemini Yaşatma vizyonuyla planlama temaları oluşturulmuştur.

Planlama temaları; Adalar'ın doğal yapısından tarihi ve kültürel değerlerine, afetlere karşı kırılganlığından kentsel çevre düzenlemelerindeki eksikliklere, ulaşım ve altyapı ile ilgili sorunlardan kamusal yaşamdaki yetersizliklere, turizm ve ekonominin Adalar'daki yeri ve gündelik yaşama etkilerine kadar toplanan -görüşler, şikayetler, öneriler, mevcut durum bilgisi ve riskler gibi- bütün veriler ışığında, strateji belgesi ve 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planına aktarılacak girdilerin ve çözüm odaklı pratiklerin üretilmesine yönelik bir gruplandırma şeklinde kurgulanmıştır.

Adalar ekosistemi doğal yaşam kurgusu içinde birçok ögenin birbiri ile iç içe geçtiği ve bir denge içinde geliştiği bir sistemler bütünü olmuştur. Bu sebeple mevcut durum, sorun ve risk analizlerinde belirlenen öğelerin birçok temayı birden etkileyeceği ve tehditlerin veya fırsatların gerçekleşmesi halinde etkilerinin de bu sorun, potansiyel ve risklerde daha büyük artış veya azalış yaratacağı göz önünde tutulmalıdır.

Belgenin bu bölümünde Adalar'ın mevcut durumu sistematik yaklaşımla ele alınarak sorunları belirlenmiş, katılım çalışmaları kapsamında dile getirilen beklenti ve talepler ortaya konmuş, risk oluşturabilecek zayıf yönleri ve taşıdığı potansiyellerle fırsata dönüşebilecek konular analiz edilmiş ve geleceğe dönük stratejiler geliştirmeye yönelik altlık bir çalışma oluşturulmuştur.

Riskler; ilkeleri ve hedefleri tehdit eden, belirli bir olasılık dahilinde gerçekleşebilecek her tür olay, koşul ya da durumun taşıdığı zarar potansiyeli olarak görülmektedir. Dolayısıyla amaç ve hedefleri tehdit eden risklerin belirlenerek, azaltılması ve yönetilebilir hale getirilmesinin etkin yöntem ve araçlarını geliştirmek büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda Strateji Belgesinde ana hedef ve stratejilere yön verebilecek stratejik bir bakış açısı geliştirilmiştir. Adalar'ın kendine özgü iç ve dış etkenleri dikkate alınarak, var olan güçlü yönler ve fırsatlardan en üst düzeyde yararlanacak, tehditlerin ve zayıf yönlerinin etkisini en aza indirecek plan kararları ve stratejiler geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Adalar'da mevcut durumda ve gelecekte oluşabilecek tehlikelerin ve risklerin önceden görülebilmesi, istenmeyen durumların önlenmesi, sorumlulukların ve görevlerin belirlenmesi, acil durumlara karşı hazırlıklı olunması açısından oldukça önemlidir. Böylece risklerin belirlenmesi ve mevcut sorun alanlarının riske dönüşmesine karşı önlemlerin alınabilmesi ve uygulanmasının sağlanması, kaynak ve önceliklerin belirlenmesi stratejik hedeflerin temelini oluşturmaktadır.

Mevcut Durum ve Sorunlar

YÖNETİM

Adalar'da geçmiş planlama ve katılım deneyimleri ve kentsel uygulamalardan dolayı kamu yönetimine karşı güven sorunlarının oluştuğu görülmektedir. Ayrıca bölgede merkezi ve yerel yönetim birimlerinin yetki ve sorumluluklarının farklı olması ve bölgenin uzun süredir plansız kalması nedeniyle arazi kullanımı ve yapılaşma açısından keyfi uygulamaların gerçekleşmiş olması; bu durumun adalet ve eşitlik konusunda, halkın yönetime ve planlamaya olan inancını da zedelemiştir. Bölgede meri plana acilen ihtiyaç duyulmakta, Adalar ilçesinin nüfus bakımından İstanbul ilçeleri içinde en az nüfusa sahip olmasına rağmen yaz nüfusu ve ziyaretçiler de dikkate alındığında kış nüfusuna göre bütçeden ayrılan miktar Adalar'a yapılacak hizmetler ve yatırımlar için yetersiz kalmaktadır.

İlçede mülkiyet yapısından kaynaklanan sorunlar, kaçak yapılaşma, geçici yapılaşma koşullarının yapılaşma yoğunluğunu arttırıcı etkileri endişe yaratmaktadır. Ayrıca iptal edilen planla önerilmiş olan yapılaşma ve kullanım kararlarının, çevre ve koruma sorunları yaratacağına ilişkin itirazların yeni plan çalışmaları kapsamında yeniden değerlendirilmesi ve ortak karar alma süreçleri ile çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

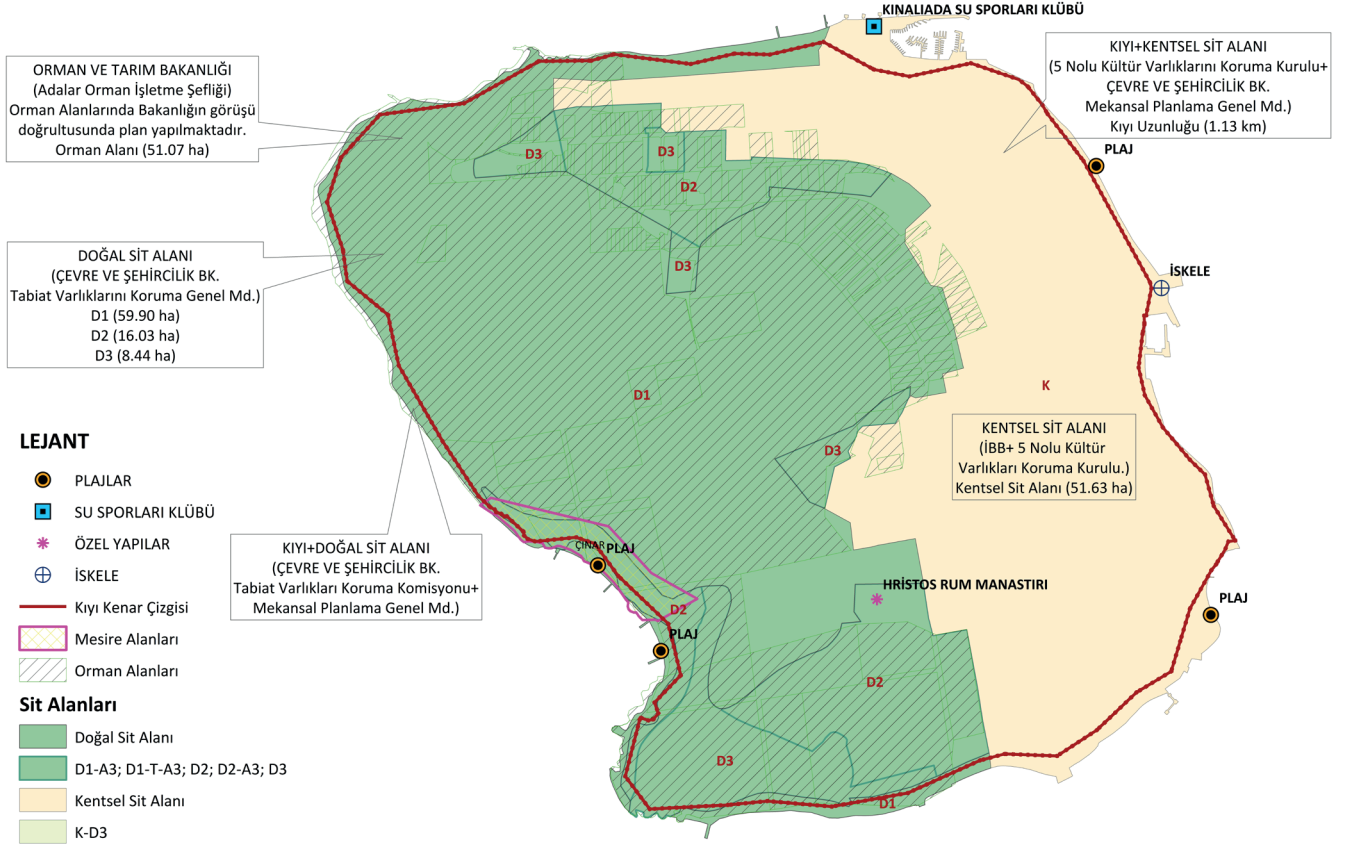
Adalar'da yönetim ve planlama süreçlerinde, sosyal gruplar arasında görüş ve ihtiyaçların farklılaşmasının göz önünde tutulması, Adalıların katılıma ilişkin beklentilerinin karşılanması ve tüm paydaşların ortak üretim mekanizmasında işlev kazanması çok önemlidir.

Bu çerçevede; Adalar'da yetkili kurumlar arasında koordinasyon ve iş birliğini geliştirmek, yerel halk ve sivil toplum kuruluşlarıyla ilişkileri güçlendirmek, kolektif çalışma kültürünü destekleyecek yapılar oluşturmak ve İBB'nin plan, yatırım ve uygulama süreçlerinin takibini sağlamak amacıyla 18.03.2021 tarihinde Büyükkada'da İstanbul Büyükşehir Belediyesi Adalar Koordinatörlüğü kurulmuştur. Koordinatörlük bünyesinde, Müdürlüğümüzü temsilen bir personel görevlendirilmiş; Çözüm Masası ve İSKİ gibi İBB birimleri faaliyet göstermeye başlamıştır. İlgili birimlerin artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

KATILIM

Katılım süreçlerine ilişkin geçmişten gelen güvensizlik ve geleceğe dair endişeler ve yüksek beklentiler bulunmaktadır. Geçmiş katılım düzeylerinin yetersiz ve göstermelik olduğuna ilişkin görüşler vardır. Katılımcı sürecin gerçekleştirilmesi için kaynak ayrılması, sık sık toplantılar düzenlenmesi, her ada için ayrı süreçler işletilmesine ilişkin talepler bulunmaktadır.

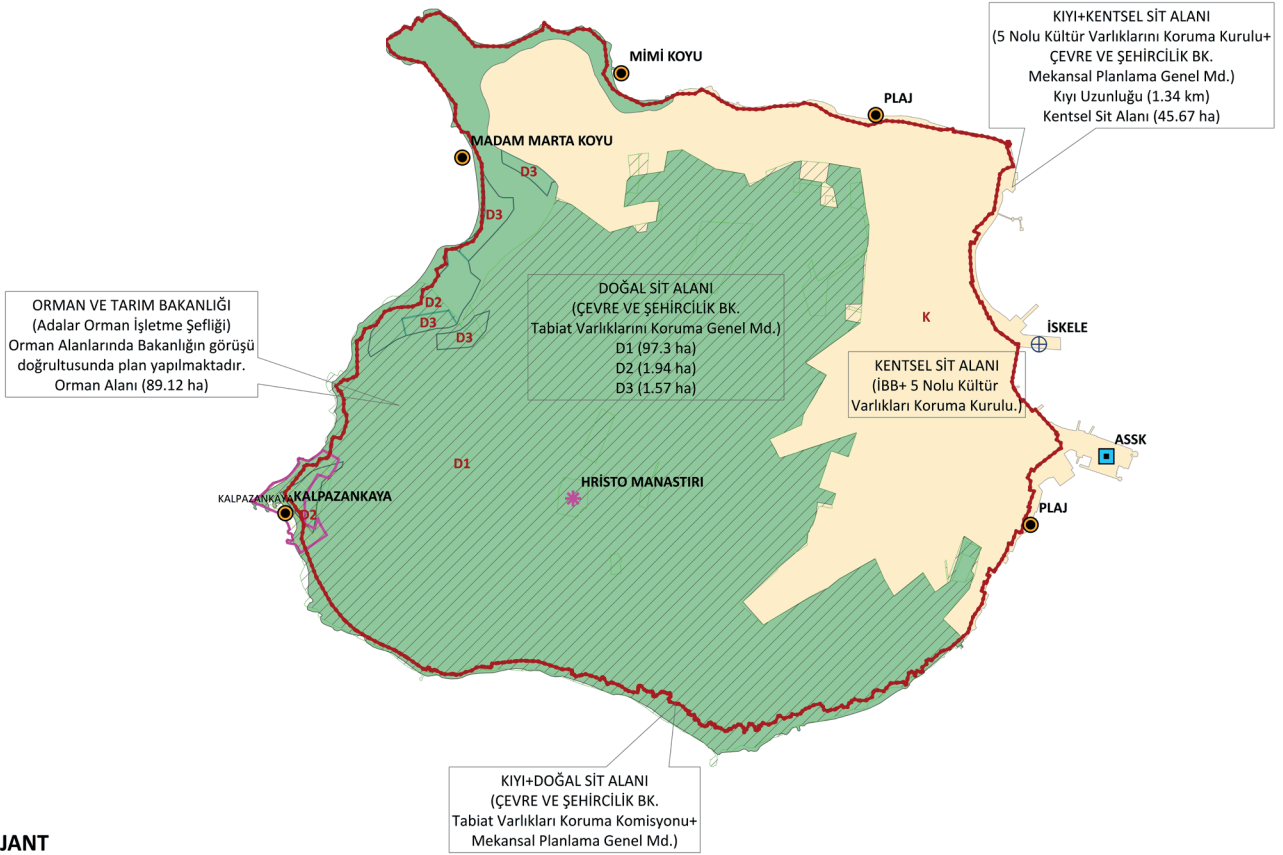
Kınalıada Yetki Haritası

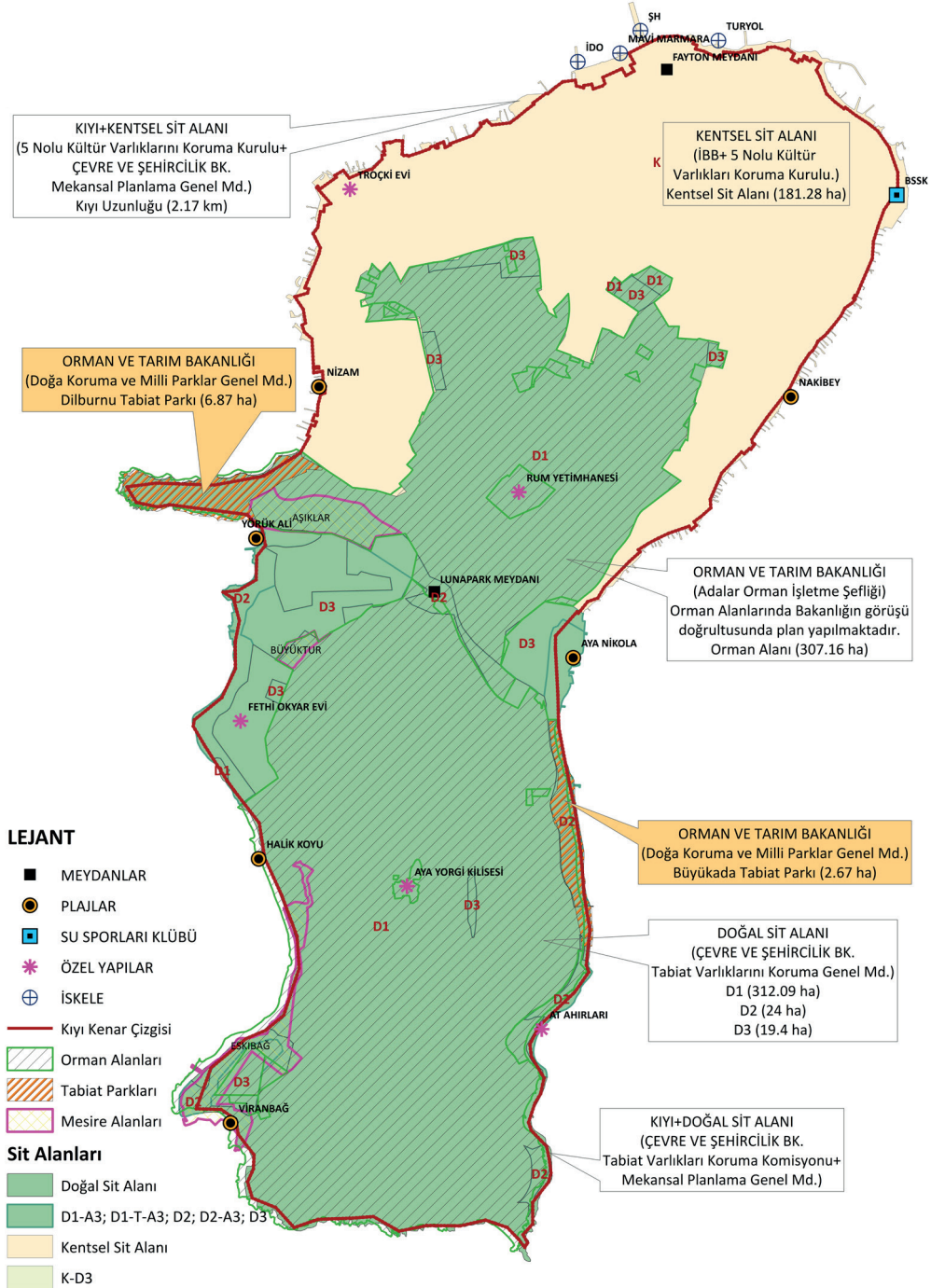
Adalar'da sivil toplum örgütlenmeleri etkin ve katılıma isteklidir. Çok sesli bir sosyal yapı bulunmaktadır ancak sosyal grupların kaynakları, gücü ve değerleri birbirinden farklılaşmaktadır. Bu nedenle çeşitli gündem konularında uzlaşma sağlanmasında zorluklar yaşanmaktadır. Faytonların kaldırılması sürecinin yeterince katılımcı ve şeffaf işletilmediğine, tüm tarafların beklentilerinin yeterince dikkate alınmadığına ilişkin görüşler bulunmaktadır. Ulaşım çalıştayının katılımcıları arasında halk temsilcilerinin yeterince olmaması, çalıştay raporunun kamuoyuyla paylaşılmaması konularında eleştiriler gelmiştir.

Saha deneyimleri sürecinde yaptığımız gözlemlere göre, Adalar'da yaşayan üç farklı sosyal gruptan bahsedilebilir. Bunlardan biri yaş ortalaması yüksek, eğitilmiş ve varlıklı, sosyal sermayesi yüksek gruplardır. Bunların önemli bir kısmı Adalar'da yazın yaşamakta ya da şehre gidip gelmektedir. Diğer bir grup ise orta sınıf mensubu, eğitilmiş, sivil toplumda aktif rol alan ve Adalar'ı sahiplenen niteliktedir. Üçüncü grup ise yaş ortalaması daha düşük, hizmet işçisi, görece düşük gelirli gruplardır. Bu grupların ve yazlık kullanıcıların katılım sürecine entegre edilmesinde zorluk yaşanmaktadır.

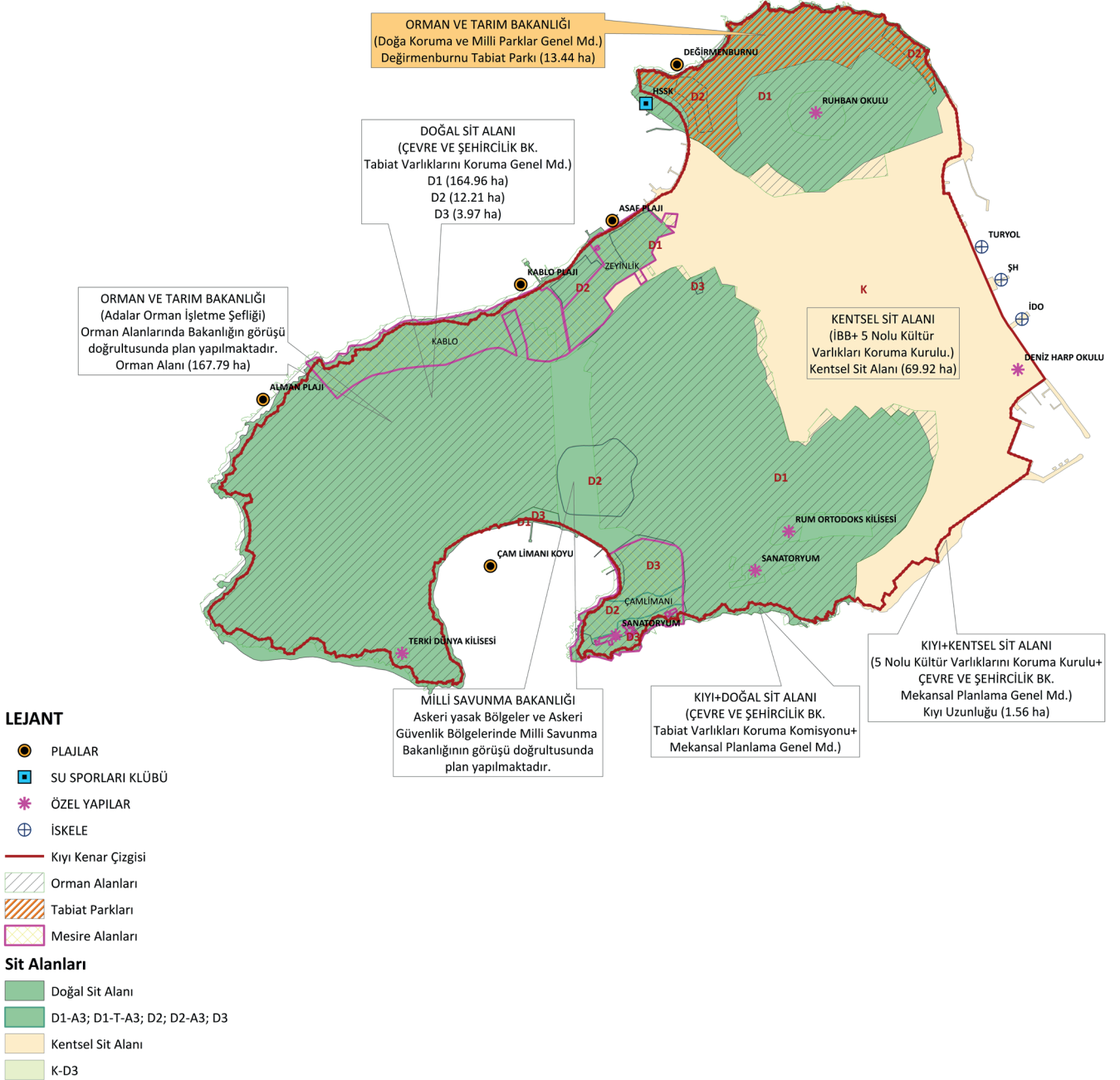
Burgazada Yetki Haritası

Büyükada Yetki Haritası

Heybeliada Yetki Haritası

PLANLAMA

Koruma kurullarının yetkilerinin güçlü olması, plan onay süreçlerinin uzun olması ve kurulun belirlediği geçici yapılaşma koşullarının imar artışına ve keyfi uygulamalara yol açtığı konusunda endişeler bulunmaktadır. Bazı adaların planlarının merkezi hükümet tarafından yapılması ve mahkeme süreçlerinin devam etmesi nedeniyle, tüm adalara ilişkin planlama sınırının bütüncül olarak belirlenmesinde sorunlar bulunmaktadır.

Yazlık - kışlı- günübirlik kullanıcı nüfuslarının farklılaşması nedeniyle, plan nüfusu ve ihtiyaç duyulan sosyal ve teknik altyapının belirlenmesine ve plan mevzuatına göre hesap yapılmasına ilişkin zorluklar bulunmaktadır.

Koruma öncelikli yapılaşma kararları ile ilgili olarak, mevcutta kullanılan imar haklarının kaybedileceğine ve gecekondü sahiplerinin mülkiyet sorunlarının çözülemeyeceğine ilişkin tedirginlikler bulunmaktadır.

RİSKLER

Adalar'da yetki ve sorumluluğu bulunan kurumlar arasında koordinasyon, işbirliği ve eşgüdüm sağlama konusunda yetersizliklerin bulunması ve kamusal alanda etkin bir denetim mekanizmasının kurulmamış olması Yönetim başlığının öne çıkan risklerini oluşturmaktadır.

Koruma Amaçlı Nazım Planın Onaylanmaması veya İptal Edilmesi, Onay Sürecinin Uzaması ve Adanın Geçiş Dönemi Yapılanma Koşulları İle Yapılaşmaya Devam Etmesi, Tahribatların Artması

- Merkezi ve yerel yönetim birimleri arasında yetki karmaşasının çözüm süreçlerini zorlaştırması
- Çevre ve korumaya yönelik bütünlükçü bir yaklaşımının ortak bir bakış açısıyla geliştirilmemesi
- İlgili mevzuatların uygulanmasında yaşanan zorluklar ve eylem alanlarında denetim mekanizmalarının etkinliğinin sağlanamaması gibi konular Adalar'da yönetim, planlama ve katılım konu başlıklarında tespit edilmiş olan riskli konulardır.

Mevcut Durum

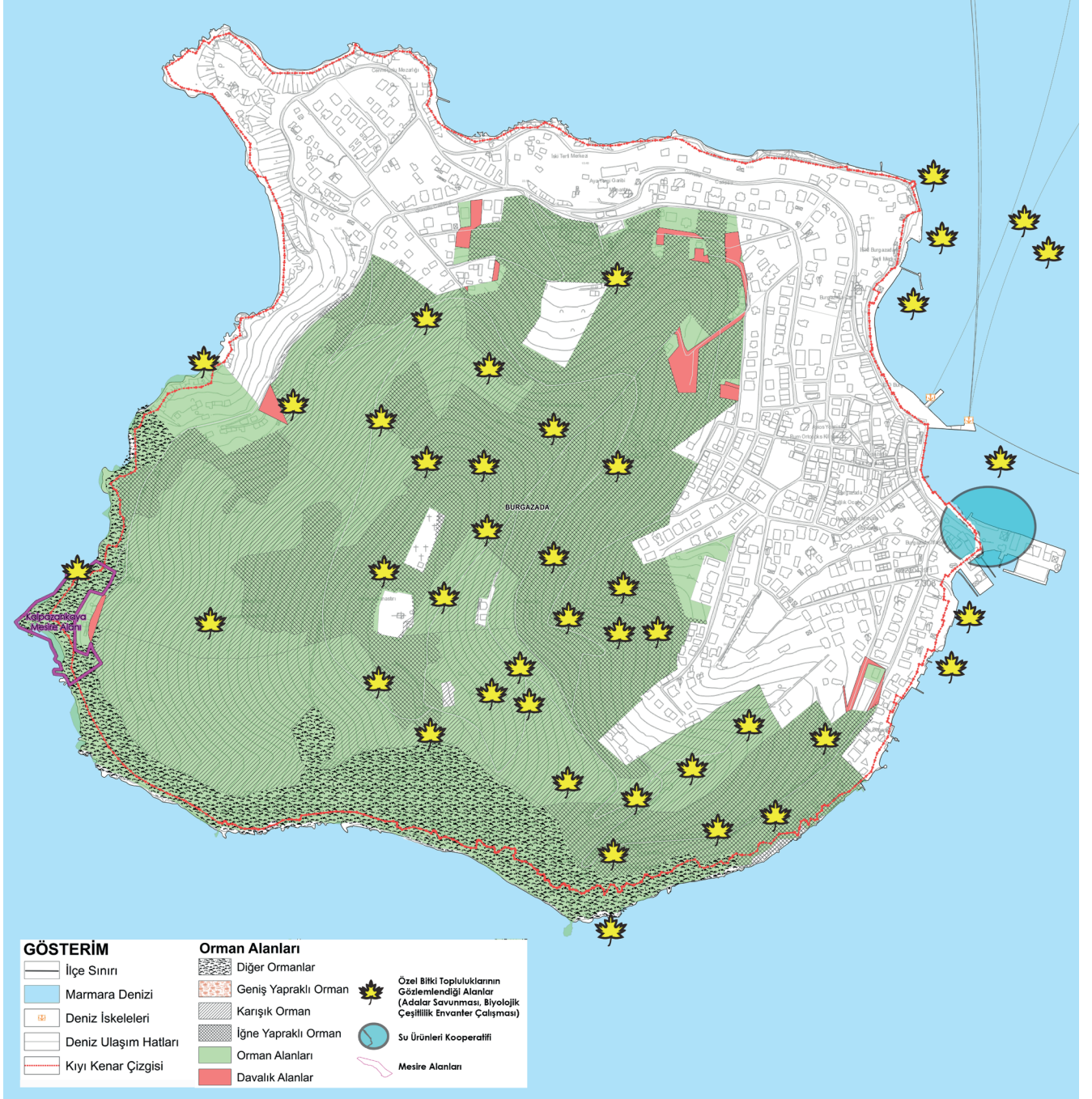
Eşsiz doğal peyzajı ve biyolojik çeşitliliğiyle İstanbul'un en önemli doğal koruma alanlarından birisi olma özelliği gösteren Adalar, kendine has topoğrafyasının yanı sıra orman alanlarıyla deniz ve kıyı alanlarının iç içe geçmiş doğal ve ekolojik döngüleriyle birlikte özgün bir ekosistemi oluşturmaktadır.

ORMAN VE KIYI ALANLARI

Adalar'da yapılan ekolojik analizlere göre; her bir adada yer alan orman alanları, bitki türleri, tabiat parkları, mesire alanları, tarım alanları, biyoçeşitlilik envanterleri haritalanmıştır.

Orman alanları		
Büyükada	310	ha
Heybeliada	171	ha
Burgazada	91	ha
Kınalıada	71	ha

Burgazada Ekoloji Haritası

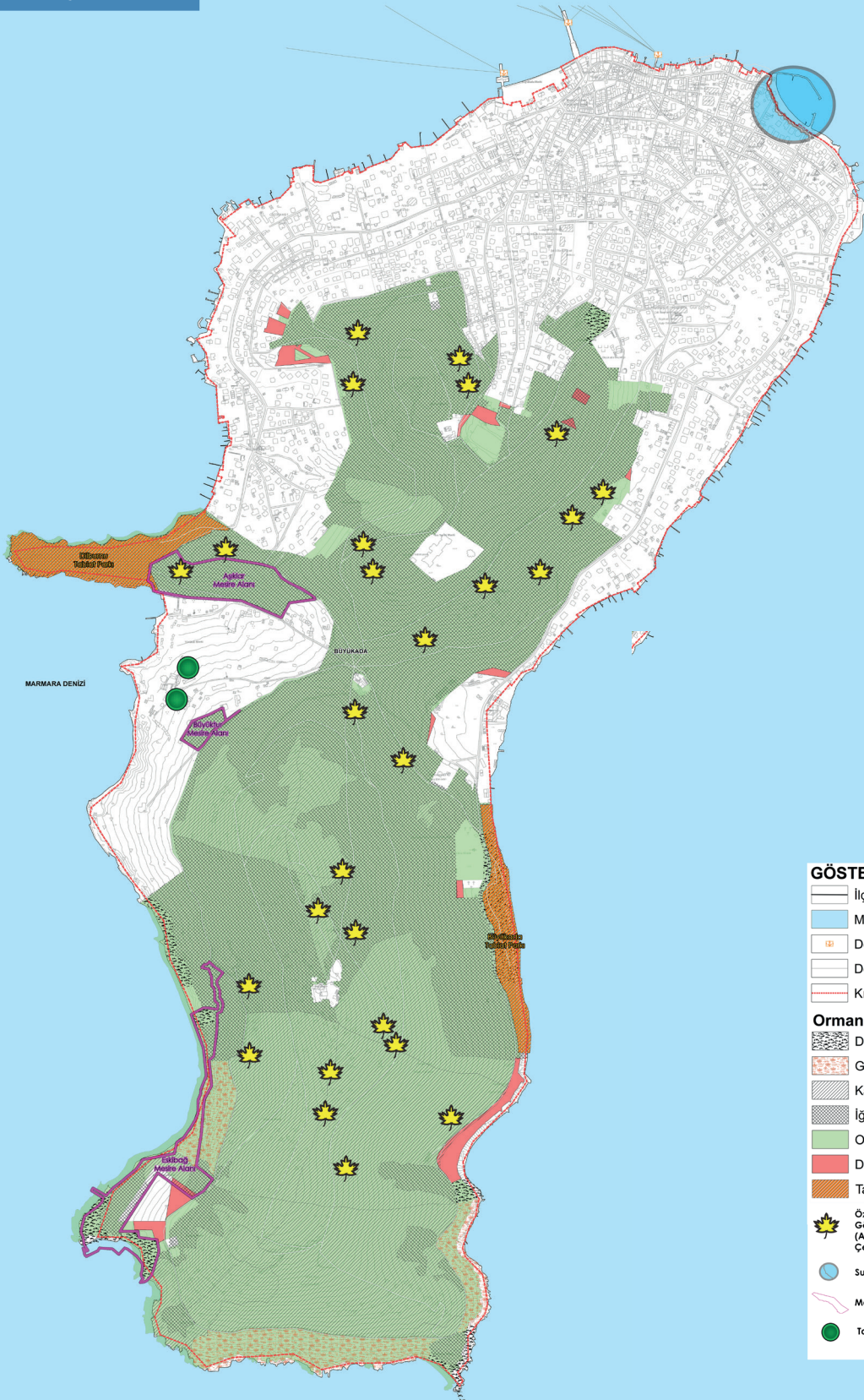

Karabatak ve Deniz Mercanları

FLORA VE FAUNA

Adalar Savunması Biyoçeşitlilik Envanter Çalışması kapsamında, İstanbul-Marmara Bölgesi'nin Akdeniz iklim ve bitki örtüsüne sahip tek özel doğa alanı olan Adalar'da koşullara uyum sağlamış çok canlı bir doğal yaşam ve biyoçeşitlilik gözlenmiştir. 400'ü aşkın bitki ve ağaç türünün ve bir bölümü nesli tükenmekte olan ya da tehdit altındaki IUCN Kırmızı Listesinde yer alan 90'ı aşkın kuş türlerinin üremek ya da konaklamak için bulunduğunu göstermiştir.

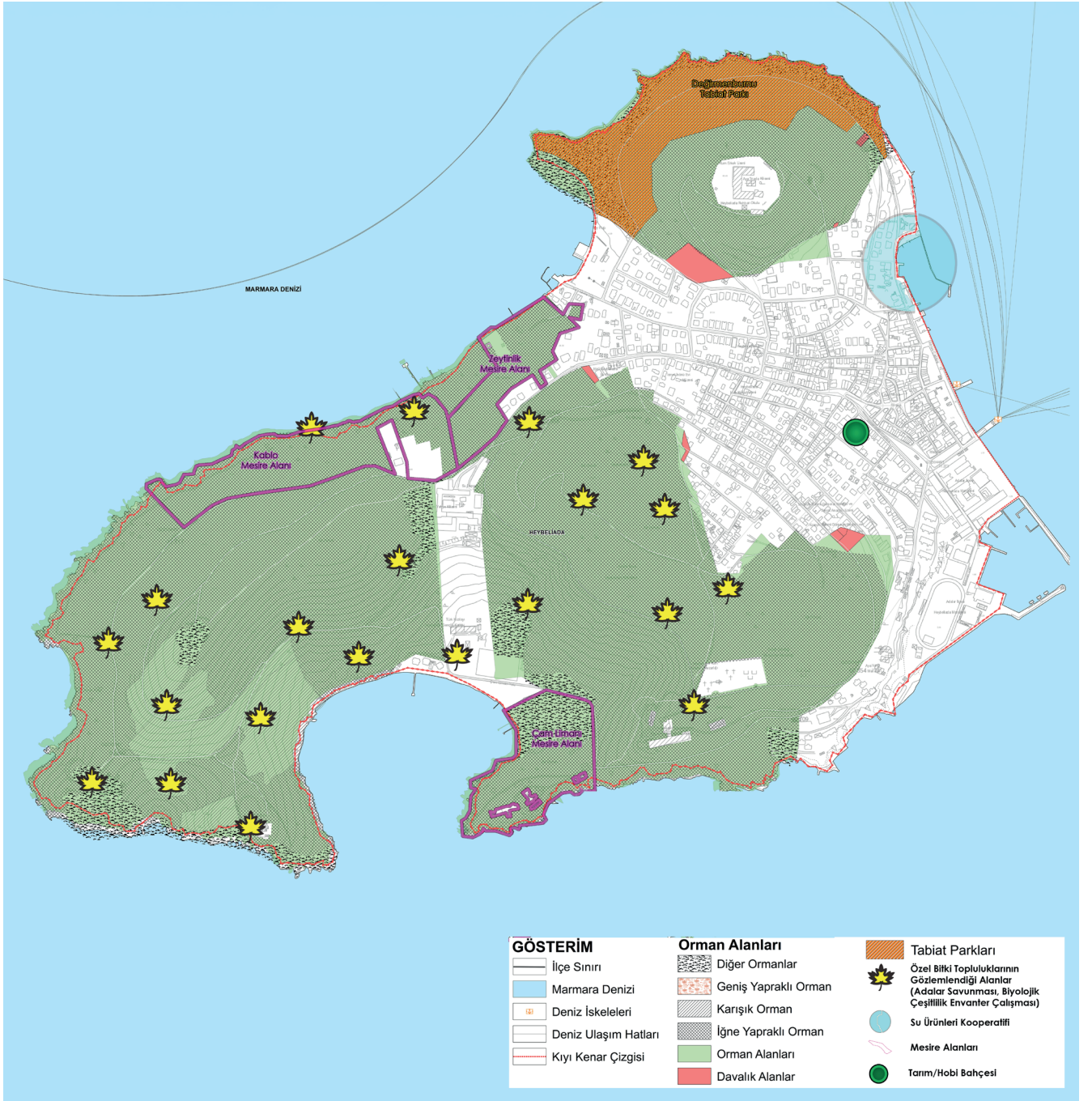
Büyükada Ekoloji Haritası

GÖSTERİM

- İlçe Sınırı
- Marmara Denizi
- Deniz İskeleleri
- Deniz Ulaşım Hatları
- Kıyı Kenar Çizgisi
- Orman Alanları**
- Diğer Ormanlar
- Geniş Yapraklı Orman
- Karışık Orman
- İğne Yapraklı Orman
- Orman Alanları
- Davalık Alanlar
- Tabiat Parkları
- Özel Bitki Topluluklarının Gözlemlendiği Alanlar (Adalar Savunması, Biyolojik Çeşitlilik Envanter Çalışması)
- Su Ürünleri Kooperatifi
- Mesire Alanları
- Tanım/Seralar

Heybeliada Ekoloji Haritası

Katrancı (*Juniperus Oxycedrus*)

Akçakesme (*Phillrea Latifolia*)

Agave Americana

Menengiç (*Pistacia Terebinthus*)

Karabaş (*Lavandula Stoechas*)

Kuşkonmaz - Tilkişen (*Asparagus Acutifolius*)

Mimoza (*Acacia Dealbata*)

Fıstık Çamı (*Pinus Pinea*)

Adalar Savunması Adalar Biyolojik Çeşitlilik Envanter Çalışması

Ek / Örnek Adalar'ın Kuşları

Gözlem Kayıtları 2016 - 2019

Türkçe İsim	Bilimsel Adı	Özellik
Küçük Batağan	Tachybaptus ruficollis	K.G
Bahri	Podiceps cristatus	K.G
Kara Boy. Batağan	Podiceps nigricollis	K.G
Yelkovan	Puffinus yelkouan	G
Karabatak	Phalacrocorax carbo	G
Tepeli Karabatak	Y	
Sülün	Phasianus colchicus	Y
Ak Pelikan	Pelecanus onocrotalus	G
Gri Balıkçıl	Ardea cinerea	Y
Kara Leylek	Ciconia nigra	G
Leylek	Ciconia ciconia	G
Kocagöz	Burhinus oedicnemus	G
Arı Şahini	Pernis apivorus	G
Yılan Kartalı	Circaetus gallicus	G
Çayır Delicesi	Circus pygargus	G
Bozkır Delicesi	Circus macrourus	G
Atmaca	Accipiter nisus	(K.G) G
Yaz Atmacası	Accipiter brevipes	G
Şahin	Buteo buteo	(K.G) G
Kerkenez	Falco tinnunculus	(K.G) G
Delice Doğan	Falco subbuteo	(Y.G) G
Gökdoğan	Falco peregrinus	Y
Aladoğan	Falco vespertinus	G
Sakarmeke	Fulica atra	K.G
Akdeniz Martısı	Larus melanoceph.	(K.G)G
Karabaş Martı	Larus ridibundus	K.G
Küçük Gümüş Martı	Larus canus	K.G
Kara Sırtlı Martı	Larus fuscus	G
Gümüş Martı	Larus michahellis	Y
Hazar Martısı	Larus cachinnans	K.G
Kara Gagalı Sumru	Sterna sandvicensis	(Y.G)G
Sumru	Sterna hirundo	Y.G
Kaya Güvercini	Columba livia	Y

İbibik - Hüthüt kuşu (*Upupa Epops*)

Türkçe İsim	Bilimsel Adı	Özellik
Kumru	Streptopelia decaocto	Y
Küçük Kumru	Stigmatopelia senegals.	Y
Guguk	Cuculus canorus	(Y.G) G
İshakkuşu	Otus scops	Y.G
Kukumav	Athene noctua	Y
Çobanaldatan	Caprimulgus europaeus	Y.G
Boz Ebabil	Apus pallidus	Y.G
Ak Karınlı Ebabil	Tachymartus melba	Y.G
İskender papağanı	Psittacula eupatria	Y
Yeşil papağan	Psittacula krameri	Y
Arikuşu	Merops apiaster	G
İbibik	Upupa epops	Y.G
Kır Kırlangıcı	Hirundo rustica	(Y.G)G
Ev Kırlangıcı	Delichon urbicum	(Y.G) G
Ak Kuyruksallayan	Motacilla alba	(Y.G) G
Çitkuşu	Troglodytes troglodytes	Y
Karatavuk	Turdus merula	Y
Öter Ardıç	Turdus philomelos	K.G
Ökse Ardıcı	Turdus viscivorus	(K.G) G
Ak Mukallit	Hippolais pallida	Y.G
Maskeli Ötleğen	Sylvia melanocephala	Y
K. Ak Gerdanlı Ötleğen	Sylvia curruca	Y.G
Kara Başlı Ötleğen	Sylvia atricapilla	Y.G
Boz Ötleğen	Sylvia borin	(Y.G) G

SORUNLAR

Adalar'ın biyolojik çeşitliliği ve doğal yaşam alanları, orman ve kıyı alanlarındaki ticari işletmelerden kaynaklı yoğun turizm kullanımları, kıyı alanlarına yapılan müdahaleler, günübirlik turizm kaynaklı çevre kirliliği ve yangın riski, altyapı ve bakım eksiklikleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır.

Doğal alanların kapasitelerinin üzerinde turizm kullanımına açılması ve ekosistem alanlarına yapılan zarar verici ve uyumsuz müdahaleler de hem ekolojik dengelerin kesintiye uğramasına, hem de Adalar halkının deniz, orman ve kıyı alanlarını kullanımlarının kısıtlanmasına sebep olmaktadır.

Bunların yanında, faytonların kaldırılması ve atların sahiplendirilmesiyle giden ve kalan atların sağlığı ile ilgili endişeler ve eleştiriler dile getirilmekte; kalan atların Adalar'da sağlıklı ve mutlu bir şekilde yaşamaya devam edebilmeleri için atların bulunduğu her adada gerekli ahır ve padok alanı düzenlemelerinin yapılmasının acil ihtiyaç olduğu belirtilmektedir.

BEKLENTİ VE TALEPLER

Adalar'da doğa odaklı, insan, hayvan ve tüm canlıların bir arada uyum içinde yaşayabileceği sakin bir yaşam talebi bulunmaktadır. İstanbul'un genelindeki yoğun kentsel yaşamın Adalar'a taşınmasından endişe duyulmaktadır. Turizm amaçlı kullanımlardan kaynaklı çöp sorununun çözümüne yönelik etkin uygulamaların geliştirilmesi ve katı atık ve atık su altyapısının iyileştirilmesi ve gerekli tesislerin yapılması talep edilmektedir. Ayrıca evsel katı atıkların ana karaya taşınmasının büyük bir ekonomik ve ekolojik kayıp olduğu yönünde düşünceler dile getirilmiş, geri dönüşüm, katı atıkların ayrıştırılması ve sıfır atık uygulamalarının Ada ekolojisi için çok önemli olduğu belirtilmiştir.

Bunun yanında Adadaki atların büyük çoğunluğunun orman alanlarından ayrılmasının orman ekosistemini olumlu ve olumsuz yönde etkilediğiyle ilgili farklı görüşler bulunmaktadır. Karar vericilerin arazi kullanım, ulaşım, ekonomik, mekansal veya sektörel her tür karar verilirken bu kararların ekolojik sonuçlarını göz önünde bulundurmaları, gündelik yaşamı olumsuz etkileyecek durumlardan kaçınmaları ve Ada halkının görüşlerini ve taleplerini dikkate almaları beklenmektedir. Tüm dünyanın içinden geçtiği küresel iklim krizine karşı önlemlerin alınması da başlıca öne çıkan konulardan biri olmaktadır.

RİSKLER

Adalar'ın doğal varlıklarının bütüncül bir anlayışla korunamaması ve ekolojik alanlara yapılan müdahaleler sonucu oluşan tahribatların geri dönülmez sonuçlarının ekosisteme olan zararları önemli bir risk olarak belirlenmiştir.

Adalar Ekosisteminin ve Biyolojik Çeşitliliğinin Korunmasına Yönelik Yasal ve Yönetmelik Politikaların Geliştirilmemesi

- Tabiatın ve biyolojik çeşitliliğin korunması, kullanılması ve yönetiminin sağlanmasında ilke kararlarının alınmamış olması
- Orman alanlarının korunmasına ilişkin denetim ve koordinasyon eksikliği
- Adalar'ın biyolojik çeşitliliği ve yaşam döngüsü üzerindeki gelişme baskısı
- Kıyı alanlarında doğaya uyumsuz uygulamalar yapılması gibi konu başlıkları ekoloji alanındaki riskler olarak tespit edilmiştir.

Mevcut Durum

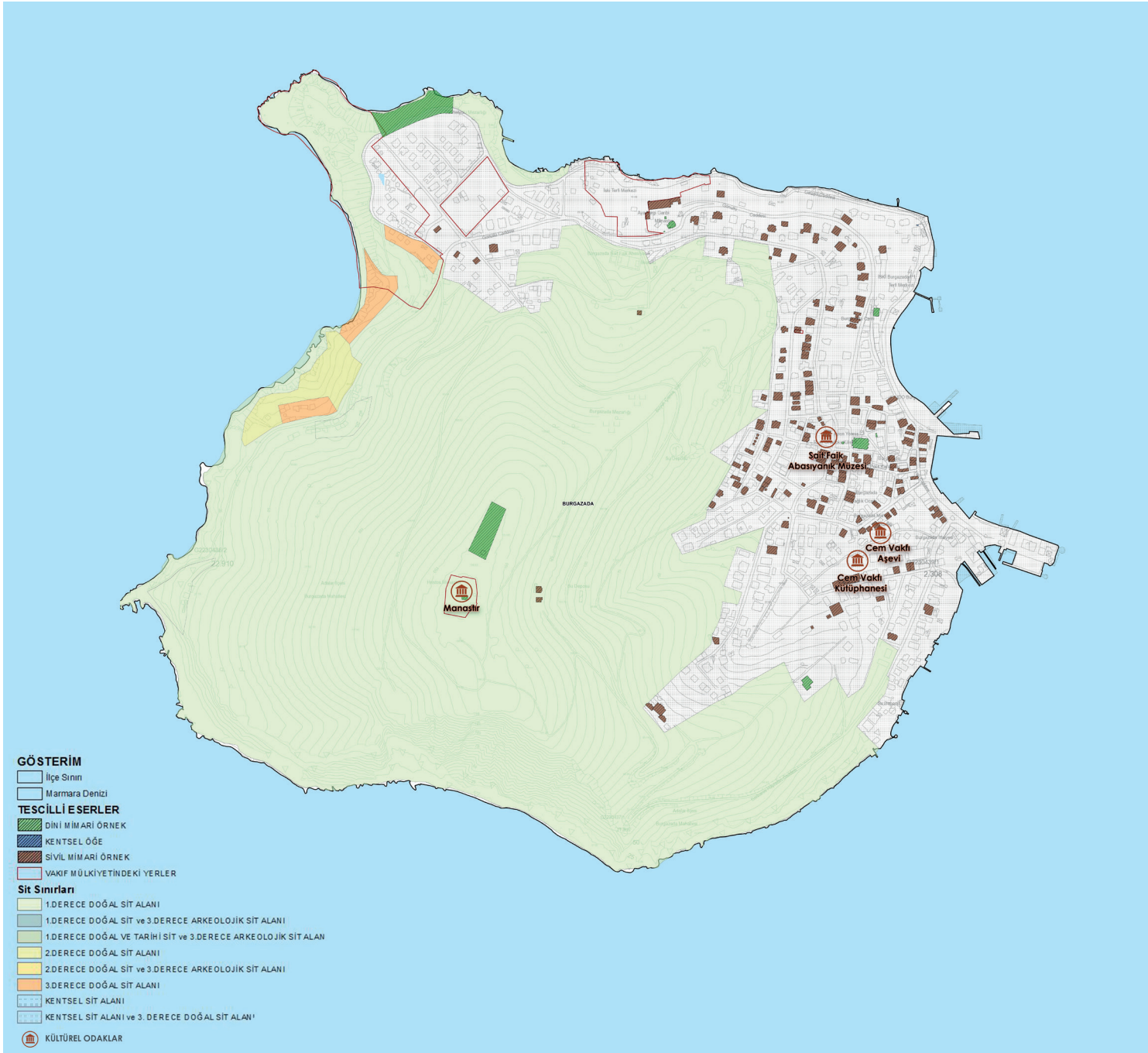
Nitelikli fiziksel çevresi, tarihi dokusu ve özgün kültürel değerleriyle birlikte yıllar boyunca eşsiz yerleşim kimliğini korumuş olan Adalar İlçesi, sahip olduğu evrensel değerler, çok kültürlü yapısı, kendine has sivil mimarisi ve anıtsal eserleriyle kimlik, bellek, mimari öğeleri ve kültürel doğal varlıklarıyla İstanbul'un kültürel mirasa dair en önemli zenginliklerinden biridir.

ADALAR'IN TARİHİ

Adalar'da MÖ 311'den bugüne insanların yaşadığına dair iddialar bulunmaktadır. Ancak Adalar'ın bilinen tarihi Bizans dönemi kalıntılarıyla ortaya çıkmaktadır. Manastırlar bu dönemin en belirgin mirasıdır. Bu manastırların sürgün ve inziva yeri olduğu, manastırların yanındaki tarıma elverişli arazilerde üzüm bağı ve bahçecilikle uğraşmakta ve hatta buğday tarımı yapmakta, bir yandan da el yazması din kitaplarının nüshasını çıkartmakta oldukları bilinmektedir. Küçük balıkçı köyleri de aynı şekilde balıkçılık ve şarapçılıkla geçimlerini sağlamışlardır. Adalar Bizans döneminde pek çok kez yağmalanmıştır.

19. Yüzyıl ortalarına kadar kendi haline terk edilmiş olan Adalar'da bu dönemde köşk ve yalılar yapılmaya başlanmış, 1846'da düzenli vapur seferlerinin başlatılması üzerine, büyük köşk ve oteller 1855 yılında yapılmaya başlanmış, mevcut kilise ve manastırlar onarılmıştır. Adalar bu süreçte bir sayfiye yeri haline gelmiş. Bu gelişme sonunda İstanbul'da kurulan ilk üç belediye dairesinden biri, Yedinci Daire diye anılan Adalar Belediyesi olmuştur (1861) 10 Temmuz 1894'te İstanbul'da meydana gelen büyük deprem sırasında Adalar çok büyük bir hasar görmüş, Heybeliada'daki Ruhban Okulu başta olmak üzere birçok manastır ve binalar yıkılmıştır. Cumhuriyet döneminde Adalar'ın sayfiye özelliği ve cemiyet hayatı güçlenmiştir.

Burgazada Kültürel Haritası

**Adalar'ın
%70'i doğal sit,
doğal sit alanlarının
%84'ü 1. derece doğal sit alanı,
%9'u 2. derece sit alanı,
%5'i 3. derece sit alanı,
%2'si ise karma sit alanıdır.
%30'u kentsel sit alanıdır.**

SİT ALANLARI VE TESCİLLİ ESERLER

Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulu'nca 2891 sayılı kanunun 6.maddesine göre, Marmara Takım Adaları (Büyükada, Heybeliada, Burgazada, Kınalıada, Sedefadası), 31.03.1984 tarih ve 234 karar numarası ile sit alanları bütünü ilan edilmiştir. Sit alanlarının yaklaşık olarak 770 ha doğal sit alanı, 348,52 ha ise kentsel sit alanı, geriye kalan alanlar ise karma sit alanlarından oluşmaktadır.

MİMARİ YAPI

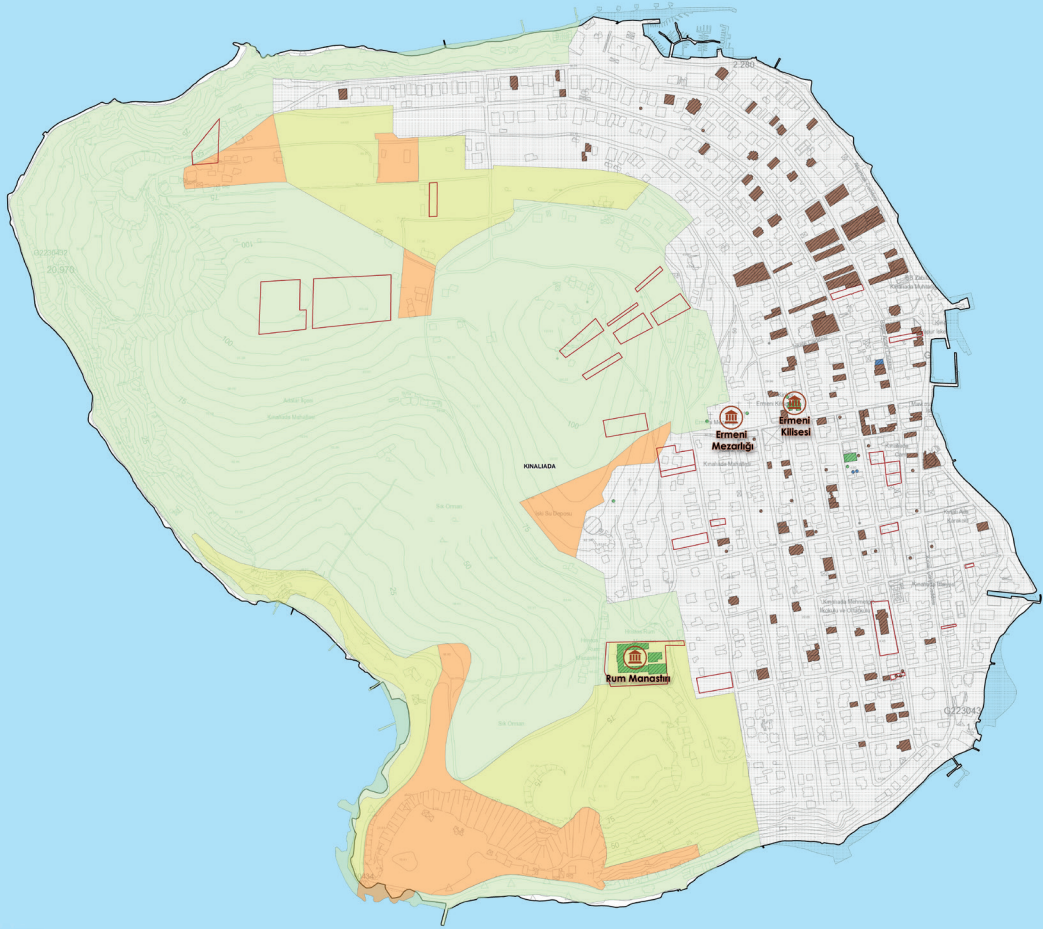
Tescilli eserler incelendiğinde ise yaklaşık 1700'e yakın dini mimari örnekler, sivil mimari örnekler, kentsel öğelerden oluşmaktadır. Eserlerin çoğu 18. Yy sonrasında Adalar'daki sayfiye yaşamının gelişmesi ile ortaya çıkmıştır. Dini mimari öğeler, Adalar'ın en önemli kimlik öğelerini oluşturmaktadır. Periklis Fotiadis, Kaludis, Poliçis, M. Azaryan, R. D'Aronco, A. Vallauri, Vedat Tek gibi 19. yüzyıl-20. yüzyıl başı döneminin önemli mimarlarının yanı sıra, Cumhuriyet döneminde farklı mimari üslupların temsilcileri olan Turgut Cansever, Abidin Mortaş, Asım Mutlu, Emin Necip Uzman, Utarit İzgi, Sedat Hakkı Eldem gibi ünlü mimarların eserleri bulunmaktadır. Son dönemlerde erken modern mimari örneklerin tespiti ve tescili için STK girişimleri ile çalışmalar yapılmıştır.

Günümüzde Adalar'da iki tür yerleşme biçimi göze çarpmaktadır. Birincisi bahçeli sıra evler biçiminde toplu yerleşmelerdir. Bunlar mahalle karakteri gösterir. Evler küçük ve dar cepheli, çoğu kez iki katlıdır. Geleneksel Türk pencereleriyle kurulan cepheleriyle, kırma çatılı Türk evi tipleri yanında batı etkisinde yapılmış olanları da vardır. İkincisi ise dağınık yerleşmelerdir. Büyük bahçeler içinde, tümü ile batının neo-klasik, neo-rönesans, neo-barok ve ampir üsluplarıyla etkilerini taşır. Büyük, iki üç katlı, özenle yapılmış evlerdir. Çoğunluğu ahşap ve boyalıdır. Bodrum ve bazen zemin katlar kâgirdir ve tümü panjurludur. Zemin katlar yerden yüksektedir. Taştan çoğu kez döner, özenli merdivenlerle giriş kısmına ulaşılır. Üsluplar içinde en çok göze çarpan neo-gotiktir. Planın simetrikliği bazen bir kule ile bozulur. Çatılar sivri ve iki yöne eğimlidir. Çatı alınlıkları gotikte kemerli ve dantel gibi süslüdür. Çatı katı vardır. Çatı alınlığı altı balkondur. Yüksek bacalar, çatılardan dışarıya çıkan üçgen tavan arası pencereleri, çatı mahya ve saçaklarındaki tepelikler gotiğin özellikleridir.

SOMUT OLMAYAN MİRAS

Adalar'daki kültürel miras yalnızca mekansal ve biyolojik özelliklerle sınırlı sayılamaz. Geçmişten bugüne Adalar'da yaşayan farklı dini, sosyal ve kültürel yapılarla bağ kurmuş insanların ritüel, beslenme alışkanlıkları, gelenek ve kutlamalar devam etmektedir. Adalar çok kültürlü ve çoksesli bir sosyal ve kültürel mirasa sahiptir.

Kınalıada Kültürel Haritası

GÖSTERİM

İlçe Sınırı

Marmara Denizi

TESCİLLİ ESERLER

DİNİ MİMARİ ÖRNEK

KENTSEL ÖĞE

SİVİL MİMARİ ÖRNEK

VAKIF MÜLKİYETİNDEKİ YERLER

Sit Sınırları

1.DERECE DOĞAL SİT ALANI

1.DERECE DOĞAL SİT ve 3.DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI

1.DERECE DOĞAL VE TARİHİ SİT ve 3.DERECE ARKEOLOJİK SİT ALAN

2.DERECE DOĞAL SİT ALANI

2.DERECE DOĞAL SİT ve 3.DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI

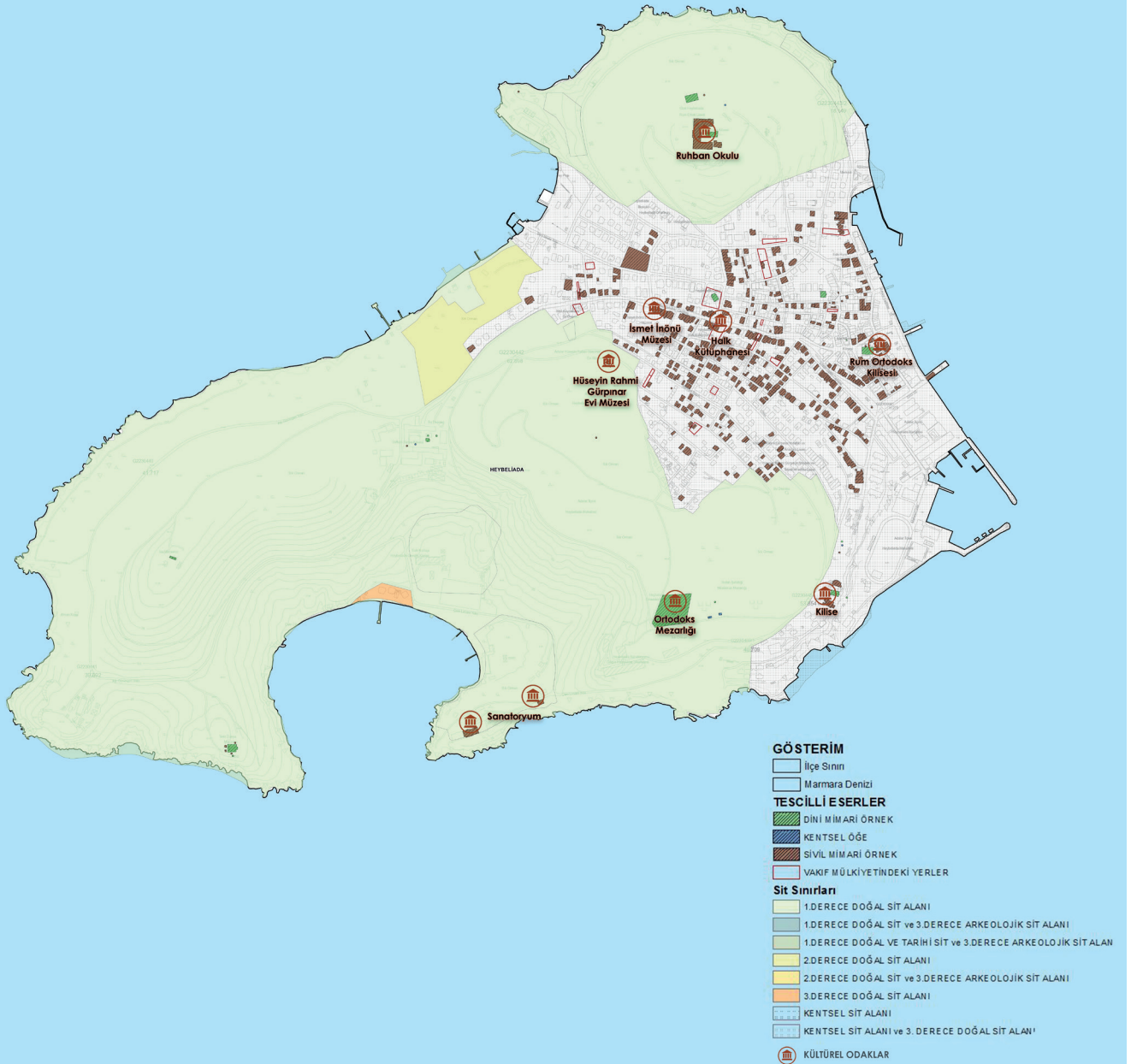
3.DERECE DOĞAL SİT ALANI

KENTSEL SİT ALANI

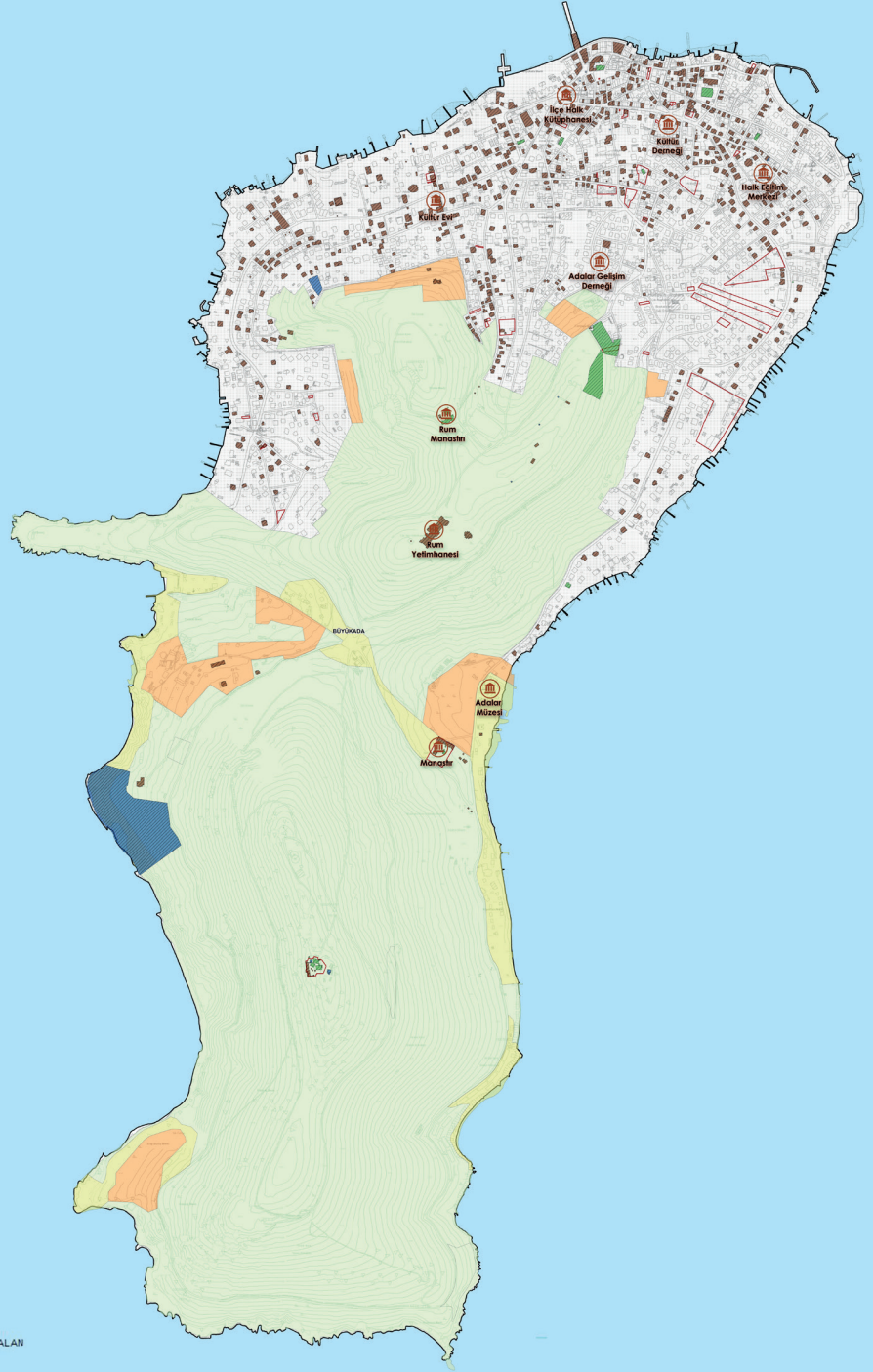
KENTSEL SİT ALANI ve 3. DERECE DOĞAL SİT ALANI

KÜLTÜREL ODAKLAR

Heybeliada Kültürel Haritası

Büyükada Kültürel Haritası

GÖSTERİM

İlçe Sınırı

Marmara Denizi

TESCİLLİ EŞERLER

DİNİ MİMARİ ÖRNEK

KENTSEL ÖĞE

SİVİL MİMARİ ÖRNEK

VAKIF MÜLKİYETİNDEKİ YERLER

Sit Sınırları

1.DERECE DOĞAL SİT ALANI

1.DERECE DOĞAL SİT ve 3.DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI

1.DERECE DOĞAL VE TARİHİ SİT ve 3.DERECE ARKEOLOJİK SİT ALAN

2.DERECE DOĞAL SİT ALANI

2.DERECE DOĞAL SİT ve 3.DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI

3.DERECE DOĞAL SİT ALANI

KENTSEL SİT ALANI

KENTSEL SİT ALANI ve 3. DERECE DOĞAL SİT ALANI

KÜLTÜREL ODAKLAR

ADALAR'DA YAŞAMIŞ SANATÇILAR

Adalar'da ayrıca pek çok edebiyatçı ve sanatçı yaşamıştır. Mehmed Celal, Cevat Şakir (Halikarnas Balıkcısı), Yahya Kemal Beyatlı, Halit Fahri, Sait Faik Abasıyanık, Hüseyin Rahmi Gürpınar, Ahmet Rasim, Reşat Nuri Güntekin, Celal Sahir, Tevfik Fikret, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Fazıl Ahmet Aykaç, Yaşar Nabi, Ali Nizami Bey, İbrahim Necmi Dilmen, Tahsin Nahit, Halit Ziya Uşaklıgil, Nurullah Ataç, Hamdullah Suphi Tanrıöver, Ruşen Eşref Ünaydın, Falih Rıfki Atay, Yusuf Ziya Ortaç, Orhan Seyfi Orhon, Halit Fahri Ozansoy, Hüseyin Cahit Yalçın, Macit Gökberk, Doğan Avcıoğlu gibi devlet adamı, edebiyatçı, gazeteci, şair ve yazarlar burada yaşamışlar ve Adalar'ı konu alan şiirler, konuları Adalar'da geçen hikâye ve romanlar yazmışlardır.

KÜLTÜREL PEYZAJ

Kendine has doğal alanları, mikroklimatik havası, doğal peyzaj alanları ve flora fauna çeşitliliği ile bu ekolojik yapı ile uyumlu bir biçimde oluşmuş yaşam biçimi, özel mimari örnekleri, dini yapıları, sokak ve merdivenler ve bahçeler Adalar'ın özgün dokusunu oluşturmaktadır. Bu açıdan son günlerde Adalar'ın "kültürel peyzaj" niteliği gündeme gelmekte ve tartışılmaktadır.

UNESCO DÜNYA MİRASI GEÇİCİ LİSTESİ BAŞVURUSU

Dünya Mirası Adalar Girişimi, Adalar Belediyesi ve taşıyıcı kuruluş Adalar Vakfı arasındaki protokol uyarınca Adalar'ın Dünya Mirası adaylığı için ortak çalışma yapılmış ve Mart 2019 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı'na UNESCO Dünya Mirası Geçici Liste'si için başvuru yapılmıştır.

SORUNLAR

Adalar İlçesinin kültürel miras alanları ve özgün yerleşim dokusu kaçak veya mevcut dokuyla uyumsuz yapılaşmalar nedeniyle yeterince korunamamakta, kültürel miras öğelerinin koruma maliyetinin yüksek olması, tahrip olmuş ve kötü durumda bulunan eserlerin terk edilmesi, yenilenen eserlerin de yeniden işlevlendirilmesinin doğru yapılmaması ve yapılaşma baskısı gibi birçok etken kültürel mirasın yaşatılmasında konusunda tehdit unsuru olmaktadır. Ayrıca koruma amaçlı imar planlarının gecikmesi veya olmayışı, geçiş dönemi yapılaşma koşullarının uzun süre yapılaşmayı yönlendirmesine ve parsel bazlı, Ada mimarisine uygunsuz yüksek yapılaşmalar gibi sit alanlarının bütüncül yapısını bozucu uygulamaların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Afet riski altında bulunan kültürel miras konusu da çözülmesi gereken önemli sorunlar arasında görülmektedir.

BEKLENTİ VE TALEPLER

Bakım onarım zorlukları gibi nedenlerle tarihi yapıların korunması tam anlamıyla gerçekleştirilemediğinden koruma stratejileri ve uygulama programlarının geliştirilmesi talebi dile getirilmiş, özellikle modern sivil mimari yapılardan tescile konu olması gereken yapıların bulunduğu ve envanter çalışmalarının katılımcı yöntemlerle yapılması talep edilmiştir. Kıyı alanlarında yer alan yapılaşmalar ve ticari işletmelerin Adalar'ın çehresinin bozulmasına sebep olduğu, silüet ve ön görünümde çarpık yapılaşmanın giderilmesi, iskeleler ve sahillerdeki işletmelerin tente ve çadırlarının belli tasarım kriterleri oluşturularak düzenlenmesi de beklentiler arasında yerini almıştır.

Adalar'ın UNESCO dünya mirası listesine girmesine ilişkin başvuru sürecinin kamu tarafından da desteklenmesi ve bu normların kabul edilmesi gerektiği yönünde öneriler iletilmiş, kültürel miras alanları ve doğal varlıkların birlikte korunması kültürel peyzaj alanlarının belirlenmesi talebi öne çıkmıştır. Kültürel miras alanları korunurken insanlar ve onların yaşam biçimlerinin de dikkate alınması, sadece yapı bazında

koruma anlayışı yerine, bahçeler, sokaklar, meydanlar, merdivenler, döşemeler de düşünülerek dokusuyla birlikte korumasının önemi vurgulanmıştır.

Ayrıca, soyut kültürel mirasın yaşatılarak kimlik, bellek ve kent hafızasının korunması sıkça vurgulanmış; Adalar halkı, doğal ve kültürel yapıyla uyumlu, koruma öncelikli bir kentsel çevrede yaşama talebini dile getirmiştir.

Katılımcı planlama sürecinde, kültürel miras envanterinin sivil oluşumlarla ve yaratıcı katılımcı yöntemlerle hazırlanması önerilmiş; ayrıca korumanın gelişmeye engel olarak algılandığı, bu nedenle koruma yaklaşım ve yönetiminin yeniden ele alınması gerektiği ifade edilmiştir.

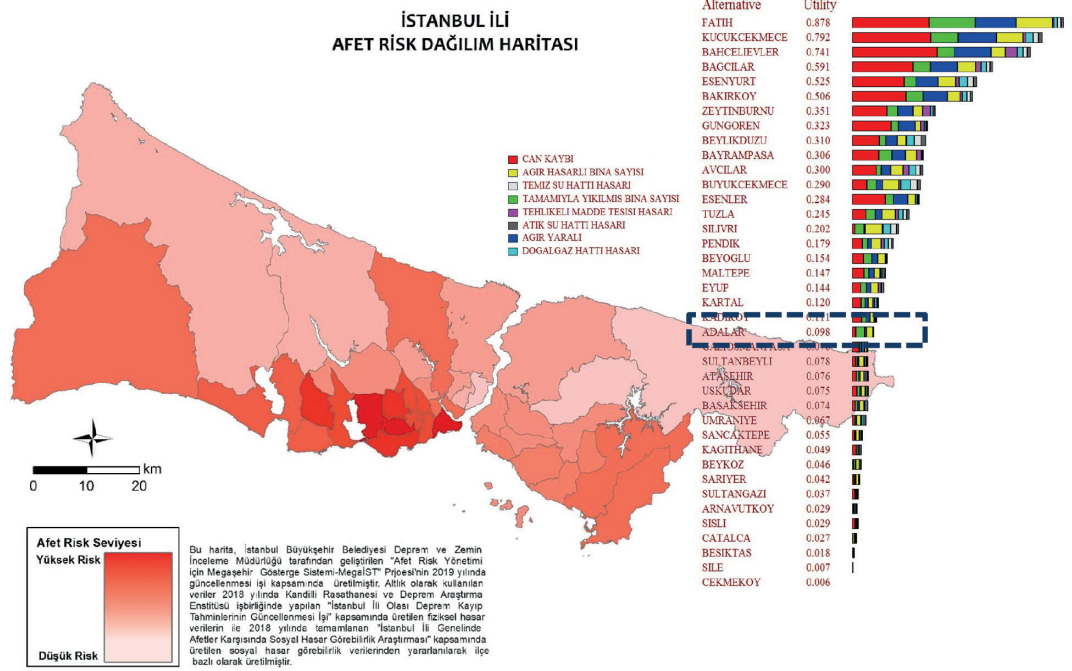
RİSKLER

Kültürel Miras alanlarının ve özgün yerleşim dokusunun mevcut yapılaşma baskıları ve koruma konusundaki uygulama yetersizlikleri sonucunda bakımsız ve köhneleşmeye bırakılmakta olduğu ve kültürel mirasın yaşatılabilmesi konusunda riskler bulunduğu görülmektedir.

Adalar'a Özgü Bütüncül, Güncel ve Yenilikçi Bir Koruma Anlayışının Geliştirilmemesi

- Korumaya ilişkin yöntem tartışmalarının yaşanması (alan yönetimi, yavaş şehir vb.)
- Silüet ve ön görünümünde çarpık yapılaşmanın artması
- Deprem/tsunami/yangın riski altında kalan kültürel mirasın korunamaması
- Kültürel miras öğelerinin koruma maliyetlerinin yüksek olması, finansmanına ilişkin yetersizliklerle sebebiyle korunamaması
- Özgün yerleşim dokusunu bozan kaçak yapılaşma ve betonlaşma baskısı Kültürel Mirasın korunması konusunda dikkat çeken diğer riskler olarak belirlenmiştir.

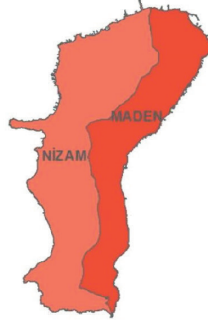
Mevcut Durum

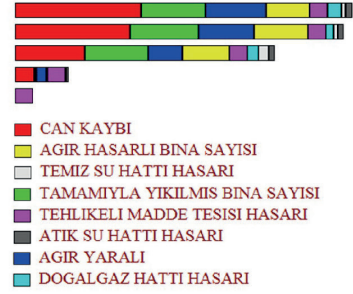
Coğrafi konumu, yakınında bulunan fay hatları ve yerleşim özellikleri nedeniyle deprem, sel, tsunami, orman yangınları, salgın hastalıklar ve iklim krizi gibi afet ve risklere karşı kırılabilir bir yapıda olan Adalar İlçesinde can güvenliğinin sağlanması, doğal peyzajın korunması ve kültürel mirasın yaşatılması önem arz etmektedir.

DEPREM

2019 yılında İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Afet Risk Yönetimi için Megaşehir Göstergesi Sistemi" verilerine göre Adalar İlçesi risk sıralamasında 39 ilçe içinde 22. Sırada yer almakta, deprem riskinin en yüksek olduğu ada Heybeliada, 2. Sırada Büyükada'nın Maden Mahallesi, 3. Sırada Nizam Mahallesi, ardından sırasıyla Burgazada ve Kınalıada takip etmektedir. Can kaybı senaryosuna göre en fazla risk Heybeliada'da bulunmaktadır. Sonrasında ise Büyükada ve Burgazada bulunurken, Kınalıada'da sadece tehlikeli madde tesisi hasarına ilişkin risk tanımlanmıştır.

Alternative	Utility
HEYBELIADA	0.944
MADEN	0.922
NIZAM	0.726
BURGAZADA	0.155
KINALIADA	0.050

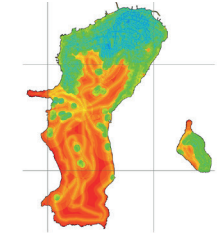
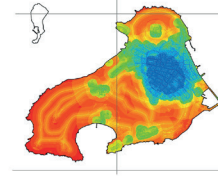
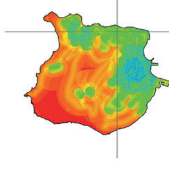
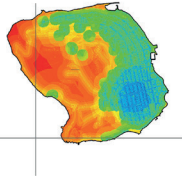
Kınalıada

Burgazadası

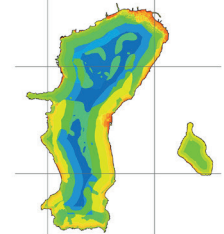
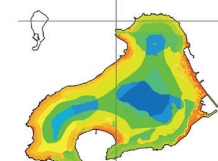
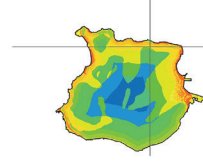
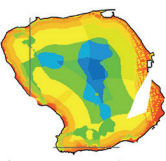
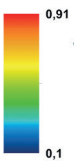
Heybeliada

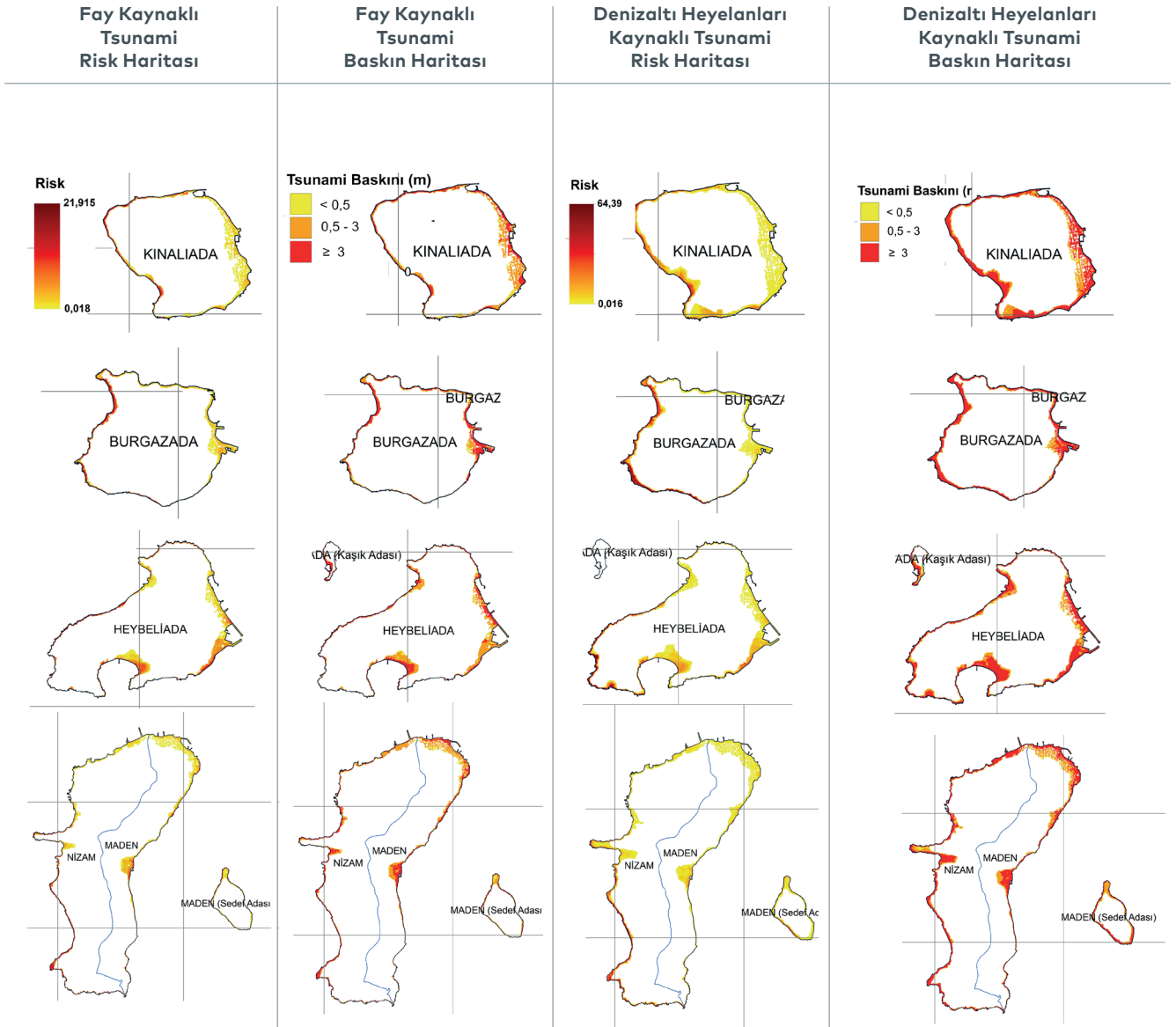
Büyükada ve Sedef Adası

Tahliye Esnekliği Haritası

Mekansal Hasar Görebilirlik Haritası

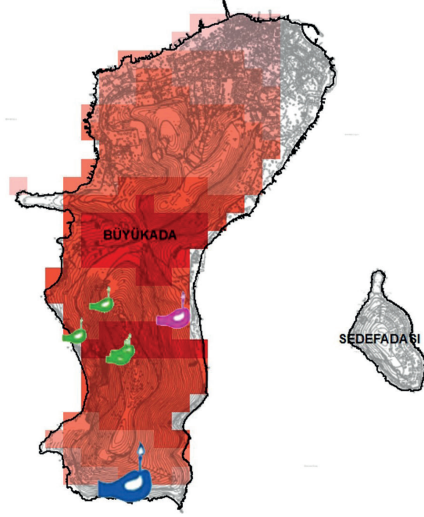
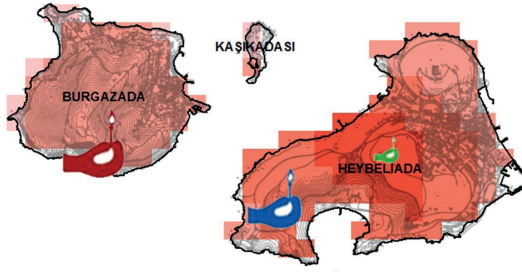
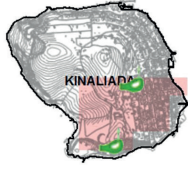

TSUNAMI

Yine İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Müdürlüğü tarafından Haziran 2020'de yayınlanan tsunami raporunda yer alan tsunami benzetim sonuçlarına göre Adalar İlçesinde karadaki maksimum su basma derinliği noktasal olarak 12.3 metreye, su basma mesafesinin yatayda ise 200 metreye ulaştığı belirtilmektedir.⁴⁵

Mekansal Hasar Görebilirlik ve Tahliye Haritaları incelendiğinde, renk skalasına göre kıyı şeritlerindeki risklerin mekânsal yayılımı her adada ayrı ayrı oluşturulmuştur.

YANGIN

Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği kayıtlarına göre 57 yılda 67 orman yangını meydana gelmiş ve bu yangınlarda 168 hektar orman sahası yanmıştır. Bu veriler ilçenin toplam yüzölçümünün %15'inin, ormanlarının ise %27'sinin (624 hektar) yangına maruz kaldığını göstermektedir. 1958–1973 yılları arasında ve 1979–1986 yılları arasında kayıtlarda orman yangınına rastlanmamıştır.

Sedef Adasında gönüllü olmak üzere 1, Kinalıada, Burgazada, Heybeliada ve Büyükada'da birer tane itfaiye istasyonu bulunmakta toplam 5 istasyon hizmet vermektedir. Adalar İlçesinde yangınla mücadele için 28 araç, 119 itfaiye personeli, 149 hidrant ve 7 adet sarnıç bulunmakta, son on yılda 25 tanesi orman yangını olmak üzere 756 tane yangına müdahale edilmiştir.

SORUNLAR

Adalar ilçesi ana Marmara fay hattına yakın olması ve yapı stoğunun eski olmasından dolayı deprem riski yüksek ilçeler arasında yer almakta, dolgu alanları da deprem açısından risk oluşturmaktadır. Orman varlığı %60'ın üzerinde olan ilçede turizm kullanımlarına bağlı yangın riski ortaya çıkmakta ve tsunami de Adalar ilçesini etkileyecek afetler arasında gösterilmektedir. Küresel salgın Covid-19 sürecinde Adalar'ın afetler karşısındaki kırılabilir yapısı daha çok hissedilmekte, acil durum ve kriz yönetimine ilişkin yetersizlikler dile getirilmektedir.

Deprem, orman yangınları ve diğer afetlere karşı alınan önlemlerin ve afet altyapısının yetersiz oluşu ve Adalar özelinde afet öncesi ve sonrası uygulanacak afet önleme ve müdahale planlarının olmayışı sorun olarak görülmektedir.

BEKLENTİ VE TALEPLER

Plan kararlarının afet riskleri dikkate alınarak üretilmesi, başta kültürel miras niteliğindeki binalar olmak üzere tüm binaların depreme karşı güvenli hale getirilmesi ve yangın önleme ve mücadele kapasitesinin artırılarak doğal peyzajın, ekosistemin ve biyolojik çeşitliliğin korunması talep edilmektedir.

Afet müdahale planlarının yaz ve kış nüfusu dikkate alınarak iki senaryo üzerinden hazırlanması, afet lojistiği, ulaşım gibi konuların da dikkate alınması, gerekli mekansal düzenlemelerin yapılması, malzeme ve teçhizat eksikliklerinin giderilerek halk, görevli personel ve yerel afet gönüllülerine yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının artırılması ve kamu kurumları ile sivil oluşumların işbirliği içinde olması ve beraber çalışması beklenmektedir.

RİSKLER

Afet ve Krizler temasının en yüksek riski taşıdığı; coğrafi konumu, doğal alanları ve fay hatları gibi iç ve dış etkenler nedeniyle deprem, sel, tsunami gibi afetler ile orman yangını, salgın hastalık ve iklim krizi gibi yaşamı tehdit eden risklere yönelik önlemlerin, teknik donanımın ve işbirliği kapasitesinin yetersiz olduğu görülmektedir.

Afet ve Acil Durumlara Müdahale Kapasitesinin Arttırılmaması, Risk Önleyici ve Azaltıcı Faaliyetlerin Gerçekleştirilmemesi

- Marmara fay hattına yakınlık, olası deprem risklerinin bulunması,
- İlçenin %60'ının orman alanlarından oluşmasından ve ahşap yapı stokundan kaynaklı yangın riski bulunması,
- Ada olmasından kaynaklı lojistik gereklilikler ve mevcut fiziki yapısının müdahaleleri zorlaştırması,
- Çoklu afet risklerinin bulunması,
- Afet müdahale birimlerinin görev ve yetki ile ilgili koordinasyonun sağlanamaması gibi konu başlıklarında riskler tanımlanmıştır.

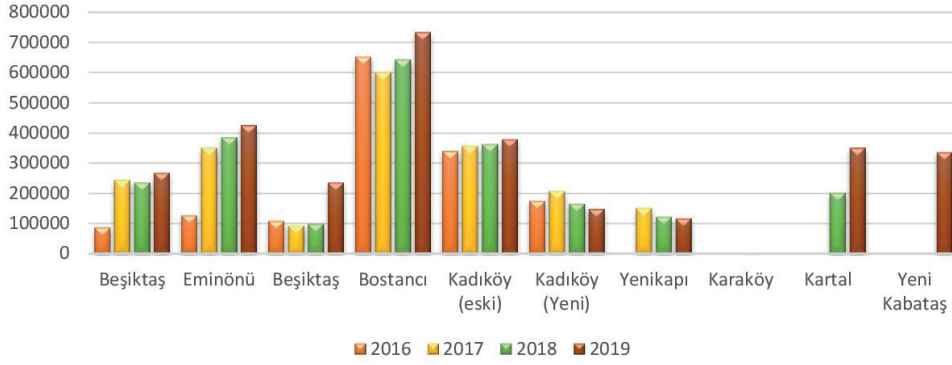
Mevcut Durum

Coğrafi özellikleri ve konumu itibarıyla İstanbul'un diğer ilçelerinden farklılaşan Adalar İlçesinde gündelik yaşamın devam etmesini sağlayan ulaşım ve altyapı sistemleri de kendine özgü düzenlemeler içermektedir. Adalar'da motorlu taşıtlar kamu hizmetleri dışında kullanılmamış, adaların ana ulaşım biçimi tarihsel olarak yaya ve motorsuz taşıtlar olmuştur. Ancak son yıllarda günübirlik turizmin artışı, ihtiyaçların değişimi ve teknolojik yenilikler ada içinde yeni bireysel ve toplu ulaşım biçimlerine yönelik uygulamaların artmasına neden olmuştur. Bu kapsamda ada içi düzenlemeler ile adalar arası ve anakara ile ulaşım, lojistik ve altyapı ilişkilerinin organizasyonu Adalar'ın koruma öncelikleri ile çatışan ve birlikte değerlendirilmesi gereken konulardır. Buna paralel olarak zamanla ihtiyaçların değişmesi düzenlemelerde de değişiklik gerektirmiş ancak bu düzenlemeler pek çok tartışmayı da beraberinde getirmiştir.

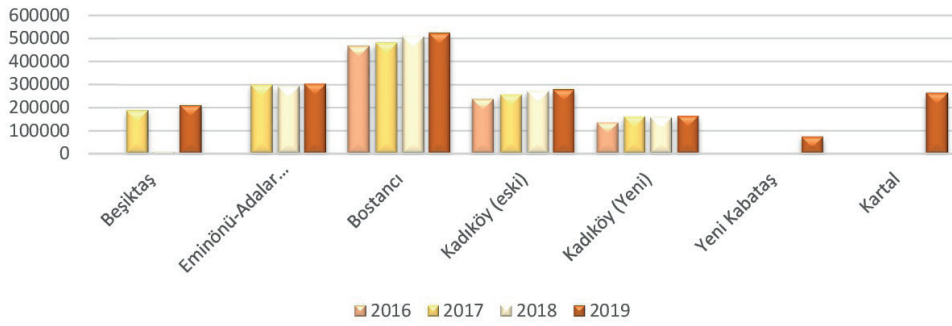
ADALAR'A ULAŞIM

Adalar'a ulaşım Şehir Hatları ve Özel Motorlarla ulaşım sağlanmaktadır. İDO işletmesinin ise iskele altyapısı atıl olarak Adalar'da bulunmaktadır. İstanbul'un farklı noktalarından Adalar'a, en yoğun yaz döneminde 140'a yakın günlük sefer düzenlenmektedir.

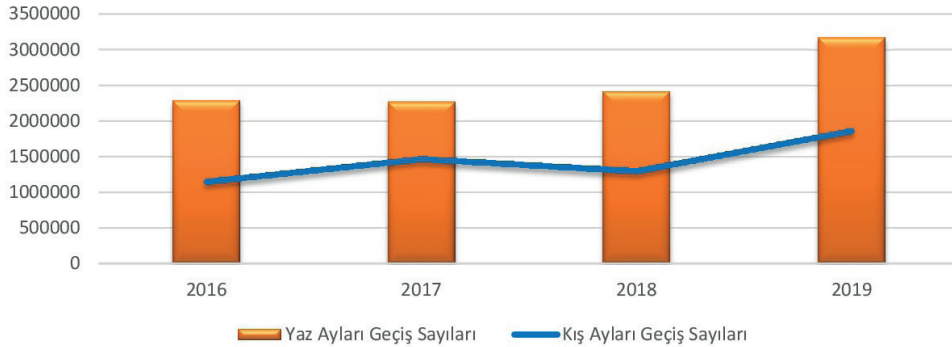
Mavi Marmara	
Beşiktaş - Kabataş - Eminönü - Adalar	12
Bostancı - Adalar	25
Yalova - Adalar	2
Turyol	
Bakırköy - Adalar	4
Eminönü - Karayöy - Kadıköy - Adalar	10
Kadıköy - Adalar	9
Prenstur	
Adalar - Kartal	28
Şehir Hatları	
Kabataş - Adalar Seferi	14
Bostancı - Adalar	11
Beşiktaş - Adalar	7
Dentur	
Beşiktaş - Kabataş - Adalar	12
Avcılar (yaz dönemi)	1
Yalova (yaz dönemi)	1

Yaz Aylarında Adalara Gelinen Noktalar

Kış Aylarında Adalara Geliş İskelelerinden Geçiş Sayıları

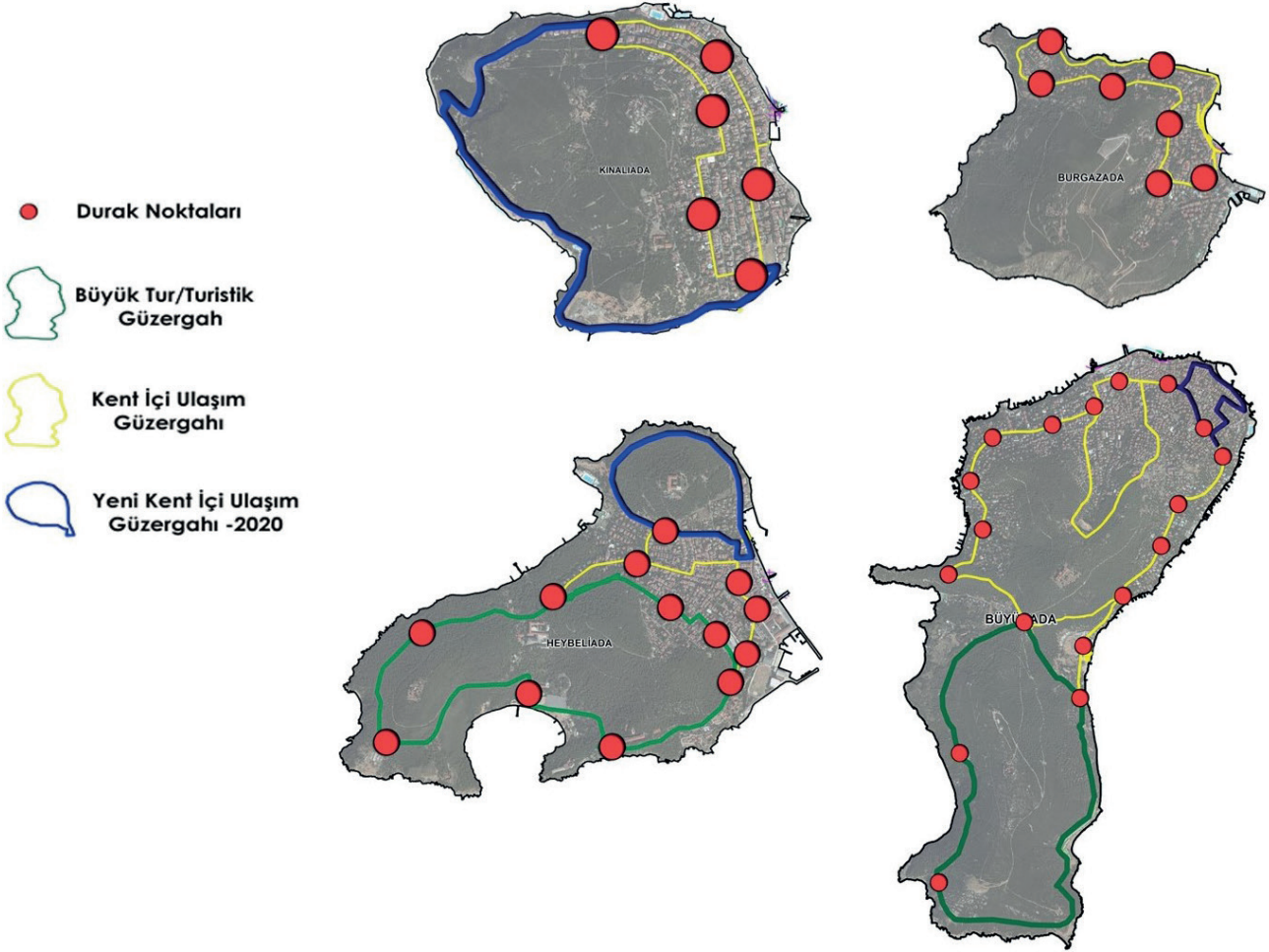
Yaz/Kış Ayları Geçiş Sayıları Karşılaştırması

Adaya yapılan yaz dönemi tek taraflı seferler incelendiğinde; Seferlerin yaklaşık %23,5'u şehir hatları tarafından gerçekleştirilirken %76,5 si özel taşımacılık şirketleri tarafından gerçekleştirilmektedir. En yoğun sefer kalkış noktaları ise Kabataş, Eminönü, Bostancı, Kartal ve Kadıköy olarak gözlemlenmiştir. Adalar hattında aylık abonman 4 basım, tam tarife 10 TL, indirimli öğretmen 7 TL, öğrenci de 5 TL olarak belirlenmiştir.

Adalar'a en çok gelen iskele Bostancı İskelesidir. Yaz aylarında geçiş sayısı Bostancı İskelesinde %50 oranında artmıştır. Diğer iskelelerde ise bu artış oranı %20 ile %40 oranında değişmektedir.

Adalara en çok gelen iskele **Bostancı İskelesidir**. Yaz aylarında geçiş sayısı Bostancı İskelesinde **%50 oranında** artmıştır. Diğer iskelelerde ise bu artış **oranı %20 ile %40 oranında** değişmektedir.

Ulaşım Bölgeleri

ADA İÇİ TOPLU ULAŞIM

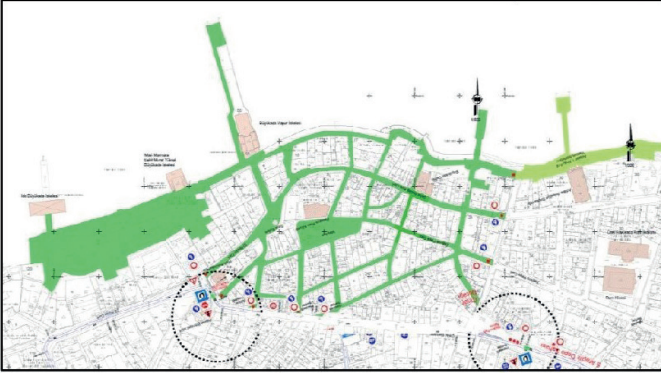
Ada içi ulaşım yolculuklarını, 12 kişilik yolcu kapasitesine sahip elektrikli otobüsler ve 4 kişilik kapasiteli taksilerle kamusal ulaşım sağlanmaktadır.

Otobüs ücretleri Ada halkı için 3,50 TL, ziyaretçilere 12 TL, taksit ücreti tarife açılışı ise Ada sakinleri için 5 TL, ziyaretçiler için ise 15 TL dir.

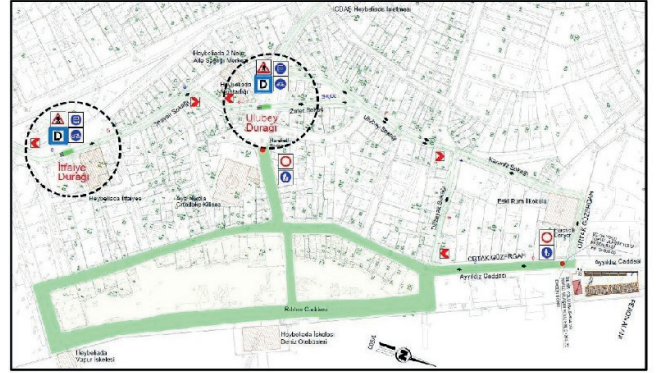
Adaiçi güzergahlar ile ilgili UKOME kararları haritalanmıştır. Arazi eğimi vs ile ilgili engeller ile kullanıcıdan gelen taleplere göre güzergahların tanımlanması vs. ilişkin yeni düzenlemeler zaman zaman yapılmaktadır.

Yaya Bölgeleri

Büyükada

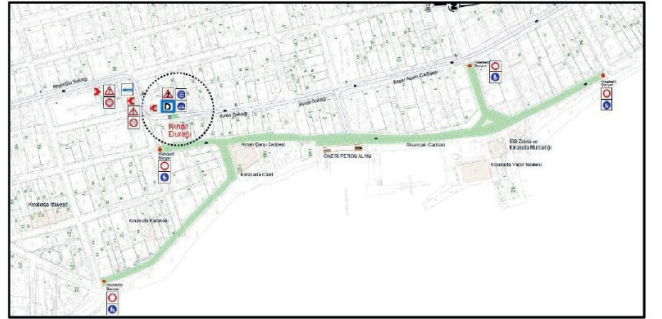
Heybeliada

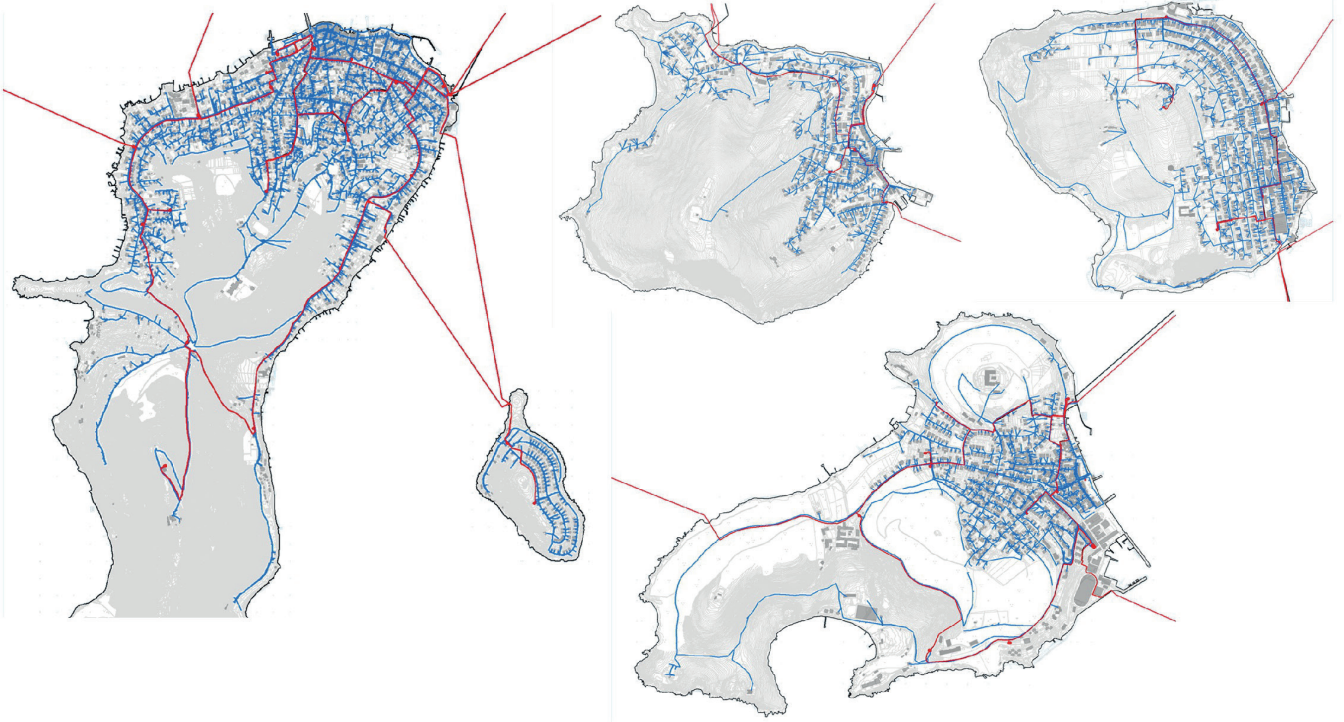
Burgazada

Kınalıada

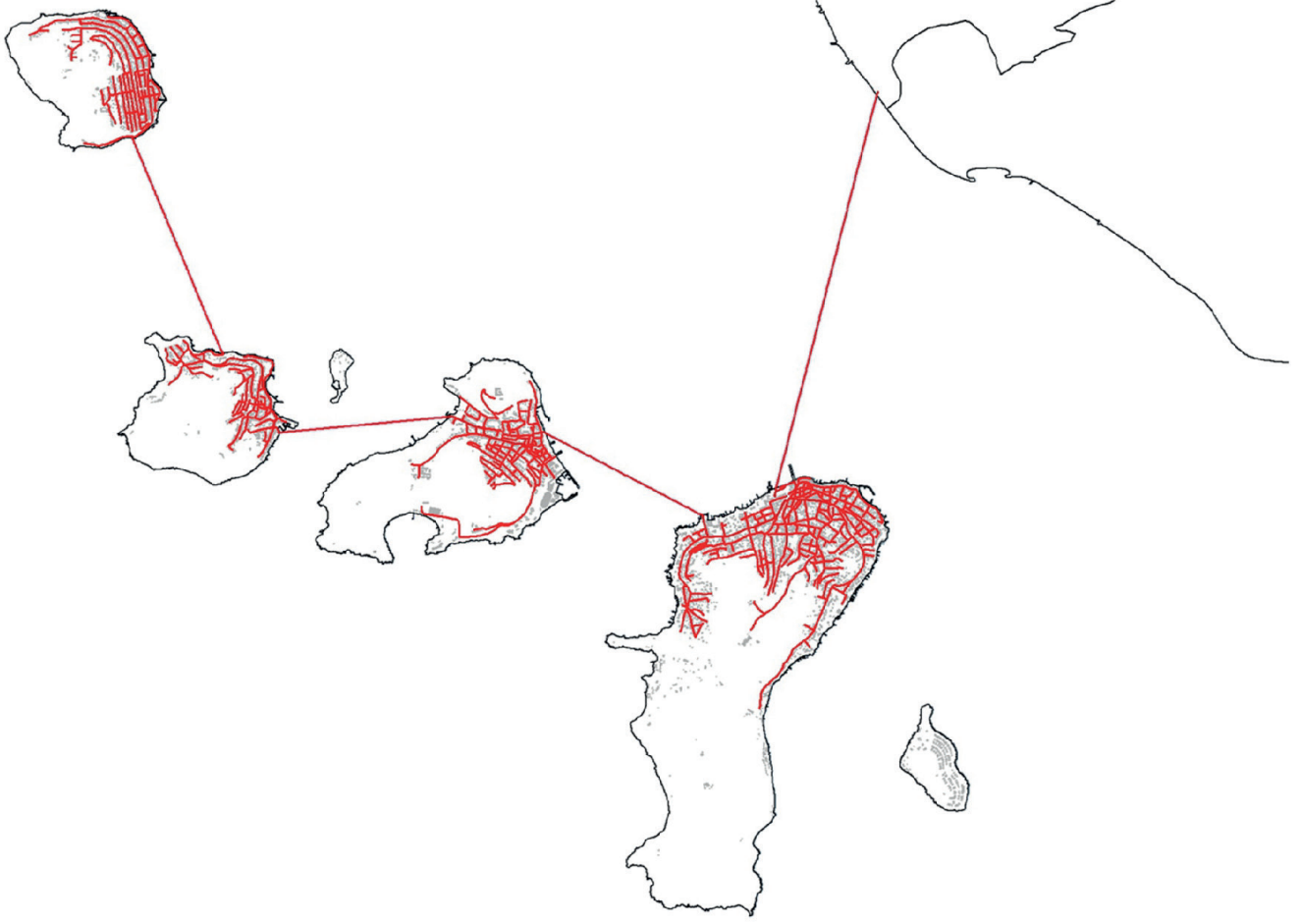
Adaiçi güzergahlar, Ukome-2020

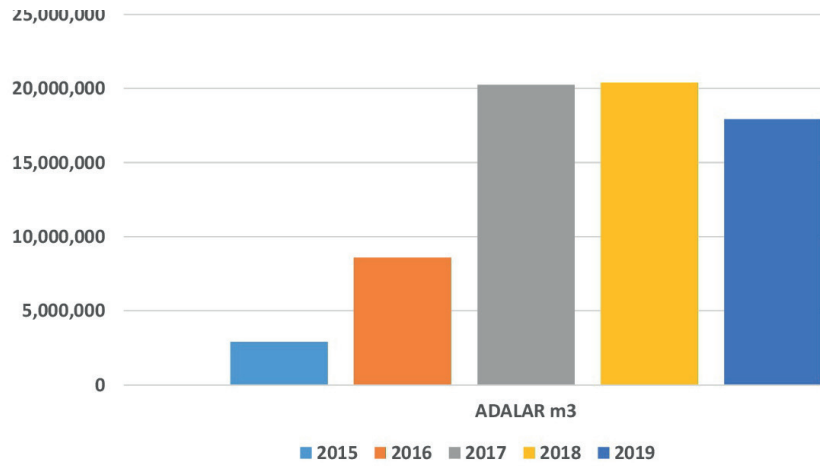
TEKNİK ALTYAPI

Adalar'da Enerji nakil hatları, Doğalgaz hatları, İçme suyu hatları, Atık su hatları ve Evsel atıklar konularında analiz çalışmaları yapılmıştır. Hatlar haritalandırılarak, yenilenmesi gereken problemliler analiz edilmiştir. Adada Fiber optik altyapısı bulunmamaktadır.

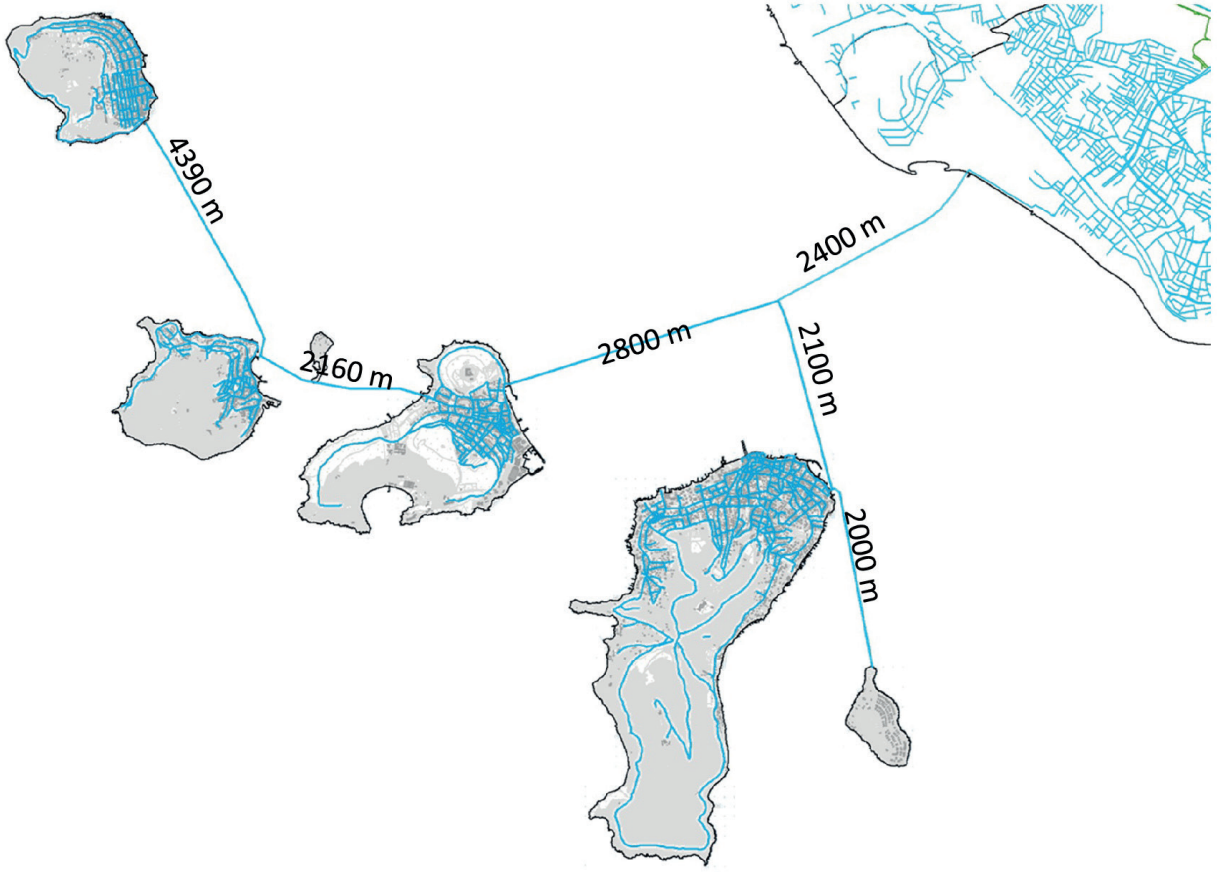
Doğalgaz Hatları

Doğalgaz Tüketim Miktarı
Adalar da İGDAŞ'ın
8.486 abonesi bulunmaktadır.

İçme Suyu Hatları

Temiz Su Şebeke	73.297 m
Su Depoları Sayısı (5 adet)	Büyükada: 3.200 m ³
	Heybeliada: 2.280 m ³
	Burgazada: 2.000 m ³
	Kınalıada: 2.280 m ³
Su Depoları Kapasitesi	94.800 m ³

SORUNLAR

Ana toplu ulaşım aracı olan faytonların 2020 Ocak ayında kaldırılması ve Temmuz 2020'den itibaren de toplu ulaşımın elektrikli otobüs ve taksilerle sağlanması kimi Adalılar tarafından eleştirilmekte kimi Adalılar tarafından ise olumlu karşılanmaktadır. Bu kapsamda, ulaşım sisteminin değiştirilmiş olması

ve bu yeni sistemin henüz yeterince tecrübe edilmemiş olmasından kaynaklı belirsizlikler devam etmekte, hareketliliğinin devamlılığının sağlanması için yapılan değişikliklerin bireysel akülü araçlara yönelik düzenlemeler de yapılarak devam etmesi beklenmektedir.

Hafta sonları ve özel günlerde yoğun toplu ulaşım talebi oluşmaktadır.

Ayrıca yaşlı, hasta ve çocuğu olanlar için acil ulaşım yöntemleri yetersiz kalmaktadır.

Adalıların bir kısmı (ve bazı adalarda) toplu taşıma talebinde bulunmakta, bazıları toplu taşımanın ekstra imar baskısı yaratacağını düşünmekte, bazıları da toplu ulaşım önerilerinin Adalar halkıyla konuşulmadan kararlaştırılmasına karşı tepki duymaktadır.

Ana kara ve adalar arası ulaşım deniz yolu ile sağlandığı ilçede deniz ulaşımına yönelik; iskelelerin düzensizliği ve bekleme alanlarının yetersiz olmasının yanı sıra, vapur ve motor seferlerine ilişkin sefer ve iskele düzenlemeleri de yetersiz bulunmaktadır. Ayrıca yeni Adakart uygulaması ve vapur ücretlerindeki yeni artışların Adalıları korumadığı, ulaşım maliyetlerini eskisine göre arttırdığı düşünölmektedir.

Ada içi ulaşımında akölü araçların, bisikletlerin ve kamuya ait araçların yol açtığı trafik sorunları ve kazalar ile yaya güvenliği özellikle vurgulanan noktalardan biri olmuştur. Özellikle yaz aylarında Ada nüfusundaki artış ile birlikte entegre edilemeyen ulaşım sistemlerinin bölgede kaotik bir ortam oluşturduğu görölmektedir.

Bütün bunlarla birlikte altyapıya dair sorunlar, yeni ulaşım sisteminin gerektirdiği altyapı düzenlemeleri, lojistik ve depolama alan ihtiyacı ve atık yönetimi de Adalar'da çözüm bekleyen ana ve acil gündem maddelerinden biri olarak ortaya çıkmaktadır.

BEKLENTİ VE TALEPLER

Katılımcı planlama çalışmaları kapsamında yapılan etkinlik sonuçlarına göre ulaşım ile ilgili gelen beklenti ve talepler; deniz ulaşımı, elektrikli araçlar, özel akölü araçlar, faytonların kaldırılması, ulaşım ücretlendirmeleri, bisiklet kullanımı, merkezi yönetimin yaptığı projeler, ulaşım altyapısı ve teknik altyapı konularında yoğunlaşmıştır.

Vapur ve motor seferlerinin saatlerinde düzenleme yapılması,iskelelere yönelik mekan ve tasarım ihtiyaçları, özel akölü araçlara yönelik denetimin artırılması,

elektrikli araçların güzergahları, kalkış ve bekleme yerlerine yönelik öneriler, yaya ulaşımının organize edilmesi, ulaşım ve teknik alt yapıyı iyileştirmeye yönelik düzenlemelerin ihtiyaçlara, kent dokusuna ve kimliğine uygun olması, çıkartma iskelelerinin yeri, niteliği ve kapasitesi ile ilgili eksikliklerin giderilmesi ve ulaşım düzenlemeleri sırasında yaşlı, çocuklu, engellilerin de ihtiyaçlarının dikkate alınması yönünde pek çok beklenti bulunmaktadır.

Yaz-kış nüfusu ve günöbirlikçiler de dikkate alınarak değişen dinamik nüfus yapısına uygun altyapı planlaması yapılması yönünde talepler dile getirilmiştir.

Ulaşım konusundaki yeni düzenlemelerle ilgili düşünceler çeşitlilik gösterse de Adalıların sürece dahil edildiği katılımcı ve şeffaf süreçlerin işletilmesine yönelik düşüncede Adalıların hemfikir olduklarını söylemek mümkündür.

RİSKLER

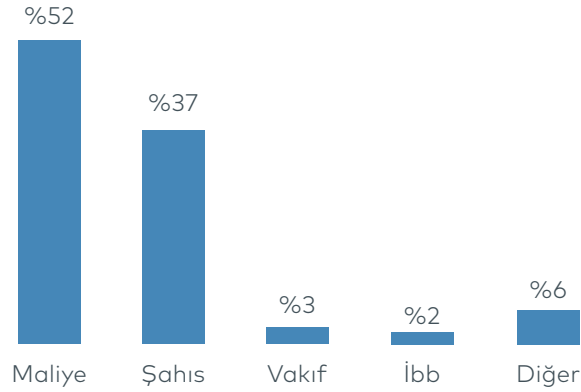
Ulaşım ve Teknik Altyapı konu başlığı üzerinde öne çıkan gündem maddesi Ada içi ulaşım sistemleri ve modları arasında (yaya, bisiklet, elektrikli araçlar ve akölü araçlar) entegrasyonun tam olarak gerçekleşmemiş olmasıdır.

Ulaşım Sistemleri ve Modlarının Yaya Odaklı Düzenlenmemesi ve Erişebilirliğin Artması Sonucu Kentin Makroformunu Değiştirme ve Doğal Çevrede Tahribat Oluşturma Riski Taşınması

- Yaya güvenliğinin sağlanmaması, yaralanmalı ve ölümlü kaza riskini arttırması
- Bireysel akölü araçlara yönelik düzenlemelerin yapılmaması, kaotik ortamın devam etmesi
- Uygulamalarda kültürel ve ekolojik hassasiyetlerin göz önünde tutulmaması
- Altyapı sistemlerinin ve lojistik düzenlemelerin afetlere hazırlıklı hale getirilmemesi ve acil müdahale planlarının hazırlanmaması ulaşım ve altyapı konusunda yaşanabilecek diğer risk alanları olarak tespit edilmiştir.

Mevcut Durum

Ekolojik, tarihi değerleri ve kültürel mirasıyla kendine has coğrafyasını ve yaşam tarzını oluşturmuş olan Adalar'da özgün kentsel karakterin korunması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi planlama süreçleri içerisinde büyük önem taşımaktadır. Orman ve kıyı alanları önemli doğal eşikler olarak karşımıza çıkmakta, Ada olmasından kaynaklı fiziksel sınırlar daha çok hissedilmekte, koruma alanı olmasından kaynaklı gelişime ve nüfus artışına kapalı olması bir avantaj olsa da ortak kamusal alan ve sosyal ve teknik altyapıya yönelik ihtiyaçlar kentsel alan ihtiyacını doğurmaktadır.

MÜLKİYET

Adalar'ın mülkiyet durumuna bakıldığında; yaklaşık %52'si maliye / hazine, %37'si ise şahıs mülkiyetindedir.

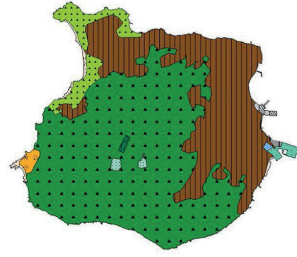
Kınalıada

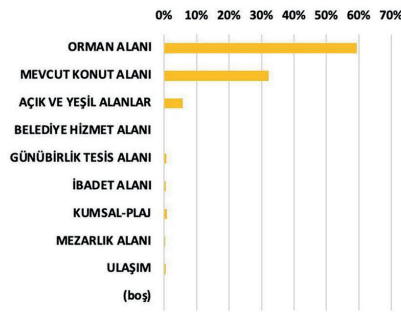
Alan Dağılımı (%)

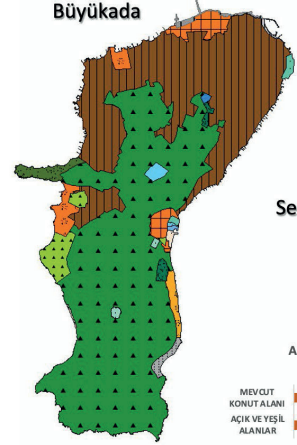
Burgazada

Alan Dağılımı (%)

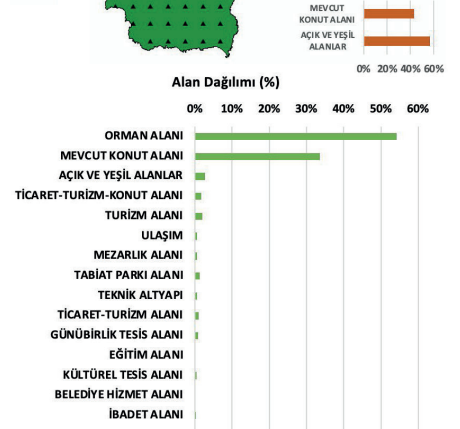
Büyükada

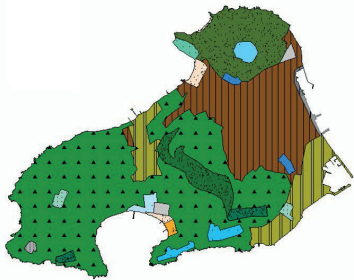
Sedefadası

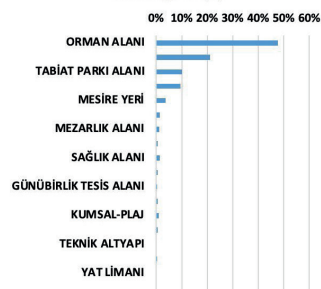
Alan Dağılımı (%)

Heybeliada

Alan Dağılımı (%)

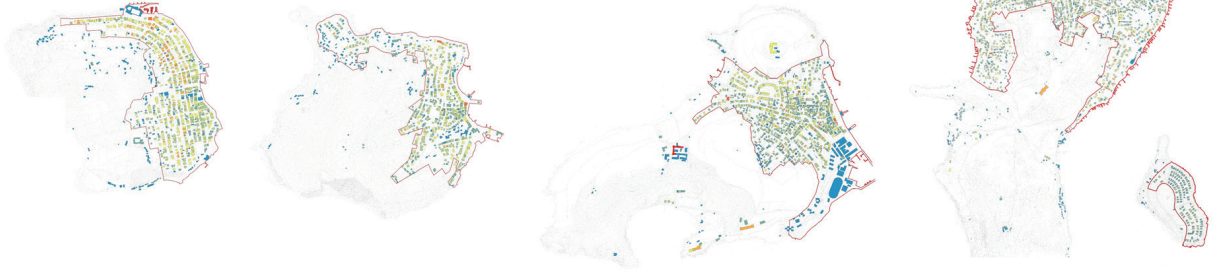
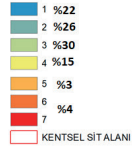

ARAZİ KULLANIM

Yapılan tespit çalışmalarında Burgazada, Heybeliada ve Büyükada'da en fazla kullanım Orman Alanı iken Kınalıada'da Mevcut Konut Alanının Orman Alanından fazla olduğu görülmektedir. Sedef Adası'nda ise en fazla olan kullanım Açık ve Yeşil Alanlardır.

Arazi Kullanım Tespit Çalışması, 2020

Kat Adetleri

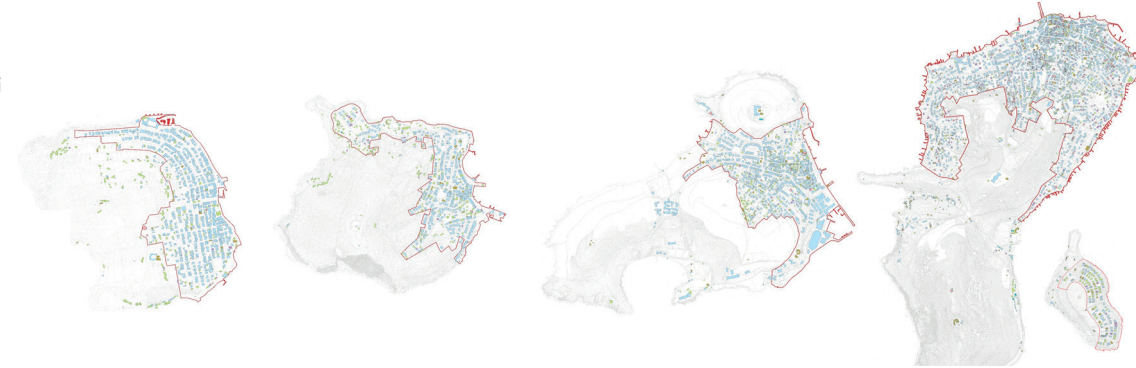
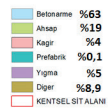
Bodrum Kat Adetleri

Yapı Durumu

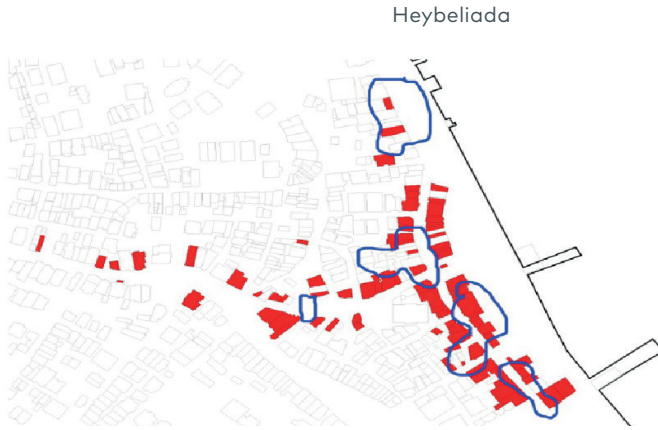
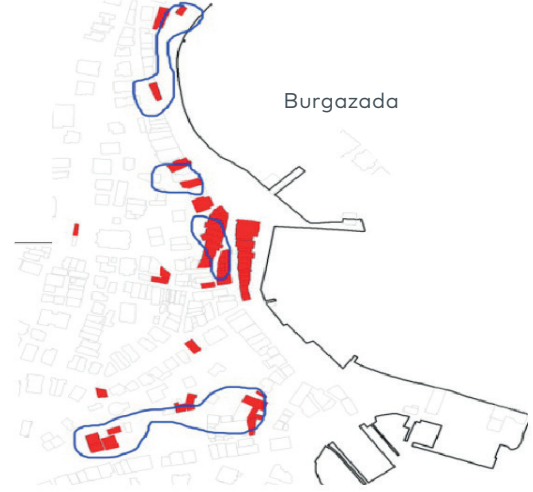
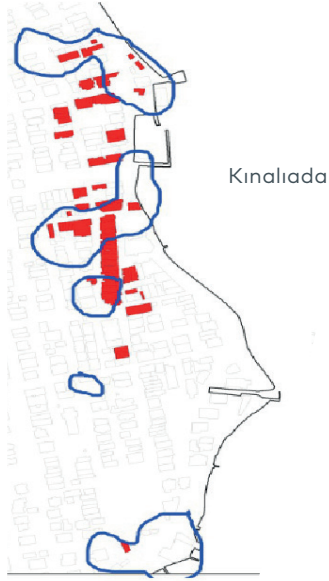
Yapı Cinsi

YAPI ANALİZLERİ

Yapılan analizlerde mevcut durumdaki yapıların kat adetleri, bodrum kat adetleri, yapı durumu, cinsi vb. konularda saha çalışmaları yapılmış ve veritabanı oluşturulmuştur. Yapı analizleri kapsamında kentsel çevre ile ilgili alınacak kararların mekânsal olarak sağlıklı bir ilişkisi kurulması amaçlanmaktadır.

Arazi tespit çalışması, 2020

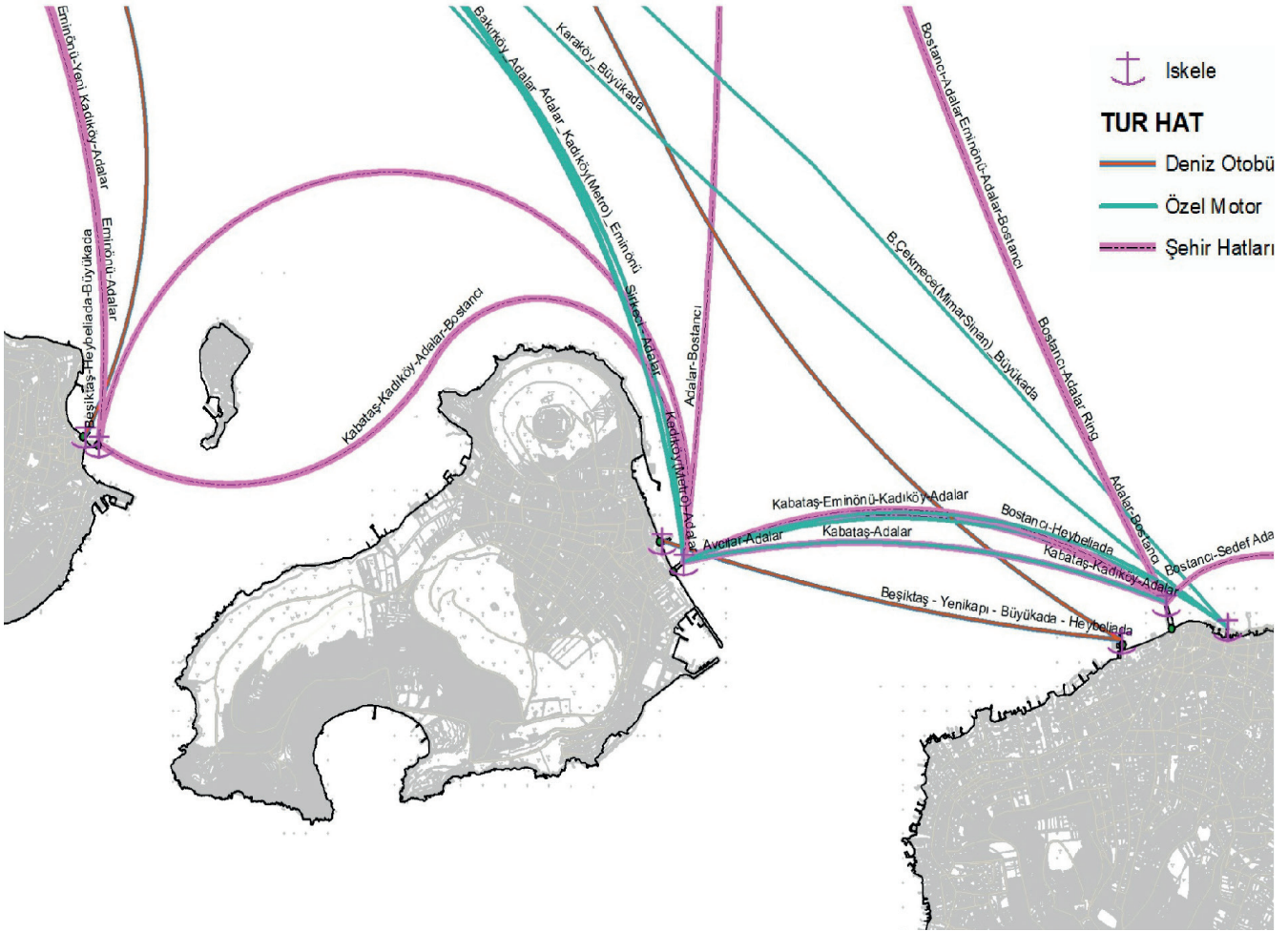
2011 Yılı
Arazi Tespit

Konut + Ticaret
Alanları

TİCARET ALANLARININ DEĞİŞİMİ

Arazi tespit çalışmalarının güncellenmesi ile ticari alanların yıllara göre değişimi konusunda tespitler yapılmıştır. Artan ticari işletme sayılarının mekânsal olarak yayılımı konusunda analizler yapılmıştır.

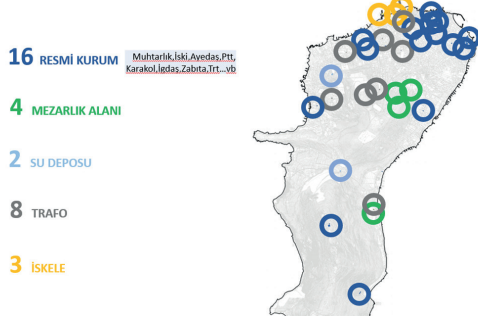
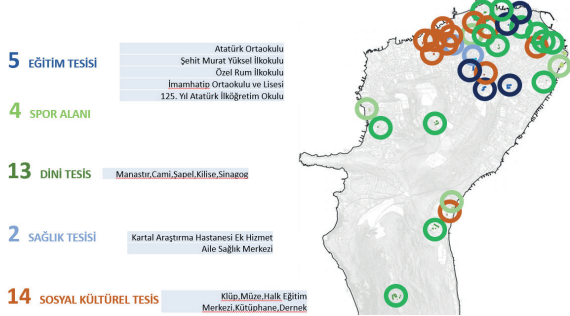
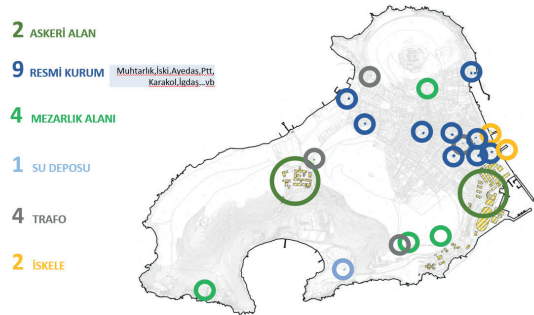
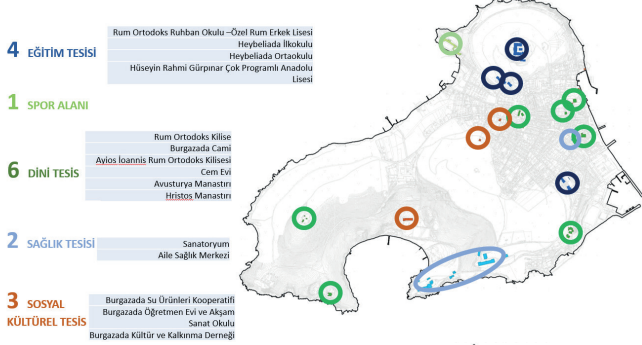
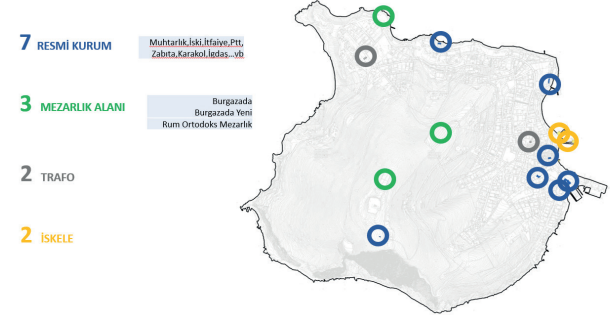
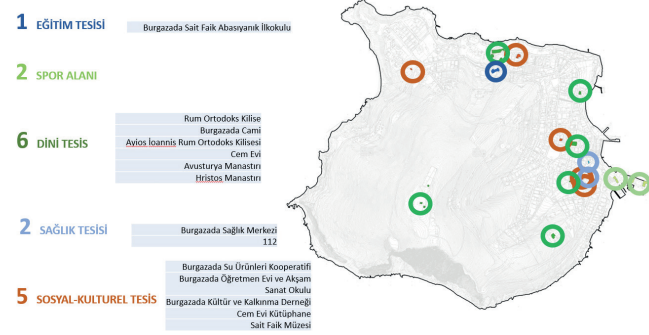
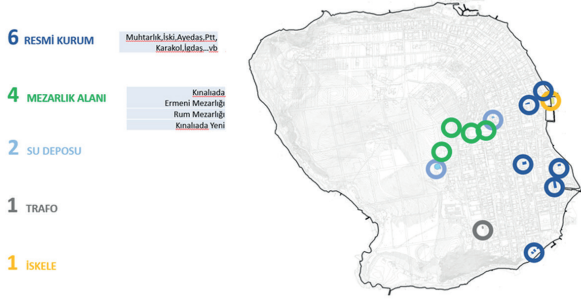
Arazi tespit çalışması, 2011 ve 2020

İSKELELER

Yapılan saha çalışmalarında Adalar'da bulunan iskelelerin sayısı, hat bilgileri vb. konularda analiz çalışmaları yapılmıştır. Buna göre; Burgazada ve Heybeliada'da 2 adet, Büyükada'da ise toplam 3 adet iskele yer almaktadır.

Arazi tespit çalışması, 2020

DONATI ANALİZİ

Saha çalışmalarında Adalar'da bulunan eğitim tesisleri, spor alanları, dini tesisleri, sağlık tesisleri, sosyal ve kültürel tesisleri, askeri alanları, resmi kurumlar, mezarlık alanları, trafolar, su depoları, iskeleler yerinde tespit edilmiştir. Tespitler doğrultusunda kullanım durumları, kapasiteleri ve sayıları analiz edilerek, yeterlilikleri konusunda çalışmalar yapılmıştır.

Arazi tespit çalışması, 2020

SORUNLAR

Onaylı imar planlarının bulunmaması, su sporları kulüpleri, su ürünleri kooperatifleri ve balıkçı barınakları gibi kıyıda yer alan bazı fonksiyonlar için sorun yaratmakta, işletmeler yasal statüye kavuşamadıkları için kiralama ve faaliyetlerini geliştirmeye yönelik eylemlerini gerçekleştirmemektedirler.

Adalar'daki sosyal donatı yetersizlikleri, kaçak yapılaşma ve kıyı alanlarının önemli ölçüde kamusal kullanıma kapalı olması durumu, kentsel peyzajın ve kent mobilyalarının bakımsızlığı çözülmesi beklenen temel sorunlar olarak öne çıkmaktadır.

Bununla birlikte orman ve piknik alanlarının yanı sıra özel plaj işletmelerinin de hem çevreyi hem de denizi temiz tutacak önlemler almadıkları ve denetim eksikliklerinin bulunduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca öngörünüm bölgesindeki düzensizlikler ve iskelelerin dağınlığı da göze çarpan sorunlar arasındadır.

Adalar'ın özgün yapısını koruyacak, kentsel ve bina ölçeğinde tasarım ilkelerinin ve rehberinin olmayışı, keyfi, estetik olmayan, düzensiz ve uyumsuz uygulamalara sebep olmakta, bu da zaman zaman koruma alanında telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaktadır.

BEKLENTİ VE TALEPLER

Kamuya açık kıyı ve orman alanlarının işletmeler tarafından kapatılmasından rahatsızlık duyulmakta, kıyıların halkın ücretsiz kullanımına kapalı olmasından dolayı Ada halkının denizle bağlantısının zorlaştığı düşünülmektedir.

Kentsel tasarım ve peyzaj uygulamaları ile düzenlemelerin çevre ile uyumlu, esnek, dayanıklı ve kullanışlı olacak şekilde koruma odaklı olması, sosyal donatı alanlarına yönelik ihtiyaçların mevcut atıl durumdaki binaların işlevlendirilmesiyle giderilmesi

ve olabildiğince yeni bina yapmaktan kaçınılması, kentsel çevrede düzenli olarak temizlik ve bakım yapılması, restoran, plaj ve diğer turizm faaliyetlerinin denetlenmesi ve günlük kentsel yaşama olumsuz etkilerinin giderilmesi, kaçak yapılaşmanın önlenmesi, başta kıyıları olmak üzere kamusal alanların işgallerden arındırılarak halkın kullanımına açılması önemli beklentiler arasındadır.

RİSKLER

Kentsel Çevre başlığı altında öne çıkmakta olan en önemli konu kamusal alanların halkın kullanımına kapatılarak, kent mekanının özgün dokusunun işgallerle bozulmakta olduğu ve ortak mekanların kaybedilme riskidir. Ayrıca bina ve kentsel doku ölçeğinde yapılan uygulamalarda herhangi bir ilkesel yaklaşımın bulunmaması ve düzensiz uygulamaların sebep olduğu tahribatlar da telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurmaktadır.

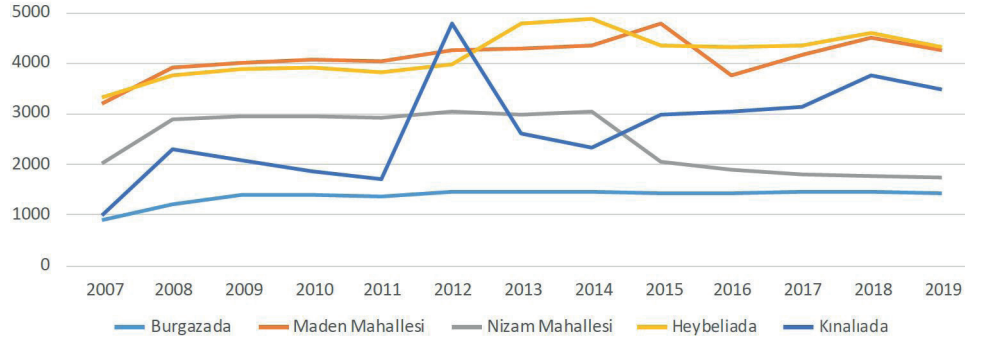
Kamusal Alanların İşgali, Kentsel Çevrede Tahribatlar ve Atık Yönetimine İlişkin Gerekli Düzenlemelerin Yapılmaması

- Kentsel çevre düzenleme ve uygulamalarında adanın özgün karakterini bozan uygulamalar
- Atık yönetimine ve geri dönüşüm, katı atıkların ayrıştırılması ve sıfır atık projesine ilişkin uygulama yetersizlikleri
- Kamuya açık kıyı ve orman alanlarının işletmeler tarafından kapatılması geleceğe yönelik yaşanabilecek riskli konular olarak belirlenmiştir.

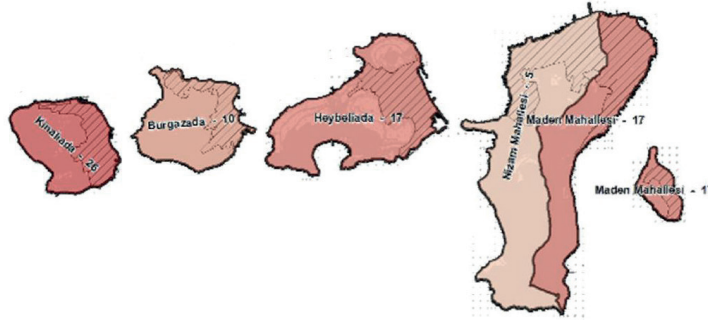
Mevcut Durum

Adalar İstanbul'un en özel ilçelerinden biridir. Geçimini ve hayatını İstanbul adalarına bağlayan insanlar, diğer ilçelerden farklı olan bu ilçede Adalı kimliği kazanmışlardır. Bu kimlik, Adalar'da sosyal yaşam öğeleri ile birlikte geçmişten günümüze farklılığını ve özgünlüğünü fiziki ve beşeri özellikleri ile uyumlu bir biçimde hep korumuştur.

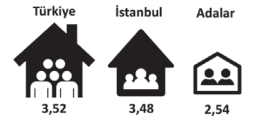
Adalar İlçesi Mahalle Nüfusları

Mahalle Net Nüfus Yoğunluğu

Hane Halkı Büyüklüğü

DEMOGRAFİK YAPI

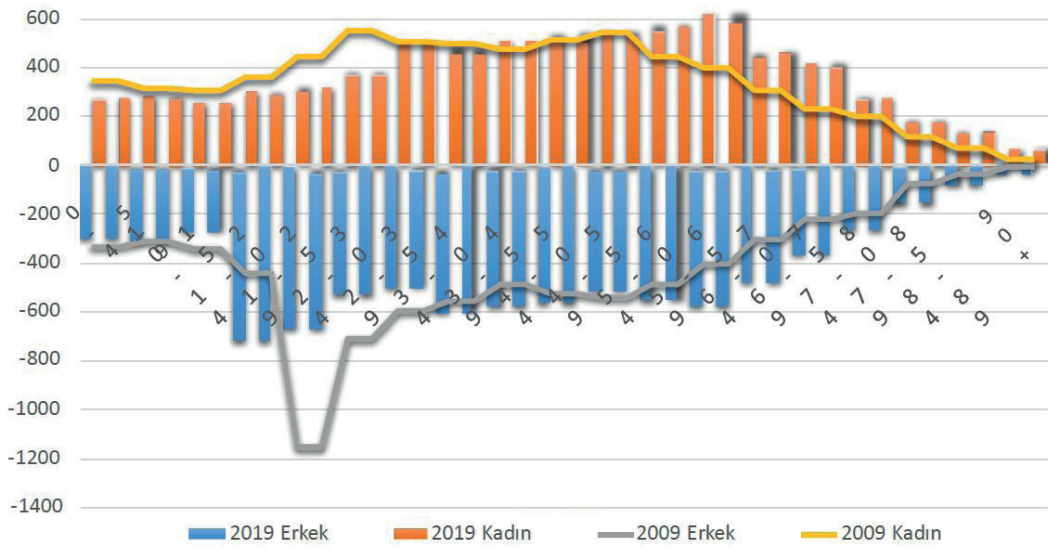
Adalar ilçesi, İstanbul'un otuz dokuz ilçesinden nüfus olarak en düşük ilçesidir. Beş mahalleden oluşmakta olup, en kalabalık mahallesi 4330 nüfuslu Büyükkada, Maden Mahallesi'dir. Mahalle net nüfus yoğunluklarına bakıldığında en yoğun mahalle 67 kişi/ha ile Kınalıada olarak tespit edilmiştir.

Adalar ilçesinde hane halkı büyüklüğü 2,54 olarak belirlenmiştir. Aile büyüklüğü bir önceki plan döneminden daha küçük hale gelmiştir. Aynı zamanda hem Türkiye hem de İstanbul ortalamalarının altındadır.

Nüfus piramidi incelendiğinde ise erkek ve kadın nüfuslarının 30 yaş ile 65 yaş arası bantta yoğunlaştığı görülmektedir. Aynı zamanda, erkek nüfusun, 15-25 yaş aralığında kadın nüfusundan daha büyük olduğu

tespit edilmiştir. 2009-2019 yıllarının nüfus piramidi karşılaştırmasında 20-30 yaş aralığındaki erkek nüfusunda ciddi bir azalma olduğu görülmektedir.

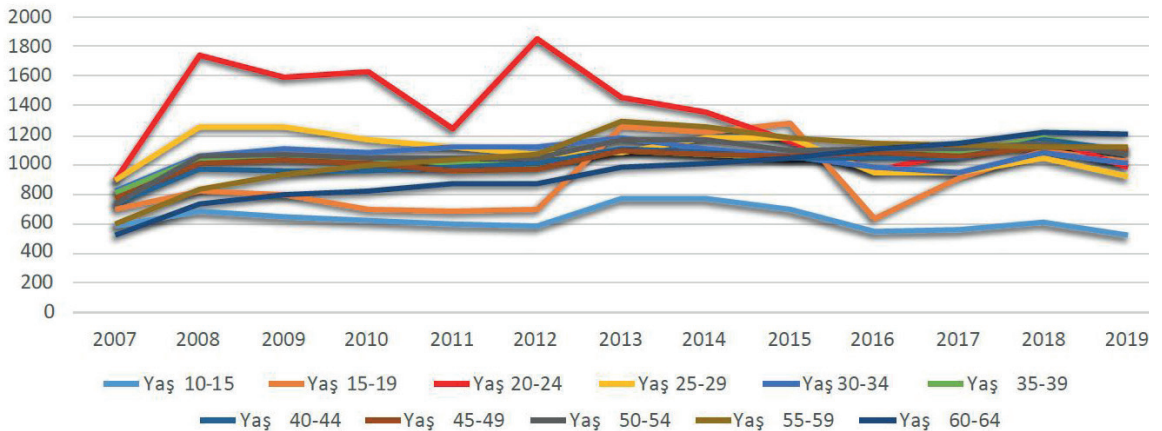
Adalar İlçesi 2009 Yılı ve 2019 Yılı Yaş Piramidleri

Çalışabilir nüfus olarak tanımlanan 18-65 yaş aralığının yıllar içerisinde gelişimi incelendiğinde küçük artışlar dışında belirgin bir gelişme görülmektedir. 65 yaş üstü nüfusun, 20 yaş altı nüfusa göre daha yoğun

olduğu görülmektedir. Adalarda kadın erkek nüfusları incelendiğinde, erkek nüfusun kadın nüfusundan %50 oranında daha fazla olduğu görülmektedir.

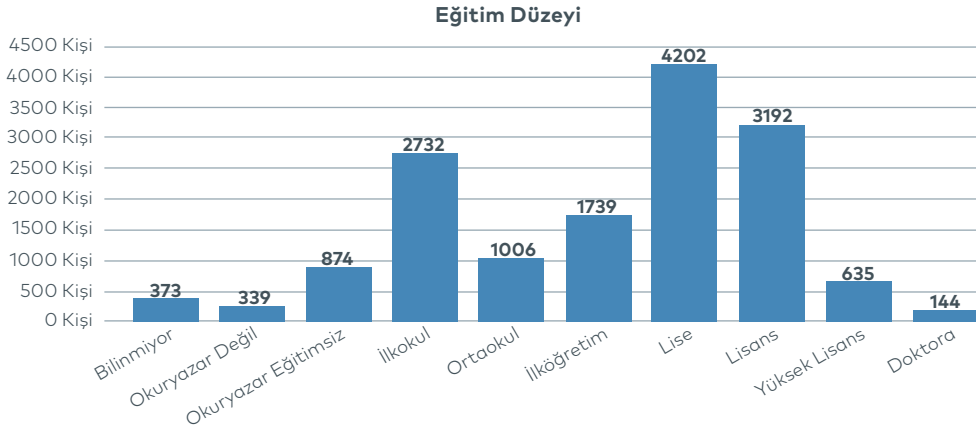
Çalışabilir Nüfus

İstanbul eğitim tesisi sayısı en düşük ilçe Adalar'dır. Eğitim tesisi açısından Adalar'daki tesis sayısının İstanbul'un diğer ilçelerine göre oldukça düşük seviyede olduğu görülmektedir. Var olan tesislerin sayı, konum ve çeşitlilik bakımından yetersiz olduğu bilinmektedir. Adalar İlçesinde özellikle 15-24 yaş arası grupta son yıllarda sert iniş ve çıkışlar gözlenmiştir.

Adalar İlçesinin %53'ü lise ve üstü, %26,23'ü ise lisans ve üstü eğitim seviyesine sahiptirler. Adalar eğitim tesisleri

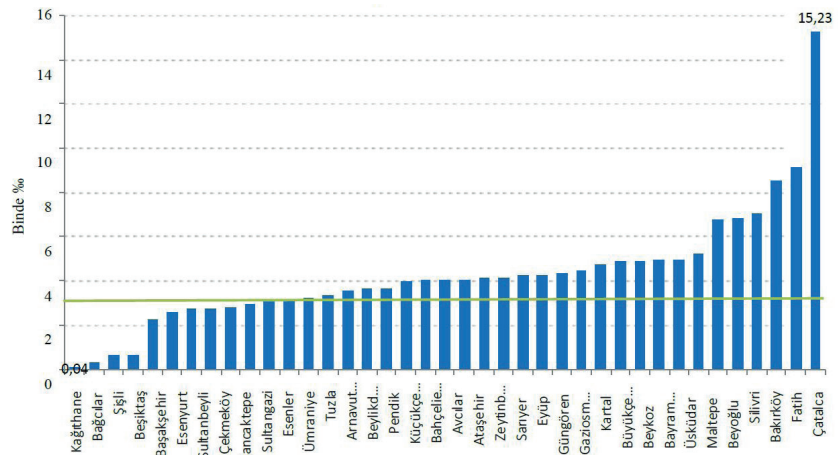
konusunda İstanbul geneli içerisinde en az sayıda tesise sahip ilçe olsa da Adalar'ın sayfiye niteliği dikkate alındığında bu verinin İstanbul'un diğer bölgeleriyle aynı anlama gelen bir gösterge oluşturmadığını not etmek gerekir. Bununla birlikte ilköğretim çağına öğrenci sayısı az olmasına rağmen, ortaokulda derslik ve öğretmen başına düşen öğrenci sayıları bakımından Adalar'ın Ataşehir ve Beşiktaş gibi ilçelerden daha yoğun olduğu görülmektedir.

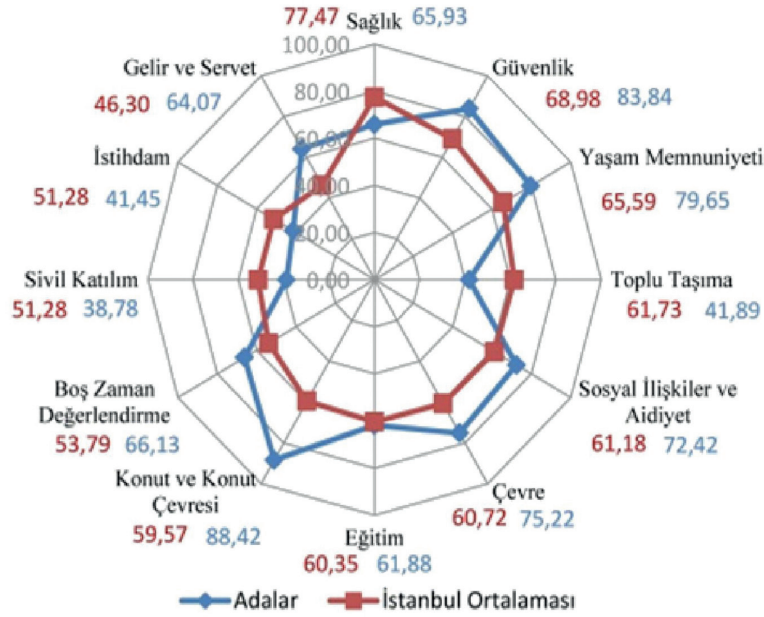
Kamu ve özel sağlık kuruluşlarına müracaat sayıları incelendiğinde Adalar İlçesinin İstanbul ortalamasının üstünde olduğu görülmektedir. En düşük nüfuslu ilçe olduğu dikkate alındığında, bu rakamların doktor

sayısındaki yetersizlikten kaynaklandığını söyleyebilir. Kaba ölüm hızı, belli bir yıl içinde her 1000 kişi başına düşen ölüm sayısını ifade etmektedir. Bu değer, İstanbul'un en yüksek değeri olarak görülmektedir.

İstanbul ve İlçelerinin Kaba Ölüm Hızları

Yaşam Kalitesi Göstergelerinin Genel Skorları

YAŞAM KALİTESİ

İstanbul Yaşam Kalitesi çalışmaları göstergelerinde Adalar İlçesinin farklı konularda hassasiyetleri ortaya çıkmıştır. Buna göre gelir, yaşam memnuniyeti, güvenlik, çevre sorunları, konut ve çevresi, sosyal ilişkiler ve aidiyet konuları öne çıktığı görülmektedir.

Adalar İlçesinin konut ve çevresinden memnuniyet oldukça yüksektir. Diğer ilçeler içerisinde Beylikdüzü ve Adalar en yüksek skora sahiptirler. Özellikle konutların özellikleri bakımından büyük bahçeler içerisinde yer alan konakların apartmanların büyük etkisi vardır. Çevre kalitesi açısından da en yüksek skorlara sahip ilçedir. Doğal yapısı ve yoğun olmayan kentsel yerleşimi ve nüfusun azlığı gibi etmenlerin yanı sıra, kirletici unsurların alan içerisinde yer almıyor olması da büyük etkendir.

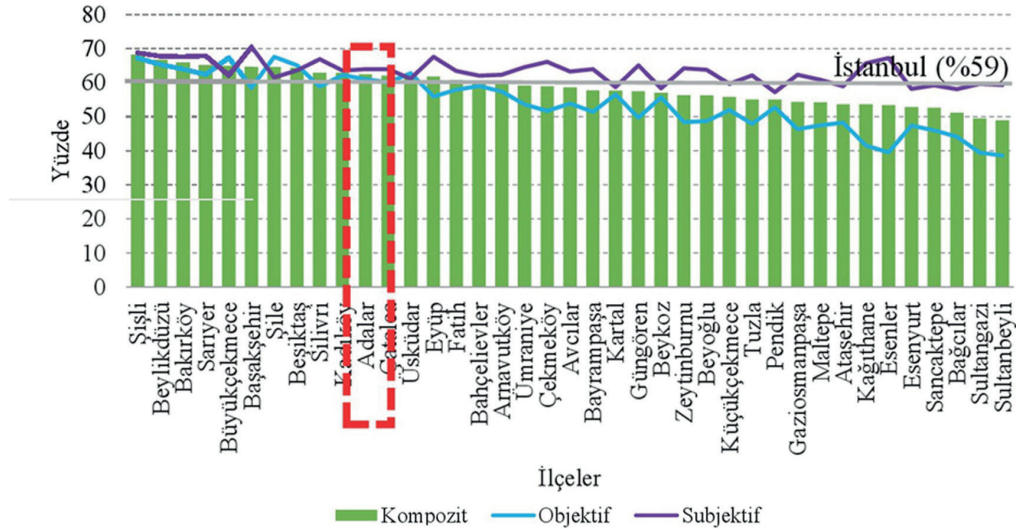
İstihdam kalitesi incelemesinde Adalar İlçesi İstanbul geneli ortalamalarının altında kalmıştır.

Bu konuda İstanbul'un sorunlu ilk on ilçesi içerisinde yer almaktadır. Bu durumun aksine gelir ve servet konusunda İstanbul'un en yüksek değerine sahip ilçesidir. Bu durumun oluşmasının temel sebeplerinden biri Adalar'ın yoğun bir çalışma odağı olmaması, buna karşılık yüksek gelir gruplarının tercih ettiği bir alan olmasının payı büyüktür.

Eğitim ve Sağlık hizmetlerinin değerlendirilmesinde eğitim hizmetleri konusunda İstanbul ortalamasında yer alırken, sağlık hizmetleri konusunda ise İstanbul'un son sıralardaki ilçelerinden biri olmuştur.

Güvenlik konusunda İstanbul içerisinde en güvenli alan olarak ortaya çıkarken, katılım konusunda İstanbul ortalamalarının altında kalmaktadır. Ulaşım hizmetlerinden memnuniyet konusunda İstanbul'un en sıkıntılı ilçesi durumundadır. Sosyal ilişkiler ve aidiyet konusunda İstanbul'un en yüksek aidiyet duygusuna sahip ilçelerinden biri olduğu görülmektedir.

Yaşam Kalitesi GösteMemnuniyeti İstanbul Genel Skorlar

Yaşam Kalitesi Araştırması, Şehir Planlama Şube Müdürlüğü, 2014

SORUNLAR

Adalar'da yaşam kalitesinin önemli bileşenlerinden olan sağlık, eğitim ve kültür gibi kamusal ihtiyaçlara yönelik hizmetlerin yetersiz olduğu görülmektedir. Özellikle sağlık alanında acil müdahaleye de imkân verebilecek yeterli donanım ve personele sahip sağlık tesislerinin bölgede yer almaması önemli bir sorun teşkil etmektedir. Adalar'da gençlere yönelik eğitim olanaklarının yetersiz olması ve sosyal ve kültürel tesislerin eksikliği sosyal yaşamı olumsuz etkileyen diğer konulardan biridir. Aynı zamanda Adalar'ın kimlik öğelerinden olan bazı kamusal yapıların ve alanların işlevselliğini yitirmiş olması, hem sosyal yaşam hem Ada ekonomisi üzerinde olumsuz etkiye neden olmuştur.

Adalar'da açık ve kapalı kamusal alana duyulan ihtiyaç ve sosyal - kültürel faaliyetlerin geliştirilmesi gerekliliği belirgin olarak görülmektedir. Adada atıl durumda bulunan özellikli alanlarda, Ada halkının sosyal-kültürel ve sportif faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri konser-

dans-eğlence alanı, kapalı basket ve futbol sahası, yaş gruplarına göre tekdüze olmayan, yeni ve yaratıcı düzenlemelerin yapıldığı çocuk parkları, kütüphane, toplantı salonu, çocuklu ailelerin çocuklarıyla birlikte vakit geçirebileceği kapalı mekânlar dinlenme ve sergi alanları, sinema, açık hava sineması ve tiyatro vb. oluşturulması gerektiği talepler içerisinde yer almıştır. Ayrıca Adalılar, farklı yaş gruplarından tüm kesimlere yönelik, kapsayıcı bir toplum merkezinin kurularak; mesleki ve sanatsal konularda eğitim ve kurs faaliyetlerin verilmesini talep etmektedirler. Acil ihtiyaçlar için geçici çözümlerin üretilmesi istenmiştir.

Adalar'ın evcil hayvanlarının bakımı ve sağlığı için veteriner hizmetlerinde yetersizlikler olduğuna dair sorunlar belirtilmekte, sokak hayvanlarıyla ilgili hizmetlerde de iyileştirilmelere ihtiyaç olduğu ifade edilmektedir. Bunun yanında, adada kalan atların bakımları ve sağlıkları için at konusunda uzman yeterli sayıda veteriner hekim olmadığı ifade edilmektedir.

Atların yaşamı ve geleceğine ilişkin tedirginlikler dile getirilmiştir. Adalar'da atların yaşamının devam etmesi konusunda iki farklı görüşün öne çıktığı görülmektedir. Birincisi hayvan hakları bağlamında atların herhangi bir insan faaliyetine koşulmaması gerektiğini savunan ve bu nedenle faytonların kaldırılmasını destekleyen görüş; ikincisi de atların güçleri ve beceriyle örtüşen faaliyetlerde kullanılmalarının onların sağlıklı ve mutlu bir yaşama sahip olmasını kolaylaştıracağı ve bunun aynı zamanda insan yaşamını manevi olarak zenginleştirdiğini savunan görüştür. Bu iki görüşün ortaklaştığı nokta, iki grubun da atların sağlıklı ve mutlu yaşamasını istemesi; sağlıklarını bozan, fiziksel ve ruhsal olarak hastalanmalarına neden olan çalışma koşullarına maruz bırakılmalarını istememeleridir. Ortaklaşamadıkları konu ise, ne şekilde mutlu ve sağlıklı olabilecekleri, insan faaliyetlerinde kullanılmalarının sağlık ve mutluluklarına olan etkisidir. Bunlara ek olarak, ilk gruptakilerin görüşlerinin çeşitlilik gösterdiği söylenebilir. Bazılarının atların çalıştırılmasına kategorik olarak etik bir itirazı bulunurken, bazılarının kontrollü ve az miktarda çalışmalarının atların sağlığı ve mutluluğuna engel oluşturmayabileceğini düşündüğü ancak bunun denetiminin yapılamayağı, kötüye kullanımın engellenemeyeceği endişesiyle atların çalıştırılmalarına izin verilmemesi gerektiğini savundukları görülmektedir.

BEKLENTİ VE TALEPLER

Sosyal yaşamın insanlar ev ölçeğinden başlayarak sokak, mahalle ve ada ölçeğinde ele alınması, bahçe kültürü, sokak ve mahalle ilişkileri, gündelik hayat, sayfiye yaşamı, yavaş yaşam biçimi gibi özelliklerinin göz önünde bulundurulması talep edilmektedir. Adalar'da insanlar, hayvanlar, bitkiler ve tüm canlıların uyum içinde yaşadığı ve bu yaşam biçiminin korunması beklenmektedir.

Adalar'da kalan atlar konusundaki talep, buldukları adada, yeterli padok alanına sahip sağlıklı ve modern ahırlarda yaşamlarını sağlıklı bir şekilde devam ettirmesidir.

Bunun için İBB'nin Ormandan ahır olarak kullanmak üzere kiraladığı alanları elinde tutması ve bunun için yıkılan ahırlar yerine ivedilikle yeni modern ahırlar yapması talep edilmektedir. Bu beklenti, hem atların bakımını üstlenen kişilerle atlar arasında kurulan derin bağların devamlılığını, hem tarihi bir dokunun daha sembolik bir ölçekte de olsa devamlılığını ve hem de atlar ve faytonculukla gönül bağı kurmuş adalılara atlarla temas etme alanı sağlaması açısından önemli görülmektedir.

RİSKLER

Sosyal Yaşam teması üzerinde Ada halkının kamusal ihtiyaçlarına yönelik hizmetlerin sunumunda yaşanan sorunlar öne çıkmaktadır. Bu alanlarda yaşanan yetersizlikler yaşam kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Sosyal Yaşam Olanaklarına Yönelik Hizmetlerin Tüm Sosyal Grupları Kapsayacak Şekilde Geliştirilmemesi ve Sunulmaması

- Yaz / kış nüfus farkı ve buna bağlı donatı ve altyapı yetersizliklerine çözüm getirilmemesi
- Adalar'a özgü sosyal yaşam / sayfiye hayatının günübirlik turizm baskısı ile bozulması gibi konular Sosyal Yaşam konusunda karşılaşılabilecek diğer risk başlıkları olarak belirlenmiştir.

Mevcut Durum

Adalar, sahip olduğu özgün kültürel ve doğal güzellikleri ile her yıl binlerce yerli ve yabancı turisti bölgeye çeken özelliklere sahiptir. İstanbul'un birçok yerine oranla kolay ulaşım sağlanabilmesi, denizinin görece temizliği ve sahip olduğu plajlar ve mesire yerleri nedeniyle yaz boyunca, özellikle hafta sonlarında çok sayıda günübirlik turisti Adalar'a çekmektedir.

Adalar'da Turizmin Gelişimi⁴⁶

Adalar, İstanbul'da turizmin ilk hareketlendiği yerlerden biridir. 19. yy ikinci yarısından itibaren Tarihi Yarımada (Sultanahmet), Pera, Boğaz ile birlikte Adalar'ın adı hep turizmle birlikte anılmıştır. Pera, Sultanahmet ve Boğaz İstanbul'un şehir turizminin merkezi iken Adalar sayfiye ve yaz turizminin merkezi olmuştur. İstanbul'un ilk otellerinden biri olan Pera Palas'ın kardeşi, Büyükkada'da Prinkipo Palas'tır. İstanbul'un otel olarak yatırımı yapılan ve halen otel olarak varlığını sürdüren ilk binası Heybeliada Halki Palace'tır (1896). Adalar'da ilk oteller ise 19. yy ortalarında yapılmıştır. En eskileri Giacomo (şimdi yerinde Anadolu Kulübü'nün 1903'de Yacht Kulübü olarak faaliyete başlayan ilk binası bulunmaktadır) ve Paskal Otelleridir. 20. yy başlarına gelindiğinde Adalar'da toplam otel sayısı 30'a yaklaşmıştır. Tüm Adalar'ın ön görünümünü oluşturan silüet içinde otellerin olmazsa olmaz yeri bulunmaktadır. Büyükkada için olduğu kadar Heybeli ve Burgaz için de böyledir.

Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı sonrasında Adalar canlılığını yitirmiş ancak 1930'larla birlikte yeniden hareketlenmeye başlamıştır. Yeni Cumhuriyet elitleriyle, aralarında İstanbul'un çok kültürlü yapısını oluşturan azınlıkların da bulunduğu İstanbul Burjuvazisi, Adalar'ın kulüplerinde, otellerinde, konaklarında, plajlarında buluşmakta, sayfiye yaşamı bütün canlılığı ile devam etmektedir. 19. yy eklektik mimarisine ek olarak, modern dönemin ilk sayfiye konutları, kamu yapıları bu dönemin ürünüdür. 19-20. Yüzyılın ünlü mimarlarından her biri Adalar'da da bir iz bırakmış ve imza attıkları yapıların büyük bölümü bugün Adalar'da koruma altına alınmıştır.

Adalar turizminin üçüncü dönemi, 1970'lerle başlayan ve 80'lerde hız kazanan çöküş dönemidir. Çöküşe neden olan üç faktörden birincisi 1955/6-7 Eylül olayları ile görünür olan ama asıl 1964 ve 74 Kıbrıs olayları sonrasında kitlesel boyutlara uzanan İstanbullu ve Adalı Rumların ülkeden ayrılmak zorunda kalmalarıdır. Adalar'da otel-lokanta-gazino işletmeciliği de böylelikle kapanmış ya da el değiştirmiş ve ruhunu kaybetmiştir. İkinci faktör Marmara'nın kirlenmesidir. Üçüncü faktör ise, 1980'lerle birlikte Türkiye'nin yeni turizm-sayfiye merkezlerinin güney ve batıya kayması ve diğer faktörlerle ilişkili biçimde Adalar'ın önemini yitirmesidir. 1999 depremi de bu sürece son darbeyi vurmuştur. Yazlık konutlar boş ve bakımsız kalmış, ziyaretçi sayılarında dramatik düşüşler meydana gelmiştir. Yüzyıl başında 30'a ulaşmış otel sayısının, yüzyıl sonunda 5 adedin altına düşmüş olması bu dönemin en önemli göstergelerinden biridir.

Adalar turizminin son dönemi, 2000'li yılların ortasından itibaren giderek hız kazanacak olan günübirlik ziyaretçi sayısındaki kontrolsüz büyüme ile şekillenen yeni dönemdir.

Adalar İlçesi günümüzde kültürel miras alanlarının, kıyıların, doğal sit ve orman alanlarının varlığı gibi sebeplerden dolayı kültür turizmi, dinlenme/eğlence/plaj turizmi ve doğa turizmi gibi turizm türlerinin olduğu, İstanbul'un birçok yerine oranla kolay ulaşılan, mesire ve piknik alanları ile pek çok İstanbullunun rekreasyon ihtiyacını gideren bir ilçedir. İstanbul metropolünün bir parçası olan ilçe yaz boyunca, özellikle hafta sonlarında çok sayıda günübirlik ziyaretçi çekmektedir. 2020 TÜİK verilerine göre 16.033 olan ilçe nüfusu, yaz aylarında Nisan ve Mayıs'tan itibaren artarak, Temmuz-Ağustos aylarında Büyükkada 30.000 (Sedef Adası dahil), Heybeliada 20.000, Burgazada 7.000 ve Kınalıada 15.000 olmak üzere, yaklaşık olarak toplam 72.000 civarına ulaşmakta, günübirlik ziyaretçilerle ilçe nüfusu

140.000 kişiyi bulmaktadır. 2016 yılı SGK verilerine göre, Adada Turizm faaliyetlerinde toplam 645 kişi istihdam etmektedir.

GÜNÜBİRLİK TURİZM

Yaz aylarında Adalar'a geliş sayıları kış aylarına göre hep artış eğilimindedir. 2019 yılı itibari ile %40 oranında bir artış söz konusudur. Yaz ayları hafta sonları gelen kişi sayıları incelendiğinde 2019 yılı itibari ile 140.000 kişi sınırına yaklaştığı görülmektedir.

Adalar'da doğa turizmi alanları analiz edildiğinde; konaklama yapılamayan, B ve C tipi toplam 8 tane Mesire Alanı bulunmaktadır. 1 tanesi hariç diğer 7 Mesire Alanında piknik alanı bulunmaktadır. Değirmenburnu, Dilburnu ve Büyükkada olmak üzere 3 Tabiat Parkı yer almaktadır. Sadece Büyükkada Tabiat Parkında konaklama faaliyeti yapılabilmektedir. Diğer tüm tabiat parklarında piknik alanı yer almaktadır.

Ortalama Günlük Adaya Geliş Sayıları

	MESİRE ALANI	TİPİ	PİKNİK ALANI	KONAKLAMA	TABIAT PARKI	PİKNİK ALANI	KONAKLAMA
Kınalıada	Çınar	B	Kapalı	*	*	*	*
Burgazada	Kalpazankaya	C	Var	*	*	*	*
Heybeliada	Kablo	C	Var	*	Değirmenburnu	VAR	*
	Zeytinlik					VAR	
	Çam Limanı					VAR	
Büyükkada	Aşıklar Tepesi	C	Var	*	Dilburnu	VAR	*
	Büyüktur	C	Var	*	Büyükkada	*	VAR
	Eskibağ	C	Var	*		*	

TURİZM ALTYAPISI

Adalar Belediyesi 2020 yılı konaklama envanteri verilerine göre; ilçede ruhsatlı 19 ev pansiyonu, 54 pansiyon, 3 özel tesis, 9 otel ve 1 motel bulunmakta, 86 konaklama tesisi 1072 oda ve 1487 yatak kapasitesi ile hizmet vermektedir. Ayrıca 86 konaklama tesisinin 82 tanesinin Belediye Belgeli, 4 tanesinin ise Turizm İşletme Belgeli olduğu bilinmektedir. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün İstanbul turizm istatistikleri verisini incelediğimizde; 2019'da turizm işletme belgeli tesislerdeki doluluk oranları %16.99, belediye belgeli tesislerde ise %35.07 olarak gerçekleşmiş, 2020 yılında pandemi sebebiyle her iki tür tesiste de geliş sayısı, geceleme ve doluluk oranlarında ciddi düşüş yaşanmıştır. (Adalar Belediyesi, 2020 kayıtları)

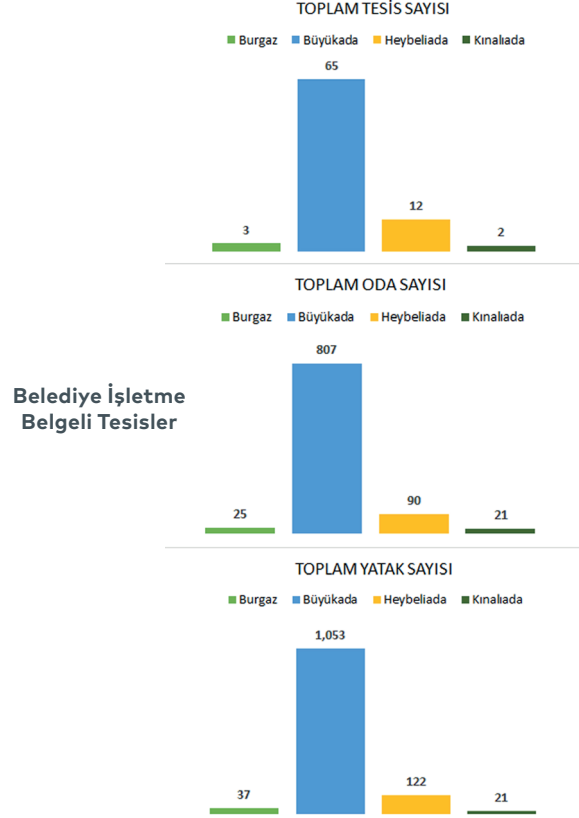
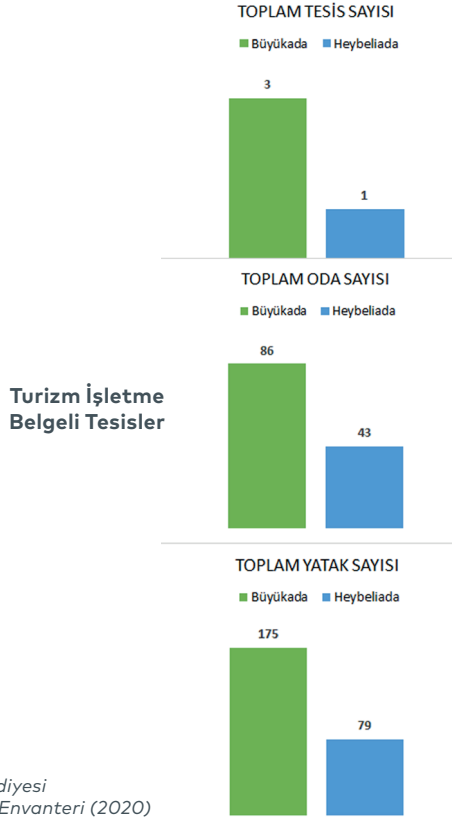
PLAJ KULLANIMI

Adalar'da plaj kullanımları analizi kapsamında Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü'nün Yüzme Suyu Takip Sistemi incelenmiş ve orta/iyi ve mükemmel su kalitesine sahip plajlar haritalanmıştır.

Adalar Plaj Alanları ve Yüzme Suyu Takip Sistemi (2020, Eylül)

2020 YILI KONAKLAMA TESİSLERİ	TOPLAM TESİS SAYISI	TOPLAM ODA SAYISI	TOPLAM YATAK SAYISI
Burgaz	3	25	37
Büyükada	65	807	1,053
Heybeliada	12	90	122
Kınalıada	2	21	21
BELEDİYE BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİ	82	943	1,233
Büyükada	3	86	175
Heybeliada	1	43	79
TURİZM İŞLETME BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİ	4	129	254
TOPLAM	86	1,072	1,487

Adalar Belediyesi
Konaklama Envanteri (2020)

SORUNLAR

İstanbul'un Adalar İlçesine gelen turistler incelendiğinde tur tekneleriyle gruplar halinde gelen günübirlik ziyaretçilerin yanında, toplu taşıma araçlarını kullanarak bireysel olarak Adalar'ı ziyaret eden

İstanbuluların da olduğu görülmekte, kitle turizmi olmasa da gelen gruplar ve bireysel ziyaretçiler bir araya geldiğinde özellikle ada gibi coğrafi sınırları belli olan bir alanda ziyaretçilerin kitlelere ulaşması büyük bir soruna dönüşmektedir. Bu sebeple kitlesel turizmin olumsuz etkileri Adalar'da da kendini göstermektedir.

Her ne kadar turizmin görece daha sürdürülebilir çeşitlerinden olsa da, hem turizmin sebep olduğu mevcut sorunların giderilmemiş olması hem de ekoturizm adı altında benzer uygulamaların hayata geçirilmesi sorunu derinleştirmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığının Adalar'da Ekim 2020'de başlattığı ekoturizm projesi kapsamında Büyükada'da seyir terası, yağmur barınağı, yönlendirme tabelaları, ara mesafe tabelaları yapılmış, projenin hem katılımcı bir şekilde gerçekleşmemiş olması hem de bahsedilen seyir terası, yağmur barınağı gibi ahşap yapıların yapılması için beton dökülmesinin ekoturizm mantığıyla çelişmesi projeye pek çok eleştirinin gelmesine sebep olmuş ve ayrıca koruma, eğitim ve yerel katılımçılık gibi ekoturizmin temel ilkelerine sahip olmadığına ilişkin tartışmalarla birlikte ekosisteme zarar vereceği yönünde görüşler gündeme gelmiştir.

Adalar'da günübirlik turizm faaliyetlerinin kontrolsüz bir biçimde gelişmesi nedeniyle doğal ve tarihi alanların tahrip edildiği görülmektedir. Günübirlik turizmin kontrolsüz gelişmesi nedeniyle doğal alanların tahribatına ve kamusal alanların ticarileşmesine, özellikle hafta sonları ve yaz aylarında yaya ve bisiklet trafiği, gürültü kirliliği, çöp ve çevre kirliliği gibi sorunların artmasına sebep olmaktadır. Adalar ilçesindeki önemli sorunlardan biridir. Konut alanlarında pansiyonculuk eğilimleri ve ticaret alanlarındaki artış, Adalar'ın kendine özgü kentsel doku ve yaşam biçimleri üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Konaklama, yeme-içme, günübirlik tesis, tur acenteleri gibi turizme yönelik işletmelere ilişkin denetlemenin ve yönlendirmenin yetersiz olması, ticari işletmelerin kamusal alanları işgal etmesine ve günübirlik kitle turizminin kontrolsüz gelişmesine neden olmaktadır.

Adalar turizminin sebep olduğu en büyük sorunlar şu şekildedir;

- Yazın ve hafta sonları ziyaretçilerin sebep olduğu bisiklet trafiği (38 işyeri, 2215 plakalı bisiklet), gürültü kirliliği, çöp ve çevre kirliliği
- Kıyıların turizm amaçlı plaj, piknik alanı vb.

kullanımlar için kiraya verilmesi ve bu alanların Adalılara ve kamuya kapalı hale gelmesi

- Özellikle kıyılarda yer alan bazı işletmelerin doğal sit ve kıyı kanununa aykırı uygulamaları ve bu alanlara ilişkin denetimlerin yetersiz oluşu
- Konut alanlarında pansiyonculuk eğilimleri ve ticaret alanlarındaki artış, Adalar'ın kendine özgü kentsel doku ve yaşam biçimleri üzerinde olumsuz etkileri
- Turizm hizmet kalitesinin düşük olması, fiyatların yüksek olması

BEKLENTİ VE TALEPLER

Adalılar, yatırımların ziyaretçi odaklı olmasından ve yerel ihtiyaçların geri planda kalmasından şikayetçidir. Ekonomik faaliyetlerin çevreye, kültürel mirasa ve toplumsal yaşama zarar vermeden planlanması yönünde güçlü talepler bulunmaktadır.

Adalar'ın turizm potansiyelinin çevresel, toplumsal ve kültürel değerleri gözetererek yönetilmesi ve çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Adalar'a özgü yaşam biçimlerinin zarar görmemesi, kıyı bölgelerindeki turizm baskısının azaltılması, günübirlik ziyaretçilerin faaliyetlerinin denetlenmesi ve yürüyüş parkurları gibi yönlendirme araçlarıyla ziyaretçi etkisinin kontrol altına alınması önem arz etmektedir. Özellikle özel günlerde ücretsiz ulaşım sonucu oluşan yoğun ziyaretçi akışı, Adalar'da sürdürülebilir bir turizm stratejisinin geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Her adanın turizm taşıma kapasitesinin ve turizme ilişkin sorunlarının farklı olmasının planlama ve yönetim kararlarında dikkate alınması beklenmektedir.

Adanın sınırlayıcıları ve potansiyelleri doğrultusunda kırılğan bir sektör olan turizm dışında ekonomiyi canlandırarak sektörlerin desteklenmesi beklenmektedir. Özellikle Adalı gençlerin işsizlik sorunu bulunmaktadır. Dışa bağımlılığı azaltmak üzere kent tarımı, yerel ürünlerin geliştirilmesi ve alternatif ekonomilerin geliştirilmesi gibi konular tartışılmaktadır.

Bu bağlamda farklı kesimlerin sektöre ilişkin beklentileri ve çözüm önerileri şu şekildedir;

- Doğal sit, kıyı ve orman alanlarında yeni turizm çekim alanlarının oluşturulmaması ve onun yerine mevcut alanların iyileştirilmesi yönünde talepler
- Özellikle konaklamalı turizm işletmelerinin turizm sezonunu uzatmaya ve ortalama kalış süresini artırmaya yönelik faaliyetleri desteklemesi
- Her ne kadar ilk başlarda turist ile yerel vatandaş buluşturan bir uygulama olarak gündeme gelse de zamanla kılıf değiştirerek başka bir kitlesel turizme dönüşen Airbnb'nin veya ev pansiyonculuğunun kontrol altına alınması, yasal olmayan kiralama alanlarının engellenmesi ve yerel konut piyasasında sebep olduğu olumsuz etkilerinin giderilmesi
- Kitlesel olmaması ve Adaların yerel yapısı ile uyumlu olması
- 4 mevsime yayılarak istihdamı artırması ve sosyal yaşamı desteklemesi
- Çok kültürlü gelişimi desteklemesi
- Hizmet kalitesini yükseltmesi

Bu bağlamda, turizm talebinin Adalar'ın çevresel mekanı ve sosyo-kültürel çevresine getirdiği yük düşünülürken turizm kriterlerinin belirli bileşenler çerçevesinde ele alınması gerekmektedir;

- Adalar'a gelen turistlerin yaz/kış nüfusu ve hafta içi/sonu nüfusu açısından tespiti ve bu talebin Adalar'a fiziki, sosyal, ekonomik etkilerinin belirlenmesi
- Küresel iklim krizini düşünerek ve taşıma kapasitesi göz önünde bulundurularak turizm politikasının geliştirilmesi ve geleceğe dönük turizm projeksiyonlarının yapılması
- Adalar'daki turist taşıma kapasitesinin belirlenerek turizm sektör ilkelerinin bu kapasiteye ve hazırlanacak ziyaretçi yönetim planına göre belirlenmesi
- Turistleri yönlendirmek, bilgilendirmek ve koruma bilincini geliştirmeye yönelik farkındalık çalışmalarının yapılması

- Turizm faaliyetlerinin Adalar halkının da katılımıyla geliştirilmesi
- Adalar'a özgü turizm hizmet ve kalite standartlarının belirlenmesi ve günübirlik tesis alanları ve turizm tesisleri için denetimlerin sağlanması

Adalar, İstanbul'un önemli rekreasyon alanlarından biridir; ancak turizm baskısını yalnızca ziyaretçi sayısını sınırlayarak çözmek yeterli değildir. Yeni rekreasyon alanları oluşturulmadan, bütüncül yaklaşım ve etkin denetim sağlanmadan sorun sürecektir. Bu nedenle, İstanbul Turizm Master Planı bütüncül yaklaşımıyla önem taşımakta, Adalar Strateji Belgesi'nin bu plana altlık oluşturması ise bir avantajdır.

RİSKLER

Turizm teması altında günübirlik turizm faaliyetlerinin kontrolsüz bir biçimde geliştiği, turizmin yanında diğer kentsel kullanımların doğal ve tarihi alanlarda yaşanan tahribatlardaki artışın Adalar üzerinde olumsuz etkiler yarattığı ve bu süreçlerin önemli bir risk oluşturduğu görülmektedir.

Turizm Kapasitesi ve Gelişim Eşiklerinin Belirlenmemesi, Doğal, Kültürel ve Sosyal Yapı Üzerindeki Baskının Artması

- Adalar'a özgü doğal ve kültürel değerlerle uyumlu sürdürülebilir ve çevreci bir turizm politikası olmaması,
- Günübirlik turizmin orman alanları, kıyı alanları ve kentsel sit alanlarında yüksek kirlilik ve tahribat riski,
- Yaz aylarında turizm faaliyetlerinin içme suyu, atık, ulaşım vb. teknik altyapı üzerinde yarattığı baskılar turizmde risk oluşturan diğer unsurlar olarak belirlenmiştir.

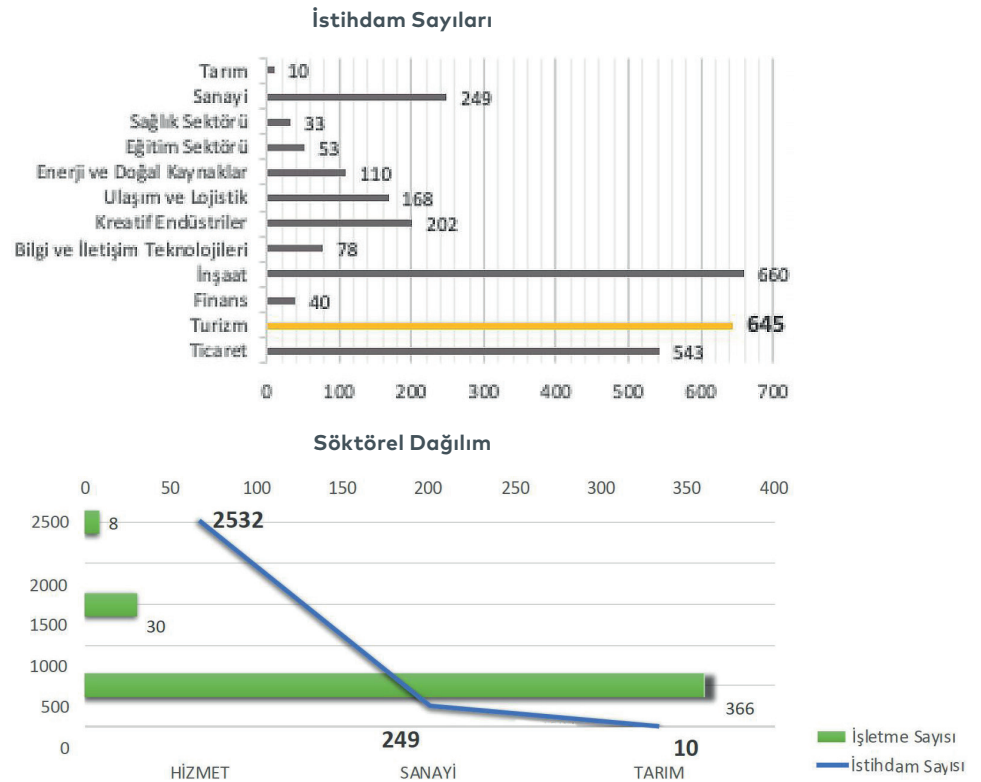
Mevcut Durum

Ağırlıklı olarak turizm, ticaret ve hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelerin yoğunlaştığı Adalar İlçesinde, yaz mevsimi ile birlikte canlanan ekonomik faaliyetlerin, kış aylarında oldukça durgun bir döneme girdiği görülmektedir.

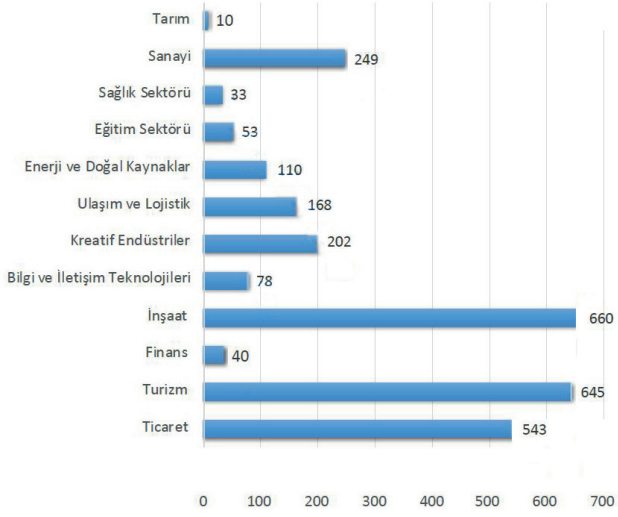
Adalar'da hizmet sektörü ağırlıklı bir ekonomi yapısı mevcuttur. Toplam istihdam 2791 kişi, toplam işletme sayısı 404'tür. İstihdamın % 90,7 ve işyerlerinin ise %90,5'i hizmet sektöründe yer almaktadır. İşletmelerin ise yaklaşık %62 si İTO'ya kayıtlıdır.

Sanayi çalışanı olarak ifade edilen çalışan ve işletmeler ise demircilik atölyeleri, marangoz atölyeleri, kayıkhanesi gibi unsurları içermektedir. Adalar için tanımlanan sanayi ve tarım sektörleri çalışan ve işyerleri, diğer ilçelerde olan faaliyetlerle benzerlik göstermemektedir. Daha küçük atölye ve üretim alanlarını tanımlamaktadır.

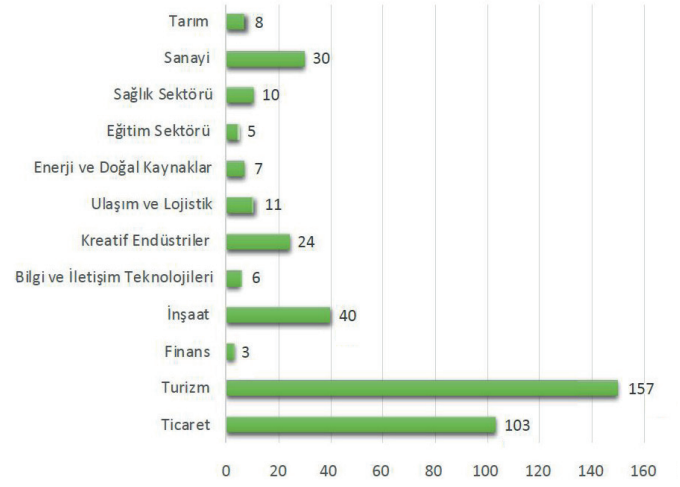
Hizmet sektörü alt sektörlerine bakıldığında ticaret ve turizm sektörlerinin yoğun olduğu görülmektedir. Bununla birlikte kreatif endüstrilerde de yoğunlaşan bir grup olduğu görülmektedir. İnşaat faaliyetlerinin ise Adalar'daki bakım ve tamir işlerine yönelik olduğu bilinmektedir.

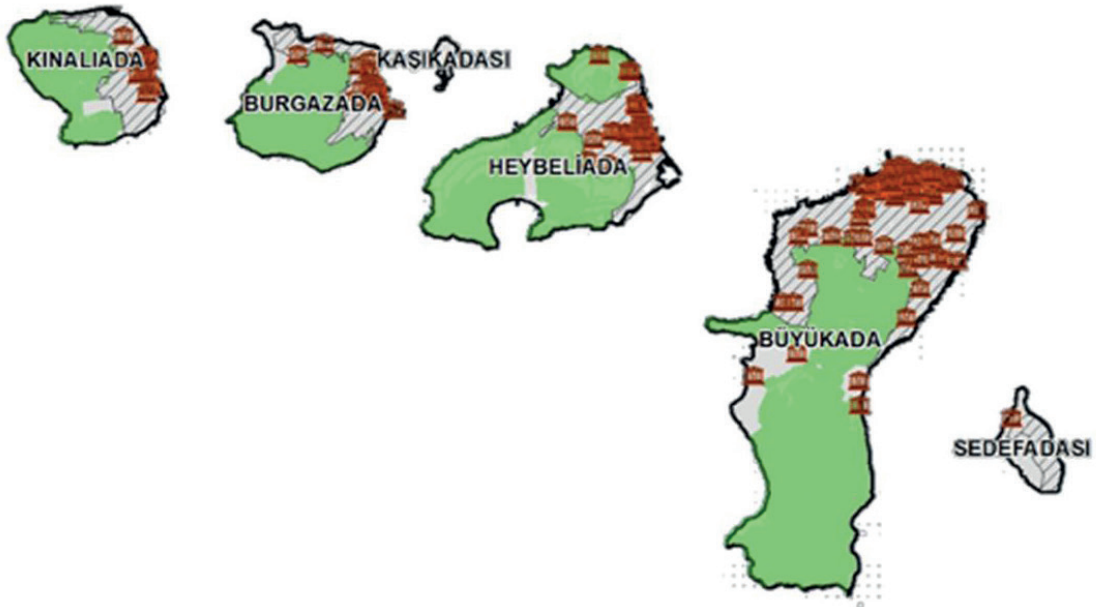
İstihdam Sayıları

İşyeri Sayıları

İTO'ya Kayıtlı Firmalar

Adalar'ın genel olarak ekonomik durumunu ifade eden iki temel çalışma incelenmiştir. Birincisi Sanayi ve Ticaret Bakanlığının 2017 yılında yaptığı Türkiye'deki tüm ilçeleri sıraladığı çalışma; ikincisi ise 2016 yılı İstanbul mahallelerinin sosyal gelişlik sıralamasının yapıldığı çalışmadır.

İlçelerin Sosyo - Gelişmişlik Sıralaması 2017

SEGE, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (2017)

İlk çalışmaya göre Adalar tüm Türkiye genelinde 58. Sırada yer almakta iken İstanbul genelinde ise 26. sırada yer almaktadır. İkinci çalışmada ise en gelişmiş mahalle Nizam Mahallesi çıkarken, en düşük skorlu Adalar Mahallesi ise Kınalıada'dır.

Mahallelerin Sosyo - Gelişmişlik Sıralaması 2016

MAHALLE KAYIT NO	İLÇE ADI	MAHALLE ADI	SES	SES skor	DEMOGRAFİK YAPI ENDEKSİ	EĞİTİM ENDEKSİ	SAĞLIK ENDEKSİ	SOSYAL YAŞAM ENDEKSİ	ULAŞIM VE ALTYAPI ENDEKSİ	EKONOMİK YAPI ENDEKSİ
40139	ADALAR	BURGAZADA	B	62.5	100	A+	87.5	A	75	B+
40142	ADALAR	HEYBELİADA	B	62.5	62.5	B	50	C+	37.5	C
40143	ADALAR	KINALIADA	C	37.5	25	D	12.5	E		
40140	ADALAR	MADEN	B	62.5						
40141	ADALAR	NİZAM	B+	75						

Mahallem İstanbul, İstanbul Üniversitesi - İSTKA (2016)

Adalar ekonomisinin fiziki mekânları incelendiğinde ise ortalama ticaret+konut olarak kullanılan alanların metre karelerinin yüksek olduğu, iyi durumda olduğu ve betonarme yapılarda yoğunlaştığı görülmektedir. Turizm sektörüne ait yapılarda ise tescilli eserlerin ağırlığı diğer sektörlerle göre oldukça yüksektir.

Adalar içerisinde temel ekonomik faaliyetlerin yanında alternatif ekonomik faaliyetlerin de kısmen yapıldığı

ya da öncesinde yapılmış olduğu ama faaliyetlerin uzun süreli devam ettirilemediği görülmüştür. Mantar yetiştiriciliği, lavanta yetiştiriciliği, arıcılık faaliyetlerinin hem kurumsallaşması hem de markalaşması ile ilgili çalışmaların oluşturulmasının önemli olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte alternatif enerjilerin kullanımının yaygınlaştırılması, kolektif kullanımının sağlanması kendi kendine yeten ekonomi için yenilikçi adımlar olarak görülmektedir.

SORUNLAR

Adalar'da ekonomik faaliyetlerin özellikle günübirlik turizme bağlı olması dışa bağımlılığını arttırmakta ve Ada'da ekonomik olarak belirsiz ve kırılgan bir ortam yaratmaktadır. Ada'da iş olanaklarının yetersiz olması, çalışma çağındaki gençlerin Ada dışında istihdam olanakları aramasına neden olmakta; günübirlik turizme bağlı ekonomik yapı, güvencesiz istihdam koşulları ve dıŐarı bağımlılık gibi sorunlar yaratmaktadır.

BEKLENTİ VE TALEPLER

Adalar'ın kültürü ve coğrafyası ile uyumlu olabilecek turizm, kültür, sanat, sağlık ve eğitim sektörlerindeki gelişmeye bağlı olarak alternatif iş alanlarının geliŐtirilmesinin Adalar ekonomisine katkı sağlayacağı dŐnlmektedir.

Adalar halkının, kent tarımı, yerel ürünlerin ve alternatif ekonomilerin geliştirilmesi üzerine beklentileri bulunmaktadır. Ayrıca alternatif ekonomilerin gelişimine katkı sunabilecek (arıcılık, bağcılık, mantarcılık vb.) iş kollarına ilişkin eğitimlerin verilmesi, restorasyon ve koruma konusunda uzmanlaŐmıŐ (taş, ahşap, metal) atölyelerin geliştirilmesi ve böylelikle adalarda eėitilmıŐ istihdamın yaratılmasına yönelik talepler bulunmaktadır.

Büyük bir metropolün parçası olan Adalar ilçesinin elbette bazı hizmetleri komŐu ilçelerden karŐılaması normal karşılanmaktadır ancak mevcut potansiyellerin değerlendirilmesi, küçük ölçekli üretim modelleriyle dışa bağımlılığın azaltılması, yine küçük ölçekli geri dönüşüm alanları tasarlanarak çöplerin ada içinde ayrıŐtırılıp bertaraf edilebilmesine olanak sağlanması, binaların kendi enerji ihtiyaçlarını karŐılayabilecekleri yenilenebilir enerji uygulamalarının desteklenmesi ve özellikle doğal afetlerde adaların kısa süreli gıda ve lojistik ihtiyaçlarını giderebilmesi beklenmektedir.

Yapısı itibariyle dışa bağımlı olan ve salgınlar, afetler ve krizlerde kırılganlaşan turizm sektörüne alternatif mikro ölçekli ve yerel ekonomiyi destekleyecek faaliyetlerin geliştirilmesi gerekmektedir.

RİSKLER

Ekonomi başlığı altında, Adalar'da ekonomik olarak belirsiz ve kırılgan bir ortamın varlığı ve dışa bağımlılığın gün geçtikçe artmakta olması ne çıkan riskleri oluŐurmaktadır.

Ekonomik Faaliyetlerin zellikle Günübirlik Turizme Bağlı Olması ve Alternatif Ekonomilerin Geliştirilmemesi Sonucu Dışa Bağımlılık Konusunun zmsz Kalması

- Turizm sektörünün krizler karşısındaki kırılganlığı ve belirsizlikler
- Çalışma ağındaki genç nüfusa yönelik istihdam olanaklarının yaratılmaması
- Küçük lekli üretim ve yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmemesi gibi konular diğer risk alanlarını tanımlamaktadır.

Yetkili Kurumlar

Adalar'da planlama ve onaylama yetkileri koruma statülerine göre değişiklik göstermekte, İBB ve İlçe Belediyesinin birimlerinin yanında, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koruma alanlarında yetkili merkezi yönetim birimleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca orman alanı ve askeri alan varlığı Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı gibi bakanlıkların görüşlerini zorunlu kılmakta, Orman alanı içinde tabiat parkları olarak belirlenmiş özel statülü alanlar da ilçenin tabii olduğu yasalara yenilerini eklemektedir. Adalar İlçesi; Kıyı Kanunu, Orman Kanunu, Milli Parklar Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Çevre Kanunu, Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu gibi pek çok yasayla koruma ve güvence altına alınmış ancak küçük bir alanda yasaların ve yetkilerin bu denli bölünmüş veya çakışmış olması bütüncül planlama ve koruma anlayışı ile çelişkili bir durum ortaya çıkarmıştır.

Yassıada ve Sivriada'nın planlama yetkileri özel düzenlemelerle Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilmiştir. Diğer adalarda da sit alanları, kıyı ve dolgu alanlarının bulunması plan onaylama yetkilerinin de bölünmesine sebep olmuştur.

Doğal sit alanlarında;

- Plan onama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir. Plan, Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğüne oluşturulacak Plan İnceleme Kurul Tarafından değerlendirilir, varsa gerekli düzeltmeler yapılarak Bakanlık onayına sunulur. Bakanlık onaylanan planların ve eklerinin dağıtımını yapar.
- Koruma amaçlı imar planı teklifleri ilgili idarece hazırlanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüklerine sunulmaktadır.
- İl Müdürlüğünün Teknik İnceleme Raporu ve komisyon kararı ile birlikte Bakanlığa iletilmektedir.

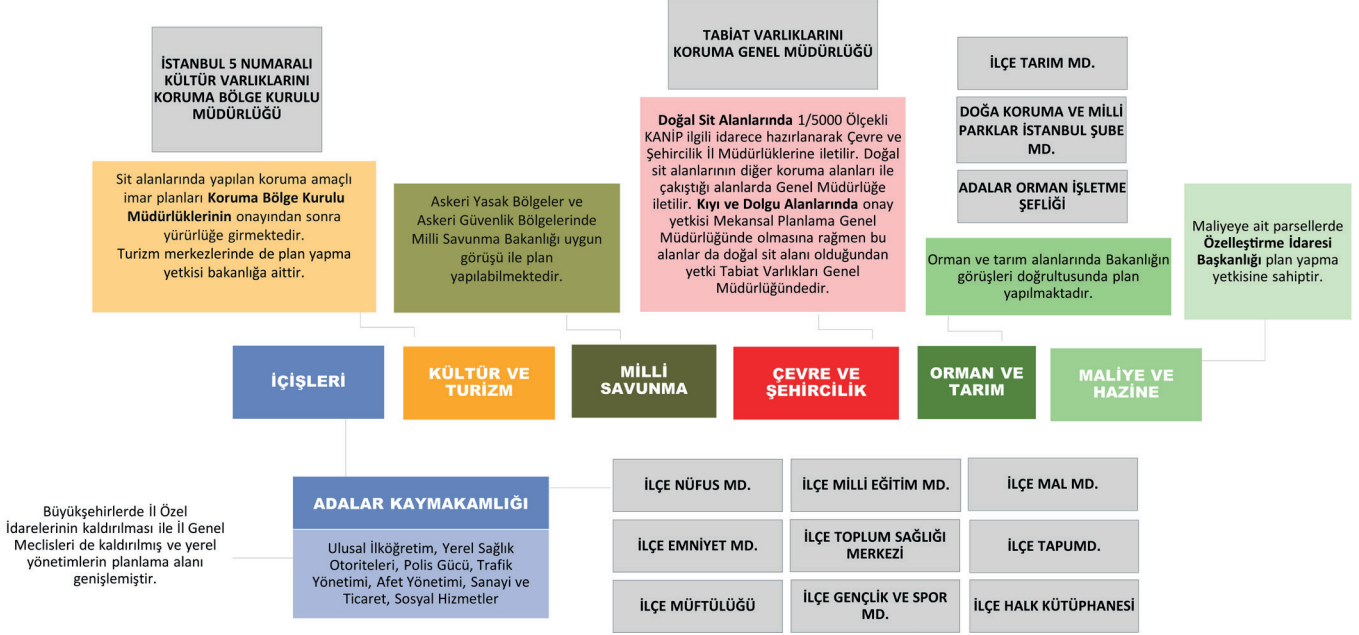
Kentsel sit ve arkeolojik sit alanlarında;

- Koruma amaçlı imar planı teklifleri Belediye meclislerinin uygun görüşüyle Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüklerine iletilmektedir.
- Plan ilgili koruma bölge kurulunun ve ilgili belediye meclisinin uygunluk kararı ile Belediye Başkanı tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Doğal sit alanlarının tarihi, arkeolojik, kentsel sitler ve diğer koruma alanlarıyla çakıştığı alanlarda;

- Plan onama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir. Plan, Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğüne oluşturulacak Plan İnceleme Kurul Tarafından değerlendirilir, varsa gerekli düzeltmeler yapılarak Bakanlık onayına sunulur. Bakanlık onaylanan planların ve eklerinin dağıtımını yapar.

Merkezi Hükümet Birimleri

- Ancak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasındaki protokol gereği Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu görüşü alındıktan sonra koruma amaçlı imar planı teklifleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüklerine sunulmaktadır.
- İl Müdürlüğünün Teknik İnceleme Raporu ve komisyon kararı ile birlikte Bakanlığa iletilmektedir.

Kıyı alanlarında plan onaylama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığında (Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü) olsa da Adalar'da kıyıların bir kısmı doğal sit alanı bir kısmı da kentsel sit alanı içinde kalmaktadır. Bu nedenle, doğal sit alanlarında kalan kıyı alanlarında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü onay yetkisine sahipken, Kentsel Sit Alanı içinde kalan kıyı alanlarında ise plan onaylama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğünde olup, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu kararı alındıktan sonra onaylanacaktır.

Özetle Adalar'da, kıyılarla birlikte doğal sit alanları ve çakışan sit alanları Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğü (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) tarafından,

kentsel sit alanları Koruma Bölge Kurulunun ve İBB Meclisinin uygun kararından sonra İBB Başkanı tarafından, kentsel sit alanındaki kıyı alanları ise Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı) tarafından onaylanacaktır.

Adalar İlçesinde planlama ve denetim yetkilerin merkezi hükümet birimleri, İBB ve Adalar Belediyesinin birimleri arasında dağılmış olması, koordinasyon ve işbirliği ihtiyacını gerektirmiş, yetki karmaşası, denetim ve yönetim sorunlarına sebep olmuştur. Adalar'ın tamamının tüm bileşenleri ile birlikte bütüncül olarak değerlendirilmesi ve yasalarla belirlenmiş koruma önceliklerine sahip çıkılması gerekmektedir.

Planlama alanında kentsel, doğal, arkeolojik ve karma sit alanları, kıyı ve dolgu alanları gibi farklı yasa ve yönetmeliklere tabi alanlar bulunmaktadır. Bu alanlarda plan yapma, yaptırma veya onaylama yetkisi farklı kurumlara aitken Marmara Denizi ve Adalar ilçesinin Cumhurbaşkanı'nın 05.11.2021 tarih ve 4758 sayılı kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmesi ile birlikte Adalar'da yetkili kurum Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olmuştur.

Büyükşehir Belediye Meclisi ve Büyükşehir Belediye Encümenine başkanlık eden ve bu organların kararlarını uygulamakla görevli olan Büyükşehir Belediye Başkanına bağlı Genel Sekreterliğin altında 8 adet Genel Sekreter Yardımcılığı, 29 tane Dairesi Başkanlığı ve 99 tane Müdürlük bulunmaktadır. Genel Sekreterlik dışında Başkan Danışmanları, Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Başkanlığı, UKOME, AYKOME, İETT ve İSKİ de doğrudan Başkana bağlı olarak faaliyetlerini yürütmekte, 26 tane İBB iştiraki şirket de farklı konularda faaliyetlerini sürdürmektedir.

İBB'nin pek çok birimi görev ve sorumlulukları doğrultusunda Adalar İlçesinde faaliyet veya yatırımlarını sürdürmekte, yetki analizi kapsamında merkezi birimlerin yanında yerel yönetimlerin de yetki alanlarını ve sorumluluklarını anlamak strateji belgesinde belirlenen strateji ve eylem alanlarını doğru kurumla eşleştirmek açısından önem kazanmaktadır.

Adalar'da Strateji Belgesi ve Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı kapsamında İBB birimleri değerlendirildiğinde, aşağıda verilen tam listenin içinde İETT, Ulaşım Dairesi Başkanlığı, Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı, Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı, Park Bahçeler ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, Muhtarlıklar ve Gıda Dairesi Başkanlığı ve Müdürlüğümüzün bağlı olduğu İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı aktif ve güncel çalışmaları olan birimler olarak karşımıza çıkmaktadır.

İBB Meclisinin aldığı kararlar (faytonların kaldırılması gibi) doğrudan etkili olmakta, tüm İstanbul'da ulaşım ile ilgili kararları alan UKOME Adalar'da da gündemde olan ulaşım konusuyla aldığı kararlarla önemli bir aktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Şubat 2020'de "Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"te değişiklik yapılarak UKOME'deki kamu temsilcilerine Milli Eğitim Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı üyeleri de eklenmiş, UKOME'de belediye temsilcilerinin sayısı 11'de kalırken, kamu kurum temsilcilerinin sayısı ise 14'e çıkarılmıştır. Bu değişiklikten

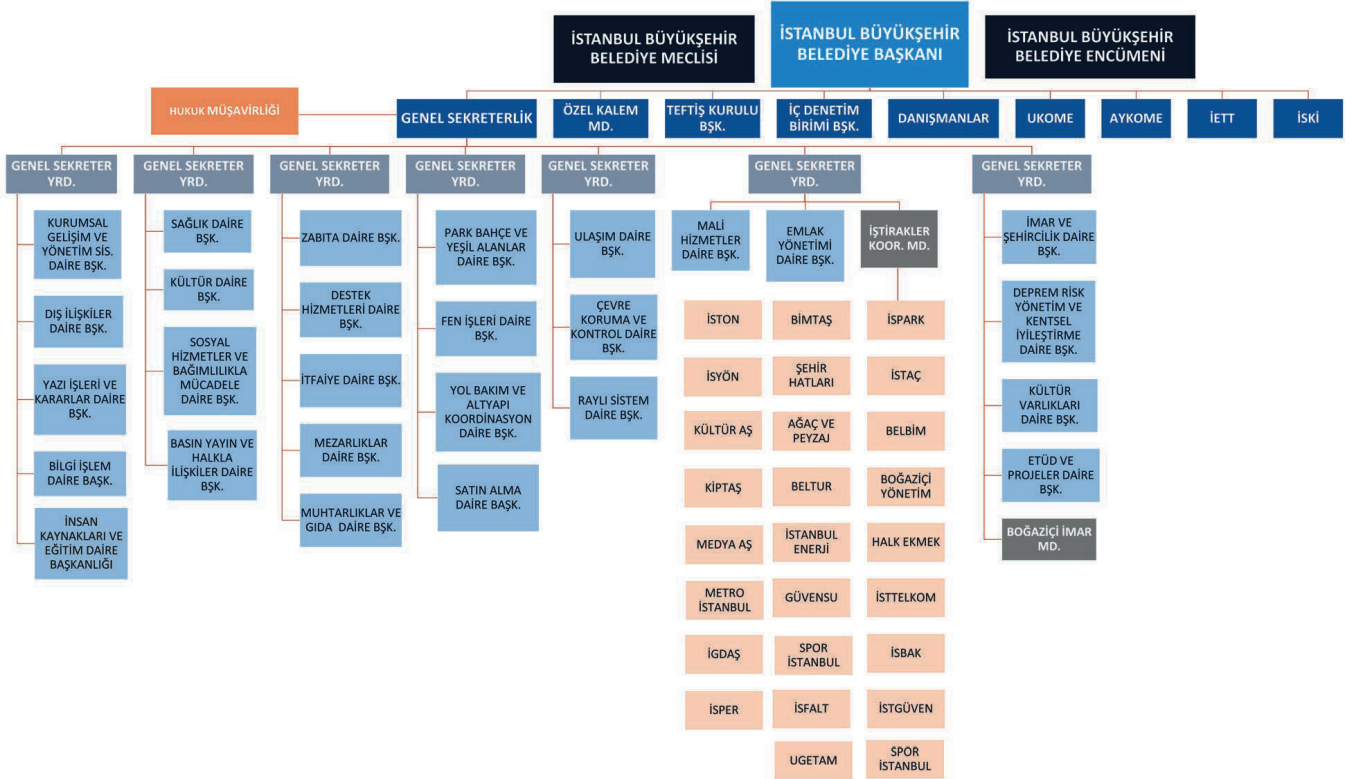
sonra merkezi hükümet birimlerinin üyelerinin sayısı çoğunluğu oluşturmuştur. Ulaşım Dairesi Başkanlığı bünyesinde bulunan Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü yıllarca faytonlarla ilgili çalışmalarını sürdürmüş, 2019'da düzenlediği Ulaşım Çalıştayından kısa bir süre sonra faytonlar kaldırılmıştır. Elektrikli araçların işletilmesi, durak ve sefer sayılarının belirlenmesi komisyon kararı ile İETT'ye verilmiş ve İETT Adalar İşletmesi ulaşım ile ilgili önemli bir aktör konumuna gelmiştir. Yine Ulaşım Dairesi Başkanlığı bünyesinde bulunan Ulaşım Planlama Müdürlüğü de bünyesinde bulunan Yaya ve Bisiklet şeflikleri ile Adalar'da bu konularda çalışmalarını sürdürmektedir.

Kültür Varlıkları Dairesi Başkanlığı Taş Mektep'in restorasyonu ile ilgili çalışmalarını yürütmekte, Avrupa'nın en büyük, dünyanın ise ikinci büyük ahşap yapısı olma özelliğini taşıyan Büyükkada Rum Yetimhanesi'nin restorasyon çalışmaları kapsamında, drone ve lazer tarama gibi uzaktan algılama metotları kullanılarak dijital belgeleme çalışmaları ve yetimhanenin çizim rölevesi İBB iştiraki İPA tarafından yapılmaktadır.

İBB Etüd ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından 01.03.2021'de ilan edilen Büyükkada Fayton Meydanı Kentsel Tasarım Yarışması ise iki aşamalı olarak tasarlanmış ve 03.07.2021'de gerçekleştirilecek kolokyum ile tamamlanması öngörülmüştür. Katılımcı bir şekilde yürütülen yarışma süreci İPA bünyesinde ilerlemekte, katılım süreci ise İPA İletişim ve Kooperasyon Ekibi tarafından yürütülmektedir. Yine aynı Dairesi Başkanlığı bünyesinde Adalar ilçesi kentsel tasarım rehberi hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

İBB tarafından satın alınan atların bakım ve sağlık hizmetleri Veteriner Hizmetleri Şube Müdürlüğü tarafından sağlanmakta, sokak hayvanlarına yönelik projeler (Vetbüs, Semtpati vb.) yürütülmektedir. Ayrıca, Tarım ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü Adalar'da tarım olanaklarını araştırmakta ve balıkçılığın desteklenmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Yerel Yönetim Birimleri

İştirak şirketlerden İSPARK tarafından Büyükada at ahırları işletilmekte, at ahırlarının temizlenmesi ve dezenfeksiyonu, sokak, cadde ve meydanların süpürülmesi ve temizlenmesi, kıyıların temizlenmesi işlemleri ise İSTAÇ tarafından yapılmaktadır. Deniz ulaşımını sağlayan Şehir Hatları bünyesinde Adalar'da düzenlenen sefer sayısının düzenlenmesine ilişkin çalışmalar yürütülmekte, iskelelere ilişkin çalışmalar yapılmaktadır.

Bunların dışında Park Bahçeler ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, Adalar'da yer alan parkların bakım ve düzenlemelerini gerçekleştirmekte, projeler geliştirmekte ve bünyesinde kurulan Ekolojik Sistemler Şube Müdürlüğü tarafından Adalar için ekolojik

envanter çalışmaları yapılması planlanmaktadır. Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı bünyesinde Adalar'da gürültü ölçümüne yönelik çalışmalar yapılmış, İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı Adalar ölçeğinde değerlendirilmiş ve Atık Yönetimine ilişkin öneriler geliştirilmiştir.

Tüm bu birimlerin yanında İtfaiye, Zabıta gibi görev tanımları doğrultusunda rutin faaliyetlerini gerçekleştiren onlarca İBB birimi bulunmakta, aşağıda şeması verilen bu birimlerin koordineli ve uyum içinde çalışmaları önem taşımaktadır.

Sivil Toplum ve Dayanışma Ağları

Adalar ilçesi sivil toplum kuruluşlarının ve platformların aktif olduğu, çok sesli bir sivil yapılanmaya sahiptir. Yapılan ilk analizlere göre Adalar ilçesinde 80'e yakın sivil toplum bileşeni bulunmaktadır ancak bunların hepsi aktif değildir. Adalar'daki sivil oluşumların dayanışma ve örgütlenme yapılarını anlamak için Müdürlüğümüzce çevrimiçi bir anket çalışması gerçekleştirilmiş, gönderilen 50 STK'dan 17'si anketi doldurmuştur. Katılımcı planlama süreci boyunca etkileşim içinde olduğumuz, takip ettiğimiz, etkinliklerimize ilgi ve katılım gösteren veya etkinliklerimize ilgisi düşük olsa da önemli ve etkin olduğunu düşündüğümüz Adalar'daki önemli sivil toplum bileşenleri aşağıda sıralanmıştır.

Adalar Vakfı, Adalar Kent Konseyi, Dünya Mirası Adalar Girişimi, Adalar Savunması, Adaların Atları Platformu, Burgazada Mahalle Meclisi, Marta Koyu Dayanışması, Heybeliada MAG, Adalar Denizle Yaşam ve Spor Kulübü Derneği (ADYSK), Cesaret Derneği, Sedef Adalılar Derneği, Adalar Sanatçı İnisyatifi, Adalar Demokrasi Meclisi, Kentsel Tasarım Kolektifi - Muhit, Arka Güverte, ADAKADEMI Vakfı, Adalar Kültür Derneği, Ada Gönüllüleri Derneği, İstanbul Adaları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Derneğidir. Adalar'daki sivil toplum yapısı ilçenin sivil toplum bileşenleri tarafından sahiplenildiğini göstermekte, diğer ilçelerde yaygın bir şekilde görülen hemşehrilik derneklerinin Adalar'da hiç olmaması da dikkat çekmektedir.

Bunların dışında **TMMOB**'a bağlı odalar da Adalar'la ilgili çalışmalar yürütmekte ve plan süreçlerine dahil olmaktadır. Sivil toplum bileşenleri ve bölgede yaşayan akademisyen ve uzmanlar özellikle son 10 yıldır koruma, kültürel miras, planlama ve altyapı konularında pek çok toplantı ve çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalar internet sayfamızda derlenmiş ve Sizden Gelenler bölümünde herkesin erişimine açılmıştır. Orman Mühendisleri, Peyzaj Mimarları ve Şehir Plancıları Odaları da anketimizi cevaplayan ve katılımcı planlama sürecine destek veren meslek odalarıdır.

Kınalıada Panayia Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı, Kınalıada Surp Kirkor Losavoriç Ermeni Kilisesi Mektebi Ve Mezarlığı Vakfı, Burgazada Aya Yani Rum Ortodoks Kilisesi Ve Mektebi Vakfı, Burgazada Aya Yorgi Karipi Manastırı, Heybeliada Aya Nikola Rum Ortodoks Kilisesi Ve Mezarlığı ve Aya Varvara Kilisesi Vakfı, Heybeliada Aya Triada Tepe Manastırı Vakfı, Heybeliada Rum Ruhban Okulu Vakfı, Büyükkada Hesed Leavraam Musevi Sinagogu Vakfı, Büyükkada Panayia Aya Dimitri Profiti İlya Rum Ortodoks Kilisesi Ve Mektebi Vakfı ve Büyükkada Rum Erkek Ve Kız Yetimhanesi Vakfı Adalar İlçesinde bulunan önemli cemaat vakıflarıdır. Cemaat vakıflarının mülkiyetinde bulunan yapıların %90'ının tarihi yapı olması, bu yapıların korunması için gerekli bakım ve onarım masraflarının karşılanamaması, bu süreçler boyunca yaşanan bürokratik sorunlar kendileriyle gerçekleştirilen odak grup toplantısında dile getirdikleri önemli sorunlardır. Cemaat vakıfları başta kültürel miras olmak üzere her temada katılım süreçlerine dahil edilmesi gereken önemli paydaşlardır.

Adalar Kent Konseyi;⁴⁷ 31 Mart 2019 yerel seçiminden sonra ilçedeki 4. Kent Konseyi olarak seçilmiş ve 14.07.2019'da ilk Genel Kurul toplantısını gerçekleştirerek faaliyete geçmiştir. Kent Konseyi Başkanı İskender Özturanlı'nın dışında yürütme kurulunda Genel Sekreter Hovsep Özacar, Süleyman Durmuş, Neşe Erdilek, Ayşegül Sağlam, Zeynel Meriç ve Fesih Taybar yer almaktadır. Afet, hukuk, gençlik ve spor, dijitalleşme ve eğitim, yapılaşma ve tarihi mirası koruma, imar ve planlama, Heybeliada Halk Meclisi, Heybeliada kültür ve sanat, Heybeliada esnaf, acil dayanışma, gıda, Adalar içi ulaşım olmak üzere 12 adet çalışma grubu bir de İstanbul İmar ve Yapılaşma Koordinasyon Kurulu yer almaktadır. 2020 yılı içinde bir dizi forum düzenleyen Kent Konseyi nazım plan sürecini ve Fayton meydanı yarışma sürecini yakından takip etmekte, Heybeliada Sanatoryumuna ilişkin çalışmalar yapmaktadır. Kent Konseylerinin kuruluş amaçları ve yapıları itibariyle temsiliyet düzeylerinin daha yüksek olması beklenmektedir.

Burgazada Mahalle Meclisi Adalar İlçesinde kurulmuş ilk mahalle meclisi olması açısından önemlidir. Öncesinde Meclis girişimi grubunun yönerge taslağını hazırlaması ve beş tane çalışma grubunun kurulmasının ardından Burgazada Mahalle Meclisi Yönergesi oybirliği ile onaylanmış ve 20.09.2020'de yapılan seçimlerin ardından 20 asil 10 yedek üye seçilerek çalışmalarına başlamıştır.⁴⁸

1984 yılında ilçedeki doğal ve tarihi değerleri korumak amacıyla kurulmuş olan Adalar Vakfı, ilçedeki en eski sivil toplum kuruluşlarından biri olması açısından önemlidir. Ayrıca temel faaliyet alanı olan kültürel çalışmalar, kültür işletmeciliği, müzecilik, yayıncılık, turizm ve tanıtım faaliyetleri kapsamında 2010 yılında hayata geçirdiği Adalar Müzesi, 2003 yılından beri yayınlanan Adalı Dergisi, Adalar'daki ilk yayınevi olan Adalı Yayınları ve Adalar Turizm Geliştirme Merkezi projeleri önem taşımaktadır.⁴⁹

Dünya Mirası Adalar Girişimi; Adalar Belediyesi ile 2019 yılında imzalanan işbirliği protokolü kapsamında Adalar'ın UNESCO Dünya Miras Listesine kabulü için başvuru süreçlerini yürüten, bu başvurunun kültür mirasına ve geleceğine sahip çıkmak, sivil paydaşların koordineli bir şekilde çalışmalarının önünü açmak ve tüm paydaşların ortak bir hedefte buluşmalarını kolaylaştırmak açısından önemli bir araç olduğunu düşünen sivil bir girişim grubudur. Çalışmalarını gönüllü olarak yürüten grubun kent hafızası ve bellek üzerine çalışmalarının yanı sıra, 2017 yılından beri Açık Radyo'da Dünya Mirası Adalar adı altında her hafta yürüttüğü bir radyo programı da bulunmaktadır.⁵⁰

2010 yılından beri faaliyet gösteren **Heybeliada Mahalle Afet Gönüllüleri** eğitim, ekipman ve organizasyon sağlayarak, mahalle bazında, özellikle afet sonrasındaki kritik (ilk 72 saat) saatlerde müdahale imkan ve kabiliyetini güçlendirmek, profesyonel ekiplerle olan işbirliği ve koordinasyonu güçlendirmek ve afet riskleri ve bu risklere karşı alınabilecek önlemler konusunda yerel halkı bilgilendirerek, afetlere duyarlılığı ve bilinç düzeyini artırmak amacıyla kurulmuştur.⁵¹

Hem deprem hem de orman yangınları açısından risk altında olan Adalar ilçesinde MAG gönüllüleri aktif çalışan ve afet ve krizlere karşı dayanıklılığı artıran önemli bir yapılanmadır.

Adalar Savunması; 2013 yılındaki Gezi Parkı direnişi sonrasında Adalar'ın kültürel, ekolojik ve tarihi zenginliklerini korumayı; doğayı, insanı ve yaşamı savunmayı ve bu alanların turizm sebebiyle tahrip edilmesini engellemeyi hedefleyen bir hareket olarak ortaya çıkmıştır.⁵² Adalar bitki örtüsü envanter ve kuş gözlem çalışmalarına dayanan ve Adalar'da mevcut kuş, mantar, bitki türlerinin ve deniz- kıyı ekosistemi canlılarının envanterinin hazırlanmasını içeren "Adalar Savunması Biyolojik Çeşitlilik Envanter Çalışması" ekolojik çalışmalar açısından önemlidir.⁵³ Bunun dışında araştırma, raporlama, belgeleme ve röportaj çalışmaları bulunmaktadır.

Burgazada'da bulunan Marta Koyu'nun bir kamusal alan olarak korunması için çalışan **Marta Koyu Dayanışması** Marta Koyu Hepimizin, Sahiller Hepimizin!" diyerek bir araya gelmiş, koyun Vakıflar Genel Müdürlüğüne kiralanmasına karşı çıkan ve bu doğrultuda Adalar'ın kıyıları ve kamusal alanları için mücadele eden yerel ve sivil bir inisiyattir.⁵⁴

2014 yılında kurulan **Adalar Denizle Yaşam ve Spor Kulübü Derneği (ADYSK)** genel olarak denizciliğin tanıtılması, sevdirmesi, yaygınlaştırılması ve korunması için gönüllülük esası ile projeler geliştirmek amacıyla kurulmuştur.⁵⁵ Marmara Denizi'nde canlı yaşamının önemli halkalarından olan mercanların yok olmaya başlaması üzerine, mercanların yaşamasını ve çoğalmasını sağlamak için 2017 yılında inşaat atıkları, gırgır ağlarının denize atılması ve son dönemde görülen yoğun kirliliğin etkilediği, Yassıada ve Sivriada'nın 25-30 metre derinliğindeki sarı mercan türlerini, nispeten bu tehlikelerden uzak Neandros (Tavşan Adası) adasına özel yöntemlerle taşıyarak, yaşam alanı oluşturmayı amaçlayan ADAMER Projesi Türkiye'de ilk ve tek doğal mercan resifi (nakliyesi ve dikimi) projesi olması

açısından önem taşımaktadır.

2013 yılında çocukların toplum içinde yaratıcı, özgüvenli, cesaretli bireyler olarak yetişmelerine destek vermek amacıyla kurulan Heybeliada Cesaret Derneği, Adalar'da yaşayan dezavantajlı ailelerin çocuklarına başta spor eğitimi olmak üzere Matematik, Fen, Yabancı Dil alanlarında eğitsel etkinlikler sunmaktadır. Basketbol eğitimi spesifik olarak kız çocuklarına yönelik olmakla beraber Eğlenceli Matematik, Fen Eğlenerek Öğren, Oyunlarla İngilizce gibi hafta içi okul sonrası zamanlarında, hafta sonları ve yaz aylarında daha yoğun olarak sunulan eğitsel etkinliklerden her yaştaki adalı çocuk ve genç faydalanmaktadır. Dezavantajlı çocuklar ve kız çocuklarının faydasına hizmet veren ve Kız Basketbol Takımı olan Cesaret Derneği bu açıdan önemlidir.⁵⁶

Adaların Atları Platformu, 2020 yılında, özellikle Ocak 2020'de faytonların kaldırılmasından sonra Büyükkada, Burgazada ve Heybeliada başta olmak üzere Ada'da yaşayan atların hayatından endişe duyan bir grup Adalı tarafından kurulmuş sivil bir oluşumdur. Rapor hazırlama, kampanya, eleştiri (itiraz, dava, protesto), izleme ve belgeleme çalışmaları yapan grubun Kayıp Atlar Raporu ve Adaların Atları 1. Yıl Raporu çalışmaları bulunmaktadır.⁵⁷

İstanbul'un adalarında sosyal ve kültürel yaşamı geliştirmek, çevre bilincini yaygınlaştırmak ve sivil toplum faaliyetlerini etkinleştirmek amacıyla 2010 yılında kurulan **Ada Gönüllüleri Derneği**, Ada hayvanlarının ihtiyaçları için şenlik ve barınak hayvanlarına yönelik kampanyalar düzenlemektedir.

1994 yılından beri konserler, sergiler, söyleşiler, gösteriler, film gösterimleri, kültür-sanat festivali, İstanbul Adaları ile ilgili yayınlar, Türk Müziği koro çalışmaları, resim, müzik, çini dersleri, kültür gezileri, vb. etkinlikler düzenleyen Adalar Kültür Derneği⁵⁸ ve Adalar'ı sanat ile yükseltme gayesiyle kurulmuş Adalar Sanatçı İnisyatifi⁵⁹ kültür-sanat alanında faaliyet gösteren önemli sivil oluşumlardır.

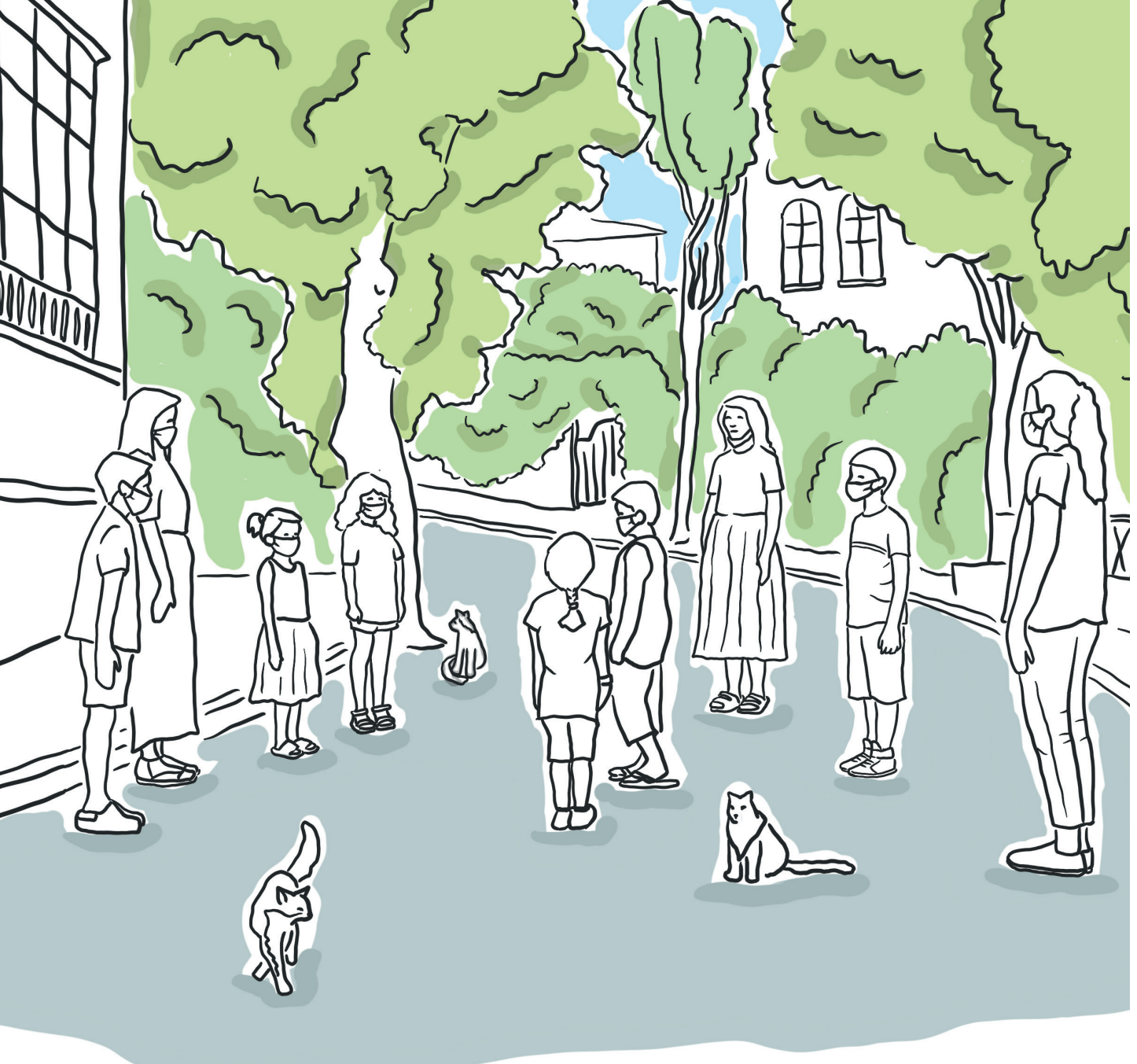
İstanbul **Adaları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Derneği**, Adalar'ın tarih, kültür, sanat, mimari ve tabii değerleri korumak, çevre kirlenmesine karşı önlem alınmasını sağlamak amacıyla kurulmuştur. Adalar Postası internet sitesinde çeşitli yazıları yayınlanmaktadır.

ADAKADEMİ Vakfı 2018 yılında İktisadi İşletmesi ve Milli Eğitim Bakanlığı Onaylı Kurs Merkezi ile birlikte eğitim, araştırma ve Adalar'da "Kent Enstitüleri" eğitim modelini hayata geçirmek amacıyla Büyükkada'da kurulmuştur. İhtiyaç duyulan ara elemanları yetiştirmek, Adalı gençlerin eğitim ve iş ihtiyacını karşılarken diğer yandan Adalar'da ekonomik hayatı maddi-manevi zenginleştirmek isteyen vakfın kurs merkezi bünyesinde yabancı dil, yaratıcı yazarlık ve senaryo, yoga, permakültür gibi dersler verilmektedir.⁶⁰

Sedef Adalılar Derneği, Büyükkada İlçesinin Maden mahallesine bağlı ve tamamı özel mülkiyet olan Sedef Adasında yaşayanların hayatını kolaylaştırmak için Adada güvenlik, temizlik, taşıma, düzen, ulaşım gibi konularda hizmet vermek amacıyla kurulmuş, üyelerinin Sedef Adası sakinleri olduğu bir dernektir.

Adalar'daki STK'lar farklı öncelik, beklenti ve ihtiyaçlara sahip olup bazı konularda uzlaşma gereksinimi doğmaktadır. Planlama, yönetim ve yaşam kalitesini artırma konularında genel bir ortaklık bulunsa da çözüm yöntemlerinde farklılıklar gözlenmektedir. Yaklaşık 16 bin nüfuslu ilçede 20 civarında etkin sivil oluşum bulunmakta; bu yapı hem temel ihtiyaçlara yönelik dayanışma hem de kamu uygulamalarını izleme ve tavır geliştirme işlevi görmektedir.

İlçede yer alan sivil toplum bileşenleri yaptıkları öncü çalışmalarla dikkat çekmekte, aktif kişilerin birden çok oluşum içinde yer alması yaygın olarak görülmektedir.

İlçenin ada olmasından kaynaklı sorunlar, denetim sorunu, yetki karmaşası, uzun süre plansız kalması ve idarenin kimi durumlarda yetersiz kalması gibi sorunların ve Ada sakinlerinin sosyo-ekonomik yapısının, dayanışma ağlarının ve örgütlenme yapısının güçlü olmasında etken olduğu düşünülmektedir.

Etkin yerel sivil oluşumlar katılımcı planlama süreci boyunca düzenlediğimiz yüz yüze veya çevrimiçi toplantılara, odak grup toplantılarına, birebir görüşmeler, saha çalışmalarına, anket çalışmalarına

katılım göstererek fikirlerini paylaşmış, e-posta, telefon, internet sitesi gibi iletişim araçlarını kullanarak geri bildirimde bulunmuş veya resmi yazı ile bilgi istemiş veya taleplerini dile getirmiştir.

Tüm sivil oluşumlar, karar alma dâhil her aşamada katılım, şeffaflık ve bilgi paylaşımı talep etmektedir. Dezavantajlı grupları da kapsayan açık müzakere süreçleriyle ortak kararlar üretilmesi Adalar için büyük önem taşımaktadır.

ÖNCELİKLENDİRME YAKLAŞIMI

Strateji belgesi kapsamında belirlenen stratejiler, eylem ve projelerin önceliklendirilmesi acil çözüm bekleyen sorunların çözülmesi ve bu sorunların kurumların gündemine taşınması açısından önemlidir. Kaynakların ve zamanın etkin ve acil ihtiyaçlara dönük kullanılması, risklerin minimize edilmesini sağlayacak ve önceliklendirme çalışması kapsamında belirlenen bir sonraki adımın daha sağlıklı olmasına olanak verecektir. Önceliklendirme metodolojisinde belirleyici olan girdiler aşağıda belirtilmiştir.

ADALAR EKOSİSTEMİNİ YAŞATMA VİZYONU

Adalar'ın özgün ekolojik ve kültürel değerlerini bütüncül ve katılımcı bir yaklaşımla koruyarak tüm canlılar için birlikte yaşam olanaklarını iyileştirmek; kendine yeterliliği artırarak dengeli ve dayanıklı bir çevre oluşturmaktır.

ANAHTAR KONULAR

Dünya'da ve dolayısıyla Türkiye'de şehirleşmenin ilgi alanına giren ve planlama çalışmaları açısından anahtar niteliğinde olan konular ve bu konulara ilişkin belgede yer verilen strateji, eylem ve projeler de öncelikli konulardır.

ADALAR'IN ANA VE ACİL SORUNLARI

Katılımcı planlama süreci kapsamında gerçekleştirilen ilk toplantılar, saha çalışmaları, katılım etkinlikleri, toplantılar, anket çalışmaları ve analitik etüdlerin sonuçları değerlendirildiğinde;

İlk toplantılar ve mini anket:

- İlk halk toplantıları kapsamında 91 katılımcıyla gerçekleşen mini anket sonuçlarına göre; %26 ile ulaşım, %13 ile kıyı, %12 ile sosyal-teknik altyapı eksikliği ve %10 ile temizlik öne çıkan sorunlar olarak belirtilmiştir.
- Planlama temalarını ölçmek için STKlarla yapılan anketlerde öne çıkan ilk 3 tema ekoloji, kentsel çevre ve kültürel miras olmuş, kamu kurumları ise ulaşım ve altyapı, kentsel çevre ve sosyal hizmetler ve yaşam temalarını öncelikli olarak belirtmiştir.
- Sonuç olarak ilk toplantılar ve anketlerden öne çıkan ve ortaklaşan sorunlar kentsel çevreye ilişkin sorunlar olarak karşımıza çıkmıştır.

Saha etkinlikleri: Ada sakinlerinin ortaklaşan beklentileri aşağıdaki gibidir;

- Şeffaflık/ düzenli bilgilendirilmek
- Karar süreçlerine katılmak
- Denetim
- Doğal alanların korunması, yangın ve tahribatın önlenmesi

- Kültürel mirasın korunması; korumada kamunun örnek olması ve korumayı teşvik etmesi
- Sakin ve yavaş bir yaşam
- Afetlere hazırlıklı olmak
- Kıyı alanlarına ücretsiz ve kolay erişebilmek
- Öngörünümün açılması, düzenlenmesi ve iskele kirliliğinin ortadan kaldırılması
- Bakımlı bir kentsel çevre
- Çevre kirliliği ve tahribatın engellenmesi/günübirlik turizmin düzenlenmesi
- Adalar'ın kırılğan yapısı ile ilgili farkındalığın geliştirilmesi
- Sağlık, eğitim, kültürel tesis gibi hizmetler
- Ortak kamusal mekanlar oluşturulması

Karar oluşturma etkinlikleri: Bu kapsamda kurum görüşleri alınmış, Vizyon 2050 uzmanlarıyla ve 5 grupta odak toplantılar yapılmıştır. Buna göre öne çıkan öncelikli talepler ve konular aşağıdaki gibidir;

- Uygulama alanlarında denetim mekanizmalarının etkinliğinin sağlanması,
- Tescil süreçlerinde işbirliği yapılması,
- Yaya odaklı ulaşım yaklaşımının geliştirilmesi ve ulaşım düzenlemeleri acilen yapılması,
- Sivil toplumun yerel yönetimle ortaklaşa çalışma yönteminin belirlenmesi gerekliliği ve bağımsız kurulların oluşturulması,
- Kültürel miras korumanın evrensel, etkileşimli ve yaratıcı bir anlayışla ele alınması,
- Kıyıların kamusalılığı, ulaşım ve plaj sorunu gibi acil sorunların nazım planı beklemeden çözülmesi,
- Kalış süresini uzatmak ve turizmin tüm yıla yayılmasını destekleyecek eylemlerin geliştirilmesi, (*Turizm işletmeleriyle yapılan odak grup toplantısında ve ayrıca turizmle ilgili diğer etkinliklerde öne çıkan bir taleptir.
- Belge ve planlama çalışmalarının temel ilkeleriyle bu talebin örtüşebileceği noktalar değerlendirilmiş

ve bu doğrultuda öneriler geliştirilmiş, çeliştiği noktalarda eylem, proje ve plan kararlarına yansıtılmamıştır.)

- Korumaya yönelik net ve somut ilkeler ve kısıtlamaların tanımlanması,
- Ekoloji üzerindeki turizm baskısının engellenmesi,
- Adalar'da kalan atlar için, gerekli uzman desteği alınarak İSPARK Ahırının yenilenmesi, yıkılan ahırların yerlerine yeni sağlıklı çağdaş ahırlar ve padok alanları yapılması, bu sürecin atlı zabıta ve atlı rehabilitasyon gibi uygulamalar ve projelerle desteklenmesi ve böylece atlar için sağlıklı bir yaşamın koşullarının sağlanması

Anket çalışmaları: 808 katılımcıyla gerçekleştirilen Ada Sakinleri Kamuoyu Yoklamasında;

- "Adalar'da doğal ve kültürel değerlerden hangilerinin korunması gerektiğini düşünüyorsunuz?" sorusuna ankete katılanlar en çok "ormanlar, Adaya özgü mimari yapı ve tarihi eserler" yanıtını vermiş,
- "Adalar'ın doğal ve kültürel değerlerinden hangilerinin tehlike altında olduğunu düşünüyorsunuz?" sorusuna ise "ormanlar (%14), kıyılar (%14), bitkiler ve ağaçlar(%9), kültürel çeşitlilik(%8)" diyenler çoğunluktadır.
- "Adalar'a günübirlik gelen ziyaretçilerin davranış alışkanlıklarının çevreye ve kültürel mirasa olumsuz etki yarattığını düşünüyorum" ifadesine katılıp katılmadığınızı değerlendirir misiniz?" sorusuna ise ankete katılanların % 70,24'ü o kesinlikle katılıyorum -olumsuz etkileri vardır yanıtını vermiştir.
- "Adalar'da yapılaşmanın arttığını ve imara açılma riski olduğunu düşünüyorum" ifadesine katılıp katılmadığınızı değerlendirir misiniz?" sorusuna ise katılımcıların % 62,89'u kesinlikle katılıyorum yanıtını vermiştir.
- Tüm bu çalışmaların sonucunda Adalar'ın ana ve acil çözüm bekleyen konularının;
- Adalar'ın afetlere hazırlıklı hale getirilmesi,

- Ekolojinin ve kültürel mirasın korunması,
- Kıyıların kamuya açılması,
- Hazırlanacak bir ziyaretçi yönetim planı ile turizm baskısının kontrol altına alınması,
- Yaya öncelikli ulaşım/hareketlilik planının hazırlanması ve işletme modelinin geliştirilmesi,
- Etkin denetime ilişkin tüm kurumların işbirliği içinde çalışması olduğu görülmüştür.

İBB KURUMSAL VİZYON VE YATIRIMLARI

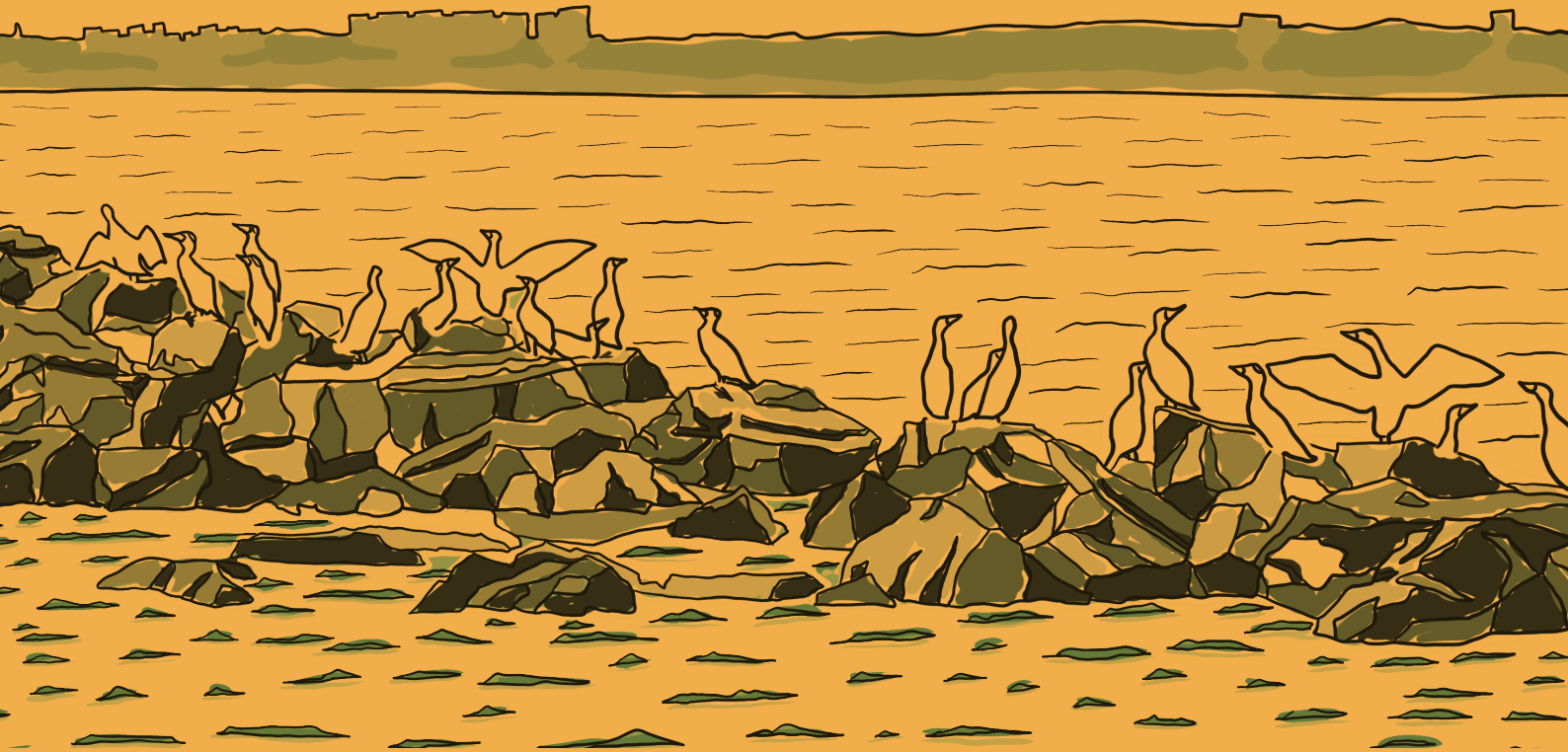
İBB birimlerinin eylemleri, Adalar'da gerçekleştirdiği yatırım ve faaliyetler, kurumsal kapasiteleri, bütçeleri ve takvimleri de gerçekçi bir yaklaşımla ele alındığında önceliklendirme açısından belirleyici olmaktadır.

KAMU YATIRIMLARI

Planlama ve onaylama yetkileri koruma statülerine göre değişiklik gösteren Adalar İlçesinde merkezi hükümet birimlerinin ve Adalar Belediyesinin yaklaşımları, faaliyetleri, yatırımları, plan ve projeleri de, strateji belgesini doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemekte, yetki alanlarına giren konularda etkili olmaktadır.

Tüm bu girdilerden Adalar Ekosistemini Yaşatma vizyonu ve Adalar'ın ana ve acil sorunları önceliklendirmede belirleyici ve olmazsa olmaz girdiler olarak kabul edilmiş, Adalar'ın ana ve acil sorunlarıyla kuvvetli ilişkisi olan anahtar konular önceliklendirmede destekleyici girdiler olarak ele alınmış, son olarak hem İBB'nin hem de diğer kamu kurumlarının faaliyetleri, eylemleri ve projeleri de dikkate alınması gereken girdiler olarak kabul edilmiştir.

STRATEJİLER VE EYLEMLER

- **Ekoloji Odaklı Planlama**
- **Korunan ve Yaşayan Kültürel Miras**
- **Afet ve Krizlere Dayanıklılık**
- **Sürdürülebilir Ulaşım ve Altyapı Sistemleri**
- **Yaşanabilir Kentsel Çevre**
- **Eşit ve Adil Sosyal Yaşam**
- **Çevre ve Yerellik Odaklı Turizm**
- **Çeşitli ve Güçlü Yerel Ekonomi**

STRATEJİ VE EYLEM ÇERÇEVESİ

Adalar katılımcı planlama çalışmalarımız süresince gerçekleştirilen saha ve karar oluşturma etkinliklerinden ve nazım plan çalışmalarından elde edilen tüm verilerin strateji belgesinde önemli bir girdi oluşturması sağlanmış ve bu kapsamda tema bazlı "strateji ve eylem alanları" netleştirilmiştir. "Strateji, proje ve eylem" adımlarının kolay ve anlaşılır bir biçimde takip edilebilirliğini sağlamak amacıyla genelden özele doğru sürdürülen belli bir sistematik kurgulanmıştır.

Adalar ekosistem yaklaşımı ve bu yaklaşıma bağlı ilkeler rehberliğinde, birbiriyle bütünleşen ve iç içe geçen 9 Ana Tema ve bu temaları istenen geleceğe ulaştırmaya yönlendiren 9 Ana Hedef belirlenmiştir. Bölüm içinde her tema ayrı başlıklar olarak incelenmiş ve her temanın ana hedefi ortaya konmuştur.

Ana hedeflerin gerçekleştirilebilmesi ve bu hedeflere ulaşma yöntemlerinin tanımlanması amacıyla 9 tema başlığı altında toplam 42 Stratejik Hedef belirlenmiştir. Bu stratejik hedefler, tema kapsamında öne çıkan konu başlıklarında çözüme yönelik kararların çerçevesini çizen adımları tarif etmektedir.

Her stratejik hedefin gerçekleştirilebilmesini sağlamaya yönelik yöntemler ve araçlar belirlenmiş ve her tema için toplam 97 Eylem ve 38 Proje tanımlanarak ayrıntılı faaliyet adımları ile şekillendirilmiştir.

Eylemler stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesi için alanda gereklilik gösteren ve daha genel bir çerçeveye sunan temel faaliyet alanlarını anlatmakta, projeler ise yine stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesi için önerilmiş, sınırları, paydaşları ve takvimi açısından daha tanımlı olan, plan, program veya kampanya özelliği gösteren ve alt adımları iyi tariflenmiş faaliyetleri anlatmaktadır.

Bazı Eylem ve Projelerin gerçekleştirilmesinde ilgili kurumlara yol gösterici nitelikte olabilecek önemli hususlar, eylemin/projenin daha ayrıntılı tanımı, alt adımlar ve dikkat edilmesi gereken kriterler açıklama olarak yer almıştır. Açıklamada vurgulanması gereken noktalara veya katılım etkinliklerinde öne çıkmış konulara yer verilmiştir.

Eylem ve Projeler, kapsam ve içeriklerini sınıflandırabilmek, anahtar kelimeler aracılığıyla kolayca sorgulama yapabilmek ve aynı konunun farklı temalarda ne şekilde ele alındığını anlamak amacıyla Etiket şeklinde ayrıntılandırılmıştır. Etiket olarak kullanılan kelimeler; denetim, envanter, tematik proje, program, ekolojik kentsel tasarım rehberi, KAİP (koruma amaçlı imar planı), eğitim, politika, eylem planı, kampanya, farkındalık, ada enstitüsü, yasal düzenleme önerisi, işaretlendirme, tanıtım ve yönetimdir.

Bazı eylem ve projelerin birden çok temanın altında değerlendirilebildiğinin tespit edilmesi üzerine, temalar, eylem ve stratejiler arasındaki bağlantı ve ilişkilere işaret edebilmek amacıyla ilişkiler kolonu geliştirilmiştir. Tema, strateji, eylem ve proje kodları yardımıyla her maddenin ilişkili olduğu diğer maddeler ilişkiler kolonunda sıralanmış, böylece çapraz okumalar yapılabilmesi ve iç içe geçen konuların birlikte ele alınabilmesi kolaylaştırılmaya çalışılmıştır.

Söz konusu eylem ve projelerde görev alması gerektiği düşünülen aktörler Paydaşlar kategorisinde değerlendirilmiştir. Eylem ve Projeler; önceliklendirme yaklaşımı ile birlikte eylem ve projenin niteliği ve hazırlık süresi gibi kriterler dikkate alınarak Kısa (1 yıl) - Orta (3 yıl) ve Uzun (10 yıl) vadeli olmak üzere 3 farklı Zaman kategorisinde gruplandırılmıştır.

42 Stratejik Hedef'ten 7 tanesi önceliklendirme yaklaşımı doğrultusunda Öncelikli Stratejik Hedefler olarak belirlenmiş. Öncelikli Stratejik Hedefler belge içinde belirtilmiştir. Önceliklendirilmiş bu 7 stratejinin altında yer alan eylem veya projelerin zaman planları da eylemin veya projenin niteliğine ve gerekliliklerine göre kısa veya orta vadeli olarak planlanmış ve önceliklendirme ile zaman planı arasında tutarlılık sağlanmıştır. Öncelikli çıkan konularda kurumların zaman planları orta veya uzun vadeli ise bu eylem ve projelerde kurumların takvimlerini revize etmeleri gerektiği düşünülmektedir.

Bazı eylemler, İBB birimlerinin eylem planlarında ve programlarında halihazırda yer almakta; bazı projeler de halihazırda faaliyete geçmiş ya da başlamak üzeredir. Diğerleri ise henüz kurumların faaliyet planlarında yer almamakta ve öneri niteliğindedir. Bu eylem ve proje önerileriyle, belgenin kurumların iş planlarını, takvimleri ve projelerini oluştururken ve revize ederken, yönlendirici ve yol gösterici nitelikte olması hedeflenmektedir.

Belgeyle ihtiyacı ve aciliyeti belirginleşen fakat henüz eylem planında önceliklendirilmemiş uygulamaların, belgenin meclisten geçmesini takip eden süreçte İBB birimlerinin kısa vadeli faaliyetleri arasına girmesi ve bu sürecin izleme, değerlendirme faaliyetleri kapsamında takip edilmesi, birimlerle görüşmeler yapılması ve kamuoyunun süreçle ilgili bilgilendirilmesi hedeflenmektedir.

BİRLİKTE YÖNETİM VE PLANLAMA

ANA HEDEF

"Adalar'da katılımcılık, şeffaflık, kapsayıcılık, insan odaklılık, adalet ve eşitlik ilkelerini temel alan yönetim ve planlama çalışmalarının geliştirilmesi ve bu anlayış ile doğal çevrenin korunması, kentsel çevrenin ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi Adalar Ekosisteminin yaşatılabilirliği ve sürdürülebilirliğinin sağlanması"

STRATEJİK HEDEFLER

1. ADALAR'DA BİRLİKTE YÖNETİM MODELİNİN GELİŞTİRİLMESİ
2. ADALARDA YAPILACAK İMAR PLANLARINDA KATILIMCI YÖNTEMLERİN KULLANILMASI
3. ADALARDA YÜRÜTÜLEN FAALİYETLERDE YENİLİKÇİ UYGULAMA VE MODELLERİN HAYATA GEÇİRİLMESİ İÇİN ARAŞTIRMA VE FONLAMA ÇALIŞMALARI YAPILMASI
4. YENİLİKÇİ VE ETKİN DENETİM, KATILIM VE İZLEME MEKANİZMALARININ GELİŞTİRİLMESİ*
5. DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS ALANLARININ VE ÖĞELERİNİN KORUNMASINI BİRLİKTE ELE ALAN BÜTÜNCÜL BİR KORUMA ANLAYIŞININ GELİŞTİRİLMESİ*

*Öncelikli Stratejiler

ADALAR KOORDİNATÖRLÜĞÜ

X KISA #YÖNETİM

- Kollektif iş yapma kültürünü destekleyecek alanların ve platformların kurulması
- Tüm kamu kurumlarının ortak hareket edebilmesi için çalışma ortamları hazırlanması
- Kamu kurumları, yerel yönetimler, STKlar arasında iletişim, işbirliği ve eşgüdüm sağlanması
- Kurumsal ortaklıkların artırılmasına destek verilmesi
- Hazırlanan tüm master plan, yönetim, eylem ve strateji planlarının koordinasyonunun sağlanması
- İBB birimlerinin eylem planlarındaki faaliyetlerin, planlama ve yarışma süreçlerinin eşgüdümünün sağlanması
- Uygulama süreçlerinin takibi ve izlenmesi
- Adalıların ve ziyaretçilerin öneri, şikayet ve taleplerinin alınması
- Halka her türlü faaliyet ve karar süreçleri hakkında çevrimiçi ve yerinde etkin bilgilendirme yapılması
- Çeşitli İSKİ hizmetlerinin sağlanması
- Çözüm Masası üzerinden talep ve şikayetlerin işleme konması ve sosyal hizmet başvurularının alınması

YNT-P1

Yerel Yönetimlerden Sorumlu Bşk. Danışmanlığı

İBB Şehir Planlama Şube Md.

İBB Turizm Şube Md.

İBB İSKİ

İBB Halkla İlişkiler Şube Md.

İBB Sosyal Hizmetler Şube Md.

Adalar Belediyesi

ADA ENSTİTÜSÜ

YNT-P2

X ORTA #YÖNETİM #EĞİTİM #ADA_ENSTİTÜSÜ #EK-1

İBB İmar ve Şehircilik Dairesi Bşk.

İBB Kültür Varlıklarını Koruma Dairesi Bşk.

İBB Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Bşk.

İBB Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Bşk.

İBB Kültür Dairesi Bşk.

İBB Ulaşım Dairesi Bşk.

İBB Etüd ve Projeler Dairesi Bşk.

İBB Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel

İyileştirme Dairesi Bşk.

İPA

İstanbul Araştırmaları Enstitüsü

YNT-ST2

ADALARDA YAPILACAK İMAR PLANLARINDA KATILIMCI YÖNTEMLERİN KULLANILMASI

YNT-P3

KORUMA AMAÇLI İMAR PLANLARI

☒ KISA #KAİP

İBB Şehir Planlama Şube Md.

Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md.

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.

YNT-ST3

**ADALARDA YÜRÜTÜLEN FAALİYETLERDE YENİLİKÇİ UYGULAMA VE
MODELLERİN HAYATA GEÇİRİLMESİ İÇİN ARAŞTIRMA VE FONLAMA ÇALIŞMALARI YAPILMASI**

YNT-E1

YENİLİKÇİ, KATILIMCI VE ŞEFFAF BÜTÇE YÖNETİMİ MODELLERİNİ
ARAŞTIRMAK VE UYGULAMAK; BUNLARI VE DİĞER PROJELERİ
UYGULAMAYA GEÇİRMEK İÇİN ULUSAL VE ULUSLARARASI FON VE
KAYNAKLARDAN YARARLANMAK

☒ ORTA #POLİTİKA #ADA_ENSTİTÜSÜ

İBB Strateji Geliştirme Şube Md.
İBB Şehir Planlama Şube Md.
İBB Dış İlişkiler Şube Md.
İBB AB İlişkileri Şube Md.

YNT-ST4

YENİLİKÇİ VE ETKİN DENETİM, KATILIM VE İZLEME MEKANİZMALARININ GELİŞTİRİLMESİ

YNT-E2

DENETİMLE SORUMLU KURUM VE BİRİMLER ARASINDA EŞGÜDÜM
SAĞLAMAK VE AKSAKLIKLARI GİDERMEK

☒ KISA #DENETİM

İBB Adalar Koordinatörlüğü
İBB Zabıta Dairesi Bşk.
İBB KUDEB
Adalar Belediyesi Zabıta Md.
Adalar İlçe Emniyet Md.
T.C. İçişleri Bk.
T.C. Hazine ve Maliye Bk.
T.C. Tarım ve Orman Bk.

YNT-E3

EYLEMLERİN VE PROJELERİN İZLEME MEKANİZMASINI KURMAK VE
UYGULAMALARIN ÖNÜNDEKİ ENGELLERİN KALDIRILMASI İÇİN
POLİTİKALAR GELİŞTİRMEK

☒ KISA #POLİTİKA #ADA_ENSTİTÜSÜ

İBB Şehir Planlama Şube Md.
İBB Adalar Koordinatörlüğü
T.C. Adalar Kaymakamlığı
Adalar Belediyesi

YNT-P4

KAMU KURUMUNA BAŞVURULAR İLE İLGİLİ VATANDAŞI YÖNLENDİREN, YETKİLİ
KURUMLARA KOLAYCA ULAŞMAYI SAĞLAYAN, BÜROKRATİK
SÜREÇLERİ KISALTAN BİR UYGULAMANIN VEYA ARAYÜZÜN
TASARLANMASI

☒ KISA #ADA_ENSTİTÜSÜ

Vatandaş yönlendirmesinin yanında yetki ve sorumluluğu paylaşan kurumlar arasında eşgüdüm sağlanması ve işbirlikleri kurması

T.C. Adalar Kaymakamlığı
İBB Adalar Koordinatörlüğü
İBB Bilgi Teknolojileri Şube Md.
İBB Sosyal Hizmetler Şube Md.
Adalar Belediyesi

YNT-ST5

DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS ALANLARININ VE ÖĞELERİNİN KORUNMASINI BİRLİKTE ELE ALAN BÜTÜNCÜL BİR KORUMA ANLAYIŞININ GELİŞTİRİLMESİ

YNT-E4

DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS ENVANTERLERİNİN KESİŞİM NOKTALARINI HARİTALAMAK VE BUNLARI BİRLİKTE İZLEME SİSTEMİNİ GELİŞTİRMEK

☒ ORTA #ENVANTER #ADA_ENSTİTÜSÜ

İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB KUDEB
İBB Çevre Koruma Şube Md.
İPA
İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Md.
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

YNT-E5

DOĞAL MİRAS VE KÜLTÜREL MİRAS KAVRAMLARININ KESİŞTİĞİ KONULARLA İLGİLİ ARAŞTIRMALAR YAPMAK VE KÜLTÜREL MİRAS VE DOĞAL MİRAS ÇALIŞMALARINI BUNLARI KAPSAYACAK ŞEKİLDE GENİŞLETMEK

☒ ORTA #POLİTİKA #ADA_ENSTİTÜSÜ

- İklim değişikliği bağlamında doğal miras ve kültürel miras korumasının birlikte ele alınması
- Ekolojik Kentsel Tasarım Rehberi Projesi kapsamındaki kentsel tasarım çalışmalarında doğal ve kültürel miras öğelerinin sentezlenmesi
- Farkındalık çalışmalarının bütünlüğe kurgulanması
- Ziyaretçiler için rota önerileri geliştirirken doğal ve kültürel mirasın birlikte değerlendirilmesi; (uygulama, QR kod, site, pano gibi) ziyaretçi yönlendirme araçlarında etkileşimlerine değinilmesi

İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB KUDEB
İBB Çevre Koruma Şube Md.
İPA
İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Md.
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

EKOLOJİ ODAKLI PLANLAMA

ANA HEDEF

“Adalar’ın doğal ekosistemini oluşturan eşsiz doğal ve kültürel peyzajının, biyolojik çeşitliliğinin, kendine özgü topoğrafyasının, orman alanlarının, deniz ve kıyı alanlarının ve birbiri içine geçen ekolojik döngülerin öncelikli olarak korunması.”

STRATEJİK HEDEFLER

1. ORMAN VE DENİZ EKOSİSTEMLERİNİN ETKİN BİR ŞEKİLDE KORUNABİLMESİ İÇİN ARAŞTIRMA VE PLANLAMA ÇALIŞMALARININ YAPILMASI
2. KENTSEL ARAZİ KULLANIMLARININ EKOLOJİK YAPI ÜZERİNDEKİ ZARARLARININ AZALTILMASI VE TÜM DÜZENLEMELERİN EKOLOJİK YAPI İLE UYUMLU HALE GETİRİLMESİ
3. İNSAN FAALİYETLERİNİN DOĞAL KORUMA ALANLARINA OLAN BASKISININ AZALTILMASI*
4. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİRENÇLİLİĞİ ARTIRICI ÖNLEMLERİN ALINMASI
5. EKOLOJİK YAPININ KORUNMASI İÇİN FARKINDALIK ÇALIŞMALARININ YAPILMASI
6. EKOLOJİK YAPININ KORUNMASI İÇİN ETKİN DENETİM VE YENİLİKÇİ KATILIM MEKANİZMALARIN GELİŞTİRİLMESİ

*Öncelikli Stratejiler

EKJ-ST1

**ORMAN VE DENİZ EKOSİSTEMLERİNİN ETKİN BİR ŞEKİLDE KORUNABİLMESİ İÇİN
ARAŞTIRMA VE PLANLAMA ÇALIŞMALARININ YAPILMASI**

EKJ-E1

**HAVA, DENİZ VE GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİNİ TESPİTE YÖNELİK DÜZENLİ ÖLÇÜMLER
YAPMAK; TEMİZLİK VE GÜRÜLTÜ AZALTIMI ÇALIŞMALARINI İYİLEŞTİRMEK**

☒ KISA #DENETİM

- Rutin ölçüm takvimi oluşturulması
- Sualtı temizliği konusunda ilgili STK'lara destek verilmesi
- Mavi bayrak sayısının artırılması
- Açık alanda teçhizat/makine kullanılmamasının sağlanması

İBB Çevre Koruma Şube Md.

İBB Zabıta Destek Hizmetleri Şube Md.

İBB Deniz Hizmetleri Şube Md.

İBB Atık Yönetimi Şube Md.

İBB İSTAÇ

İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim

Değişikliği İl Md.

Adalar Belediyesi

T.C. Adalar Kaymakamlığı

EKJ-E2

SU ALTI ZENGİNLİĞİNİN KORUNMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR YAPMAK

☒ ORTA #ENVANTER

İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.

İPA

Üniversiteler

İlgili Sivil Toplum Bileşenleri

EKJ-E3

**MÜSİLAJ VB DENİZ EKOSİSTEMİ DENGESİNİ TEHDİT EDEN OLGULARA İLİŞKİN
ÖNLEMLERİN ALINMASI**

☒ KISA #DENETİM

- Derin deşarj yönteminin terk edilerek biyolojik sürdürülebilir arıtma sistemlerine geçilmesi
- Sanayi tesislerinin atık yönetimiyle ilgili daha etkin denetim ve yaptırım mekanizmalarının uygulanması
- Kullanıcıların ekolojik (doğada çözünebilen) temizlik ve hijyen ürünlerini tercih etmelerinin teşvik edilmesi
- Oluşan kirliliğin mekanik yöntemlerle toplanması
- Düzenli olarak su altı canlılığı durum tespitinin yapılması

İBB Çevre Koruma Şube Md.

İBB Deniz Hizmetleri Şube Md.

İBB Atık Yönetimi Şube Md.

İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.

İBB İSTAÇ

İBB İSKİ

İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim

Değişikliği İl Müdürlüğü İl Md.

Adalar Belediyesi

T.C. Adalar Kaymakamlığı

ADALAR İLÇESİ BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ENVANTER VE İZLEME PROJESİ

☒ ORTA #ENVANTER

- Adalar İlçesi Biyolojik Çeşitlilik Koruma Eylem Planına altlık oluşturacak ve koruma politikalarının geliştirilmesine destek olacak envanter çalışmalarının yapılması
- Doğal ve biyokültürel peyzaj öğelerinin tespit edilmesi
- Mimoza, akasya, çınar, kaktüs, çam gibi bölgeye has yaygın türlerin mevsimsel haritalandırmasının yapılması ve mevsimsel durumlarının değerlendirilmesi
- Ağaç, ağaççık, çalı, tek yıllık bitki, çok yıllık bitki ve yer örtücü bitkilerin özelliklerine göre miktar, bitki boyu, taç genişliği, bitki yaşı, kutur, gövde adedi ve kapladığı alan gibi verilerin toplanması
- Bitkisel envanterin Coğrafi Bigi Sistemi üzerine aktarılması, dijital olarak takibinin yapılması
- Biyoçeşitlilik koruma politikalarının işlevselliğinin değerlendirilmesi için ağaç mikrohabitatlarının izlenmesi

EKJ-P1

İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB Çevre Koruma Şube Md.
 İBB Coğrafi Bilgi Sistemleri Şube Md.
 İBB Ağaç A.Ş.
 İstanbul Orman Bölge Md.
 Adalar Belediyesi
 Üniversiteler
 İlgili Sivil Toplum Bileşenleri

ADALAR İLÇESİ BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK ENVANTER VE İZLEME PROJESİ

☒ ORTA #EYLEM_PLANI #KAİP

- Varlığı tehdit altında olan alan ve türlerin koruma altına alınması
- Biyolojik envanter çalışmaları ve ekolojik analizler kullanılarak orman alanı içinde ekolojik restorasyon bölgelerinin belirlenmesi ve bu alanlarla ilgili koruma karar ve uygulamalarının geliştirilmesi
- Kentsel alanların yeşillendirilmesi konusunda flora ve faunaya uygun bitki türlerinin uzman denetim ve tavsiyeleri ile seçilmesi
- Adalar ekosisteminde bulunan veya bu sisteme uyum sağlayabilecek kurakçıl bitkiler, kirliliğe ve tuza dayanıklı bitkiler, peyzaj değeri bulunan bitkiler ya da tıbbi ve aromatik bitkilerin tespit edilerek varlığının korunması, artırılması ve bunun ileride doğurabileceği ekolojik etkilerin değerlendirilmesi
- Varlığının korunması ve/veya artırılması istenen türler için pilot koruma alanları oluşturularak gelişim ve yayılımlarının izlenmesi
- Endemik türlerin tespit dilip koruma altına alınması
- Koruma altına alınan bölgelerdeki bitkileri varlığını artırmak amacıyla üretim seraları ve alanları oluşturulması
- Bitki üretimi için adalar ekosisteminden bitki tohumları toplanması, çelik alınması, bunların üretilmesi ve alana dikilmesi
- Kentsel Tarım alanlarında üretilecek ürünlerin biyoçeşitliliğe etkisinin tespit edilmesi
- Plan kararlarının ve Ekolojik Kentsel Tasarım Rehberi kararlarının bu eylem planına referansla oluşturulması, uygulamaların bu kapsamda denetlenmesi
- İklim krizi kaynaklı artan kuraklığın sonucu olarak kırılganlaşan türleri korumak ve popülasyonu artıran zararlılara (çam kesesi böceği, tırtıl vb.) karşı önlem almak üzere, buharlaşmayı azaltarak su tutulumunu artıracak setleme, hendek vb. çalışmaların yapılması

EKJ-P2

İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB Çevre Koruma Şube Md.
 Adalar Bld. Çevre Koruma ve Kontrol Md.
 İBB Ağaç A.Ş.
 İBB Tarım ve Su Ürünleri Şube Md.
 İstanbul Orman Bölge Md.
 İlgili Sivil Toplum Bileşenleri

EKJ-ST2	KENTSEL ARAZİ KULLANIMLARININ EKOLOJİK YAPI ÜZERİNDEKİ ZARARLARININ AZALTILMASI VE TÛM DÛZENLEMELERİN EKOLOJİK YAPI İLE UYUMLU HALE GETİRİLMESİ	İBB Etüd ve Projeler Dairesi Bşk. İBB Fen İşleri Dairesi Bşk. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk. İBB Kentsel Tasarım Şube Md. T.C. Tarım ve Orman Bk. Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği Adalar Belediyesi
EKJ-E4	KIYI KENAR ÇİZGİSİNİN KARA TARAFINDA KORUMA İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE YAPILACAK TÛM DÛZENLEMELERİ EKOLOJİK KENTSEL TASARIM REHBERİNE UYGUN HALE GETİRMEK ☒ KISA #DENETİM #TASARIM_REHBERİ	İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Bld. İmar ve Şehircilik Md. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.
EKJ-E5	KIYI KENAR ÇİZGİSİNİN DENİZ TARAFINA HER TÛRLÛ MEKÂNSAL MÛDAHALEYİ KORUMA İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE SINIRLANDIRMAK VE DENETLEMEK ☒ KISA #KAİP #DENETİM <ul style="list-style-type: none"> • Kıyı topoğrafyasının doğal biçimde korunmasına yönelik önlemler alınması • Her adaya özgü tasarlanmış, kamu ve özel toplu ulaşım hizmetlerinin hepsini kapsayacak nitelikte tek iskele uygulaması yapılması • Kıyıların doğal peyzajının korunması ve canlandırılması • Teknik altyapı ihtiyacı ile afet ve acil durum amacı dışında yeni dolgu alanlarına izin verilmemesi 	İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Bld. İmar ve Şehircilik Md. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.
EKJ-ST3	İNSAN FAALİYETLERİNİN DOĞAL KORUMA ALANLARINA OLAN BASKISININ AZALTILMASI	Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. T.C. Tarım ve Orman Bk. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk. İBB Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şube Md. İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Md.
EKJ-E6	KIYI KENAR ÇİZGİSİNİN KARA TARAFINDA KORUMA İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE YAPILACAK TÛM DÛZENLEMELERİ EKOLOJİK KENTSEL TASARIM REHBERİNE UYGUN HALE GETİRMEK ☒ ORTA #POLİTİKA #KAİP <ul style="list-style-type: none"> • Özel ve kamu mülkiyetindeki arazilerde yeni mesire yeri önerilmemesi • Yangın riskini azaltıcı bitkilendirme uygulamaları yapılması 	Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. T.C. Tarım ve Orman Bk. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk. İBB Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şube Md. İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Md.
EKJ-E7	DOĞAL SİT ALANLARINDA KALAN ORMAN DIŞI ALANLARDA PLAN KARARLARINI ALANIN DOĞAL KARAKTERİNİ KORUNMASINI SAĞLAYACAK ŞEKİLDE GELİŞTİRMEK ☒ KISA #KAİP <ul style="list-style-type: none"> • Adalar'ın flora ve faunası göz önünde bulundurularak doğal dokuya zarar vermeden, küçük ölçekli onarıcı çalışmalar yapılması • Alanın incelenerek mevcut durum tespitinin yapılması; iklim ve toprak yapısı ile sulama olanaklarının araştırılması • Mevcut bitki ve ağaçların bakımının yapılması • Alana yeni yapı ve faaliyet eklenmemesi; koruma mevzuatı çerçevesinde mevcut tescilli/tescilsiz yapıların bakımının ve onarımının veya ihyasının yapılması 	İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.

ADALAR İLÇESİ İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI**☒ KISA #EYLEM_PLANI**

- Yaz-kış dönemindeki nüfus değişikliğini hesaba katarak, karbon- su ve ekolojik ayak izi hesaplamasının yapılması
- İklim değişikliğine bağlı suların yükselmesiyle ilgili alınacak önlemlerin programlanması
- İklim krizinin sonucu olarak beklenen kuraklık ve aşırı yağışlara bağlı taşkın vb. risklere karşı alınacak önlemlerin programlanması (orman alanlarında setleme, yağmur hendeği çalışmaları, bitkilendirilecek alanlarda yerel, kurakçıl, yangına dayanıklı bitki ve ağaç türlerinin seçimi, sarnıç sisteminin hayata geçirilmesi, çatılarda yağmur hasadı, yağmur yüzey suyunun toprağa yönlendirilmesi ve toprağa karışmasını engelleyen tretuar benzeri unsurların kaldırılması vb)
- Ekosistem temelli restorasyon çalışmalarının planlamasının etkinleştirilmesi
- Hassas alanlara geçişte zeminde renk değişikliği yapıp uyarıcı levha eklenmesi
- Uygulama araçlarının geliştirilmesi

EKJ-P3

İBB Çevre Koruma Şube Md.**İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.**

İBB İSTAÇ

İBB İSKİ

Adalar Bld. Çevre Koruma ve Kontrol Md.
T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.
İlgili Sivil Toplum Bileşenleri**PARKLARDA VE YEŞİL ALANLARIN TASARIMINDA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİRENÇLİLİĞİ ARTIRACAK UYGULAMALARIN YAPILMASI****☒ KISA #TASARIM_REHBERİ #KAİP**

- Peyzaj tasarımında, yerel, kurakçıl, yangına dayanıklı bitki ve ağaçların tercih edilmesi, yağmur suyu hasadı, su kaybını önleyen yol ve zemin tasarımı, petrol türevi, doğal ve geçirimli malzeme seçimi vb. uygulamaların yapılması
- Ekolojik Farkındalığa katkıda bulunması amacıyla kullanılan ekolojik yöntemlerin ve açıklamalarının parklar içinde panolarda sergilenmesi

EKJ-E8

İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Md.**İBB Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şube Md.****İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.****İBB Şehir Planlama Şube Md.**

İBB Kentsel Tasarım Şube Md.

Adalar Belediyesi

EKJ-ST5

EKOLOJİK YAPININ KORUNMASI İÇİN FARKINDALIK ÇALIŞMALARININ YAPILMASI

EKJ-P4

ORMAN, DENİZ VE KIYI TEMİZLİĞİ KAMPANYASI

☒ KISA #KAMPANYA

- Çok paydaşlı bir kampanya modeli hazırlanarak orman, deniz ve kıyı alanlarının çöp ve atıklardan arındırılması
- Kampanyanın atık yönetimi süreçleri ile güncellenerek devamlılığının sağlanması

**İBB Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Bşk.
Adalar Belediyesi**
T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.
İlgili Sivil Toplum Bileşenleri

EKJ-P5

EKOLOJİK FARKINDALIK KAMPANYASI

☒ KISA #KAMPANYA #FARKINDALIK #EĞİTİM

- Çöp sorunu ve yangın riskini azaltacak kampanyanın yürütülmesi (video, broşür, anons, pano, reklam, eğitim, atölye vb.)
- Adaların doğal miras değerleri ve ekosistem kırılganlığı ile ilgili farkındalığın tüm faaliyet alanlarına ve uygulamalara sirayet etmesi için faaliyetler düzenlenmesi (kurum içi eğitimler, birimlere özel afişler, kitapçıklar, kamu kurumlarının çalışanlarına yönelik Adalar kültürel ve doğal miras, ekolojik kırılganlık ve iklim değişikliği semineri, turizm ve ticaret işletmelerine yönelik eğitimler vb)
- Hassas alanların, endemik bitki ve ağaç türlerinin, korunması gereken hayvan türlerinin anlatıldığı broşürlerin/afişlerin/videoların/QR kod uygulamalarının hazırlanması
- İstanbul iklim değişikliği farkındalığının ve çalışmalarının geliştirilmesi projesi kapsamında üretilen videoların adalarda da uygun yerlerde gösterilmesi, vapurlarda yayınlanması

**İBB Çevre Koruma Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.**
İBB Şehir Hatları A.Ş.
İBB Kültür A.Ş.
İBB İSTAÇ
Adalar Belediyesi
İlgili Sivil Toplum Bileşenleri

EKJ-ST6

EKOLOJİK YAPININ KORUNMASI İÇİN ETKİN DENETİM VE YENİLİKÇİ KATILIM MEKANİZMALARIN GELİŞTİRİLMESİ

EKJ-E9

EKOLOJİK VERGİ, TURİST VERGİSİ, KARBON VERGİSİ, EKOSİSTEM HAKLARI, KAMUOYU DENETİMİ, ORMAN GÖNÜLLÜLERİ VB. MODELLERİ ARAŞTIRMAK VE GELİŞTİRMEK

☒ UZUN #DENETİM

- Modellerin uygulanabilirliğinin ve yasal zeminin araştırılması
- Ekolojik vergi veya turist vergisi gibi uygulamalar kapsamında elde edilecek gelirlerin ekolojik alanların korunması ve bu alanlara ilişkin sorunların giderilmesi veya ekolojik alanların korunması adına belli gelirlerden mahrum kalan vatandaşların maddi kayıplarının karşılanması için kullanılması

İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
Adalar Belediyesi

KORUNAN VE YAŞAYAN KÜLTÜREL MİRAS

ANA HEDEF

"Adalar'ın kimlik, bellek, kültürel miras öğeleri, doğal varlıkları ve yerleşme dokusunun korunması ve yaşatılması, katılımcı bir kültürel miras yönetimi yaklaşımının oluşturulması ve miras farkındalığının geliştirilmesi."

STRATEJİK HEDEFLER

1. ADALAR'IN KÜLTÜREL MİRAS VE DOĞAL VARLIKLARIN KORUNMASI İÇİN ARAŞTIRMA VE ENVANTER ÇALIŞMALARININ YAPILMASI
2. AFET RİSKİ ALTINDAKİ ESERLERİN ÖNCELİKLİ OLARAK TESPİT EDİLMESİ VE PROJELENDİRİLMESİ
3. KORUMAYA YÖNELİK YEREL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ
4. ORTAK BİLİNÇ VE KENT HAFIZASININ YAŞATILMASI, KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRAS FARKINDALIĞININ ARTIRILMASI
5. KORUMA POLİTİKALARININ ETKİN HALE GETİRİLMESİ VE YENİLİKÇİ YÖNTEMLERİN GELİŞTİRİLMESİ

KLM-ST1

ADALARIN KÜLTÜREL MİRAS VE DOĞAL VARLIKLARININ KORUNMASI İÇİN ARAŞTIRMA VE ENVANTER ÇALIŞMALARININ YAPILMASI

KLM-E1	<p>KÜLTÜREL MİRAS ENVANTER ÇALIŞMALARININ KAPSAMINI VE YÖNTEMİNİ GELİŞTİRMEK</p> <p>☒ ORTA #ENVANTER</p> <ul style="list-style-type: none">Her adanın kültürel miras öğelerinin yanında kültürel peyzaj öğelerinin, biyokültürel varlıklarının ve kendine özgü dokusunun tespit edilmesi (tarihi bahçeler, merdivenler, sokaklar vb.)Kültürel miras öge ve eserlerin tespit çalışmalarında yenilikçi ve katılımcı modellerin araştırılması ve Adalara uygun bir model geliştirilmesi	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Çevre Koruma Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. İPA T.C. Kültür ve Turizm Bk. İstanbul 5 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Md. Adalar Belediyesi</p>
KLM-E2	<p>ERKEN MODERN MİMARLIK ÖRNEKLERİ VE TESCİL KRİTERLERİNE UYGUN DUVAR, KUYU VS. GİBİ ESERLERİ TESPİT ETMEK</p> <p>☒ KISA #ENVANTER</p>	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İPA T.C. Kültür ve Turizm Bk. İstanbul 5 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Md. Adalar Belediyesi</p>
KLM-E3	<p>SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS ÖGELERİNİ VE MEKANSAL BAĞLAMLARINI TESPİT ETMEK</p> <p>☒ ORTA #ENVANTER</p>	<p>İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk. Adalar Belediyesi İlgili Sivil Toplum Bileşenleri</p>
KLM-E4	<p>ARKEOLOJİK ARAŞTIRMALARI TEŞVİK ETMEK</p> <p>☒ UZUN #ADALAR_ENSTİTÜSÜ</p> <ul style="list-style-type: none">Arkeolojik potansiyellerin belirlenmesiMevcut arkeolojik bilgilerin topluma sunulması için araçların geliştirilmesi	<p>İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İPA T.C. Kültür ve Turizm Bk. Üniversiteler İlgili Sivil Toplum Bileşenleri</p>
KLM-P1	<p>KÜLTÜREL MİRAS İZLEME SİSTEMİ</p> <p>☒ ORTA #ENVANTER</p> <ul style="list-style-type: none">Kültürel miras envanterinin güncellenmesi ve dijitalleştirilmesiTarihi yapılarda devam eden plan, proje ve uygulamalarla ilgili bir veri tabanı oluşturulması ve bunun paylaşılması	<p>İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB KUDEB İBB Akıllı Şehir Şube Md. İBB İstanbul Turizm Platformu İPA İstanbul 5 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk. Adalar Belediyesi</p>

KLM-ST1	ADALARIN KÜLTÜREL MİRAS VE DOĞAL VARLIKLARININ KORUNMASI İÇİN ARAŞTIRMA VE ENVANTER ÇALIŞMALARININ YAPILMASI	
	ANIT AĞAÇLARIN TESPİTİ, TESCİLİ VE BAKIMI	İBB Park Bahçeler ve Yeşil Alanlar Dairesi Bşk. Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk. (İstanbul 1 Numaralı Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu) Adalar Belediyesi Üniversiteler İlgili Sivil Toplum Bileşenleri
KLM-P2	⌘ UZUN #ENVANTER <ul style="list-style-type: none"> Anıt ağaçların tespit edilmesi ve bakımının yapılması Özel parsellerde kalan anıt ağaçların tescillenmesi 	
	KÜLTÜREL MİRAS ÖĞELERİNİN TESCİLİ	İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB KUDEB Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md. İlgili Sivil Toplum Bileşenleri
KLM-P3	⌘ ORTA #ENVANTER #ADALAR_ENSTİTÜSÜ <ul style="list-style-type: none"> Tescil kriterlerine uygun henüz tescil edilmemiş kültürel miras öğelerinin tespit edilmesi ve tescil başvurularının yapılması 	
KLM-ST2	AFET RİSKİ ALTINDAKİ ESERLERİN ÖNCELİKLİ OLARAK TESPİT EDİLMESİ VE PROJELENDİRİLMESİ	
	AFET RİSKİ ALTINDAKİ YAPILARIN TESPİT EDİLMESİ	İBB Kentsel Dönüşüm Uygulama Şube Md. İBB Kültür Varlıkları Dairesi Bşk. İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Md.
KLM-E5	⌘ ORTA	
	RUM YETİM HANESİ RÖLÖVE VE RESTORASYON PROJESİ	İBB Miras İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. İPA İBB Şehir Planlama Şube Md. İstanbul Rum Ortodoks Patrikhanesi
KLM-P4	⌘ UZUN #KAİP <ul style="list-style-type: none"> Rölöve ve dijital belgeleme çalışmasının tamamlanması Binanın restorasyonu için ulusal ve uluslararası kaynaklardan fonların araştırılması Restorasyonun projelendirilmesi ve finansmanın sağlanması 	

<p>KLM-E6</p>	<p>ADALARDA AHŞAP, TAŞ, DEMİR, ÇINKO İŞÇİLİĞİ İLE İLGİLİ NİTELİKLİ USTA VE ZANAATKARLARIN YETİŞMESİ İÇİN EĞİTİM BİRİMLERİ KURMAK</p> <p>ORTA #KAİP #EĞİTİM</p> <ul style="list-style-type: none"> Eğitim birimleri için atölye alanlarının belirlenmesi Restorasyon kuram ve teknikleri için usta ve çırak eğitimleri düzenlenmesi Mevcut ahşap atölyelerle eşgüdüm sağlanarak, kapasite geliştirilmesi için olanaklar yaratılması 	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Md. Enstitü İstanbul İSMEK İBB Şehir Planlama Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk.</p>
<p>KLM-E7</p>	<p>KÜLTÜREL MİRAS PROJELERİNE ULUSLARARASI VE ULUSAL FONLARDAN KAYNAK SAĞLANMASI İÇİN ÇALIŞAN BİR PLATFORM KURMAK</p> <p>ORTA #ADALAR_ENSTİTÜSÜ</p> <ul style="list-style-type: none"> Kültür ve Turizm Bakanlığının tescilli eserler için sağladığı fonların kullanımının sağlanması, restorasyon projelerinin fonlanması vb. 	<p>İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB KUDEB İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. İBB Dış İlişkiler Şube Md. İBB AB İlişkileri Şube Md. İPA T.C. Vakıflar Genel Md. T.C. İstanbul Valiliği Adalar Belediyesi İlgili Sivil Toplum Bileşenleri</p>
<p>KLM-P5</p>	<p>KORUMANIN ÇERÇEVESİ, NİTELİKLERİ UYGULAMA ARAÇLARI İLE İLGİLİ KILAVUZLUK SİSTEMİ PROJESİ</p> <p>ORTA #FARKINDALIK</p> <ul style="list-style-type: none"> Tescilli yapı sahiplerinin veya kullanıcılarının yapıları hakkında bilgilendirilmesi ve yapılarını korumaya teşvik edilmesi Korumayı kolaylaştırıcı ve destekleyici çalışmalar yapılması/kampanya yürütülmesi Ulusal ve uluslararası fonlarla ilgili bilgi verilmesi KUDEB birimi içinde STK ve üniversiteleri bir araya getiren, fonları takip eden ve kullanıcıları yönlendiren bir iletişim ofisi kurulması Ahşap, kagir, taş yapılarla ilgili koruma kılavuzları hazırlanması 	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Miras İstanbul 5 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk. Adalar Bld. İmar ve Şehircilik Md. İlgili Sivil Toplum Bileşenleri</p>

KLM-ST4

ORTAK BİLİNÇ VE KENT HAFIZASININ YAŞATILMASI, KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRAS FARKINDALIĞININ ARTIRILMASI

KLM-E8	<p>ATIL DURUMDA OLAN MÜZELERİ AKTİFLEŞTİRMEK VE YENİ MÜZELER KURMAK</p> <p>☒ ORTA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none">Hüseyin Rahmi Gürpınar Evi Müzesinin yeniden kullanıma açılmasıBüyükada Kaktüs Müzesi Projesi, botanik müzesi, sağlık müzesi vb. yeni müzeler oluşturulması	<p>İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kütüphaneler ve Müzeler Şube Md. İBB Kültür A.Ş. Vakıflar Genel Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk.</p>
KLM-E9	<p>KORUMAYA YÖNELİK KOLEKTİF ÇALIŞMALARINI DESTEKLEMELİK VE ETKİNLİKLER DÜZENLEMELİK</p> <p>☒ ORTA #ENVANTER #ADALAR_ENSTİTÜSÜ #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none">Tescil kriterlerine uygun henüz tescil edilmemiş kültürel miras öğelerinin iş birliği ve güçlü organizasyonlar kurarak tespit edilmesi ve tescil başvurularının yapılması	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Çevre Koruma Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk. İstanbul Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Md. İstanbul Orman Bölge Md. Adalar Belediyesi İlgili Sivil Toplum Bileşenleri İlgili Meslek Odaları Üniversiteler</p>
KLM-P6	<p>TESCİLLİ ESERLER İÇİN BİLGİ PLAKALARI</p> <p>☒ ORTA #FARKINDALIK #TASARIM_REHBERİ</p> <ul style="list-style-type: none">Üzerinde yapının hikayesinin anlatıldığı (ne zaman kim tarafından tasarlandı ve inşa edildi, mimari tarzı, içinde kimler yaşadı) QR kod entegrasyonlu plakaların yapı önlerine kentsel tasarım rehberine uygun şekilde yerleştirilmesi	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. Adalar Belediyesi İBB Turizm Şube Md. İBB Akıllı Şehir Şube Md. İBB Harita Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk.</p>
KLM-P7	<p>MOBİL BİLGİLENDİRME VE MÜZE UYGULAMALARI</p> <p>☒ ORTA #FARKINDALIK</p> <ul style="list-style-type: none">İnsanların adalardayken yönlendirilmelerini sağlayacak, üzerlerinde bilgi notlarının bulunduğu tematik haritalar, rotaların oluşturulmasıİnsanların adalara gelmeden adaları tanımalarını sağlayacak sanal müze, sanal turların düzenlenmesi (örn. Büyükada'daki modern mimarlık eserlerini ziyaret ettiren sanal tur)	<p>İBB Turizm Şube Md. İBB Kütüphane ve Müzeler Şube Md. İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Miras Ekibi İPA İBB Akıllı Şehir Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk.</p>
KLM-P8	<p>KÜLTÜREL MİRAS FARKINDALIĞINI ARTIRMAYA YÖNELİK TANITIM VİDEOLARI</p> <p>☒ ORTA #FARKINDALIK</p> <ul style="list-style-type: none">Somut olmayan kültürel miras farkındalığının artırılmasına yönelik Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Yaşayan İnsan Hazinesi Projesi kapsamında Adalar'a özel bölümlerin çekilmesi (fayton, zangoçluk, yapı işçiliği vb.)	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Md. İBB Turizm Şube Md. İBB Kültür A.Ş. T.C. Kültür ve Turizm Bk. İBB Miras İlgili Sivil Toplum Bileşenleri</p>

<p>KLM-P9</p>	<p>TAŞ MEKTEP RESTORASYON PROJESİ</p> <p>☒ ORTA #ADA_ENSTİTÜSÜ #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> Sosyal donatı (Adalar KUDEB Ofisi, Ada Enstitüsü, Kültür Sanat merkezi vb.) olarak değerlendirilmek üzere işlevlendirilmesi 	<p>İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. İBB Miras İBB Emlak Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md.</p>
<p>KLM-ST5</p>	<p>KORUMA POLİTİKALARININ VE UYGULAMALARININ ETKİN HALE GETİRİLMESİ VE YENİLİKÇİ YÖNTEMLERİN GELİŞTİRİLMESİ</p>	
<p>KLM-E10</p>	<p>GÜNCEL POLİTİKALARIN YERELLEŞTİRİLMESİ İÇİN KORUMAYA YÖNELİK EVRENSEL YÖNETİM MODELLERİNİ ARAŞTIRMAK VE ADALARA ÖZEL MODEL GELİŞTİRMEK</p> <p>☒ ORTA #ADA_ENSTİTÜSÜ #POLİTİKA</p> <ul style="list-style-type: none"> Korumaya yönelik evrensel yönetim modellerinin araştırılması ve adalar özelinde uygulanmasının değerlendirilmesi Yenilenebilir enerji uygulamalarının tescilli eserlere uygunluğunun tespit edilmesi ya da hangi şartlarda uygulanabileceğinin araştırılması STK'lar, meslek odaları, üniversiteler, enstitülerin korumaya yönelik bilimsel çalışmalar ve araştırmalar yapmasının teşvik edilmesi 	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. İPA T.C. Kültür ve Turizm Bk. İlgili Sivil Toplum Bileşenleri İlgili Meslek Odaları Üniversiteler</p>
<p>KLM-E11</p>	<p>DENETİMİN ŞEFFAFLAŞMASI VE YERELLEŞMESİ İÇİN YÖNERGE HAZIRLAMAK</p> <p>☒ ORTA #DENETİM #YASAL_DÜZENLEME</p>	<p>İBB KUDEB İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. İBB Ruhsat ve Denetim Şube Md. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md. Adalar Belediyesi Zabıta Md. İstanbul 5 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Md.</p>
<p>KLM-E12</p>	<p>TESCİLLİ ESERLERE YÖNELİK YASAL OLMAYAN MÜDAHALELERİ TESPİT ETMEK, ÖNLEMEK VE DENETLEMEK</p> <p>☒ KISA #DENETİM</p> <ul style="list-style-type: none"> Turizm tesislerinin tescilli eserler üzerindeki olumsuz baskılarının azaltılması Konaklamalı turizmin sınırlandırılması Yasadışı müdahalelerin daha etkin bir şekilde denetlenmesi ve durdurulması Esere özgü kullanımların düzenlenmesi 	<p>İBB KUDEB İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. İBB Ruhsat ve Denetim Md. Adalar Bld. Zabıta Md. Adalar Bld. İmar ve Şehircilik Md. İstanbul 5 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Md.</p>

AFET VE KRİZLERE DAYANIKLILIK

ANA HEDEF

"Adalar'da deprem, sel, tsunami gibi afetler ile orman yangını, salgın hastalık ve iklim krizi gibi yaşamı tehdit eden risklere yönelik önlemlerin alınması ve hazırlıkların yapılması"

STRATEJİK HEDEFLER

1. AFET RİSK YÖNETİMİNİN PLANLANMASI*
2. AFETLE MÜCADELE KAPASİTESİNİ GELİŞTİRMEK ÜZERE ÇALIŞMALAR YAPILMASI
3. AFET RİSKLERİNİ AZALTMAYA YÖNELİK ÖNLEMLERİN ALINMASI

*Öncelikli Stratejiler

AFT-E1	<p>AFET RİSKLERİ VE SENARYOLARI İÇİN ORTAK BİR VERİ TABANI OLUŞTURMAK VE TÜM PAYDAŞLARIN VERİ KULLANILABİLİRLİĞİNİ SAĞLAMAK</p> <p>☒ KISA #ENVANTER</p> <ul style="list-style-type: none"> Deprem, tsunami, yangın ve heyelan riskleri için etütlerin yaz ve kış nüfusuna göre ayrı ayrı yapılması Afetler için yaz ve kış nüfusuna göre ayrı senaryoların üretilmesi Deprem, Tsunami, Yangın afetleri için ayrı ayrı risk haritalarının oluşturulması Tsunami nedeniyle hangi yerleşim alanlarının, hangi koşullarda ve ne kadar yükseklikte sular altında kalacağıının, yerleşime uygunluk haritaları ile uygulama imar planlarına işlenmesi İstanbul Risk Azaltım Planı (İRAP) kapsamında bütünleşik risk haritaları üretilmesi İstanbul Afet Sonrası Müdahale Planı, İlçe Bazlı Afet Müdahale Planı, TAMP'ın Karar Destek Sistemi (AYDES) gibi sistemlerin ortak olarak kullanılabilirliğinin sağlanması 	<p>İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Md. İBB AKOM AFAD Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği İBB Kentsel Dönüşüm Şube Md. İBB Coğrafi Bilgi Sistemi Şube Md. T.C. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı İBB Elektronik Sistemler Şube Md. İBB Planlama Şube Md.</p>
AFT-P1	<p>AFET LOJİSTİK PLANI</p> <p>☒ KISA #EYLEM_PLANI #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> Afet anında gerekli malzemelerin depolanması için mekan oluşturulması Deprem, tsunami, yangın, salgın gibi durumlarda aktifleştirilecek birimlerin ve ulaşım araçlarının belirlenmesi Deprem ve tsunami ihtimalinde kıyıların güvensizleşmesi nedeniyle, adanın daha yüksek noktalarında, sahilde bulunan gıda depolama alanlar sağlık birimleri ve eczaneler gibi alanlara alternatifler üretilmesi 	<p>İBB AKOM İBB Lojistik Yönetimi ve Terminaler Şube Md. AFAD İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md. İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB Deprem Zemin İnceleme Şube Md. İBB Acil Yardım ve Cankurtarma Şube Md. Adalar Belediyesi</p>
AFT-P2	<p>HER ADAYA ÖZGÜ - MEVSİMSEL AFET MÜDAHALE VE KOORDİNASYON PLANLARI</p> <p>☒ ORTA #EYLEM_PLANI #EĞİTİM</p> <ul style="list-style-type: none"> İstanbul için çalışmaları süren afet müdahale planının Adalar pilot bölge olacak şekilde ilçe bazında yapılması Deprem ve tsunami riskine yönelik toplanma alanlarının belirlenmesi, geçici barınma alanları ve tahliye rotaları ve planlarının hazırlanması Kamu kurumu ve özel sektör işletmelerinin kendi acil eylem planlarını hazırlaması, çalışanların afet anı görevlendirmesinin yapılıp, eğitim ve tatbikatlarla afete hazırlıklı olması Her adaya cankurtaran getirilmesi Afete karşı dayanıklılığı artıracak mekansal düzenlemelerin yapılması ve ihtiyaçların giderilmesi 	<p>İBB AKOM AFAD İBB Kentsel Dönüşüm Planlama Şube Md. İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md. İBB Acil Yardım ve Cankurtarma Şube Md. Adalar Belediyesi</p>

<p>AFT-P3</p>	<p>AFET YÖNETİM MERKEZİ</p> <p>☒ KISA #YÖNETİM #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> Afet esnasında gerekli müdahalelerin yönetilmesi sürecinde Adalar Afet Yönetim Merkezinin desteklenmesi Afet öncesi hazırlıkların ve lojistik koordinasyon faaliyetlerinin yürütülmesi; bu kapsamda, Maltepe ve Büyükkada'da planlanan ikincil yük aktarma merkezlerinin, afet durumlarında da kullanılabilir depoların işlevi görmesi 	<p>İBB AKOM T.C. Adalar Kaymakamlığı AFAD</p> <p>İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md. İBB Acil Yardım ve Cankurtarma Şube Md. İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB Lojistik Yönetimi ve Terminaller Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Belediyesi</p>
<p>AFT-ST2 AFETLE MÜCADELE KAPASİTESİNİ GELİŞTİRMEK ÜZERE ÇALIŞMALAR YAPILMASI</p>		
<p>AFT-E2</p>	<p>AFET DESTEK KONTEYNIRLARI, HİDRANTLAR, TAHLİYE YOLLARI, TOPLANMA ALANLARI GİBİ AFET ANINDA ÖNEMLİ OLAN NOKTALARIN GÖSTERİLDİĞİ HARİTALAR ÜRETMEK, BİLGİLENDİRME PANOLARI VE YÖNLENDİRİCİ LEVHALAR HAZIRLAMAK</p> <p>☒ KISA #İŞARETLENDİRME</p>	<p>AFAD İBB AKOM</p> <p>İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md. İBB Acil Yardım ve Cankurtarma Şube Md. İBB Kentsel Dönüşüm Planlama Şube Md. İBB Destek Hizmetleri Şube Md. Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği</p>
<p>AFT-E3</p>	<p>AFET ANINDA GEREKLİ OLAN ALTYAPILARI İYİLEŞTİRMEK VE EKİPMANLARIN BAKIMLARINI SAĞLAMAK</p> <p>☒ KISA</p> <ul style="list-style-type: none"> Yangın müdahale araçlarının sayılarının artırılması, periyodik olarak bakımlarının yapılması Afet Destek Konteynırlarının bakım ve kontrollerinin sağlanması Afet toplanma alanlarına erişimi kısıtlayan engellerin/çitlerin kaldırılması, yolların düzenlenmesi Toplanma alanlarının mekansal şemasının toplanma alanlarına yerleştirilmesi 	<p>İBB İSKİ İBB AKOM</p> <p>Adalar Belediyesi Mahalle Afet Gönüllüleri İBB Kentsel Dönüşüm Planlama Şube Md.</p>
<p>AFT-E4</p>	<p>ADALAR GENELİNDEKİ HİDRANTLARIN SAYISINI ARTTIRMAK, BAKIMLARINI YAPMAK VE SÜREKLİLİĞİNİ SAĞLAMAK</p> <p>☒ KISA</p> <ul style="list-style-type: none"> Ortak çalışma veritabanı kurmak hidrantlar konusunda kurumsal ortak altyapının sağlanması Hem kent içi hem de orman içi hidrant sayılarının yeterli hale getirilmesi ve mevcut hidrantların periyodik olarak kontrol edilmesi 	<p>İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md. İBB İSKİ</p> <p>AFAD Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği</p>
<p>AFT-E5</p>	<p>AFET HABERLEŞME ALTYAPISINI VE TEKNOLOJİSİNİ GELİŞTİRMEK</p> <p>☒ ORTA</p> <ul style="list-style-type: none"> Kapasiteye (adanın mevcut yapısına) uygun araç ve ekipman temin edilmesi Yangın bariyer tasarımlarının yapılması Yangın gözetleme kulesinin kurulması Afet destek konteynırlarında bulunan malzemelerin sayımının yapılması ve eksik olan malzemelerin alınması İhtiyacın belirlenerek konteyner sayılarının artırılması Afet anında adalar arası ve ada içinde ulaşımı sağlamak amaçlı araçların tahsis edilmesi 	<p>AFAD İBB AKOM</p> <p>İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md. İBB Acil Yardım ve Cankurtarma Şube Md. İBB Elektronik Sistemler Şube Md. İBB Destek Hizmetleri Şube Md. Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği T.C. Adalar Kaymakamlığı Mahalle Afet Gönüllüleri</p>

AFT-E6	<p>DEPREM VE TSUNAMİ KONUSUNDA UYARI SİSTEMİNİN KURULMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALARINI YAPMAK</p> <p>☒ ORTA</p>	İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Md. AFAD
--------	---	--

AFT-ST2 AFETLE MÜCADELE KAPASİTESİNİ GELİŞTİRMEK ÜZERE ÇALIŞMALAR YAPILMASI

AFT-P4	<p>ADALAR'DA AFETLE MÜCADELEYE YÖNELİK EĞİTİM VE FARKINDALIK KAMPANYASI</p> <p>☒ KISA #KAMPANYA #FARKINDALIK #EĞİTİM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deprem sonrasında yapılacaklara yönelik müdahale kapasitesinin geliştirilmesi • Deprem sonrası müdahale edecek personellerin eğitim ve yeterliliklerinin artırılması • Deprem anında ve sonrasında yapılacaklara dair bilgilendirme kapsamında çalışmalar yapılması (kamuyu bilgilendirme, kampanya vs.) • Orman yangınları konusunda ziyaretçi bilgilendirme çalışmalarının yapılması • Orman yangınlarına müdahale konusunda her adada gönüllü sayılarının artırılması ve teknik eğitimlerin verilmesi • Tsunamide yüksek riskli alanlarda bulunan yerleşmelerin öncelikli tahliyesi konusunda eğitim verilmesi • Kamuyu oluşturma kapsamında tatbikat ve bilinçlendirme eğitimlerinin verilmesi • Afet anında yapılacakların anlatıldığı broşürler hazırlanması • Yerel halk, gönüllüler ve sivil toplum örgütleri ile belirli aralıklarla yerel toplantılar yapılması • Adalar'daki yapı sahipleri ve paydaşlara yönelik olarak "Afet Dirençli Yapı ve Kentsel Dönüşüm" eğitim programlarının hayata geçirilmesi; bu kapsamda yapı güvenliği, güçlendirme yöntemleri ve yasal haklar gibi başlıkların ele alınması. 	<p>İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Md. İBB AKOM</p> <p>AFAD</p> <p>İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md.</p> <p>İBB Kentsel Dönüşüm Planlama Şube Md.</p> <p>İBB Acil Yardım ve Cankurtarma Şube Md.</p> <p>Mahalle Afet Gönüllüleri</p>
AFT-P5	<p>DEPREM İLETİŞİM MERKEZİ PROJESİ</p> <p>☒ KISA #KAMPANYA #FARKINDALIK #EĞİTİM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toplumun doğal tehlikeler, riskler ve afetler hakkındaki farkındalığını arttırmak, davranış becerisi kazandırmak, deprem ile alakalı konularda halka yönelik danışmanlık hizmeti vermek hedefiyle deprem deneyimi (gezici simülatör), sanal gerçeklik kabini, deprem farkındalık medya bölümü, toplum bilinçlendirme alanı gibi bölümler içeren bir merkezin kurulması • İletişim merkezlerinin projelendirilmesi tamamlanmış olup, ilçede konumlandırılacak uygun yer tahsisi sonrası hizmete alınması planlanmaktadır. 	<p>İBB Deprem Risk Yönetimi ve Kentsel İyileştirme Dairesi Bşk. İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Md.</p> <p>Mahalle Afet Gönüllüleri</p>

AFT-ST3**AFET RİSKLERİNİ AZALTMAYA YÖNELİK ÖNLEMLERİN ALINMASI**

AFT-E7	DEPREM RİSKİ ALTINDA OLAN YAPILARI HIZLI TARAMA YÖNTEMLERİ İLE TESPİT ETMEK VE GEREKLİ MÜDAHALELERİ YAPARAK YAPI DAYANIKLILIĞINI ARTIRMAK ☒ KISA • Tespit edilen riske göre yapı özelinde müdahale biçimlerinin belirlenmesi	İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Md. İBB Kentsel Dönüşüm Uygulama Şube Md.
AFT-P5	ADALAR BELEDİYESİ BİNASI ☒ KISA • Deprem riski tespit edilen binanın yıkılarak doğal ve kültürel miras ile uyumlu olacak şekilde projelendirilmesi ve yeniden inşa edilmesi	İBB Üst Yapı Projeler Şube Md. İBB Etüd ve Projeler Şube Md. İBB Kentsel Tasarım Şube Md.
AFT-P6	BÜYÜKADA NİZAM CAMİİ'NİN YENİDEN YAPILMASI ☒ KISA • Deprem riski tespit edilen binanın yıkılarak doğal ve kültürel miras ile uyumlu olacak şekilde projelendirilmesi ve yeniden inşa edilmesi	İBB Üst Yapı Projeler Şube Md. İBB Etüd ve Projeler Şube Md. İBB Kentsel Tasarım Şube Md.
AFT-E8	AFET RİSKİ ALTINDAKİ KÜLTÜREL VE DOĞAL VARLIKLARI TESPİT ETMEK, FİNANSMAN KAYNAKLARINI BULMAK YENİLEME VE GÜÇLENDİRME FAALİYETLERİNİ PROJELENDİRMEK ☒ ORTA #ENVANTER • Büyükkada'da bulunan Rum Yetimhanesi'nin yanma tehlikesine karşı gerekli önlemlerin acilen alınması	İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. İBB Kentsel Dönüşüm Şube Md. İBB AKOM AFAD İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md.
AFT-E9	YANGIN RİSKİ YÜKSEK ALANLARDA YER ALMAMASI GEREKEN FAALİYETLERİ BELİRLEYEREK KULLANIMLARA SINIRLAMA GETİRMEK ☒ KISA #POLİTİKA #KAİP #DENETİM	İBB Anadolu Yakası İtfaiye Şube Md. İstanbul Orman Bölge Şube Md. İBB Zabıta Dairesi Bşk. İBB Çevre Koruma Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. T.C. Adalar Kaymakamlığı Adalar Bld. Ruhsat ve Denetim Md.
AFT-E10	HEYELAN ALANLARINDA YILLIK PERİYOTLARLA İYİLEŞTİRME ÇALIŞMALARI YAPMAK ☒ ORTA	İBB Deprem ve Zemin İnceleme Şube Md. AFAD
AFT-E11	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ NEDENİYLE GERÇEKLEŞMESİ BEKLENEN DENİZ SEVİYESİ YÜKSELMESİNE YÖNELİK OLARAK KIYILARDA KORUYUCU DÜZENLEMELER YAPMAK ☒ ORTA • Kıyılarda bulunan, deniz seviyesi yükselmesinden etkilenecek kentsel alan ve yapıların tespit edilmesi • Deniz seviyesi yükselmesinden etkilenecek ekosistem öğelerinin ve ilişkilerinin tespit edilmesi - Deniz seviyesi yükselmesi senaryoları oluşturulması, değişen senaryolara uygun düzenleme planlarının yapılması • Varlığı tehdit altına girecek doğal varlıklarının korumaya alınması, yerinde korumanın mümkün olmadığı durumlarda uygun ve yakın habitatlara taşınması • Yükselmeden zarar görece kentsel alan ve yapıların yükseltme, bariyer, malzeme değişikliği, taşınma gibi alana ve yapıya özel yöntemlerle korunması	İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Etüd ve Projeler Şube Md. İBB Üst Yapı Projeler Şube Md. İBB Deniz Hizmetleri Şube Md. İBB Çevre Koruma Şube Md. İstanbul Orman Bölge Md. İPA Üniversiteler İlgili Sivil Toplum Bileşenleri
AFT-E12	YANGIN RİSKİ YÜKSEK ALANLARDA YER ALMAMASI GEREKEN FAALİYETLERİ BELİRLEYEREK KULLANIMLARA SINIRLAMA GETİRMEK ☒ KISA #POLİTİKA #KAİP #DENETİM	İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Bld. İmar ve Şehircilik Md.

SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM VE ALTYAPI SİSTEMLERİ

ANA HEDEF

"Adalar'ın sosyal yaşamı, koruma öncelikleri ve coğrafi yapısı dikkate alınarak ulaşım modlarının işleyişinin yaya odaklı olarak planlanması, altyapı sistemlerinin afete dayanıklı, Ada ekolojisine uygun, çevreci ve yenilikçi olacak şekilde modernize edilmesi."

STRATEJİK HEDEFLER

1. ADA İÇİ ULAŞIMIN YAYA ODAKLI OLARAK DÜZENLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ*
2. ULAŞIM UYGULAMALARININ DOĞAL ÇEVRE İLE UYUMLU OLACAK ŞEKİLDE GELİŞTİRİLMESİ
3. DENİZ YOLU ULAŞIMINA İLİŞKİN ALTYAPI VE HİZMETLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ
4. LOJİSTİK ALTYAPISI VE HİZMETLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ
5. ATIK YÖNETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİNLEŞTİRİLMESİ
6. ALTYAPI SİSTEMLERİNİN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİRENÇLİ VE AFETE DAYANIKLI OLACAK ŞEKİLDE İYİLEŞTİRİLMESİ

*Öncelikli Stratejiler

ALT-ST1

ADA İÇİ ULAŞIMIN YAYA ODAKLI OLARAK DÜZENLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ

ALT-E1	<p>YOLLARI YAYA ÖNCELİKLİ, ENGELSİZ VE ADA ÖZELİNDE TASARLAMAK</p> <p>☒ KISA #KAİP #TASARIM_REHBERİ</p> <ul style="list-style-type: none">Ada içi yaya dolaşımını engelleyen ve güvensiz hale getiren uygulamaların kaldırılarak yeni uygulamaların yaya güvenliği ve engelsiz tasarım kriterlerine uygun olarak yapılmasıKaldırımların hemzemin olarak düzenlenmesi	<p>İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB İETT Adalar Belediyesi</p>
ALT-E2	<p>İSKELE VE MEYDANLARDAKİ BİLGİ PANOLARINDA TÜM ULAŞIM MODLARININ VE ROTALARIN GÖSTERİLDİĞİ HARİTALAR SERGİLEMEK</p> <p>☒ KISA #İŞARETLENDİRME #TANITIM</p> <ul style="list-style-type: none">Bisiklet yolu, elektrikli araç yolu, duraklar, iskeleler ve tamamen yaya olan bölgeleri gösteren haritaların hazırlanması ve sergilenmesi	<p>İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB İETT İBB Turizm Şube Md. İBB Şehir Hatları A.Ş. Adalar Belediyesi</p>
ALT-E3	<p>BİREYSEL AKÜLÜ ARAÇLARA İLİŞKİN DÜZENLEMELERİ UYGULAMAK VE DENETİMLERİNİ YAPMAK</p> <p>☒ KISA #DENETİM</p> <ul style="list-style-type: none">Özel bireysel akülü araç kullanımının acil durumlar, yaşlı ve engelli bireylerin ihtiyaçları ile sınırlı tutulmasıLojistik ihtiyaçlara yönelik ticari akülü araç kullanımının düzenlenmesiBu konularda alınmış UKOME kararlarının uygulanmasının ve denetlenmesinin sağlanması	<p>İBB UKOME İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Md. İBB Lojistik Yönetimi ve Terminaler Şube Md. İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. Adalar İlçe Emniyet Md. Adalar Belediyesi Zabıta Md. Adalar Ulaşım ve Lojistik Komisyonu Adalar Belediyesi</p>
ALT-E4	<p>BİSİKLET KULLANIMINI DÜZENLEYEREK GÜVENLİ HALE GETİRMEK</p> <p>☒ KISA #İŞARETLENDİRME #DENETİM</p> <ul style="list-style-type: none">Kiralık bisiklet sayılarının taşıma kapasitesine göre sınırlandırılmasıBisikletlerin güvenilirliği konusunda denetleme ve yaptırım yöntemlerinin uygulamaya konmasıBisiklet kazalarının önüne geçilmesi için işaretlendirme vb. önlemler alınmasıBisikletlilerin yarattığı karmaşa ve tehlikenin önlenmesi için bisiklet yollarının düzenlenmesi	<p>İBB Ulaşım Planlama Şube Md. Bisiklet Şefliği İBB UKOME İBB İsbike (İSPARK) İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. Adalar Belediyesi Zabıta Md. İBB Turizm Şube Md. İBB İETT Adalar İlçe Emniyet Md. Adalar Ulaşım ve Lojistik Komisyonu</p>
ALT-P1	<p>YAYA ÖNCELİKLİ HAREKETLİLİK PLANI</p> <p>☒ KISA #EYLEM_PLANI</p> <ul style="list-style-type: none">Yaya, paten, bisiklet, elektrikli araçlar gibi yeşil ulaşım modlarının birarada olduğu toplu ulaşım güzergahlarının adalıların ve ziyaretçilerin talep ve ihtiyaç dengeleri gözeticiler, ekolojik hassasiyetler dikkate alınarak yeniden planlanmasıTrafiğin sakinleştirilmesine ilişkin önlemlerin alınmasıDeniz Ulaşım ve Ada içi Toplu Ulaşım Sistemiyle yaya hareketlilik sisteminin birlikte ele alınarak planlanmasıElektrikli araçların işletme modelinin geliştirilmesi"	<p>İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB İETT Adalar Belediyesi</p>

ALT-ST2

ULAŞIM UYGULAMALARININ DOĞAL ÇEVRE İLE UYUMLU OLACAK ŞEKİLDE GELİŞTİRİLMESİ

ADA İÇİNDE KULLANILAN TÜM MOTORLU ARAÇ TASARIMLARININ ADANIN SOSYAL, KÜLTÜREL VE DOĞAL YAPISI İLE UYUMLU, ENERJİ VERİMLİ OLMASINI SAĞLAMAK

ALT-E5

✘ KISA #POLİTİKA

- Elektrikli toplu taşıma araçlarının tekerlekli sandalyeli, pusetli kişilere ve bavul taşıma için uygun hale getirilmesi
- Tüm kamu araçlarının elektrikli olacak şekilde dönüştürülmesi
- Adalara özel ön tasarımların geliştirilmesi
- Ön tasarım sonrasında tasarım karar sürecinde halk katılımının sağlanması
- Elektrikli araçların güneş enerjili sisteme çevrilmesi gibi daha yeşil bir ulaşım sisteminin kurulması için çalışmalar yapmak

İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Md.
İBB İETT

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bk.

Adalar Ulaşım ve Lojistik Komisyonu
Adalar İlçe Emniyet Md.

İBB Lojistik Yönetimi ve Terminaller Şube Md.

ULAŞIM SİSTEMLERİNE İLİŞKİN HAZIRLANACAK TÜM TASARIMLARI EKOLOJİK KENTSEL TASARIM REHBERİNE GÖRE TASARLAMAK

ALT-E6

✘ KISA #TASARIM_REHBERİ

- Şarj istasyonları, duraklar, trafik levhaları, yönlendirici tabelalar, yol şeritlerinin planlanması ve tasarlanması
- Orman içinden ve kent içinden geçen yolların tasarım/malzeme yönünden farklılaşması; yolların ada özelinde tasarlanması ve kent karakterinde olmaması
- Yol yapımında asfalt gibi karbon ayak izi yüksek malzemeler yerine, geçirimsiz doğal malzemeler kullanılması

İBB Ulaşım Koordinasyon Şube Md.

İBB İETT Yolcu Hizmet Alanları Yönetim
Şube Md.

İBB Kentsel Tasarım Şube Md.

ULAŞIMA YÖNELİK FİYAT POLİTİKASI BELİRLERKEN GÜNLÜK KAPASİTEYİ DİKKATE ALARAK TURİZM BASKISINI AZALTMAYA YÖNELİK DÜZENLEMELER YAPMAK

ALT-E7

✘ KISA #POLİTİKA

- Özellikle bayramlarda veya diğer özel günlerde uygulanan ücretsiz ulaşım politikasının gözden geçirilmesi
- Bu günlerin zamana yayılarak yığılmalardan kaynaklı aşırı kalabalığın ve çöp sorununun önlenmesi
- Kalabalık nedeniyle oluşan hizmet ihtiyaçları için fazladan personel desteği gibi yöntemlerle önlemler alınması

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bk.

İBB Ulaşım Planlama Şube Md.

İBB Şehir Hatları A.Ş.

İBB İETT

ALT-ST3

DENİZ YOLU ULAŞIMINA İLİŞKİN ALTYAPI VE HİZMETLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ

ALT-E8	<p>DENİZ ULAŞIMINDA SEFER SAYISI VE SAATLERİNİ YEREL HALKIN İHTİYAÇLARINI GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK YENİDEN BELİRLEMEK</p>	<p>İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Md. İBB Şehir Hatları A.Ş. İBB UKOME</p>
ALT-E9	<p>TURİSTİK AMAÇLI KULLANILAN TUR TEKNELERİNE YÖNELİK DENETİMLERİ ARTTIRMAK</p> <p>☒ KISA #DENETİM</p> <ul style="list-style-type: none"> Hanuççuluğun engellenmesi İzinsiz teknelerin kayıt altına alınması Plajlara özel kalkan tur teknelerinin yasaklanması Tur teknelerinin Adalar İlçesi İskele Yönetim Planı'na uygun hareketlerinin sağlanması 	<p>İBB Deniz Hizmetleri Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı (İstanbul İl Kültür ve Turizm Md.) İBB Zabıta Destek Hizmetleri Şube Md. Sahil Güvenlik İlçe Emniyet Md. (Deniz Polisi) T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bk.</p>
ALT-P2	<p>ADALAR İLÇESİ İSKELE YÖNETİM PLANI</p> <p>☒ KISA #EYLEM_PLANI #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> «Deniz Ulaşımının Geliştirilmesi ve Entegrasyonu Ana Planı» çalışmaları kapsamında, silüete olumsuz etki etmeleri ve kıyı erişimini sınırlamaları nedeniyle iskelelerin birleştirilmesi, atıl olanların kaldırılması İlgili yönetmelikler kapsamında iskelelerin yönetimi ve işletmelerinin entegrasyonunun sağlanması Deniz Taksi işletmesi ve yanaşma yerlerinin belirlenmesi 	<p>İBB UKOME İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB Toplu Ulaşım Hizmetleri Şube Md. İBB Şehir Hatları A.Ş. İBB Ulaşım Koordinasyon Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İPA Adalar Bld. İmar ve Şehircilik Md.</p>

ALT-ST4

LOJİSTİK ALTYAPI VE HİZMETLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ

ALT-P3	<p>LOJİSTİK YÖNETİM PLANI</p> <p>☒ KISA #EYLEM_PLANI #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> Adalarda lojistik faaliyetlerin düzenlenmesi amacıyla ilgili mekânsal organizasyonların oluşturulması (organize kentsel lojistik noktası) Gelen yük, giden yük vs. gibi temel dataların toplanması ve sürekliliğinin sağlanması, Anadolu yakasında çıkarma gemileri için alan ayrılması (adalar belediyesi fen işleri) Turizm ve ada lojistiği arasındaki ilişkinin iyileştirilmesi 	<p>İBB UKOME İBB Lojistik Yönetimi ve Terminaller Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. T.C. Adalar Kaymakamlığı Adalar İlçe Emniyet Md. Adalar Belediyesi İşletme Md. Adalar Belediyesi Fen İşleri Md.</p>
--------	---	--

ALT-ST5

ATIK YÖNETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE ETKİNLEŞTİRİLMESİ

ALT-E10

HER TÜRLÜ PLASTİK MALZEME KULLANIMINI VE SATIŞINI
SINIRLANDIRMAK

⊗ KISA #YASAL_DÜZENLEME

İBB Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Bşk.
İBB İSTAÇ
Adalar Belediyesi

ALT-E11

ATIKLARI AYRIŞTIRMAK, GERİ DÖNÜŞÜM VE KOMPOST İÇİN GEREKLİ DÜZENLE-
MELERİ YAPMAK VE BUNA YÖNELİK MEKÂNSAL İHTİYAÇLARI GİDERMEK

⊗ ORTA #KAİP

Adalar Belediyesi Fen İşleri Md.
İBB İSTAÇ
İBB Atık Yönetimi Şube Md.
İBB Şehir Planlama Şube Md.
İBB Çevre Koruma Şube Md.

ALT-P4

ATIK YÖNETİMİ EYLEM PLANI VE "SIFIR ATIK" UYGULAMASI

⊗ ORTA #EYLEM_PLANI #EĞİTİM

- Sıfır atık ve temiz enerji uygulamalarının tüm faaliyet alanlarında etkinleştirilmesi (kampanyalar, kurum içi eğitimler, birimlere özel afişler, kitapçıklar, çevrimiçi eğitimler vb. yollarla)
- Sıfır atık uygulamasının desteklenmesi için adaya dışarıdan getirilen plastik şişe ve poşetlerin adaya girişte depozito makinalarıyla toplanması
- Adanın çeşitli noktalarına kaliteli içme suyu çeşmeleri yapılması
- Poşetin yasaklandığı meclis kararının uygulanması
- Halkın ve esnafın şişe suyu kullanımına teşvik edilmesi
- «Plastik kullanımı ve satışının sınırlandırılması" için yeni bir ilçe meclis kararı alınması

Adalar Belediyesi Fen İşleri Md.
İBB Atık Yönetimi Şube Md.
İBB İSTAÇ
İPA

ALT-P5

ATIKLARIN AYRIŞTIRILMASI, GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMESİ VE KOMPOST KONUSUNDA
KAMPANYA VE PİLOT PROJE

⊗ ORTA #KAMPANYA #EĞİTİM

- Turizm işletmelerin atıkları konusunda etkin bir toplama ve ayrıştırma/geri dönüşüm yönteminin adalara özgü olarak oluşturulması
- Atık ayrıştırıcı çöp sisteminin devreye girmesi
- Piknik alanlarında çöplerin cam, kağıt, plastik olarak ayrıştırılarak toplanması
- Günöbirlük ziyaretçilere yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılması
- İlçe belediyesi ve İSTAÇ işbirliği ile halkın kendi bahçesinde kompost uygulaması yapmasını teşvik eden kampanyalar yapılması, kompost eğitimleri verilmesi

İBB Atık Yönetimi Şube Md.
İBB İSTAÇ
İPA
Adalar Belediyesi
Enstitü İstanbul İSMEK

ALT-ST6

ALTYAPI SİSTEMLERİNİN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE DİRENÇLİ VE AFETLERE DAYANIKLI OLACAK ŞEKİLDE İYİLEŞTİRİLMESİ

YAĞMUR SUYU HASADI VE SU TUTMA SİSTEMLERİ KURARAK YAĞMUR SULARINI SULAMA, PEYZAJ VB. AMAÇLA KULLANMAK

UZUN #YÖNETİM

- Mevcut sarnıçların ve kuyuların tespit edilmesi; envanterlerinin çıkarılması; kullanılabilir durumda olanların kullanılması; taban suyu ve su kaynakları kontrolleri yapılarak su kalitesi ve seviyesi bakımından denetlenmesi ve acil durumlar için kullanıma hazır halde tutulması
- Yeraltı suyu kullanımının kısıtlanması
- Alternatif su kaynakları için su yönetimi planı yapılması

ALT-E12

İBB Altyapı Projeler Şube Md.
Devlet Su İşleri Genel Md.

İBB Altyapı Koordinasyon Şube Md.

İBB Anadolu Yakası Yol Bakım ve Onarım Şube Md.

İBB Altyapı Hizmetleri Şube Md.

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bk.

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.

İBB İSKİ

Adalar Belediyesi

TÜM ALTYAPI SİSTEMLERİNİ AFET, İKLİM KRİZİ VE ACİL DURUMLARA DAYANIKLI HALE GETİRİLMESİ

ORTA #YÖNETİM

- Altyapı ve hizmetlerin yeni risk oluşturmayacak şekilde yapılması
- Atık su altyapısının depreme dayanıklılığı artıracak şekilde yenilenmesi; yenilikçi arıtma ve deşarj sistemlerinin kullanılması
- Alternatif enerji ve su kaynaklarının entegre edilmesine yönelik çalışmalar yapılması
- Arıtma ve deşarj sistemlerinde derin deşarj gibi ekosistemine tehdit eden yöntemlerin ekolojik uygulamalara dönüştürülmesi

ALT-E13

İBB Altyapı Projeler Şube Md.

İBB Altyapı Koordinasyon Şube Md.

İBB Altyapı Hizmetleri Şube Md.

İBB Anadolu Yakası Yol Bakım ve Onarım Şube Md.

İBB İSKİ

İBB İGDAŞ

AYEDAŞ

İBB İSTON A.Ş.

Adalar İşletme Md.

YAŞANABİLİR KENTSEL ÇEVRE

ANA HEDEF

"Adalar'da özgün kentsel karakterinin ve silüetinin korunarak yaşam kalitesinin yükseltilmesi, kamusal alanlarının halkın kullanımına açılarak çevre kirliliğinden arındırıldığı ve afete karşı dayanıklılığın artırıldığı mekansal düzenlemelerin yapılması, kentsel peyzaj uygulamaları ve düzenlemelerin çevre ile uyumlu, esnek, dayanıklı ve kullanışlı olacak şekilde gerçekleştirilmesi."

STRATEJİK HEDEFLER

1. ADALARIN SOSYAL, TEKNİK ALTYAPI VE DONATI İHTİYAÇLARININ GİDERİLMESİ
2. KAMUSAL ALANLARIN İŞGALLERDEN ARINDIRILARAK ETKİN DENETİMİN SAĞLANMASI VE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI*
3. DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS İLE UYUMLU, ESNEK VE BASİT TASARIM YAKLAŞIMLARININ ETKİNLEŞTİRİLMESİ
4. ENERJİ VERİMLİLİĞİNE YÖNELİK YAKLAŞIMLARIN UYGULANABİLİRLİĞİNİN ARTTIRILMASI

*Öncelikli Stratejiler

KÇV-E1	<p>SOSYAL & TEKNİK ALTYAPI VE DONATI İHTİYAÇLARINI GİDERMEYE YÖNELİK MEKANSAL ORGANİZASYON YAPMAK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none">• Kamu kullanımına yönelik (açık ve kapalı) alanların artırılması, kültürel ve sosyal etkileşim için ortak mekanlar yaratılması• Sosyal ve kültürel donatı ihtiyaçları için öncelikle mevcut alanların, boş veya kullanılmayan alanların değerlendirilmesi, az müdahale ile yeni düzenlemelerin yapılması• Kentsel hizmet alanlarındaki donatı ihtiyacı belirlenirken yaz-kış nüfus farklılıklarına uygun olarak tasarım yapılması	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Kültür Varlıkları Projeler Şube Md. İBB Etüd ve Projeler Dairesi Bşk. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md.</p>
KÇV-E2	<p>KAMU MÜLKİYETİNDE VE/VEYA SİMGESEL NİTELİKTEKİ TESCİLLİ ESERLERİ ADALILARIN TEMEL İHTİYAÇLARINA CEVAP VERECEK ŞEKİLDE İŞLEVLENDİRMEK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none">• Sosyal ve kültürel donatı ihtiyacının giderilmesine öncelik verilmesi	<p>İBB Kültür Varlıkları Dairesi Bşk. İBB İmar ve Şehircilik Dairesi Bşk. İBB Miras Adalar Belediyesi</p>
KÇV-E3	<p>İŞIK VE GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ</p> <p>☒ KISA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none">• Adaların yaban hayatı, kırılgan ekosisteminin gözetilmesi ve kentsel alanda estetik bütünlüğün sağlanması için, aydınlatmanın alçak seviyeden ve düşük şiddette olarak yapılması• Adalıların yaşam kalitesinin ve doğal hayatın korunması için, sesle ilgili sınırlayıcı düzenlemelerin yapılması	<p>İBB Çevre Koruma Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. Adalar Belediyesi</p>

KÇV-ST1**ADALARIN SOSYAL, TEKNİK ALTYAPI VE DONATI İHTİYAÇLARININ GİDERİLMESİ**

KÇV-P1	BÜYÜKADA'DA AT AHIRLARI BÖLGESİ PROJESİ ☒ KISA #KAİP <ul style="list-style-type: none">Adalıların talepleri doğrultusunda, atların Adalar'daki varlığını sağlıklı ve sürdürülebilir bir şekilde devam ettirebilmesi amacıyla, at ahırlarının kültür, sanat ve atlı yaşam merkezi olarak yeniden işlevlendirilmesiYeni fonksiyonlar belirlenirken doğal alanların rehabilite edilmesi	İBB Etüd ve Projeler Dairesi Bşk. İBB Üst Yapı Projeler Şube Md. İPA İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Veteriner Hizmetleri Şube Md. İBB Kültürel Etkinlikler Şube Md. İBB İETT İBB Emlak Şube Md. Adalar Belediyesi Adalar İlçe Tarım Md. İlgili Sivil Toplum Kuruluşları
KÇV-P2	ADALAR BELEDİYESİ BİNASI ☒ KISA #KAİP <ul style="list-style-type: none">Deprem riski tespit edilen binanın yıkılarak doğal ve kültürel miras ile uyumlu olacak şekilde projelendirilmesi ve yeniden inşa edilmesi	İBB Etüd ve Projeler Dairesi Bşk. İBB Üst Yapı Projeler Şube Md. İBB Fen İşleri Dairesi Bşk. Adalar Belediyesi

KÇV-ST2**KAMUSAL ALANLARIN İŞGALLERDEN ARINDIRILARAK ETKİN DENETİMİN SAĞLANMASI VE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI**

KÇV-E4	KURALDIŞI ARAÇ KULLANIMI, İŞGALİYE, GÖRÜNTÜ VE SES KİRLİLİĞİ, TEMİZLİK VB. ALANLARDA DENETİMLERİ ARTIRMAK ☒ KISA #DENETİM	İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. İBB Zabıta Destek Hizmetleri Şube Md. İBB KUDEB Adalar Belediyesi. Zabıta Md. T.C. Hazine ve Maliye Bk. T.C. Tarım ve Orman Bk. Adalar İlçe Emniyet Md.
KÇV-E5	KIYI ALANLARINDAKİ İŞGALLERİ KALDIRMAK VE ADALAR HALKININ KIYILARA ERİŞİMİNİ SAĞLAMAK ☒ KISA #DENETİM #KAİP #EĞİTİM <ul style="list-style-type: none">Kanunun uygulanmasının önündeki engellerin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması (kamu personeline eğitim, tabelalar vs.)	İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Md. (Milli Emlak Anadolu Yakası Dairesi Bşk.) T.C. Tarım ve Orman Bk. Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği Adalar İlçe Emniyet Md. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md. Adalar Belediyesi Ruhsat ve Denetim Md. Adalar Belediyesi Zabıta Md.

KÇV-ST2

KAMUSAL ALANLARIN İŞGALLERDEN ARINDIRILARAK ETKİN DENETİMİN SAĞLANMASI VE ERİŞİMİN KOLAYLAŞTIRILMASI

KÇV-E6

PLAJLARI HALKIN KULLANIMINA ELVERİŞLİ HALE GETİRMEK

☒ KISA #YASAL_DÜZENLEME #DENETİM #KAİP

- Verilecek, gölgelik ve yeme içme hizmetlerinin ücretlendirilmesinde fiyat standardı sağlanması
- Ada halkının kolayca erişebileceği, ücretsiz halk plajlarının açılması (özel plajların halk plajına dönüştürülmesi ya da yeni halk plajının açılması)
- Yolu olmadığı için karadan erişimi olmayan kıyılarda, plaj işletmelerinin kiralandıkları araziye kıyı kullanma çizgisinin deniz tarafını da kapsayacak şekilde kapatılarak girişi engellediği yerlerde, kamusal niteliği geri getirmek için nazım imar planında yol tanımlanması
- Şezlong konulabilecek alanların sınırlandırılması; alanın diğer kısmının adalılarının ücretsiz yararlanabilmesi için boş bırakılarak ve tesislerin sadece yeme içme, gölgelik ve şezlong gibi hizmetlerden para alması vb kısıtlayıcı uygulama kararlarının alınması
- Plaj alanlarına girişi engelleyici (giriş kapısı, giriş ücreti, tel örgü vb.) hiçbir uygulamaya izin verilmemesi
- Kentsel arazide ecri misil yoluyla gayriresmi plaj işletmelerinin işgal ettiği yerlere, kıyı ve plajların kamuya açık kullanımlar olduğuna ilişkin bilgilendirme levhalarının yerleştirilmesi

İBB Şehir Planlama Şube Md.

İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md.

İBB Ruhsat ve Denetim Şube Md.

Adalar Belediyesi Zabıta Md.

İBB Sağlık ve Hıfzısıha Şube Md.

İBB Deniz Hizmetleri Şube Md.

İBB İSKİ

İBB Beltur A.Ş

T.C. Tarım ve Orman Bk.

İstanbul Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim

Değişikliği İl Md. (Milli Emlak Anadolu

Yakası

Dairesi Bşk.)

T.C. Adalar Kaymakamlığı

T.C. Tarım ve Orman Bk. (Doğa ve Koruma

ve Milli Parklar Genel Md.)

T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği

Bk. (İstanbul 1 Numaralı Tabiat Varlıklarını

Koruma Bölge Komisyonu)

Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği

KÇV-E7

ÇİTLERİN VE JİLETLİ TELLERİN KALDIRILMASI İÇİN YASAL DÜZENLEME YAPMAK

☒ KISA #YASAL_DÜZENLEME

- Doğal hayat ve insan hayatı açısından tehlike yaratabilecek, afet anında müdahaleleri zorlaştırabilecek ve can kayıplarına yol açabilecek kafesi, dikenli, jiletli tel vb. sınırlayıcı elemanların kaldırılmasına yönelik gerekli yasal düzenlemelerin yapılması

Adalar Belediye Meclisi

Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği

T.C. Tarım ve Orman Bk. (Doğa ve Koruma ve Milli Parklar Genel Md.)

İstanbul 5.Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Md.

KÇV-E8

MÜLKİYET SORUNLARINI TESPİT ETMEK, RUHSATSIZ VE İSKÂNSIZ YAPILARI YIKMAK VE YENİDEN YAPILMASINI ENGELLEMEK

☒ KISA #DENETİM

İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md.

İBB Zabıta Destek Hizmetleri Şube Md.

İBB Zabıta Tedbir Şube Md.

İBB Emlak Şube Md.

İBB İmar Şube Md.

Adalar Bld. İmar ve Şehircilik Md.

Adalar Bld. Zabıta Md.

Adalar Bld. Ruhsat ve Denetim Md.

Adalar Bld. Fen İşleri Md.

<p>KÇV-E9</p>	<p>ORMAN ALANLARINDA YER ALAN MESİRE ALANLARI VE TABİAT PARKLARININ KAMUYA AÇILMASI İÇİN, KİRACILARLA YAPILAN SÖZLEŞMELERDE, ADALILARIN BU ALANLARDAN ÜCRETSİZ GEÇİŞİNE İZİN VERECEK DÜZENLEMELER YAPMAK</p> <p>☒ ORTA #YASAL_DÜZENLEME</p>	<p>İstanbul Orman Genel Md. (Tabiat Varlıkları Genel Md.) Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği İBB Emlak Şube Md. İBB Adalar Koordinatörlüğü Adalar Belediyesi T.C. Tarım ve Orman Bk. T.C. Kültür ve Turizm Bk. (Vakıflar Genel Md.) T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk. (Mili Emlak Genel Md.)</p>
<p>KÇV-ST3 DOĞAL VE KÜLTÜREL MİRAS İLE UYUMLU, ESNEK VE BASİT TASARIM YAKLAŞIMLARININ ETKİNLEŞTİRİLMESİ</p>		
<p>KÇV-E10</p>	<p>KIYI, ÖNGÖRÜNÜM VE SİLÜET ÇALIŞMALARI YAPMAK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> Kıyı düzenlemesi yapılırken kamusal alanların etkin kullanımını sağlamak amacıyla işgallerden arındırılması 	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Kentsel Tasarım Şube Md. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md.</p>
<p>KÇV-E11</p>	<p>KIYILARDA YER ALAN KAMU BİNALARINI ADA MİMARİSİNE UYGUN HALE GETİRMEK</p> <p>☒ KISA #TASARIM_REHBERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> İskeleler, terfi merkezleri vb. 	<p>İBB Etüd ve Projeler Dairesi Bşk. İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB Ulaşım Dairesi Bşk. İBB İSKİ Adalar Belediyesi</p>
<p>KÇV-P3</p>	<p>BÜYÜKADA FAYTON MEYDANI KENTSEL TASARIM YARIŞMASI</p> <p>☒ KISA #EK-2</p>	<p>İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md. İPA</p>
<p>KÇV-P4</p>	<p>EKOLOJİK KENTSEL TASARIM REHBERİ</p> <p>☒ KISA #TASARIM_REHBERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> Kentsel çevre düzenleme ve uygulamalarında yol gösterici nitelikte olması Adanın özgün karakterini koruyan ve yenilikçi uygulamalar içermesi 	<p>İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. İBB Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. İPA Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md.</p>

<p>KÇV-P5</p>	<p>HEYBELİADA, BURGAZADA VE KINALIADA'DA CEPHE, ZEMİN VE MEYDAN REHABİLİTASONU KENTSEL TASARIM PROJESİ</p> <p>⌘ KISA</p> <ul style="list-style-type: none"> Bölgenin fiziksel yapısının fonksiyonel ve estetik rehabilitasyonu ile bölgenin özgün karakterine uygun önerilerin geliştirilmesi İklim değişikliğine dirençli, ekolojik malzeme ve yöntemlerin tercih edilmesi (zeminlerde doğal ve geçirimli mazleme tercihi, sürdürülebilir cephe sistemleri önerileri) 	<p>İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md.</p>
<p>KÇV-P6</p>	<p>ADALARIN ÇARŞILARI PROJESİ</p> <p>⌘ KISA #TASARIM_REHBERİ</p> <ul style="list-style-type: none"> Adalar genelinde kıyı bandında yer alan çarşıların düzenlenerek ulaşım şeması, yapı kullanımı, yeşil alan kullanımı üzerine projelendirmeler yapılması 	<p>İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Md.</p>
<p>KÇV-ST4</p>	<p>ENERJİ VERİMLİLİĞİNE YÖNELİK YAKLAŞIMLARIN UYGULANABİLİRLİĞİNİN ARTTIRILMASI</p>	
<p>KÇV-E12</p>	<p>MEVCUT BİNALARI ENERJİ VERİMLİ HALE GETİRMEK VE YENİ YAPILACAK BİNALARDA SÜRDÜRÜLEBİLİR MİMARİ STANDARTLARINI SAĞLAMAK ÜZERE DÜZENLEME VE TEŞVİKLER GELİŞTİRMEK</p> <p>⌘ UZUN #POLİTİKA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> Enerji verimliliğine ilişkin plan kararlarının ve notlarının geliştirilmesi Yeşil Bina, Pasif Bina, Sıfır Enerjili Bina gibi yaklaşımların incelenerek yönergeler hazırlanması Öncelikli olarak kamu binalarının yeşil bina standartlarına uyumlandırılarak örnek teşkil etmesinin sağlanması Enerji yönetimi ve su verimliliği uygulamalarının geliştirilmesi ve sürdürülebilir çevre dostu binaların yaygınlaştırılmasının sağlanması Çevre dostu malzeme seçimi, yeşil çatı uygulamaları, yağmur suyu hasat sistemleri, siyah ve gri su geri dönüşümü, yüzey ve zemin sularının sarnıç sistemlerinde toplanması, doğal aydınlatma, pasif ısıtma ve güneş paneli ile enerji üretimi gibi kentsel ve mimari ölçekte uygulamalar yapılması 	<p>İBB Enerji Yönetimi ve Aydınlatma Şube Md. İBB İstanbul Enerji A.Ş. İBB Üstyapı Projeler Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. İPA Adalar Belediyesi T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bk. (Yenilenebilir Enerji Genel Md.)</p>

EŞİT VE ADİL SOSYAL YAŞAM

ANA HEDEF

"Adalar'da eğitim, sağlık ve kültür tesislerine, sosyal hizmetlere ve kamusal alanlara yönelik ihtiyaçların katılımcı yöntemlerle belirlenmesi ve eŐitlikçi ve adil bir yaklaşımla yetersizliklerin giderilmesi, hizmetlere erişimin kolaylaştırılması ve sosyal yaşamın canlandırılarak toplumsal etkileşimin arttırılması."

STRATEJİK HEDEFLER

1. SOSYAL YAŞAMIN HER ADANIN KENDİNE AİT ÖZELLİKLERİ DİKKATE ALINARAK CANLANDIRILMASI VE ORTAK MEKÂNLARIN OLUŞTURULMASI
2. SAĞLIK, EĞİTİM VE SPOR HİZMETLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ VE KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ
3. KÜLTÜREL HİZMETLERE YÖNELİK ALTYAPININ İYİLEŞTİRİLMESİ VE KÜLTÜREL FAALİYETLERİN GELİŞTİRİLMESİ
4. DEZAVANTAJLI NÜFUSA YÖNELİK SOSYAL HİZMETLERİN ARTTIRILMASI
5. HAYVANLARA YÖNELİK SAĞLIK VE BAKIM HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

SYL-ST1 SOSYAL YAŞAMIN HER ADANIN KENDİNE HAS ÖZELLİKLERİ DİKKATE ALINARAK CANLANDIRILMASI VE ORTAK MEKANLARIN OLUŞTURULMASI		
SYL-E1	<p>SOSYAL VE KÜLTÜREL YAŞAMI DESTEKLEYİCİ, YIL BOYUNCA KULLANILABİLECEK ALANLARI VE MEKANLARI OLUŞTURMAK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p>	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Kültürel Etkinlikler Şube Md. İBB Turizm Şube Md. Adalar Belediyesi</p>
SYL-E2	<p>SOSYAL DAYANIŞMAYI GELİŞTİRMEYE YÖNELİK MAHALLE MERKEZİ NİTELİĞİNDE ALANLAR OLUŞTURMAK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p>	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Sosyal Hizmetler Şube Md.</p>
SYL-P1	<p>YILLIK SOSYAL VE KÜLTÜREL ETKİNLİK TAKVİMİ</p> <p>☒ KISA</p> <ul style="list-style-type: none"> Nevroz, paskalya, ramazan, muharrem, arevakal, Noel, verapoğum (üzüm bayramı), Aya Yorgi Günü gibi özel günlerin birlikte yaşam, hoşgörü ve saygı çerçevesinde kutlanmasına olanak sağlayacak etkinlikler düzenlenmesi Adalar'da yaşamış yazar, düşünür, ressam, sporcu, müzisyen, mimar, siyasetçi ve sanatçıların mirasının korunması ve tanıtılmasına yönelik etkinlikler düzenlenmesi Festivaller(balık, çiçek, Ada mutfağı festivali vb.) ve spor organizasyonlarının (macerAda vb.) gerçekleştirilmesi 	<p>İBB Kültürel Etkinlikler Şube Md. İBB Turizm Şube Md. İBB Spor İstanbul A.Ş. İBB Gençlik ve Spor Şube Md. İBB Kültür A.Ş. İBB Sosyal Hizmetler Şube Md. İBB Orkestralar Şube Md. T.C. Kültür ve Turizm Bk. İlgili Sivil Toplum Bileşenleri Adalar Belediyesi</p>
SYL-ST2 SAĞLIK, EĞİTİM VE SPOR HİZMETLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ VE KAPASİTELERİNİN GELİŞTİRİLMESİ		
SYL-E3	<p>SAĞLIK ALANLARINI ARTIRMAK VE SAĞLIK BİRİMLERİNİN EKİPMAN VE PERSONEL EKSİKLERİNİ BELİRLEYEREK İHTİYAÇLARINI GİDERMEK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none"> Küçük ve işlevsel sağlık (evde bakım hizmeti vb.) alanlarının oluşturulması 	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Sağlık ve Hıfzıssıhha Şube Md. Adalar İlçe Sağlık Md.</p>
SYL-E4	<p>SANATORYUM BİNASINI SAĞLIK BİRİMİ OLARAK İŞLEVLENDİRMEK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p>	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md.</p>
SYL-E5	<p>ADADA KIŞIN HİZMET VERECEK SPOR TESİSLERİN SAYISINI ARTTIRMAK VE MEVCUT SPOR TESİSLERİNDEKİ SORUNLARI GİDERMEK</p> <p>☒ KISA #KAİP #EĞİTİM</p> <ul style="list-style-type: none"> Kışın da hizmet verecek kapalı spor alanı ihtiyacını gidermek için açık spor alanların geçici çadır ile kapatılması 	<p>İBB Gençlik ve Spor Şube Md. İBB Spor İstanbul A.Ş. İBB Şehir Planlama Şube Md.</p>
SYL-P2	<p>SU SPORLARINA İLİŞKİN MÜSABAKA, TURNUVA, SPOR ETKİNLİK HAFTALARI GİBİ ORGANİZASYONLARIN DÜZENLENMESİ</p> <p>☒ KISA</p> <ul style="list-style-type: none"> Su sporları klüpleriyle organizasyonlarda işbirliği yapılması 	<p>İBB Gençlik ve Spor Şube Md. İBB Spor İstanbul A.Ş. Su Sporları Klüpleri</p>

SYL-ST3

KÜLTÜREL HİZMETLERE YÖNELİK ALTYAPININ İYİLEŞTİRİLMESİ VE KÜLTÜREL FAALİYETLERİN GELİŞTİRİLMESİ

SYL-E6

TAŞ, AHŞAP VE METAL VB. ATÖLYELERİ, EĞİTİM VE KURS FAALİYETLERİ GİBİ HİZMETLERİ ARTTIRMAK

☒ KISA #FARKINDALIK #EĞİTİM

- Eğitim hizmetleri için gönüllü yerel halktan faydalanılması

Enstitü İstanbul İSMEK

İBB Eğitim Şube Md.

İBB KUDEB

SYL-E7

KÜLTÜREL TESİS İHTİYACINA YÖNELİK ALAN OLUŞTURMAK VE TESİSLERİN DEVAMLILIĞINI SAĞLAMAK

☒ KISA #KAİP

- Kültürel tesis alanlarının çok yönlü tasarlanması, konferans, toplantılar vs. gibi kullanımlara da açık hale getirilmesi

İBB Şehir Planlama Şube Md.

İBB Kültür Dairesi Bşk.

İBB Kültürel Etkinlikler Şube Md.

Adalar Belediyesi

SYL-E8

SOSYO-KÜLTÜREL ETKİNLİKLER İÇİN KISA VADELİ ANCAK DÜZENLİ OLARAK KULLANILABİLECEK AÇIK ALANLARI BELİRLEMEK

☒ KISA #KAİP

- Mevsimine uygun kısa vadeli kullanılacak alanların tanımlanması ve bu alanlarda kalıcı kültür sanat etkinliklerinin düzenlenmesi (sinema, tiyatro,sergi, konser vs.)
- Adalarda, sanat aktivitelerin (meslek kurslarının faaliyetleri, kişisel tasarımlar/hobiler, üniversitelerin çalışmaları vb.) sergilenmesi amacıyla uygun mekanların oluşturulması

İBB Şehir Planlama Şube Md.

İBB Kültürel Etkinlikler Şube Md.

İBB Turizm Şube Md.

Adalar Belediyesi

SYL-ST4

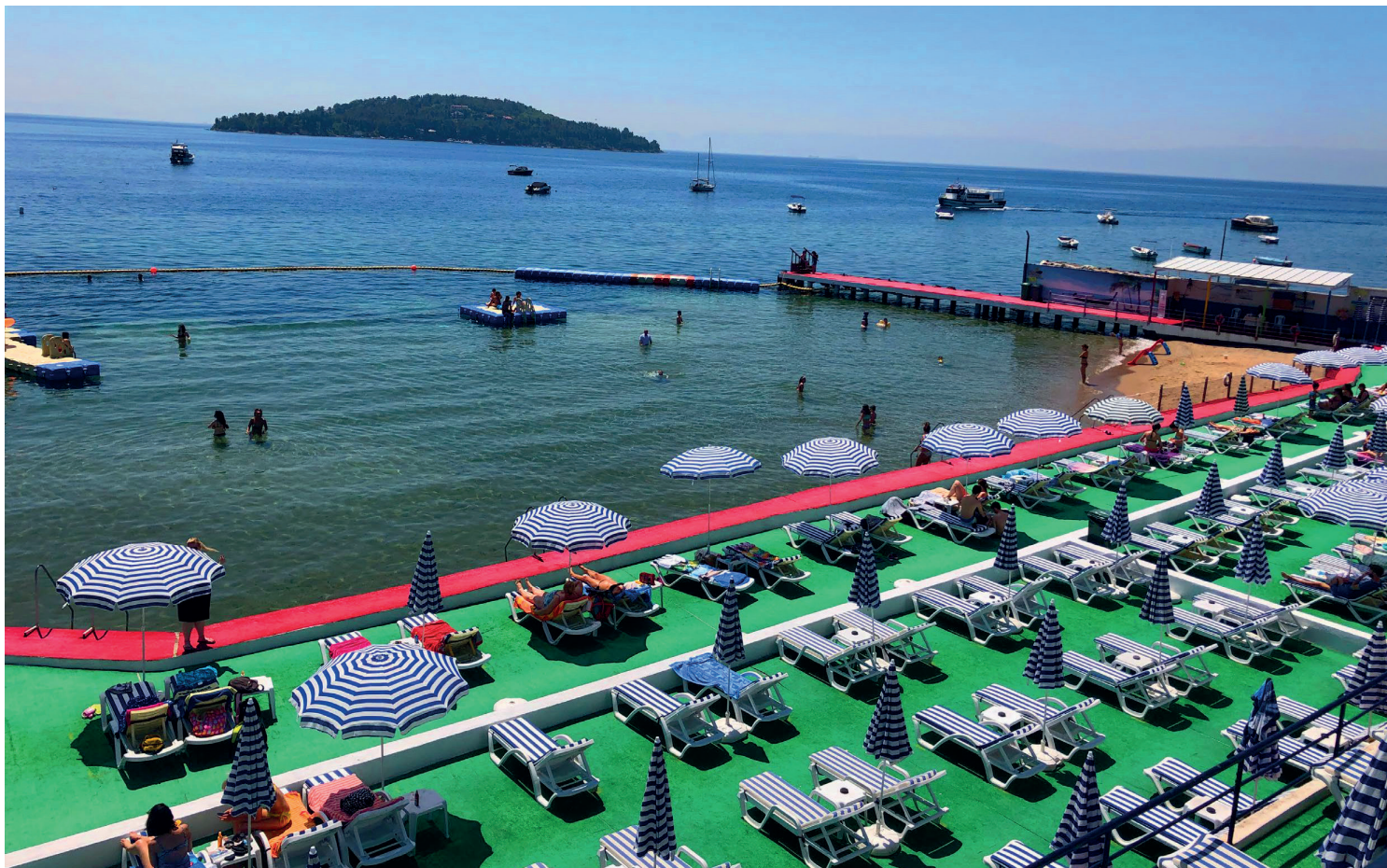
DEZAVANTAJLI NÜFUSA YÖNELİK HİZMETLERİN ARTIRILMASI

SYL-E9	<p>GENÇ VE KADIN İSTİHDAMINA YÖNELİK EĞİTİM PROGRAMLARI DÜZENLEMEK</p> <p>☒ KISA #EĞİTİM</p> <ul style="list-style-type: none">• Turizm rehberliği• Yeme içme ve turizmde nitelikli servis• Restorasyon teknikleri• Ekolojik ahşap tasarım• Ada Mutfağı• Tarımsal üretim, arıcılık• Güzel sanatlar	<p>Enstitü İstanbul İSMEK İBB Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Md. İBB Eğitim Şube Md. İBB Gençlik ve Spor Şube Md. Adalar Belediyesi</p>
SYL-E10	<p>SOSYAL HİZMET NOKTASI OLUŞTURMAK VE GENÇ, YAŞLI, ENGELLİ VS. ÖZEL GRUPLARA YÖNELİK SOSYAL DESTEK PROGRAMLARINI GELİŞTİRMEK</p> <p>☒ KISA</p> <ul style="list-style-type: none">• Psikolojik destek hatlarının kurulması• Sosyal hizmet noktasının sosyal hizmetlerin tamamının sunulduğu çoklu bir hizmet alanı olarak tasarlanması	<p>İBB Sosyal Hizmetler Şube Md. İBB Adalar Koordinatörlüğü Adalar Belediyesi</p>
SYL-E11	<p>KAMUSAL ALANLARDAN VE HİZMETLERDEN HERKESİN EŞİT FAYDALANMASINI SAĞLAYACAK DÜZENLEMELER YAPMAK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p> <ul style="list-style-type: none">• Plaj işletmelerinin kıyıları kamu kullanımına kapamasını engellemek için şezlong koyabileceği alanlara sınırlamalar getirilmesi• Kaldırımların hemzemin olarak düzenlenmesi ve yolların engelsiz olarak tasarlanması• Toplu ulaşım araçlarının ve alanlarının (iskeleler, duraklar vb.) engelliler, yaşlılar vb. özel ihtiyaçları olan vatandaşlara uygun hale getirilmesi	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB Kentsel Tasarım Şube Md. İBB Ulaşım Koordinasyon Şube Md. İBB Şehir Hatları A.Ş. İBB İETT Adalar Belediyesi</p>
SYL-P3	<p>SOSYAL HİZMET NOKTASI PROJESİ</p> <p>☒ KISA</p> <ul style="list-style-type: none">• Hak temelli bilgilendirme ve sosyal hizmet etkinliklerinin yapılması için "Sosyal Hizmet Noktası" kurulması	<p>İBB Sosyal Hizmetler Şube Md.</p>

SYL-ST5

HAYVANLARA YÖNELİK SAĞLIK VE BAKIM HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

<p>ADALARDA ATLARIN YAŞAMLARINI KENDİ ADALARINDA SAĞLIKLI BİR ŞEKİLDE SÜRDÜRME SİNİ DESTEKLEMEK</p> <p>☒ KISA #KAİP</p> <p>SYL-E12</p> <ul style="list-style-type: none">Adalarda atların, gerekli uzman desteği alınarak ve sağlıklı mekan organizasyonu yapılarak yaşamlarına sağlıklı bir şekilde devam etmelerinin desteklenmesiTüm adalarda Adalar İlçe Orman Müdürlüğü tarafından belediyeye ahır kullanımı için tahsis edilmiş araziler üzerine yeniden modern ve sağlıklı ahırlar yapılarak, bu alanların adalarda kalan atların yaşam alanı olarak kullanımına devam edilmesi	<p>İBB Veteriner Hizmetleri Şube Md. İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. İBB Şehir Planlama Şube Md. Adalar Belediyesi Adalar İlçe Tarım ve Orman Md.</p>
<p>VETERİNERLİK HİZMETLERİNDE GÖNÜLLÜ ESASI ÜZERİNDEN BİR ÇALIŞMA TAKVİMİ OLUŞTURMAK</p> <p>☒ KISA</p> <p>SYL-E13</p>	<p>İBB Veteriner Hizmetleri Şube Md. Adalar Belediyesi Veterinerlik Birimi</p>
<p>BARINAKLARI VE SOKAK HAYVANLARINI DENETLEMEK, İZLEMEK VE GÜVENLİKLERİNİ SAĞLAMAK</p> <p>☒ KISA #DENETİM</p> <p>SYL-E14</p>	<p>İBB Veteriner Hizmetleri Şube Md. İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md. Adalar Belediyesi Adalar İlçe Tarım ve Orman Md.</p>
<p>VETERİNERLİK HİZMETLERİNİN KALİTESİNİ ARTIRMAK ÜZERE ADALARA ÖZEL DÜZENLEMELER YAPMAK</p> <p>☒ KISA #YASAL_DÜZENLEME</p> <ul style="list-style-type: none">Mesai saati, muayene ücreti, nöbet sistemi vb. konularda adaların koşullarına ve ihtiyaçlarına özel düzenlemeler yaparak hizmet kalitesini artırmak <p>SYL-E15</p>	<p>İBB Veteriner Hizmetleri Şube Md. Adalar Belediyesi Veterinerlik Birimi</p>
<p>VETERİNER HİZMETLERİNİ ÇEŞİTLENDİRMEK VE UZMAN VETERİNER SAYISINI ARTTIRMAK</p> <p>☒ KISA #YASAL_DÜZENLEME</p> <p>SYL-E16</p>	<p>İBB Veteriner Hizmetleri Şube Md.</p>

ÇEVRE VE YERELLİK ODAKLI TURİZM

ANA HEDEF

“Adalar’ın kendine özgü turizm değerlerinin; Adalıların ve İstanbulluların ihtiyaç ve beklentileri de göz önünde bulundurularak; çevreye, topluma ve kültürel varlıklara zarar vermeden yönetilmesi ve Adalılara yönelik ekonomik faydalarının artırılması.”

STRATEJİK HEDEFLER

1. ADALAR’A ÖZEL TURİZM YÖNETİM, POLİTİKA VE PLANLARININ OLUŞTURULMASI*
2. TURİZM SEKTÖRÜNÜN KENTSEL VE DOĞAL ÇEVRE ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİNİN GİDERİLMESİ
3. TURİZM HİZMET KALİTESİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ VE STANDARTLAŞTIRILMASI
4. EKOLOJİK DÖNGÜYÜ GÖZETEN, ONARAN VE FARKINDALIĞI ARTIRAN TURİZM UYGULAMALARININ VE FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ
5. TURİZM UYGULAMALARININ, PROJELERİNİN İZLENMESİ VE TÜM FAALİYETLERİNİN ETKİN BİR ŞEKİLDE DENETLENMESİ

*Öncelikli Stratejiler

<p>TRZ-E1</p>	<p>TURİZM TAŞIMA KAPASİTESİNİ HESAPLAMAK VE SEKTÖREL GELİŞME (ÇEŞİTLENME), SINIRLAMA KARARLARINI KAPASİTEYE BAĞLI OLARAK VERMEK</p> <p>⌘ KISA #POLİTİKA</p> <ul style="list-style-type: none"> Fiziksel çevrede kabul edilemez bir değişiklik ve turistlerin deneyimlerinin kalitesinde kabul edilemez bir düşüş olmadan bir bölgeyi veya alanı kullanabilecek en fazla insan sayısının hesaplanması Adalarda özellikle yaz sezonu döneminde ve bayram tatillerinde taşıma kapasitesinin aşıldığı; bunun ekosistem, kültürel miras ve sosyal yapı için tehdit oluşturduğu bilgisıyla hesaplanan taşıma kapasitesine bağlı olarak dönemsel sınırlama, gelişme kararlarının alınması 	<p>İBB Şehir Planlama Şube Md. İBB Turizm Şube Md. İBB Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şube Md. İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Md. İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md. İBB Atık Yönetimi Şube Md. İBB Deniz Hizmetleri Şube Md.</p>
<p>TRZ-P1</p>	<p>ADALAR ZİYARETÇİ YÖNETİM PLANI</p> <p>⌘ KISA #EYLEM_PLANI #YÖNETİM EK-4</p> <ul style="list-style-type: none"> İstanbul Turizm Master Planı çerçevesinde içe bazlı ziyaretçi yönetim planının hazırlanması 	<p>İBB Ulaşım Planlama Şube Md. İBB Turizm Şube Md. İBB Kültürel Etkinlikler Şube Md. İPA İBB İstanbul Turizm Platformu İBB Kütür A.Ş. İBB Kütüphane ve Müzeler Şube Md. İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Ulaşım Koodinasyon Şube Md. İBB İETT İBB Park Bahçeler ve Yeşil Alanlar Dairesi Bşk. İBB Sağlık Daire Bşk. İBB Beltur A.Ş. TÜRSAB Adalar Belediyesi</p>

TRZ-ST2

TURİZM SEKTÖRÜNÜN KENTSEL VE DOĞAL ÇEVRE ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİNİN GİDERİLMESİ

TRZ-E2

GÜNÜBİRLİK TURİZMİN ÖLÇEĞİNİN DARALTILMASI, ZARARLARININ ÖNLENMESİ İÇİN TEDBİRLER ALMAK

☒ KISA #POLİTİKA

- En kirletici ve zarar verici etkiyi bırakan günübirlik turizmin ölçeğinin daraltılması ve yol açtığı zararların azaltılmasına yönelik önlemler alınması (hafta sonu ve bayramlarda ziyaretçi sayısının sınırlandırılmasına yönelik tedbirler, ulaşımda fiyat artışı ya da ücretsiz geçişin engellenmesi, kapasiteye göre kişi sayısının sınırlandırılması-randevulu sisteme geçilmesi, turist vergisi uygulaması, doğal sit alanlarını ve orman alanlarının kullanımlarıyla ilgili tedbir amaçlı sınırlamalar getirilmesi, O atık, plastik satışının engellenmesi/sınırlandırılması ve depozito sistemine geçilmesi vb.)

İBB Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Bşk.
İBB İSTAÇ
İBB Atık Yönetimi Şube Md.
Adalar Belediyesi
T.C. Adalar Kaymakamlığı
İstanbul Orman Bölge Md.
İBB Şehir Hatları AŞ.
İBB Şehir Planlama Şube Md.
İBB Turizm Şube Md.
İstanbul Turizm Platformu
İBB İETT
T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bk.

TRZ-E3

ORMAN, DOĞAL SİT VE KIYI ALANLARINDA, YENİ TURİZM ÇEKİM ALANLARININ OLUŞTURULMAMASINI VE DOĞAL/KIRSAL NİTELİĞİN KORUNMASINI SAĞLAYACAK PLAN KARARLARI VERMEK

☒ KISA #KAİP #POLİTİKA

İBB Şehir Planlama Şube Md.
İBB Turizm Şube Md.
İBB Yeşil Alan ve Tesisler Yapım Şube Md.
İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
Adalar İlçe Orman İşletme Şefliği
İstanbul Orman Bölge Md.
Adalar Belediyesi

TRZ-E4

ZİYARETÇİLERİN VE ADA HALKININ DOĞAL ALANLARIN HASSASİYETİ, KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI, ATIK VB. KONULARDAKİ FARKINDALIĞINI ARTTIRMAYA YÖNELİK VİDEOLAR, YAYINLAR, AFİŞLER, TABELALAR VE DİJİTAL ARAÇLAR HAZIRLAMAK

☒ KISA #FARKINDALIK #TANITIM

- Vapurlardaki ekranlarda bilgilendirici videolar gösterilmesi, vapurlarda ve adada anons geçilmesi, QR kodla çalışan bilgilendirme sistemleri vb.

İBB KUDEB
İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md.
İBB Çevre Koruma Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB Turizm Şube Md.
İBB Atık Yönetim Şube Md.
İPA
Adalar Belediyesi
T.C. Kültür ve Turizm Bk.
T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bk.

TRZ-E5

ZİYARETÇİLERİN DOĞAL ALANLARA ZARARINI AZALTACAK ULAŞIM VE ALTYAPI KARARLARI GELİŞTİRMEK

☒ KISA #KAİP #POLİTİKA #DENETİM

- Deniz ulaşımının kontrollü olması, özel tur teknelerinin doğal sit alanlarına doğrudan erişiminin sınırlandırılması
- Elektrikli araç sayısına sınırlama getirilmesi
- Turistik amaçlı güzergâhların Orman ve Doğal Sit Alanlarına girmeyecek şekilde düzenlenmesi
- Ulaşım planlaması ve işletme modelinin koruma önceliklerine göre belirlenmesi
- Atık yönetimi uygulamalarının denetlenmesi ve kalabalık zamanlarda önlem ve denetimlerin artırılması

İBB İETT
İBB Ulaşım Dairesi Bşk.
İBB Şehir Planlama Şube Md.
İBB Zabıta Dairesi Bşk.

TRZ-E5	<p>AKREDİTASYON, FİYAT VE KALİTE STANDARDI SAĞLANMASI İÇİN ÇALIŞMALAR YAPMAK</p> <p>☒ ORTA #FARKINDALIK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yeme içme ve konaklama mekanlarında hizmet kalitesini artırmaya yönelik eğitim, sertifikasyon, düzenleme çalışmaları yapılması 	<p>İBB Turizm Şube Md. İBB İstanbul Turizm Platformu Adalar Belediyesi</p>
TRZ-P2	<p>IST-QUALITY PROJESİ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yeme içme mekanlarında sertifikasyon sisteminin hayata geçirilmesi • Turizm duayenleri, yeme içme sektör temsilcileri ile birlikte çalışılarak, dünyada örnekleri incelenerek Adalar özelinde bir çalışmaya yürütülmesi • Tesis çalışanlarına eğitim verilmesi 	<p>İBB Turizm Şube Md. Enstitü İstanbul İSMEK</p>
TRZ-E6	<p>TURİZM PERSONELİNE VE SERVİS ELEMANLARINA YÖNELİK EĞİTİMLER VERMEK</p> <p>☒ ORTA #FARKINDALIK #EĞİTİM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hizmet kalitesini artırmak amacıyla turizm tesisleri çalışanlarına mesleki eğitimler verilmesi, atölyeler yapılması 	<p>İBB Turizm Şube Md. İBB İstanbul Turizm Platformu Enstitü İstanbul İSMEK T.C. Kültür ve Turizm Bk. Hüseyin Rahmi Gürpınar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi</p>
TRZ-E7	<p>ZİYARETÇİYİ BİLGİLENDİRİCİ VE YÖNLENDİRİCİ UYGULAMALAR GELİŞTİRMEK VE ADALAR'IN ÖZGÜN DEĞERLERİNİ TANITMAK</p> <p>☒ KISA #TANITIM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Her adaya yerli ve yabancı turistler için turizm bilgilendirme ofisi açılması • Adalar'ı tanıtan, kültürel ve doğal miras odaklı farklı dillerde gezi rehberlerinin iskeleler ve turizm ofisleri gibi uygun noktalarda dağıtımının yapılması/kağıt tüketimini azaltmak amacıyla aynı amaçla QR kod panoları yerleştirilmesi • Ekolojik Farkındalık Kampanyası ile eşgüdüm sağlanması • Adalar özelinde ziyaretçilere yönelik bir mobil uygulamanın geliştirilmesivisit. istanbul sitesi ve uygulaması içinde adalar bölümünün yaratılması • Uluslararası mecralarda yayınlanmak üzere tanıtım videoları hazırlanması • Kültürel miras, anıtsal eserler, adalarda yaşamış yazar, şair ve sanatçıların müze evlerini ve tarihi olaylarla ilişkili mekanları içeren gezi güzergahlarının düzenlenmesi • Gezi rotalarını barındıran dokunmatik ekranlı kioskların yerleştirilmesi • Adalarda iz bırakmış edebiyatçıların yaşadıkları evlerden oluşan bir rota oluşturulması • Gastronomi etkinlikleri düzenlenmesi • Kentteki konsoloslukların kültür ve turizmden sorumlu diplomatlarına yönelik "Büyükada İnanç Rotası" oluşturulması 	<p>İBB Kültürel Miras Koruma Şube Md. İBB Turizm Şube Md. İPA Adalar Belediyesi T.C. Kültür ve Turizm Bk. (Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı)</p>

TRZ-ST4

EKOLOJİK DÖNGÜYÜ GÖZETEN, ONARAN VE FARKINDALIĞI ARTIRAN TURİZM UYGULAMALARININ VE FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

TRZ-E8

TURİZM BASKISI YARATMAYACAK VE EKOSİSTEME ZARAR VERMEYECEK SANAT, SPOR, EDEBİYAT, GASTRONOMİ VB. KONULARDA ETKİNLİKLER DÜZENLEMEK

☒ KISA #FARKINDALIK

- Festivaller, konserler, tiyatro gösterimleri ve spor müsabakaları gibi turizm baskısı yaratmayan, ekosistemi zorlamayan ve sezon dışı dönemlerde adalara insan çeken, adalıkların da faydalanabileceği faaliyetlerin düzenlenmesi
- Yıllık Sosyal Kültürel Etkinlik Takvimi ile eşgüdüm sağlanması

İBB Turizm Şube Md.
İBB Kültürel Etkinlikler Şube Md.
İBB Kültür A.Ş.
İBB Spor A.Ş.
İBB Gençlik ve Spor Md.
Adalar Belediyesi
T.C. Kültür ve Turizm Bk.

TRZ-E9

KONAKLAMALI VEYA GÜNÜBİRLİK TURİZM ALANLARINDA SORUMLU VE EKOLOJİK TURİZM UYGULAMALARINI DESTEKLEMEK

☒ KISA #KAİP #POLİTİKA

- Herkesin doğaya karşı sorumlu ve yerel değerlere saygılı olduğu turizm türlerinin desteklenmesi
- Ziyaretçilerin geldikleri yerin ekosistemine zarar vermeden (atık bırakmadan, gürültü etmeden, doğal alanlardan taş, kum vb malzemeleri toplamadan vb) , yerel ekonomiye katkı sunmalarının (zincir işletmeler yerine yerel işletmelerin tercih edilmesi), yerel yaşam kültürüne saygı ve özen göstermelerinin teşvik edilmesi
- Ozon delici özelliği olan ürünler, klima, ekolojik olmayan temizlik ve kişisel bakım ürünleri, böcek ilacı veya plastik kullanılmaması vb. gibi uygulamalar ile ziyaretçilerde "sorumlu" tutumların teşvik edilmesi
- Turizm işletmelerine yönelik, yerel ürünlerin sunulması, yerel istihdamın sağlanması, çalışanların sigortalanması veya çalışanlar arasında cinsiyet eşitliği sağlanması vb. kurallar koyulması
- Turizm alanlarında, iklim değişikliğine dirençliliği artıracak, Adalar'ın kırılgan ekosistemini gözetken sürdürülebilir mimari, enerji verimliliği, yağmur hasadı vb. uygulamalara yer verilmesi
- Günibirlik tesis alanlarında yalnızca demonte yapıların, ekolojik kentsel tasarım rehberine göre yapılması
- Turizm işletmelerinin, kamu kurumlarının işbirliği yaparak geleni ziyaretçilerin atık bırakmaması için gerekli altyapının kurulması (işletmelerin yalnızca cam vb malzemelerle servis yapması, kentsel alanda ve orman alanında içme suyu sunan sebiller, çeşmeler, depozito sistemi, damacana sisteminin dönüştürülmesi vb.)

İBB Turizm Şube Md.
İBB İstanbul Turizm Platformu
Adalar Belediyesi

TRZ-ST5

**TURİZM UYGULAMALARININ, PROJELERİNİN İZLENMESİ VE
TÜM FAALİYETLERİNİN ETKİN BİR ŞEKİLDE DENETLENMESİ**

TURİZM FAALİYETLERİNE YÖNELİK DENETİMİ ETKİN HALE GETİRMEK

✘ ORTA #DENETİM

- Adalarda İBB'ye ait zabıta karakol sayısının artırılması, personel, araç ve ekipman desteği sağlanması
- Gönüllü zabıta ekiplerinin oluşturulması
- Hanutçuluğun engellenmesi (TUHİM tarafından izinsiz teknelerin kayıt altına alınması)
- Sorumlu paydaşların işbirliği yapması
- Turizm Polisi ve Turizm Zabıta ekiplerinin yaz döneminde Adalarda görevlendirilmeleri

İBB Zabıta Dairesi Bşk.
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
İBB Turizm Şube Md.
Adalar Belediyesi
Adalar İlçe Emniyet Md.

TRZ-E10

**TÜM TURİZM FAALİYETLERİNİN HARİTALANDIĞI DİJİTAL VERİTABANI
OLUŞTURMAK VE BU FAALİYETLERİ İZLEMEK**

✘ KISA #ENVANTER

İBB Turizm Şube Md.
İPA

TRZ-P2

ÇEŞİTLİ VE GÜÇLÜ YEREL EKONOMİ

ANA HEDEF

"Adalar'ın kendine özgü kent yaşamına uygun, mikro ölçekte üretim ve ticaret türlerinin geliştirilmesi, kültür ekonomisi, tarım, hayvancılık, balıkçılık, seracılık ve arıcılık gibi turizme alternatif faaliyetlerin teşvik edilmesi ve ana karaya bağımlılığın azaltılması için istihdam olanaklarının çeşitlendirilerek arttırılması."

STRATEJİK HEDEFLER

1. MEVCUT EKONOMİK FAALİYETLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN ARTTIRILMASI
2. KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASI KORUYARAK İSTİHDAM OLANAKLARININ ARTTIRILMASI VE GELENEKSEL ZANAATLARIN GELİŞTİRİLMESİ
3. KENT YAŞAMINA UYGUN, TURİZME ALTERNATİF, MİKRO ÖLÇEKLİ, YEREL EKONOMİK FAALİYETLERİN DESTEKLENMESİ

EKN-ST1 MEVCUT EKONOMİK FAALİYETLERİN İYİLEŞTİRİLMESİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİNİN ARTTIRILMASI

İŞLETMELERİN İHTİYAÇLARINI ÖNCELİKLİ OLARAK ADALARDAKİ ÜRETİCİLERDEN TEMİN ETMESİNE YÖNELİK DÜZENLEMELER YAPMAK

☒ ORTA #DENETİM #POLİTİKA #ADA_ENSTİTÜSÜ

- Ahşap ve metal mobilya, araç gereç vb. ihtiyaçlara yönelik olarak, plastik ve dışarıdan gelen ürünler yerine Adalı üreticilerin ürünlerinin kullanılması
- Yeme- içme tesislerinin, ilgili ürünlerini öncelikli olarak Adalar'da üretim yapan kentsel tarım üreticilerinden ve balıkçılardan tedarik etmesi
- Üreticiler ve işletmecileri biraraya getirilmesi, anlaşmaya varmalarında kolaylaştırıcılık yapılması
- İşletmelerin ihtiyaçlarının ve atölyelerin kapasiteleri tespit edilerek, arz ve talebin örtüşmesi için gerekli desteklerin sağlanması
- Yerel tarımsal üretiminde gıda güvenliği standartlarının yakalanması için eğitim ve danışmanlık desteği verilmesi (organik tarım, iyi tarım vb, permakültür uygulamaları vb.)
- Gerekli olduğu durumda üreticilerin işletmecilerin taleplerine cevap verebilmeleri için eğitim ve danışmanlık desteği verilmesi

EKN-E1

İBB Adalar Koordinatörlüğü
İBB Tarım ve Su Ürünleri Şube Md.
Enstitü İstanbul İSMEK
İBB Kentsel Tasarım Şube Md.
Adalar Belediyesi

TURİZM VE TİCARİ İŞLETMELERİN MEKAN VE HİZMET KALİTESİNDE STANDARTLARI SAĞLAMAK, HİZMET / FİYAT POLİTİKASINI OLUŞTURMAK

☒ ORTA #DENETİM #POLİTİKA

- İlçe bütününde standardizasyon sağlayacak sertifika sistemi geliştirilmesi
- Gıda güvenliği konusunda belediyeler ile işbirliği yapılarak bölgede gıda sunan tesislerin hijyen kalitesinin artırılması

EKN-E2

İBB Turizm Şube Md.
İBB İstanbul Turizm Platformu
İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md.
Adalar Belediyesi

EKN-ST2

KÜLTÜREL VE DOĞAL MİRASI KORUYARAK İSTİHDAM OLANAKLARININ ARTIRILMASI VE GELENEKSEL ZANAATLARIN GELİŞTİRİLMESİ

YEREL ÜRETİM YAPAN KÜÇÜK ATÖLYELERİ KORUMAK; TASARIM, MİMARİ, RESTORASYON VS. KONULARINDA FAALİYET GÖSTEREN KREATİF ENDÜSTRİLERİ DESTEKLEMEK VE GELİŞTİRMEK

☒ KISA #KAİP #EĞİTİM

EKN-E3

Enstitü İstanbul İSMEK
İBB Eğitim Şube Md.
İBB KUDEB
Adalar Belediyesi

EKN-ST3

KENT YAŞAMINA UYGUN, TURİZME ALTERNATİF, MİKRO ÖLÇEKLİ, YEREL EKONOMİK FAALİYETLERİN DESTEKLENMESİ

EKOLOJİYE UYUMLU KENTSEL TARIM OLANAKLARINI ARAŞTIRMAK, MAHALLE BOSTANLARI VE BAHÇECİLİK FAALİYETLERİNİ GELİŞTİRMEK

☒ KISA #KAİP

- Mevcut ve geçmişte yapılmış tarımsal faaliyetlerin incelenmesi
- Tarım arazilerinin tespit edilerek mülkiyet ve kullanım durumlarının araştırılması, kentsel tarım faaliyeti için alanlar belirlenmesi
- Paydaşlarla toplantılar yapılarak tarımsal üretime yönelik tavsiye kararları alınması
- Tarımsal üretimin Adalıların tüketimine yönelik olarak geliştirilmesi ve bu doğrultuda pazarlanması
- Park alanları içinde mahalle bostanları için uygun alan tespit etmek
- Mahalle bostanları için katılımcı şekilde uygulama modeli geliştirilmesi ve alanların geliştirilen modele göre projelendirilerek uygulamaya geçilmesi
- Saptanan alanlarda yalnızca ekolojik üretim yapılmasının, yerel tohum kullanılmasının, sentetik gübre, tarım ilaçları vb kirleticilerin kullanılmamasının, kompost, malçlama, su tutma yöntemlerinin kullanılmasının teşvik edilmesi

EKN-E4

İBB Tarım ve Su Ürünleri Şube Md.
İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB Veteriner Hizmetleri Şube Md.
İBB Şehir Planlama Şube Md.
Adalar Belediyesi

DENİZCİLİK VE SU ÜRÜNLERİNE YÖNELİK FAALİYETLERİ GELİŞTİRMEK VE DÜZENLEME YAPMAK

☒ KISA #KAİP #DENETİM

- Balıkçılık faaliyetlerinin değerlendirilmesi
- Denetimsiz balıkçılık faaliyetlerinin önlenmesi
- Balıkçı barınaklarının iyileştirilmesi
- Balık festivali düzenlenmesi
- Balık çarşısı ve balık ürünleri satış yeri açılması

EKN-E5

İBB Tarım ve Su Ürünleri Şube Md.
İBB Anadolu Yakası Zabıta Şube Md.
Adalar İlçe Tarım ve Orman Md.
Adalar Zabıta Md.
T.C. İçişleri Bakanlığı Sahil Güvenlik
Komutanlığı
Deniz Polisi

ADADA YEREL ÜRETİM YAPMAK İSTEYEN GİRİŞİMCİLERE YÖNELİK EĞİTİM HİZMETİ SUNMAK, YEREL ÜRÜNLERİ SERTİFİKALANDIRMAK VE MARKALAŞMAYI SAĞLAMAK

☒ UZUN #EĞİTİM

EKN-E6

Enstitü İstanbul İSMEK
KOSGEB
İBB Eğitim Şube Md.

ADALAR EKOLOJİSİNE UYGUN YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINI ARAŞTIRMAK, KÜÇÜK ÖLÇEKLİ UYGULAMALARI DESTEKLEMEK

☒ KISA #POLİTİKA

EKN-E7

İBB Enerji Yönetimi ve Aydınlatma Şube Md.
İBB İstanbul Enerji A.Ş.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler
Şube Md.
İBB İSTAÇ
Adalar Belediyesi

EKN-ST3

**KENT YAŞAMINA UYGUN, TURİZME ALTERNATİF, MİKRO ÖLÇEKLİ,
YEREL EKONOMİK FAALİYETLERİN DESTEKLENMESİ**

EKN-E8

**YENİLENEBİLİR ENERJİ UYGULAMALARINA YÖNELİK EĞİTİM
FAALİYETLERİ DÜZENLEMEK**

☒ ORTA #FARKINDALIK #EĞİTİM

Enstitü İstanbul İSMEK
İBB Enerji Yönetimi ve Aydınlatma Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB İSTAÇ
İBB İstanbul Enerji A.Ş.
İBB Eğitim Şube Md.
Adalar Belediyesi

EKN-P1

MAHALLE BOSTANLARI PROJESİ

☒ KISA #KAİP

- Kentsel sit alanı içinde yer alan park ve yeşil alanlarda mahalle bostanları için uygun alan tespit edilmesi
- Bu alanlarda ekolojik farkındalık yaratma, sağlıklı gıda üretimini desteklemek amacıyla, Adalıların tüketimine yönelik ürünlerin yerel tohumlar kullanılarak, ekolojik yöntemlerle üretilmesinin teşvik edilmesi
- Bostan alanlarında yağmur hasadı, kompost, malçlama gibi ekolojik uygulamaların eğitim ve atölyeler, ekipman desteği gibi araçlar vasıtasıyla teşvik edilmesi
- Mahalle bostanları için katılımcı şekilde uygulama modeli geliştirilmesi ve alanların geliştirilen modele göre projelendirilerek uygulamaya geçilmesi

İBB Tarım ve Su Ürünleri Şube Md.
İBB Anadolu Yakası Park ve Bahçeler Şube Md.
İBB Kentsel Ekolojik Sistemler Şube Md.
İBB Şehir Planlama Şube Md.
Adalar Belediyesi

EKLER

EK1: ADA ENSTİTÜSÜ MODELİ (YNT-P2)

Taş Mektep'in Yeniden İşlevlendirilmesi ve Adalar Enstitüsü

"Adalar Enstitüsü" olarak hayata geçirilmesi hedeflenen bu proje kapsamında; araştırma, tasarım gibi süreçlerinin halkla, sivil toplum oluşumları, uzman ve yetkili kurum temsilcileri ile birlikte yapılacağı, ortak üretim süreçlerinin geliştirileceği, sorunların yerinde tespit edilerek çözüm önerileri, proje ve rehberlerin üretileceği atölye ve etkinliklerin olması planlanmaktadır. Böylelikle, hem kolektif çalışmanın gerçekleştirildiği, hem de farklı kesimlerden farklı ilgi alanlarına sahip Adalıların birbirleriyle etkileşimde bulunabilecekleri bir alan yaratılarak, kamusal alan ihtiyacının karşılanması sağlanacaktır. Ada Enstitüsü ile Adalar'ın geleceğinin yönetimi için sürekli ve açık bilgi alışverişine dayanan, farklı seslerin ve görüşlerin paylaşılabilirdiği, birlikte çalışma kültürünün hâkim olduğu, ortaklaşa karar üretilen, katılımcı ve şeffaf bir yönetim modelinin gelişimi de desteklenmiş olacaktır.

Enstitü mekanı olarak Büyükkada'da bulunan, adalıların belleğinde önemli bir yer tutan Taş Mektep seçilmiştir. Taş Mektep restore edilerek, taşıdığı tarihi ve kültürel değerlerinin özgün karakterine ve Adalar'ın toplumsal hafızasına uygun olacak şekilde yeniden işlevlendirilecek ve Adalar'ın kültürel ve sosyal yaşamına yeniden dahil edilecektir.

Adalar Enstitüsü olarak işlevlendirilen Taş Mektep, Adalar'da tespit edilen aşağıdaki ihtiyaçlara cevap verecek şekilde kurgulanacaktır:

1. Kültürel ve tarihi mirasın devamlılığının sağlanması,
2. Kamusal nitelikte eğitim, sosyal, kültür, araştırma alanları oluşturulması;
3. Adalılar arası dayanışma ve ortak hareket etme becerilerinin, yönetim ve karar alma süreçlerine katılımın geliştirilmesi,
4. Sivil toplum oluşumları, bağımsız adalılar, üniversiteler, meslek odaları, uzmanlar, yetkili kurum temsilcileri arasında etkileşim, işbirliği ve birlikte çalışma kültürünün desteklenmesi.

Taş Mektep'in yeniden işlevlendirilmesi sürecinde, tarihsel ve kültürel devamlılık sağlamak adına, yapının geçmişte Adalılar için bir eğitim mekanı olma özelliği, geleceğe taşıyacağı rolün belirlenmesinde dikkate alınmıştır. Bu doğrultuda yapının, taşıdığı tarihsel, kültürel, toplumsal, sanat değerlerinin bir arada değerlendirilmesine olanak verecek şekilde, çok amaçlı, çok işlevli bir Enstitü olarak faaliyet göstermesine karar verilmiştir. Böylece mekanın aynı zamanda, Adalar'ın öncelikli taleplerinden biri olarak kendini gösteren eğitim, sosyal ve

kültür alanlarında kamusal mekan ihtiyacına bir cevap oluşturması da sağlanmış olacaktır. Bunun yanında Adalar Enstitüsü'nün, Adalar'ın gündemlerinin ve geleceğinin tartışıldığı, araştırıldığı, yönetime ve karar alma süreçlerine katılımın desteklendiği bir yapı olarak işlevlendirilmesi hedeflenmektedir. Taş Mektep'in, Adalılar arasında dayanışma ve ortak hareket etme ihtiyacına yönelik olarak, tüm Adalıların buluşacağı bir platform olması hedeflenmektedir. Ayrıca, sivil toplum oluşumlarının, bağımsız adalıların, üniversite, meslek örgütleri ve kamu birimlerinin birbirleriyle etkileşime girmesini ve işbirliği kurmasını destekleyen bir alan yaratarak, Adalar'daki kültürel çeşitliliğin, toplumsal canlılığın ve birikimin, kendini ifade etmenin, katılımın ve üretimde bulunmanın mekânı olması hedeflenmektedir.

Belirlenen bu hedefler doğrultusunda, Adalar Enstitüsü içinde faaliyet gösterecek bileşenler tanımlanmıştır. Yönetim modelinin iç paydaşlar ve dış paydaşlarla görüşmeler doğrultusunda katılımcı bir şekilde geliştirilmesi planlanmaktadır. Aynı şekilde aşağıda önerilen faaliyetler de katılımcı süreçler sonucunda dönüştürülmeye açık olacak şekilde geliştirilmiştir.

Taş Mektep Adalar Enstitüsü Bileşenleri

Adalar Çalışma Grupları

Adalar'ın güncel sorunlarının tespit edilmesi, tarif edilmesi ve çözüm önerilerinin araştırılması için Adalılar tarafından oluşturulan bağımsız gruplar olarak faaliyet gösterecektir. Çalışma Gruplarının bu belgede kullanılan tema başlıkları üzerinden oluşturulmaları teşvik edilecek; gruplar Adalar Kent Konseyi'nin çalışma gruplarıyla etkileşimli olacak ve birbirlerini tamamlayacak şekilde kurgulanacaktır.

Enstitü, Adalar Çalışma Gruplarının kendi içinde toplanmaları ve araştırma yapmalarına alan sunmanın yanında, gerçekleştirmek istedikleri etkinlikler için mekan ve organizasyon desteği sunacaktır.

Ada Atölyeleri

Enstitü'nün, Adalar'da performans sanatları, çağdaş sanat ve edebiyat ile diğer yaratıcı üretim konularında üretim yapanlar arasında bir buluşma, etkileşim, ortak üretim ve yetenek geliştirme merkezi olması hedeflenmiştir. Ada Atölyeleri'nde, Adalar'ın kültürel hayatına hareketlilik getirecek üretim, etkinlik ve toplu buluşmalar, festivaller organize edilecektir. Ayrıca ekolojik ahşap tasarım, kompost, tur rehberliği, ada mutfağı, kültürel miras ve ekolojinin korunması gibi saha çalışmalarında adalılar tarafından ifade edilen ihtiyaç ve talepler doğrultusunda farklı alanlarda atölye ve eğitim programları düzenlenecektir.

Taş Mektep aynı zamanda, İBB Kültürel Etkinlikler Müdürlüğü'nün önümüzdeki dönemler için planladığı düzenli konser, tiyatro vb etkinliklere ev sahipliği yapacaktır.

Ada Araştırma

Adalar Enstitüsü, Adalar'la ilgili araştırmaların çoğalması, derinleşmesi ve yeni araştırma konularının gelişerek bu konuda gelecek nesil araştırmacıların teşvik edilmesinde etkin olacak bir yapı olarak tanımlanmaktadır. Adalar'ın toplumsal ve ekonomik tarihi, şehrsel gelişimi ve mimarlığı, sosyal yaşamı ve kültürel mirasından başlayarak doğal ve ekolojik yaşamı, turizm ve sürdürülebilir gelişimine kadar bir çok konuda üretimin Ada Araştırma bileşeni içinde yer alması planlanmıştır.

Ada Araştırma'da bağımsız araştırmacıların, akademisyenlerin, profesyonellerin, doktora ve yüksek lisans öğrencilerinin Adalarla ilgili çalışmalarını sunabilme, araştırmalarını derinleştirme, saha çalışmalarını gerçekleştirme ve yayına hazırlamaları için olanaklar sunulacaktır. Üniversitelerin ilgili bölümleri, enstitüler ve meslek odalarıyla işbirlikleri yapılacak; Adalarla ilgili çalışmaların, literatürün, arşiv ve belgelerin toplanması ve derlenmesi ile bunların genel erişime açılması noktasında etkinlikler ve altyapılar geliştirilecektir.

Ada İşbirliği

Ada İşbirliği'nin tüm Adalıların buluşacağı, Adalarla ilgili planlama, uygulama süreçlerinde, acil durum ve koşullarda Adalıların proaktif olmasını destekleyecek bir platform olması hedeflenmektedir.

Ada İşbirliği, Enstitünün adalılar arası dayanışma ve ortak hareket etme, yönetim ve karar alma süreçlerine katılım ihtiyaçlarına yönelik olarak, yerel yönetimin ilgili birimlerinin, Adalar'ın sosyal sermayesiyle buluşması için zemin hazırlayacaktır. Adalar'daki toplum platformları ile kamu yönetimi arasında etkileşimin, bilgi ve birikim paylaşımının, ortak inisiyatif geliştirme ve uygulama modellerinin geliştirildiği çoğulcu ortamı sağlayacaktır.

Ada İşbirliği, Adalarla ilgili stratejik durum ve gelişmeler karşısında çağrıyla organize olacaktır. Adalar'daki tüm paydaşlarının olağan çalışmalarının ve gündeminin dışında gelişen durumlarda harekete geçecektir. Ada İşbirliği, inisiyatif geliştirilecek durumun özelliklerine göre ilgili birimlerini Taşmektap'te buluşturacak şekilde yürütülecektir. Örneğin, Adalar'da lojistik hareketler ve ulaşım konusunda yaşanan bir sürecin ilgili paydaşları Ada İşbirliği çağrısında bir araya gelecektir. Adalar Çalışma Grupları'nın üretimleri ve raporları, Ada İşbirliği'nin aksiyon geliştireceği durumlarda gereken arka plan hazırlıklar olarak son derece belirleyici olacaktır.

Bileşenlerin yanında, Taş Mektap'in işlevlendirilmesi sürecinde gerçekleştirmek üzere bazı etkinlik önerileri geliştirilmiştir:

Mezunlar Buluşması-Hafıza Atölyesi

Taş Mektap'ten mezun olanlar için bir genel buluşma çağrısı yapılacak, mezunlardan mümkünse Taş Mektap'le olan geçmiş anı ve belgelerini (fotoğraf, karne, kitaplar vb) yanlarında getirmeleri rica edilecek ve bir hafıza envanteri oluşturulacaktır. Ayrıca Buluşma-Hafıza Atölyesi bir sözlü tarih faaliyeti olarak kayda alınacaktır.

Taş Mektap Restorasyon Projesi Gözden Geçirme Paneli

Taş Mektap'in için belirlenen yeni işlevlerle, yapıya yapılacak restoratif müdahalenin uyumlu olmasını temin etmek üzere, restorasyon projesini değerlendirmek için teknik bir toplantı düzenlenecektir. Bu toplantıda, tasarım kriterleri belirlenecek, mevcut proje bu kriterlere göre değerlendirilecek ve müelliflerden bu doğrultuda seçenekler geliştirmesi talep edilecektir.

EK-2: BÜYÜKADA FAYTON MEYDANI KENTSEL TASARIM YARIŞMASI (KÇV-P2)

Katılımcı planlama çalışmaları sırasında kültürel miras, yerel ekonomi, sosyal yaşam ve kentsel çevre temaları ile ilgili çalışmalarda Fayton Meydanı'nı da ilgilendiren bazı ilkesel öneriler geliştirilmiştir. Bu öneriler de aşağıdaki gibi özetlenebilir:

KULLANIMI İLGİLENDİREN ÖNERİLER:

- Adalıların sosyal yaşamının canlandırılması için ortak mekanların üretilmesi
- Adaya özgü tasarımların yapılacağı, tescilli yapıların basit onarımını destekleyecek taş, ahşap, metal gibi atölyelerin oluşturulması, mevcut atölyelerin korunması, yaratıcı endüstrilerin desteklenmesi
- Adalar'ın kendine yeterliliğini artırmak üzere, turizme alternatif ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi
- İşletmelerin sebep olduğu kamusal alan işgallerinin engellenmesi
- Açık alanlarda kalıcı kültür-sanat etkinliklerinin düzenlenmesi
- Deprem toplanma alanı ihtiyacı için alanlar oluşturulması

TASARIMI İLGİLENDİREN ÖNERİLER:

- Kentsel çevrenin doğal ve kültürel miras ile uyumlu basit ve esnek tasarımlarla düzenlenmesi
- Tasarımların somut ve soyut kültürel miras öğelerini ön plana çıkarıcı nitelikte olması
- Kamusal açık alanlarda yer alacak aydınlatma üniteleri, tabela, durak, zemin ve kent mobilyalarının ekoloji ile uyumlu tasarlanması
- Kendi kendine yeterliliği arttıracak yenilikçi uygulamaların kullanılması
- Kentsel alanların peyzaj düzenlemeleri konusunda adanın flora ve faunasına uygun türlerin seçilmesi
- Kamusal alanların bütüncül düzenlenebilmesine yönelik yönlendirici bir tasarım rehberinin hazırlanması
- Yaya ulaşımının ana ulaşım biçimi olarak korunması ve herkes için erişebilirliğin sağlanması
- Kent mobilyaları ve payzaj düzenlemelerine ilişkin Adalar'ın dokusuna özel bir tasarım rehberi çalışmasının yapılması

KORUMA YAKLAŞIMI ÇERÇEVESİNDE ULAŞIM VE FONKSİYONA İLİŞKİN NAZIM PLAN KABULLERİ:

- Adalar'ın temel ulaşım teması yayadır. Meydana yaya ulaşımını ve dolaşımını esas alıp diğer ulaşım biçimlerinin plan kararları ile çözüleceği öngörülmektedir.

- Mevcut kullanımların dönüşümüne veya soylulaştırılmasına konu edilmemesi için korunması
- Meydanın çevresindeki mevcut çok fonksiyonlu arazi kullanım kararlarının korunarak devam ettirilmesi
- Afet toplanma alanı olarak meydanın ele alınması (AFAD ile ilçe belediyenin bu alanın kullanımı için görüşmesi bekleniyor.)
- Gelecekteki kullanıcıların sadece ziyaretçiler olmamasına ilişkin önlemlerin alınması
- Bölgede yer alan tescilli eserlerin dikkate alınması, özellikle fayton meydanının bir cephesin oluşturan Kilise duvarı ve Saat Meydanın etrafındaki eserlere projede hassasiyet gösterilmesi

KENT HAFIZASI VE BELLEK KONUSUNDA

ÇALIŞMALAR YAPILMASI:

Fayton bazı toplumsal gruplar tarafından bir kültürel miras olarak değerlendirilmektedir. Bazı gruplar tarafından bu kültürel mirasın yok edildiği düşünülüyor. Bu konunun nasıl ele alınması gerektiği konusu yarışma çerçevesi oluşturulurken ele alınmalıdır. Aşağıdaki konular dikkate alınarak farklı ölçeklerde kentsel bellek ve hafıza çalışmaları yapılabilir.

- Faytonların kaldırılmasıyla yaşanan radikal değişimler
- Meydanın eski kullanımı ve şimdiki kullanımı (fayton ve İETT durağı)
- Meydanın eski kullanıcıları ve şimdiki kullanıcıları (ada halkı ve ziyaretçiler)
- Adalar bütününde özgün doğal ve kültürel değerleri, çok kültürlü yapısı, zengin kimlik ve bellek öğeleri

EK-3: EKOLOJİK KENTSEL TASARIM REHBERİ (KÇV-P3)

GENEL YAKLAŞIM:

Adalar ilçesinde yapılacak olan tüm çalışmaların ilçenin kültürel mirasının bütünlüğü gözetilerek, ulaşım planları, arazi yapısı, arazi kullanım özellikleri, altyapı ve mülkiyet bilgileri ve çevresinin sosyal, tarihi, kültürel, ticari ve endüstriyel yapısına bağlı analiz yapılarak, her türlü yasa, tüzük ve yönetmelikler, yapım ve işletme ekonomisi dikkate alınarak, alana özgü tasarım kriterlerini belirleyen tasarım rehberi ve buna ilişkin konsept ve uygulama projelerinin hazırlanması,

Adalar ilçesinin doğal, kültürel, ekonomik ve sosyolojik belleğini göz ardı etmeden, yapılacak olan çalışmaların bölgeye getireceği yüklerin, çevre ve altyapı etkilerinin, doğal ve kültürel mirasa olan doğrudan ve dolaylı etkileri değerlendirilmesi, Proje alanının varsa yakın çevresinde mevcut veya planlanan proje çalışmaları ile bütüncül bir şekilde ele alınarak kentsel tasarım ilkelerinde belirtilen hususlar çerçevesinde projelendirme çalışmalarının yapılması

KATILIM VE DENETİM:

Katılımcı olması - Uygulama esnasında denetim mekanizmalarının canlı tutulması

KENTSEL VE MİMARİ DOKU:

Bina cephelerinde tekdüzelik yaratılmasına izin verilmemesi,

Doku tasarımı yapmak üzere mimari boyutta yaklaşım veya daha küçük ölçekli yaklaşımların da geliştirilerek içeriğinin belirlenmesi

Proje alanında mekânların tanımlanması amacıyla tasarlanacak çevrili duvar varsa, söz konusu duvara ait kaplamaların proje alanında bütüncül bir şekilde ele alınarak sert zemin kaplama malzemesi ile uyumlu bir şekilde tasarlanması,

Duvar yüksekliklerinin insan ölçeğinde tasarlanması

KENTSEL KULLANIM ALANLARI:

Planlanan projelendirme çalışmalarının yapılacağı alanda ihtiyaç duyulabilecek yönlendirme işaretlerine, aydınlatma direklerine, kent mobilyalarına (çöp kutusu, bank vb.) yer verilmesi ve uygulanması düşünülen söz konusu kent mobilyalarının gerek tasarımı, gerekse konumlandırılacağı nokta gibi hususlar çerçevesiyle bütüncül bir şekilde ele alınması,

- Kamusal açık alanlarda yer alacak, ekoloji ile uyumlu kent mobilyalarının tasarlanması
- Çocuk park alanlarının tasarımında yaş gruplarına göre farklı tasarımların yapılması ve adada yaşayan çocukların talepleri alınarak kurgulanması (trombolin..vb)

- Görüntü kirliliği yaratan cephe-tabelalar için düzenleme projelerinin üretilmesi ve uygulanabilirliğinin sağlanması (dükkan, otel, restoran, çay bahçesi ve benzeri yerlerde dijital, led, kayan yazı tabelaları gibi ada dokusuna uygunsuz uygulamaların kaldırılması)
- Acil ihtiyaçlara yönelik kalıcı çözümlerin Adalar'a uygun bir tasarım ile gerçekleştirilmesi (tuvalet ihtiyacı için ekolojik wc projesi gibi)
- Kıyı kullanımlarının yapılacak kentsel tasarım rehberi ile uyumlu hale getirilmesi

EKOLOJİ:

Adalar ekosisteminin devamlılığını ve bütünlüğünü sağlamak amacıyla kırsal ve kentsel peyzaj planlama çalışmalarında izlenmek üzere "Adalar ekosistemi peyzaj planlama ilkelerinin" belirlenmesi - Uygulanacak peyzaj projelerinin ekolojik ve sürdürülebilir olması,

Küresel iklim değişikliği ve buna sebep olan etkenlerin minimize edilmesinin yanı sıra; bunun sonucu olarak karşımıza çıkan ekstrem doğa olayları ile bağlantılı olarak, mevsimsel anormal hava koşulları ve doğal afetler gibi konuların, altyapı ilişkilerinin sağlanması ve kente etkisinin azaltılmasını sağlayacak çözümler üretilmesi,

İklim değişikliğine uyum politikaları kapsamında enerji ve su verimliliğine yönelik kentsel ve mimari tasarım uygulamalarının hayata geçirilmesi (yenilenebilir enerji, yeşil çatı, güneş panelli çatı, ekolojik bina, akıllı aydınlatma, geçirimli zemin döşemesi vb.)

Ekolojik alanlardaki her kullanım ve faaliyet için kullanılacak malzemeler ve tasarımların Adalar'a özgü olabilmesi için ekolojik tasarım ilkelerinin belirlenmesi

ULAŞIM-ALTYAPI VE ERİŞİLEBİLİRLİK:

Proje alanında yapılması planlanan yaya yollarında; yolların rahatlıkla algılanarak yaya sirkülasyonunun sağlanması için doğal dokuyla uyumlu sert zemin yapılması

Yapılması planlanan projeye herkes için erişilebilirlik standartlarının entegre edilmesi ve gerekli konforun sağlanarak engellilerin de alanda sağlıklı bir şekilde dolaşabilmeleri için önlemlerin alınması,

Proje alanında yapılması planlanan tüm yolların bütüncül bir şekilde ele alınarak, varsa uygulanması düşünülen rampa ve merdivenlerin yaya yollarına ilişkin yapılacak sert zemin kaplama malzemesi ile uyumlu bir şekilde tasarlanması

Adalar genelinde zemin düzenlemesinde geçirimli malzemelerin kullanılması

Altyapı hizmetleri için gerekli mekanların uygun yer seçimi yapılarak adaya özgü tasarımının oluşturulması

EK-4: ADALAR ZİYARETÇİ YÖNETİM PLANI (TRZ-P1)

VERİTABANI VE ANALİZ:

- Adalar'a gelen ziyaretçi profillerinin dönemsel olarak tespitinin yapılması, bu verinin güncel tutulması
- Turizm taşıma kapasitesinin hesaplanması
- Turizm ekonomisinin hesaplanması ve aylık-yıllık takibinin yapılması
- Kentsel mekandaki turizm tesislerinin kapasitesi ve ziyaretçi envanterinin çıkarılması
- Ziyaretçi takibinin yapılması için dijital altyapının kurulması - Tüm turizm faaliyetlerinin haritalanarak dijital veritabanı oluşturulması
- Turizm sektör faaliyetlerinin adalar lojistiği içerisindeki durumunun analizinin yapılması

HİZMET KALİTESİ:

- Adalar'ın yıllık etkinlik takviminin oluşturulması ve bunun ilgili platformlarda paylaşılması (kültür ve spor etkinlikleri, parkurlar vb.)
- Ziyaretçiyi yönlendirici ve bilgilendirici uygulamaların planlanması
- Adalar'da sunulan tüm turizm ve kültür olanaklarının görüntülenebileceği platformların tasarlanması
- Turizm danışma bilgi panolarının, yönlendiricilerin, broşürlerin kentsel tasarım rehberi çerçevesinde tasarlanması
- İşletmelerin akredite olmaya teşvik edilmesi
- Küçük işletmeler için hizmet standardı yönergesi hazırlanması
- Tur işletmelerinin çalışma kurallarının belirlenmesi
- Turizm personeline ve servis elemanlarına yönelik eğitimler düzenlenmesi

SEKTÖREL GELİŞİM:

- Turizmin kalış süresinin uzamasını ve tüm yıla yayılmasını sağlayacak fakat fazladan turizm baskısı yaratmayacak ve ekosistemi gözetken şekilde çeşitlendirilmesi
- Gastronomi turizmi konusunda organizasyon yapılması
- Turizm trendlerinin takibinin yapılması ve Adalar'a etkilerinin değerlendirilmesi ve koruma/geliştirme önlemlerinin alınması
- Turizm performansının yıllık periyotlarla takibinin yapılması ve yıllık değerlendirmelere göre sektörel gelişme kararlarının güncellenmesi
- Turizm işletmelerinde kullanılacak personellerin öncelikli olarak nitelikleri uygun ada halkından seçilmesinin teşvik edilmesi
- Yerel üreticilerin ürünlerinin ve yerel markaların yerel turizm işletmeleri tarafından kullanımının ve pazarlanmasının desteklenmesi

PLAJ:

- Ücretsiz halk plajı yapmak üzere plaj kullanımına uygun alanların tespit edilmesi ve bu alanların ekosisteme en az müdahale eden şekilde planlanması
- Kıyı kanununun uygulanmasının önündeki engellerin araştırılması ve uygulanması için yeni stratejiler geliştirilmesi
- Kıyı kenar çizgisinin kara tarafındaki arazinin kiracısı olan işletmelerin arazilerine yapışık olan kıyıları plaj olarak işletirken kıyının kamusal kullanımını engellemesinin önüne geçilmesi. Kıyıyı kullanmak isteyen ancak şezlong ve şemsiye kiralamak istemeyen yerel halk ve ziyaretçilerin kıyıyı kullanabilmesi ve kıyıda denize girebilmesine olanak verilmesi için kıyının tamamen şezlongla kapatılmasının ve girişlerden ücret alınmasının engellenmesi.
- Plajlarda şezlong ve şemsiye kiralama ve yeme içme hizmetlerinde, kalite ve fiyat standardının belirlenmesi ve uygulanması
- Ecrimisil ödeyerek kıyıyı düzenli olarak işgal eden yasal olmayan plaj işletmelerinin engellenmesi

KORUMA:

- Sektör çalışanlarına turizm faaliyetlerinin koruma bilinciyle yürütülmesinin sağlamaya yönelik eğitimler verilmesi
- Adalar'ın yoğun olarak ziyaret edildiği tatil günleri ve hafta sonlarında kapasite aşımının engellenmesi için ziyaretçi sınırlamasına gidilmesi
- Turizm geliştirme yönelimlerini ve adımlarını belirlerken turizm taşıma kapasitesinin baz alınması, kapasitenin aşıldığı durumlar için gelişmeci değil sınırlayıcı bir politika izlenmesi

YÖNETİM & KATILIM:

- Adalar'da turizmle ilgili hizmet veren yerel yönetim birimlerinin kendi aralarında ve merkezi yönetim birimleriyle eşgüdümünün ve işbirliğinin sağlanması
- Oluşturulan politikalara uyma konusunda ortak hareket edilmesi için Adalar'da turizm işletmelerinin sivil örgütlenmesinin desteklenmesi
- Adalar'daki turizmin yenilikçi faaliyetlerinin Adalar halkı ile ortak karar alınarak yürütülmesi

KAYNAKÇA

1. "Küresel Sera Gazı Emisyonu Verisi" (2014) (<https://www.epa.gov/ghgemissions/global-green-house-gas-emissions-data>)
2. Moran, D., Kanemoto K; Jiborn, M., Wood, R., Többen, J., and Seto, K.C. (2018) "Carbon foot- prints of 13,000 cities/13000 Şehrin Karbon Ayak İzi", Environmental Research Letters, DOI: 10.1088/1748-9326/aac72a (<http://citycarbonfootprints.info>)
3. Dünya Ekonomik Forumu (2020) " Küresel Riskler Raporu" (<https://www.weforum.org/reports/the-global-risks-report-2020>)
4. İBB (2020) "Kanal İstanbul Çalıştay Raporu" (<https://kanal.istanbul/beton-kanal-kamu-bilg-ilendirme-platformu/kanal-istanbul-calistay-raporu/>)
5. İBB (2018) "İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı Final Raporu" (https://www.iklim.istanbul/wp-content/uploads/Final_Raporu.pdf)
6. İBB (2018) "İstanbul İklim Değişikliği Eylem Planı İklim Senaryoları Raporu" (https://www.iklim.istanbul/wp-content/uploads/%C4%B0klim_Senaryolar%C4%B1_Raporu.pdf)
7. iklimBU, (son erişim 06.05.2021) "Deniz Seviyesinin Yükselmesi" <http://climatechange.boun.edu.tr/deniz-seviyesinin-yukselmesi/>
8. Chatterton, P. (2019) "Unlocking Sustainable Cities, A Manifesto for Real Change/ Sürdürülebilir Kentleri Açmak, Gerçek Değişim için Bir Manifesto", Pluto Press, Londra
9. A.g.e
10. Aykan, B. (2018) "Kültürel Miras Hakkı: Kültürel Mirasa İnsan Hakları Temelli Güncel Yaklaşımlar", Alternatif Politika, (10) 2, s:231-252 (<http://alternatifpolitika.com/makale/kulturel-miras-hakki-kulturel-mirasa-insan-haklari-temelli-guncel-yaklasimlar>)
11. Yıldırım, E. (2009) "Demokratikleşen Koruma ve Planlama Üzerine Düşünceler", Tarihi Çevrede Koruma, Yaklaşımlar Uygulamalar içinde (69-72), TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi
12. UNESCO (2017) "Dünya Mirası Sözleşmesi Uygulama Rehberi" (<http://www.alanbakanligi.gov.tr/evrak/document-57-11.pdf>)
13. Avrupa Konseyi (2005) "Council Of Europe Framework Convention On The Value Of Cultural Heritage For Society/ Avrupa Konseyi Kültürel Mirasın Toplum için Önemi Çerçeve Sözleşmesi", Faro (<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680083746>)
14. Çiftçioğlu, Ç. G., (2015) "Geleneksel Ekolojik Bilginin Kültürel Peyzaj Planlamada Rolü: Bi-yo-kültürel Peyzajlar", 2. Uluslararası Sürdürülebilir Yapılar Sempozyumu, Gazi Üniversitesi (<http://www.isbs2015.gazi.edu.tr/belgeler/bildiriler/557-563.pdf>)
15. "Cultural Heritage in Crisis/Kriz Zamanlarında Kültürel Miras" Sempozyumu (2020), FraunhoferIMW, Villa Vigoni (http://openarchive.icomos.org/2369/1/Konferenzband_Villa_Vigoni_2020.pdf)
16. Ovalı, P. K. (2007) "Kitle Turizmi ve Ekolojik Turizmin Kavram, Mimari ve Çevresel Etkiler Bakımından Karşılaştırılması", YTÜ Mim. Fak. E-Dergisi, s:64-79
17. Keskin, G. (1996) "Turizm ve Doğa İlişkisi", Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, eylül-Aralık s:38-41 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1036432>)
18. Önal, İ. (2020) "Uluslararası Turizm Hareketlerinin, Uluslararası Ticaretin Bir Parçası Olarak Ülkeler- in Ekonomik Gelişimi Ve Refahına Etkisi: 2003-2020 Yılları Arasında Türkiye Örneği", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, S: 369-383
19. Bahar, O. (2003) "Kitle Turizminin Çevre Üzerindeki Olası Etkileri: Bodrum Örneği" Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt 14 Sayı:2, s:150-158 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1006155>)
20. İssi, Y. (2011) "Türkiye Turizminin Yapay ve Doğal Çevre Üzerindeki Etkileri", İstanbul Üniver- sitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 47 (1-4), s:115-131 (<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/8464>)

21. Erdoğan, N. (2008) "Ekoturizmde Sürdürülebilirlik Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme" (<http://www.cevreciyiz.com/makale-detay/725/ekoturizmde-surdurulebilirlik-uzerine-elestirel-bir-deger-lendirme>)
22. A.g.e
23. Boynudelik, M., Enilil, Z., Küçükbaşlar, B. (2021) Film Söyleşi: "Turist İstilas" (https://www.youtube.com/watch?v=naIXBF-Wv_U&list=LL)
24. Sınmaz, S. (2013) "Yeni Gelişen Planlama Yaklaşımları Çerçevesinde Akıllı Yerleşme Kavramı ve Temel İlkeleri" Megaron 2013;8(2), s:76-86 (<https://jag.journalagent.com/megaron/pdfs/MEGA- RON-35220-ARTICLE-SINMAZ.pdf>)
25. İBB (2020) "İBB Kurumsal Stratejik Planı 2020-2024" (<https://www.ibb.istanbul/Uploads/2020/2/İBB-STRATEJİK-PLAN-2020-2024.pdf>)
26. Vizyon 2050 (<https://www.vizyon2050.istanbul/>)
27. İBB (2019) "Adalar Ulaşım Çalıştay Raporu"
28. Bulutoğlu, H. (2020) "Adalar'da Faytonculuğun Kısa Tarihi" (<https://sehirplanlama.ibb.istanbul/wp-content/uploads/2020/07/adalarda-faytonculugun-kisa-tarihi.pdf>)
29. Adalar Savunması (2018) "Adalar'da Faytonlar ve Atlar" (<https://dokuzadabirdeniz.com/?p=220>)
30. İBB (2019) "Ulaşım Çalıştay Raporu"
31. A.g.e
32. A.g.e
33. Adaların Atları Platformu (2020) "Adalar'da atlar bir yılda neler yaşadı?"
34. Eyidoğan, H. (2019) "Prens Adalarının 3 afetinden Biri Deprem" (<https://sehirplanlama.ibb.istanbul/wp-content/uploads/2020/09/2019-PRENS-ADALARININ-UC-AFETINDEN-BIRI-DEPREM-2019.pdf>)
35. İBB (2020) "İlçe Olası Deprem Kayıp Tahmini Kitapçıkları- Adalar", s:16 (<https://deprezmemin.ibb.istanbul/guncelcalismalarimiz/>)
36. İBB (2019) "İstanbul Deprem Çalıştay Raporu", s:22-23 (<https://deprezmemin.ibb.istanbul/calismalarimiz/tamamlanmis-calismalar/istanbul-deprem-calistayi-2019/>)
37. Eyidoğan, H. (2019) "Prens Adalarının 3 afetinden Biri Deprem" (<https://sehirplanlama.ibb.istanbul/wp-content/uploads/2020/09/2019-PRENS-ADALARININ-UC-AFETINDEN-BIRI-DEPREM-2019.pdf>)
38. İBB (2020) "İlçe Olası Deprem Kayıp Tahmini Kitapçıkları- Adalar", s:61 (<https://deprezmemin.ibb.istanbul/guncelcalismalarimiz/>)
39. A.g.e
40. Eyidoğan, H. (2020) "Prens Adaları Nazım Plan Sürecinde Deprem ve Tsunami Tehlike ve Riskleri" (<https://sehirplanlama.ibb.istanbul/wp-content/uploads/2020/09/ADALAR-5000-PLAN-DEPREM-TEH-LIKE-VE-RISKLERI.pdf>)
41. A.g.e.; Eyidoğan, H. (2017) Tsunami ve Prens Adalarımız, Adalı Dergisi; İBB ve ODTÜ (2019) "İstanbul Tsunami Eylem Planı", s:287 (<https://deprezmemin.ibb.istanbul/guncelcalismalarimiz/#istanbul-tsunam-eylem-planı>)
42. "Güncel Koronavirüs Vaka Sayıları", son erişim 06.05.2021 (<https://www.worldometers.info/coronavirus/>)
43. İSTKA, İPA (2020) "Covid-19 Salgını Mücadele Sürecinde İstanbul Kırılganlık Haritası Proje Raporu", s:9 (<https://www.istka.org.tr/media/132480/covid-19-salg%C4%B1n%C4%B1-m%C3%BC-cadele-s%C3%BCrecinde-%C4%B0stanbul-k%C4%B1r%C4%B1lganl%C4%B1k-haritas%C4%B1-proje-raporu.pdf>)

44. Tortop, Nuri (1974) "Yönetimin Denetlenmesi ve Denetleme Biçimleri", Amme İdaresi Dergisi, Cilt:7, Sayı: 1, ss.27-50
45. İBB (2020) "Adalar İlçesi Tsunami Risk Analizi ve Eylem Planı Kitapçığı" (<https://www.isgkutuphane-si.com/tr/details/istanbul-adalar-ilcesi-tsunami-risk-analizi-ve-eylem-plani-kitapcigi-8178.html>)
46. Adalar Vakfı (2020) "Adalar Turizm Raporu"(<https://sehirplanlama.ibb.istanbul/wp-content/uploads/2020/07/adalar-turizm-raporu-IBB-icin.pdf>)
47. Adalar Kent Konseyinin web sitesine bu adresten ulaşılabilir: www.adalarkentkonseyi.com
48. Çavdarlı, S. (2020) "Yaşamdaşlığın Değerini Bilen Burgazada, Mahalle Meclisini Kurdu", Adalı Dergisi (<https://adalidergisi.com/cms/adalar-uzerine/adalardan-haberler/makale/3223/yasamdasligin-degerini-bilen-burgazada-mahalle-meclisini-kurdu>)
49. Adalar Vakfının web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <https://adalarvakfi.org/cms/tr/>
50. Dünya Mirası Adalar Girişiminin web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <https://www.dunyamirasiadalar.com>
51. Mahalle Afet Gönüllülerinin web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <http://www.mag.org.tr/tur/mag.asp>
52. Adalar Savunması'nın web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <https://dokuzadabirdeniz.com>
53. Adalar Savunması Biyolojik Çeşitlilik Envanter Çalışmasına bu adresten ulaşılabilir: (<https://www.inaturalist.org/projects/adalar-savunmasi-biyolojik-cesitlilik-envanter-calismasi>)
54. Marta Koyu Dayanışmasının haberleşme ağına adresten ulaşılabilir: <https://www.facebook.com/martakoyudayanismasi/>
55. Adalar Denizle Yaşam ve Spor Kulübü Derneğinin web sitesine buradan ulaşılabilir: <http://www.adysk.org/>
56. Cesaret Derneğinin web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <http://www.heybelicesaret.org.tr/>
57. Adaların Atları Platformunun web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <https://adalarinatlari.org/>
58. Adalar Kültür Derneğinin web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <https://www.buyukada.org>
59. Adalar Sanatçı İnsiyatifinin web sitesine bu adresten ulaşılabilir: <https://adalarsanatciinisi-yatifi.com/>
60. Pala, N. R. (2018) "Sürekli Eğitim ve Mesleki Eğitim için "Adakademi" Adalıları Bekliyor", Adalı Dergisi (<https://adalidergisi.com/cms/2010-2019/2018/sayi-157-temmuz-2018/makale/2532/surekli-egitim-ve-mesleki-egitim-icin-adakademi-adalilar-i-bekliyor>)

